

HOTĂRÂRE

privind actualizarea Strategiei de dezvoltare
pe orizontul de programare 2014-2020 pentru orașul Beclean

Consiliul Local al orașului Beclean întrunit în ședința ordinară din data de 10.04.2018 în prezența a 16 consilieri locali din totalul de 17 consilieri locali în funcție.

Având în vedere:

- Expunerea de motive nr. 2883/05.04.2018 a Primarului orașului Beclean;
- Raportul de specialitate nr. 2885/05.04.2018 al Direcției economice din cadrul Primăriei orașului Beclean;
- Rapoartele comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului Local nr. 2934, nr. 2935, nr. 2936 și nr. 2937 din 10.04.2018;

În conformitate cu:

- prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 28/2013 pentru aprobarea programului național de dezvoltare locală, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/2016, privind achizițiile publice;
- prevederile art. 11 alin. (2), (3) și (6), art. 12 și art. 13 din HGR nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- prevederile art. 25 lit. „g” din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- prevederile Hotărârii Consiliului Local al orașului Beclean nr. 36/2009 privind aprobarea Strategia de Dezvoltare Durabilă pe termen lung a orașului Beclean pentru perioada 2009 – 2039.

În temeiul dispozițiilor: art. 36 alin. (2) lit. „b”, alin. (4) lit. „b”, lit. (c) alin. (6) pct. 11, art. 45 alin. (2) și art. 115 alin. (1) lit. „b” din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă actualizarea Strategia de dezvoltare pe orizontul de programare 2014-2020 pentru orașul Beclean, conform Anexelor care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Cu ducerea la îndeplinirea hotărârii se încredințează Primarul și Compartimentul de Investiții din cadrul Primăriei orașului Beclean.

Art.3. Prezenta hotărâre se aduce la cunoștință publică prin grija secretarului orașului și se transmite prin secretariatul Consiliului Local către:

- Primar;
- Direcția economică;
- Instituția Prefectului Județului Bistrița-Năsăud.

Președintele de ședință,
Lazar Ioan

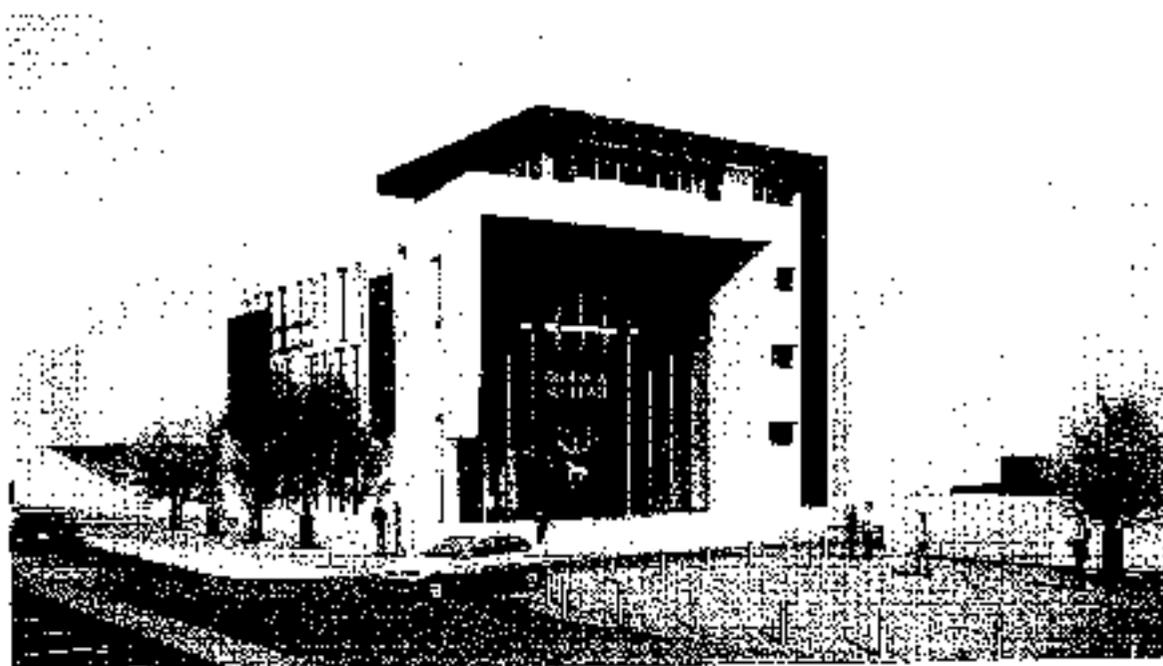
Contrasemnază,
Secretarul orașului
Oprea Simona Crinela

Nr. 38 din 10.04.2018

Hotărârea a fost adoptată cu 16 voturi „pentru”
D.B.M.

Anexa nr. 1
la HCL nr. 38/10.04.2012

**STRATEGIA MULTISECTORIALA PENTRU
O DEZVOLTARE DURABILA A
ORASULUI BECLEAN PENTRU PERIOADA
2014-2020**

DECEMBRIE 2013

INTOCMITA DE S.C. FARAL CONSULT S.R.L. BISTRITA

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. Bălan', written over the stamp.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE PE ORIZONTUL DE PROGRAMARE 2014-2020 PENTRU ORASUL BECLEAN

I.SUMAR EXECUTIV	3-4
II.METODOLOGIE	5
III.CONTEXTUL EUROPEAN PENTRU PERIOADA 2014-2020	6-22
IV.POLITICA DE COEZIUNE 2014-2020	23-26
V.DEZVOLTARE REGIONALA	27-74
VI.ANALIZA SITUATIEI CURENTE	75 - 96
VII.DEZVOLTAREA PROIECTELOR IN PERIOADA 2014-2020 – IN CONTEXT LOCAL, REGIONAL SI EUROPEAN	97-153
VIII.STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ 2014 – 2020 A BĂILOR FIGA	154-162
IX.SMART CITY BECLEAN	162-184
X.PREVIZIUNI MACROECONOMICE – CONDITII PENTRU O DEZVOLTARE SUSTINUTA	185-189
XI.COERENTA ȘI CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE	190-197

XII.EVALUAREA IMPLEMENTARII SI ACTUALIZAREA STRATEGIEI	198-217
XIII.MANAGEMENTUL FINANCIAR AL PROIECTELOR CARE VOR FI DEZVOLTATE	218-221
XIV.CONCLUZII	222

Europa 2020 – Strategie de dezvoltare pe orizontul de programare 2014-2020

RESUMAR EXECUTIV

Strategia are ca obiectiv principal creșterea la cel puțin 70% a ratei de ocupare a forței de muncă pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani, prin dezvoltarea turismului, agriculturii și industriei. Pentru dezvoltarea turismului se are în vedere continuarea demersurilor pentru ca Stațiunea Baile Figa să devină un nume emblematic la nivel național, promovarea și punerea în valoare a patrimonului cultural și reabilitarea căilor de acces.

În domeniul industriei se preconizează înființarea unui centru de formare și consultanță pentru IMM-uri, investițiile în construcții, instalații și tehnologii moderne; dezvoltarea producției de ansamble și subansamble pentru industria auto, stimularea antreprenoriatului în rândul tinerilor și extinderea activităților economice în mediul rural.

Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport a produselor agricole, înființarea centrelor de depozitare, prelucrare și procesare a acestora, dezvoltarea microfermelor de creștere a animalelor, refacerea bazei pomice și dezvoltarea instalațiilor de irigații reprezintă prioritățile strategiei de sprijinire a agriculturii.

Un alt obiectiv pentru perioada 2014-2020 îl reprezintă creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare, care ar urma să fie de minim un procent din Produsul Intern Brut al orașului.

În domeniul educației, obiectivele vor fi reducerea abandonului școlar timpuriu sub 11,3% și creșterea numărului persoanelor cu studii postuniversitare. Un ultim obiectiv va fi scăderea numărului persoanelor expuse sărăciei cu 25%, prin dezvoltarea serviciilor sociale comunitare și facilitarea accesului grupurilor vulnerabile pe piața muncii. Alte domenii prioritare pentru

perioada 2014-2020 vor fi serviciile medicale, infrastructura de transport și infrastructura edilitară.

Printre priorități se mai numără reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul final de energie și creșterea cu 20% a eficienței energetice.

Obiectivul general al acestui proiect a fost creșterea calității în activitatea desfășurată de către administrația locală, prin îmbunătățirea capacității administrației atât în evaluarea și prioritizarea problemelor, dar și în gestionarea eficientă a acestora.

Strategia de dezvoltare locală se dorește a fi un document strategic integrat, larg acceptat de către comunitate, care să devină cadrul pentru dezvoltarea viitoare a municipiului. Realizarea strategiei în cadrul unui dialog social larg este un instrument nou, atât pentru administrația locală, cât și pentru organizațiile și instituțiile ce vor fi implicate în realizarea ei. Identificarea domeniilor de dezvoltare profitabile și larg acceptate de către comunitate, în timp mai scurt și cu o gestionare mai eficientă a fondurilor, înseamnă de fapt o viață mai bună pentru cetățeni.

Pomind de la misiunea administrației locale, așa cum a fost gândită de legiuitor și anume aceea de a se preocupa de nevoile comunității și de rezolvarea acestora, de asigurarea prosperității locuitorilor care i-au dat girul, pentru realizarea și gestionarea unor servicii publice specializate, competente, echitabile și eficiente, elaborarea unei strategii de dezvoltare este o necesitate pentru comunitate, dar și o datorie a administrației locale.

ILM ETODOLOGIE

Scopul propus a fost elaborarea unui Plan Strategic de Dezvoltare, cu potential ridicat de implementare, realist si in acelasi timp care sa provoace la inspiratie si motivare. Acest lucru s-a realizat cu ajutorul unei diagnoze interdisciplinare a dinamismelor latente si elementelor critice ne-explorate si prin diseminarea experientelor in tre administratia publica locala, cetateni si actori locali.

Principii care au stat la baza construirii strategiei de dezvoltare a orasului Beclean:

- **Participativitate:** factorii locali interesați au fost consultați și implicați în elaborarea strategiei.
- **Fezabilitate:** s-au promovat acțiuni și dezbateri care să ducă la o strategie realistă, care va putea fi aplicată și implementată.
- **Abordare integrată:** s-a ținut cont de cadrul de programare al României privind strategiile existente la nivel sectorial, regional și de cooperare.
- **Continuitate:** s-au avut în vedere documentele strategice elaborate în anii trecuți de factorii implicați cu ocazia celor două procese de planificare, din 2003 și 2006
- **Transparență:** publicul a avut acces la conținutul documentelor elaborate și a fost informat despre stadiul procesului de planificare.
- **Baze științifice:** au fost implicați experți pe domenii atât din interiorul orașului cât și din exterior.

Consultarea în vederea elaborării prezentului document strategic a presupus utilizarea clasicele metode, tehnici și instrumente de investigare a contextului socio-uman, semnificatia socio-economică a problemelor cercetate la nivel comunitar, astfel:

consultarea documentelor;

elaborarea Analizei SWOT;

prelucrarea și interpretarea datelor.

III. CONTEXTUL EUROPEAN PENTRU PERIOADA 2014-2020

CONTEXTUL EUROPEAN

Strategia „Europa 2020” – Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Cele **trei priorități** stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- **Creștere inteligentă**
- **Creștere durabilă**
- **Creștere favorabilă incluziunii sociale**

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numără:

- ❖ rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%
- ❖ nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene
- ❖ obiectivul 2020(%) în materie de energie și schimbări climatice
- ❖ emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990
- ❖ 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- ❖ creșterea cu 20% a eficienței energetice
- ❖ rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%
- ❖ ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%
- ❖ scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

De asemenea, strategia include și **11 obiective tematice** care se doresc a fi realizate în perioada 2014-2020:

- ✦ **Intărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării**

- ✦ Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor
- ✦ Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- ✦ Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
- ✦ Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- ✦ Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- ✦ Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele electrice
- ✦ Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
- ✦ Investiții în competențe, educație și învățare continuă
- ✦ Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- ✦ Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică

“Crestere inteligenta: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare; presupune imbunatatirea prestatiei in urmatoarele domenii:

cercetare si inovare: imbunatatirea conditiilor pentru cresterea investitiilor de stat si private in vederea generarii de locuri de munca prin crearea de noi produse si servicii;

educatie: incurajarea si sustinerea procesului de invatare si formare de-a lungul vietii in vederea imbunatatirii competentelor;

societatea digitala: utilizarea tehnologiilor informatiei si comunicatiilor.”

Actiunile acestei prioritati vizeaza:

- “eliberarea potentialului inovator al Europei;
- ameliorarea rezultatelor in domeniul educatiei;
- valorificarea avantajelor economice si sociale ale societatii digitale.”

Cresterea inteligenta va fi stimulata prin trei initiative:

a. “**O Uniune a inovarii**” prin care se propune:

reorientarea politicii in domeniul cercetarii, dezvoltarii si inovarii catre domenii care prezinta provocari majore pentru societate (schimbări climatice, utilizarea eficienta a energiei si a resurselor, schimbări demografice, sanatatea populatiei etc.);

consolidarea verigilor din lanțul inovării, de la cercetarea fundamentală la comercializare.”

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- „definiția spațiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare;
- îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru a permite întreprinderilor să inovaze, crearea unui brevet european unificat și a unei instanțe specializate în materie de brevete;
- lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării între UE și nivelurile naționale, în vederea accelerării dezvoltării și utilizării;
- consolidarea și dezvoltarea rolului instrumentelor UE de susținere a inovării (fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurală, programul-cadru de cercetare-dezvoltare, etc.);
- promovarea parteneriatelor în materie de cunoaștere și consolidarea legăturilor între educație, întreprinderi, cercetare și inovare.”

b. „...**Tineretul în mișcare**” prin care se propune:

consolidarea performanței și atractivității internaționale a instituțiilor de învățământ superior din Europa;

sporirea nivelului general de calitate la toate formele de educație și formare în UE;

combinarea excelenței cu echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare,

îmbunătățirea situației încadrării în muncă a tinerilor.”

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- „integrarea și consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universitatilor, cele destinate cercetătorilor și corelarea lor cu programele naționale;
- impulsionarea agenției de modernizare a învățământului superior la nivelul programelor școlare, al guvernantei și al finanțării;
- identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesioniști.
- promovarea recunoașterii învățării non-formale și informale;
- lansarea unui Cadru pentru încadrarea în muncă a tinerilor.”

c. „O **agendă digitală pentru Europa**” prin care se propune crearea unei piețe digitale unice, bazată pe internet rapid și ultra-rapid și pe aplicații interoperabile;
pană în 2013: acces universal la internet în banda largă;
pană în 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puțin 30Mbps);
pană în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuințele din Europa.”

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- „oferirea cadrului juridic stabil pentru stimularea investițiilor în infrastructura pentru internet de mare viteză, deschisă și competitivă, precum și în serviciile conexe;
- dezvoltarea unei politici eficiente în domeniu;
- facilitarea utilizării fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende.”

Cresterea inteligenta este necesara in vederea recuperarii decalajelor **intre** cresterea economica a UE si cresterea economica a celor doi mari competitori pe piata mondiala respectiv SUA si Japonia. Aspecte de corectat in domeniul *Inovarii*:

- nivelul mai redus al investitiilor in cercetare, dezvoltare si inovare;
  - utilizarea insuficienta a tehnologiilor informatiei si comunicatiilor;
  - accesul dificil la inovare in anumite sectoare ale societatii;
- pondera mai redusa in UE a firmelor high-tech.”

Aspecte de corectat in domeniul *Educatiei*:

„un sfert dintre elevi au competente slabe de citire, unul din sapte elevi abandoneaza studiile si formarea prea devreme;

50% dintre tineri ating un nivel mediu de calificare, insuficient pentru cerintele noi de pe piata muncii;

in randul populatiei cu varsta cuprinsa intre 25 si 34 de ani, doar 1 persoana din 3 are o diploma universitara, comparativ cu 40% in SUA si peste 50% in Japonia;

conform “indicelui Shanghai” in clasamentul mondial al primelor 20 de universitati, sunt listate doar doua universitati europene.”

Aspecte de corectat în documentul *Societății digitale*:

„din valoarea de 2.000 miliarde € reprezentată de piața globală pentru tehnologiile informației și comunicațiilor, firmele europene reprezintă doar 25%;

ramanerea Europei în urma SUA și Japoniei în ceea ce privește internetul de mare viteză, afectează capacitatea acestuia de inovare în special în zonele rurale, diseminarea online a cunoștințelor și distribuția online de bunuri și servicii.”

“*Cresterea durabilă* înseamnă promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, presupune dezvoltarea de noi procese și tehnologii (inclusiv cele ecologice) care:

- să accelereze dezvoltarea de rețele inteligente, ce folosesc TIC;
- să exploateze rețelele de la scară UE;
- să consolideze avantajul competitiv al mediului european de afaceri;
- să constientizeze consumatorii în ceea ce privește meritele utilizării eficiente a resurselor;
- să scadă emisiile de dioxid de carbon;
- să prevină degradarea mediului, pierderea biodiversității, utilizarea nedurabilă a resurselor.”

Cresterea durabilă va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale prin demararea de acțiuni în următoarele domenii:

“*competitivitate*:

- menținerea avansului față de SUA și China, pe piața tehnologiilor ecologice;
- eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor;
- productivitate crescută pentru contracararea presiunii tot mai mari de pe piețele de export și pentru un număr tot mai mare de materii prime.”

“*combaterea schimbărilor climatice*:

- reducerea emisiilor de dioxid de carbon mult mai rapid în decada care urmează;
- exploatarea completă a potențialului noilor tehnologii, precum posibilitățile de captare și stocare a dioxidului de carbon, care vor genera reducerea emisiilor, realizarea de economii și creștere economică;
- consolidarea capacității de rezistență a economiilor UE în fața riscurilor climatice,

precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea.”

„energie curată și eficientă:

- scăderea importurilor UE de petrol și gaze cu 60 de miliarde € până în 2020; - creșterea PIB-ului cu 0,6%-0,8%; - creșterea a peste 600 000 locuri de muncă prin utilizarea energiei regenerabile în 20% din energia folosită în UE; - creșterea a peste 400 000 locuri de muncă prin atingerea obiectivului de 20% privind eficiența energetică.” Creșterea durabilă va fi stimulată prin două inițiative:

a. **„O Europa eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”** prin care se propune:

sprăjinierea tranziției către o economie eficientă în ceea ce privește utilizarea resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon:

decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, de consumul de energie;

reducerea emisiilor de CO₂;

creșterea competitivității și promovarea securității energetice.”

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- „mobilizarea instrumentelor financiare ale UE precum fondurile pentru dezvoltare rurală, fondurile structurale, și altele în cadrul unei strategii solide de finanțare (UE, publică națională, privată);

- consolidarea cadrului de utilizare a instrumentelor de piață precum certificate de emisii, încurajarea utilizării extinse a achizițiilor publice ecologice, etc;

- prezentarea de propuneri pentru modernizarea și decarbonizarea sectorului transporturilor;

- implementarea de proiecte strategice în vederea eliminării blocajelor în secțiunile transfrontaliere și nodurile intermodale (orase, porturi, platforme logistice);

- finalizarea pieței interne a energiei, derularea activităților din cadrul planului privind tehnologiile energetice strategice (SET);

- promovarea proiectelor de infrastructură de importanță strategică pentru UE în zona baltică, în Balcani, în regiunea mediteraneană și în Eurasia;

- adoptarea și implementarea unui Plan de acțiune privind eficiența energetică, promovarea unui program în domeniul utilizării eficiente a resurselor (sprijinind IMM-urile și gospodăriile) prin utilizarea fondurilor structurale și a altor tipuri de fonduri;
- stabilirea viziunii privind modificările structurale și tehnologice necesare pentru a face tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficiența din punctul de vedere al utilizării resurselor și rezistența la schimbările climatice până în 2050.”

La nivel național, statele membre vor trebui: „sa elimine treptat subvențiile daunatoare mediului (excepții în cazul persoanelor defavorizate); sa dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum; – sa dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complete interconectate, să utilizeze pe deplin TIC; – sa asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE; – sa se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor; – sa utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse; - sa utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;

– sa stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.”

b. **„O politică industrială adaptată erei globalizării”** prin care se propune:

colaborarea strânsă între CE și întreprinderi, sindicate, mediul academic, ONG-uri, organizații de consumatori;

elaborarea unui cadru pentru o politică industrială modernă, care să sprijine spiritul antreprenorial, să ghideze și să ajute industria;

promovarea competitivității sectorului industriei primare, al producției și al serviciilor din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- „stabilirea politicii industriale apte sa mentina si sa dezvolte o baza industriala puternica, competitiva, diversificata in Europa, sa sprijine tranzitia sectoarelor de productie catre o utilizare mai eficienta a energiei si a resurselor;
- dezvoltarea abordarii orizontale a politicii industriale, care sa combine diverse instrumente de politica precum reglementarea „inteligenta”, modernizarea achizitiilor publice, normele in materie de concurenta, stabilirea de standarde;
- imbunatatirea mediului de afaceri, in special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducerea costurilor de tranzactie aferente desfasurarii unei activitati economice in Europa, prin promovarea clusterelor si prin imbunatatirea accesului convenabil la finantare;
- restructurarea sectoarelor aflate in dificultate prin orientarea lor catre activitati de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapida a competentelor catre sectoarele si pietele cu un ritm alert de crestere;
- promovarea tehnologiilor si a metodelor de productie care reduc utilizarea resurselor naturale si sporesc investitiile in patrimoniul natural al UE;
- promovarea internationalizarii IMM-urilor;
- asigurarea faptului ca retelele de transport si de logistica permit industriei din toata Uniunea sa beneficieze de acces efectiv pe piata unica, pe piata internationala;
- dezvoltarea unei politici spatiale care sa puna la dispozitie instrumentele necesare depasirii unor provocari-cheie la nivel mondial;
- sporirea competitivitatii sectorului turismului in Europa;
- revizuirea reglementarilor in vederea sprijinirii tranzitiei sectoarelor serviciilor si productiei catre o utilizare mai eficienta a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficienta, - reanvierea strategiei UE de promovare a responsabilitatii sociale a intreprinderilor, ca element-cheie in asigurarea increderei pe termen lung a angajatilor si a consumatorilor.” La nivel national, statele membre vor trece: - „sa imbunatateasca mediul de afaceri, in special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achizitii publice menite sa sprijine initiativele care incurajeaza inovarea; - sa amelioreze conditiile de asigurare a respectarii drepturilor de proprietate intelectuala; - sa reduca sarcina administrativa a societatilor si sa amelioreze calitatea legislatiei in domeniul afacerilor; - sa colaboreze cu partile interesate din diverse sectoare in vederea identificarii blocajelor, elaborarii de analize comune cu privire la modalitati de mentinere a unei baze industriale si de cunoastere solide, de a plasa UE in pozitie de lider in ceea ce priveste

dezvoltarea durabila la nivel mondial.” „Cresterea durabila este necesara in vederea sustinerii UE pentru a prospera intr-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu resurse limitate, pentru prevenirea degradarii mediului, pierderea biodiversitatii si utilizarea recurabila a resurselor.”

„Cresterea favorabila incluziunii inseamna promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala si care presupune: - asigurarea autonomiei cetatenilor prin rate ridicate ale ocuparii fortei de munca; - investirea in dezvoltarea competentelor; - combaterea saraciei; - modernizarea pietelor muncii si a sistemelor de formare si de protectie sociala; - consolidarea coeziunii teritoriale prin accesibilizarea beneficiilor cresterii economice in toate regiunile UE inclusiv in cele ultraperiferice; - asigurarea accesului si oportunitatilor pentru toti cetatenii pe tot parcursul vietii; - cresterea participarii fortei de munca prin asigurarea de politici de promovare a egalitatii de sansa intre femei si barbati.”

Se va actiona in vederea rezolvarii problemelor din urmatoarele domenii:

ocuparea fortei de munca: - schimbarile demografice au generat scaderea numarului de persoane active; - in UE, doar doua treimi din populatia activa are loc de munca, in comparatie cu peste 70% in SUA si in Japonia; - rata ocuparii fortei de munca este scazuta in special in randul femeilor si al lucratorilor in varsta; - rata a somajului de peste 21% in randul tinerilor; - risc ridicat de pierdere a terenului pe piata muncii a persoanelor neintegrate in campul muncii sau care au legaturi slabe cu acesta.

competentele: - aproximativ 80 de milioane de persoane au competente reduse sau de baza; - oportunitatile oferite prin invatarea de-a lungul vietii, apartin in special persoanelor mai instruite; - pana in 2020, 16 milioane de locuri de munca vor necesita nivel inalt de calificare, in timp ce numarul locurilor de munca pentru care se vor cere competente reduse va scadea cu 12 milioane; - pentru mentinerea vietii active indelungate, este necesara dobandirea si dezvoltarea de noi competente pe tot parcursul vietii.

combaterea saraciei: - 80 de milioane de persoane erau amenintate de saracie, inainte de aparitia crizei economice; - 19 milioane dintre acestea sunt copii; - 8% dintre persoanele care au un loc de munca nu castiga suficient pentru a iesi din saracie, cei mai afectati fiind somerii.”

Cresterea favorabila incluziunii va fi stimulata prin doua initiative: a. „O agenda pentru noi competente si noi locuri de munca” prin care se propune: crearea conditiilor necesare modernizarii pietelor muncii pentru a creste nivelurile de ocupare a fortei de munca si pentru a asigura sustenabilitatea modelelor sociale europene; promovarea autonomiei cetatenilor prin dobandirea de noi competente care vor permite fortei de munca actuale si viitoare, adaptarea la

noile conditii și la eventuale schimbări de carieră; reducerea somajului; sporirea productivității muncii.” Comisia Europeană va depune eforturi pentru: - „definirea și punerea în aplicare a celei de a doua etape a agendei de flexibilitate, în vederea identificării modalităților de îmbunătățire și gestionare a tranzițiilor economice, de combatere a somajului, de creștere a ratelor de activitate; - adaptarea cadrului legislativ, în conformitate cu principiile reglementării „inteligente”, la evoluția modelelor de organizare a muncii, la noile riscuri la adresa sănătății și securității muncii; - facilitarea și promovarea mobilității lucrătorilor în interiorul UE și asigurarea unei corespondențe mai bune între cererea și oferta de locuri de muncă, prin intermediul sprijin financiar acordat din fondurile structurale, în special din Fondul social european (FSE); - consolidarea capacității partenerilor sociali, valorificarea potențialului de soluționare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel național/ regional, la nivel sectorial și la nivelul întreprinderilor); - impulsionează cadrulul strategiei de cooperare în materie de educație și formare în care să fie implicate toate părțile

interesate; - asigurarea dobândirii competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și a recunoașterii acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă.”

La nivel național, statele membre vor trebui:

- "sa puna in aplicare masurile nationale de flexibilitate, sa reduca segmentarea pietei muncii, sa faciliteze tranzitiile si reconcilierea vietii profesionale cu viata privata;
- sa analizeze, sa monitorizeze eficienta sistemelor fiscale si de asigurari sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii;
- sa promoveze noi forme de reconciliere a vietii profesionale cu cea privata, politici de imbatranire activa, sa sporeasca egalitatea de sanse intre femei si barbati;
- sa promoveze, sa monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- sa impulsioneze punerea in aplicare a Cadrului european al calificarilor, prin instituirea unor cadre nationale ale calificarilor;
- sa asigure dobandirea competentelor necesare in vederea continuarii studiilor si a integrarii pe piata muncii, recunoasterea acestora pe tot parcursul educatiei generale, profesionale, superioare si din viata adulta, inclusiv in cadrul invatarii non-formale si informale;
- sa dezvolte parteneriate intre mediul educatiei/formarii si cel al muncii, in special prin implicarea partenerilor sociali in planificarea ofertelor de educatie si formare."

b. „**O platforma europeana de combatere a saraciei**” prin care se propune:

asigurarea coeziunii economice, sociale, teritoriale, ca o continuare a anului in curs, care reprezinta "Anul european de lupta impotriva saraciei si excluziunii sociale"; sensibilizarea opiniei publice pentru recunoasterea drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confrunta cu saracia si excluziunea sociala."

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- „elaborarea unei platforme de cooperare, de schimb de bune practici, in vederea incurajarii actorilor din sectorul public si privat de a reduce excluziunea sociala prin actiuni concrete, inclusiv prin acordarea finantarii din fondurile structurale, in special din FSE;
- elaborarea si implementarea de programe care vizeaza promovarea inovarii sociale in randul grupurilor celor mai vulnerabile, dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migrantilor;
- evaluarea caracterului adecvat si a sustenabilitatii sistemelor de protectie sociala si de pensii si identificarea modalitatilor de imbunatatire a accesului la sistemele de sanatate."

La nivel national, statele membre vor trebui:

- "sa promoveze responsabilitatea colectiva si individuala pe care o impart in domeniul combaterii saraciei si excluziunii sociale;
- sa defineasca si sa puna in aplicare masuri care vizeaza grupurile cu un grad de risc ridicat precum familiile monoparentale, femeile in varsta, minoritatile, romii, persoanele cu handicap si persoanele fara adapost;
- sa isi dezvolte sistemele de securitate sociala si de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit si al accesului la asistenta medicala."

Cresterea favorabila incluziunii este necesara in vederea:

- „oferirii populatiei acces la centre de ingrijire a copiilor si la centre destinate altor persoane aflate in intretinere;
- punerii in aplicare a principiilor privind flexicuritatea;
- oferirii cetatenilor posibilitatea de a dobandi noi competente care sa le permita adaptarea la noile conditii si la eventualele schimbari de cariera;
- combaterea saraciei si excluziunii sociale;
- reducerea inegalitatilor in materie de sanatate;
- imbunatatirea capacitatii de a face fata fenomenului de imbatranire activa.

Guvernanta economica: Criza economica:

- a evidenciat deficiente structurale in economia Europei;
- a anulat progrese precedente;
- a identificat evidente probleme fundamentale si solutii neviabile pe termen lung;
- a demonstrat interdependenta economiilor europene;
- a subliniat necesitatea coordonarii politicilor economice la nivelul UE in vederea rezolvarii de probleme, promovarii cresterii economice si crearii de locuri de munca.

Cei trei piloni ai noii guvernante economice:

- 1. *„Consolidarea agendei economice printr-o supraveghere mai atenta din partea UE, si include:*
- prioritatile politice si obiectivele stabilite in cadrul Strategiei Europa 2020;

- angajamentele suplimentare pe care si le-au asumat statele membre participante la Pactul euro plus;
- consolidarea supravegherii de catre UE a politicilor economice si fiscale, ca parte a Pactului de stabilitate si crestere, dar si prin intermediul noilor instrumente menite sa stopeze dezechilibrele macroeconomice;
- adoptarea unei noi metode de lucru numita „semestrul european” care permite discutarea prioritaticilor economice si bugetare in aceeași perioada a fiecarui an.

2. Asigurarea stabilitatii zonei euro si include:

- mecanisme temporare de sprijin pentru statele membre, ca reactie a UE la criza datoriei suverane;
- inlocuirea lor in 2013 de un mecanism permanent, respectiv Mecanismul european de stabilitate (MES);
- aplicarea unor programe de reforma si consolidare fiscala, elaborate in stransa colaborare cu FMI.

3. redusarea sectorului financiar”

Aspecte esentiale ale noii guvernante economice a UE. **Semestrul european**: reprezinta primele 6 luni ale fiecarui an, perioada in care are loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice si structurale ale statelor membre in baza careia se tine cont de recomandari UE in luarea deciziilor cu privire la bugetul national si la alte aspecte de interes economic. *Etape*: ,Ianuarie:

- analiza anuala a cresterii este prezentata de Comisie,
- sunt stabilite prioritatile UE pentru anul urmator, in materie de crestere economica si locuri de munca.

Martie:

- pe baza analizei anuale a cresterii, sefii de stat si de guvern elaboreaza orientarile UE pentru politicile nationale.

Aprilie:

- statele membre transmit:
- planurile naționale privind garantarea finanțelor publice sănătoase (programele de stabilitate/convergență);
- programele de reformă;
- măsurile propuse pentru promovarea creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii (programele naționale de reformă).

Iunie:

- evalua programelor de către Comisie;
- în cazul în care este necesară, formularea de recomandări specifice pentru fiecare țară;
- discutarea și aprobarea în Comisie a recomandărilor;
- adoptarea oficială a recomandărilor adresate fiecărei țări "

„**Pactul de stabilitate și creștere**: constă într-un set de reguli care încurajează statele membre să mențină viabilitatea finanțelor publice.” *Componente:*

1. *Componenta preventivă* constă în transmiterea de către statele membre, a programului anual de stabilitate (țările din zona euro) sau de convergență (celelalte state membre), împreună cu programul național de reformă, program care prezintă modul în care statul membru intenționează să asigure și să mențină viabilitatea finanțelor publice pe termen mediu. Ulterior, Comisia poate oferi recomandări politice (în iunie, în cadrul semestrului european) sau, dacă este necesar, poate înainta o propunere Consiliului pentru ca acesta să transmită un avertisment în cazul unui deficit excesiv.

2. *Componenta corectivă* reglementează procedura în caz de deficit excesiv (PDE). În baza PDE, dacă deficitul bugetar al unui stat membru depășește limita de 3% (conform Tratatului), Consiliul va transmite recomandări privind redresarea situației. Nerespectarea acestor recomandări poate duce la impunerea de sancțiuni pentru statele din zona euro.”

Pactul de stabilitate și creștere este în curs de consolidare, prin introducerea unor modificări menite:

- „sa permita componentei corective a Pactului sa ia mai bine in considerare interactiunea dintre datorie si deficit, mai ales in tarile puternic indatorate (unde datoria publica depaseste 60% din PIB);
- sa accelereze procedura in caz de deficit excesiv si sa faca impunerea sanctiunilor semiautomata - in acest sens, in cadrul Consiliului va fi nevoie de o majoritate calificata, nu atat pentru a aproba, cat mai ales pentru a respinge o propunere de sanctionare inaintata de Comisie;
- sa amelioreze cadrele bugetare nationale, abordand aspectele contabile si statistice, precum si practicile in materie de previziuni.”

„Corectarea dezechilibrelor macroeconomice consta intr-un mecanism de supraveghere care identifica si corecteaza dezechilibrele macroeconomice, inca din faza incipienta.

Alegerile economice divergente facute in ultimul deceniu de catre statele membre, au accentuat diferentele in materie de competitivitate generand dezechilibre macroeconomice la nivelul UE. Economiiile statelor membre vor fi monitorizate in vederea depistarii dezechilibrelor macroeconomice, in cazul in care vor fi inregistrate depasiri ale „nivelului de alerta”. Comisia urmand sa faca recomandari pe baza rezultatelor analizelor aprofundate.” „Pactul euro plus consta intr-un program suplimentar de reforme, care constituie o reflectie a interdependentei dintre ele. Printre cele alte sase tari, care nu fac parte din zona euro, dar care au decis sa adere la acest pact, se numara si Romania. Cele patru domenii vizate de *Pactul euro plus* sunt competitivitatea, ocuparea fortei de munca, viabilitatea finantelor publice si consolidarea stabilitatii financiare. Pactul a fost aprobat de liderii UE in martie 2011. Cele 23 de tari semnatare se angajeaza sa implementeze reformele in detaliu. Cele patru state membre care nu au semnat pactul sunt libere sa faca acest lucru oricand doresc. Angajamentele asumate in virtutea pactului se integreaza in total cadrul de guvernanta economica si sunt incluse in programele nationale de reforma ale statelor membre.”

Remediarea sectorului financiar „In vederea prevenirii aparitiei problemelor si asigurarii ca actiuni din sectorul financiar sunt supusi unor monitorizari stricte, UE a elaborat reglementari si a creat agentii specifice, intreprinzandu-se si alte actiuni, cu scopul de garantare pentru bancile europene a existentei de suficiente rezerve de capital, necesare pentru a face fata socurilor din sistem, astfel sistemul bancar pastrandu-si functionalitatea in domeniul oferirii de credite intreprinderilor si persoanelor fizice.”

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

Linile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică trei priorități:

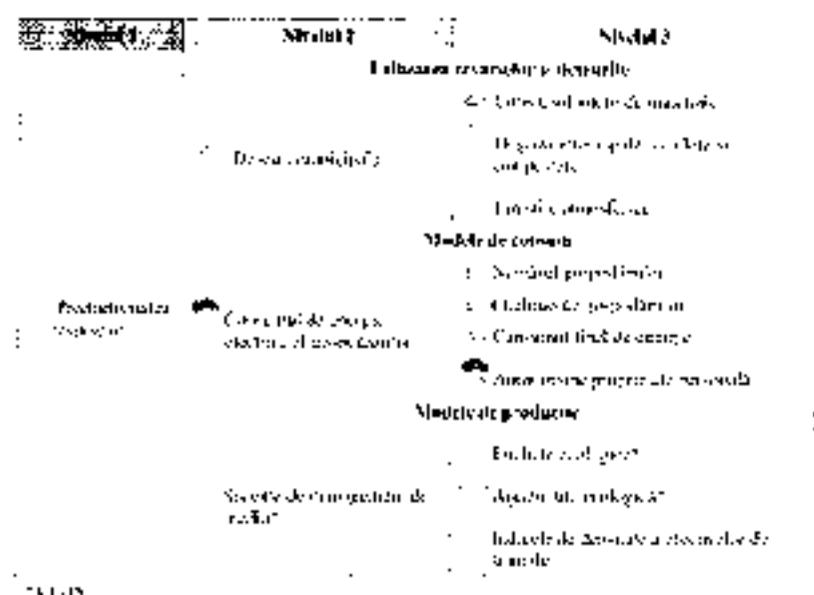
- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă.

- Ameliorarea legăturilor de transport – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei.
- Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.
- Conectarea rețelelor energetice – realizarea de conexiuni între țările U.E. care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.
- Sprijinirea rețelilor digitale de mare viteză – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală.

precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției, etc

Ultimul raport al Eurostat în ceea ce privește evoluția implementării strategiei de dezvoltare durabilă a UE la nivelul țarilor membre beneficiare detaliază evoluția schimbărilor produse în tema Consumul și producția durabilă astfel:

În ansamblu, majoritatea tendințelor au fost pozitive în perioada ultimilor 3 ani în ceea ce privește tema dezvoltării socio-economice. Totuși, imaginea este contradictorie, iar anumite domenii au înregistrat progrese lente sau chiar niciun progres. Creșterea economică a continuat în această perioadă, în timp ce disparitățile regionale au crescut, iar gospodăriile au economisit mai puțin.

POLITICA DE COEZIUNE 2014-2020 – CADRUL DE DEZVOLTARE PROIECTE

Bazându-se pe experiențele realizărilor înregistrate cu ajutorul instrumentelor financiare din ciclurile actuale și anterioare ale politicii de coeziune și evidențiind importanța conferită acestora în Cadrul financiar multianual 2014-2020, Comisia Europeană propune o mai mare extindere și consolidare a utilizării instrumentelor financiare în cursul următoarei perioade de programare, ca alternativă mai eficientă și durabilă care vine în completarea finanțării tradiționale bazate pe subvenții.

Pentru a încuraja și spori utilizarea instrumentelor financiare în cadrul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2014-2020, propunerile Comisiei:

- oferă o mai mare flexibilitate statelor membre și regiunilor UE în ceea ce privește sectoarele țintă și structurile de punere în aplicare;
- oferă un cadru stabil de punere în aplicare, întezit pe un set clar și detaliat de norme, bazându-se pe orientările și experiențele concrete existente;
- surprind sinergiile dintre instrumentele financiare și alte forme de sprijin, cum ar fi subvențiile; și
- asigură compatibilitatea cu instrumentele financiare instituite și puse în aplicare la nivelul UE în temeiul unor norme de gestionare directă.

Modificari fata de actuala perioada de programare:

În comparație cu perioada de programare 2007-2013, normele propuse pentru instrumentele financiare aferente perioadei 2014-2020 sunt neprescriptive în raport cu sectoarele, beneficiarii, tipurile de proiecte și de activități care urmează să fie sprijinite. Statele membre și autoritățile de gestionare pot utiliza instrumente financiare în legătură cu toate obiectivele tematice care intră sub incidența programelor operaționale (PO) și pentru toate fondurile, în cazul în care acest lucru este eficient și eficace.

Noul cadru conține, de asemenea, norme clare care să permită o **combinare mai adecvată a instrumentelor financiare cu alte forme de sprijin, în special cu subvențiile**, întrucât aceasta stimulează mai intens elaborarea de sisteme de asistență bine adaptate, care respectă necesitățile specifice ale statelor membre sau regiunilor.

Instrumentele financiare reprezintă o categorie specială de cheltuieli, iar elaborarea și punerea lor în aplicare cu succes depinde de o evaluare corectă a deficiențelor și necesităților identificate pe piață. Prin urmare, în contextul unui PO, există o nouă dispoziție, potrivit căreia **instrumentele financiare ar trebui să fie elaborate pe baza unei evaluări *ex ante***, care să fi identificat deficiențele pieții sau situațiile de investiții sub nivelul optim, necesitățile respective de investiții, posibilitățile de participare a sectorului privat și valoarea adăugată rezultată a instrumentului financiar în cauză. O astfel de evaluare *ex ante* va duce, de asemenea, la evitarea suprapunerilor și contradicțiilor dintre instrumentele de finanțare puse în aplicare de diferiți actori pe diverse niveluri.

Instrumente noi în cadrul politicii de coeziune:

- A. Instrumentele financiare instituite la nivelul UE și gestionate de către Comisie, în conformitate cu regulamentul financiar (gestiune directă).**

În cadrul acestei opțiuni, contribuțiile PO la instrumentele financiare vor fi rezervate pentru investiții în regiuni și în acțiuni care intră sub incidența PO din care au provenit resursele. În materie de gestiune și control, se aplică aceleași norme precum în cazul instrumentelor financiare puse în aplicare prin gestiune directă.

B. Instrumentele financiare instituite la nivel național/regional și gestionate în conformitate cu propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune și cu legislația derivată aferentă (gestiune partajată). Prin aceste instrumente, autoritățile de gestionare au posibilitatea de a alocă resurse din cadrul programului către:

- a. **instrumentele deja existente sau nou-create**, adaptate în funcție de condițiile și de necesitățile specifice; și

b. **instrumentele standardizate** (disponibile pe stoc), în cazul cărora termenii și condițiile vor fi definite în prealabil și stabilite printr-un act al Comisiei de punere în aplicare. Aceste instrumente ar trebui să fie gata de utilizare pentru o lansare rapidă.

C. **Instrumentele financiare constând numai în împrumuturi sau garanții** pot fi puse în aplicare direct chiar de către autoritățile de gestionare. În astfel de cazuri, autoritățile de gestionare vor fi despăgubite în baza împrumuturilor reale oferite sau a actelor garanțiilor blocate pentru noi împrumuturi și fără posibilitatea de a percepe costuri sau taxe de gestiune din partea fondurilor CSC.

Priorități de finanțare:

1. Îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și politici mai bune privind incluziunea socială și educația

Creșterea ratelor ocupării forței de muncă în rândul tinerilor și grupurilor vulnerabile

Îmbunătățirea accesului și a participării la educația și formarea profesională, precum și a calității acestora

Promovarea incluziunii sociale, în special prin îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale

2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne pentru creștere și locuri de muncă

Consolidarea accesului la piața internă al poliilor de creștere prin investiții în rețeaua TEN-T

Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității TIC

3. Promovarea competitivității economice și a dezvoltării locale

Srijinirea inovării și competitivității operatorilor economici și îmbunătățirea mediului de afaceri

Promovarea spiritului antreprenorial, inclusiv în zonele rurale, maritime și de pescuit și îmbunătățirea mediului economic în zonele rurale și de coastă, inclusiv îmbunătățirea infrastructurii locale aferente

Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și la servicii avansate pentru întreprinderi

Stimularea capacității (publice și private) și a infrastructurilor de cercetare și dezvoltare bazate pe cerere

4. Optimizarea utilizării și protecției resurselor și activelor naturale

Promovarea eficienței energetice, a economiei cu emisii scăzute de dioxid de carbon și a strategiilor aferente

Reducerea vulnerabilității la riscuri, sprijinirea adaptării la schimbările climatice și dezvoltarea unor sisteme de gestionare a dezastrelor

Protecția mediului și a biodiversității prin valorificarea siturilor naturale și punerea în aplicare a investițiilor legate de acquis

5. Modernizarea și consolidarea administrației naționale și a sistemului judiciar

Îmbunătățirea capacității instituționale și a administrației publice eficiente

Consolidarea aplicațiilor IT pentru e-governare

V.DEZVOLTARE REGIONALA

Contextul de dezvoltare

Efectivul și densitatea întreprinderilor

În 2011, în România erau active 452.029 întreprinderi, cu o densitate medie de 204 per 10.000 de locuitori. România este pe penultimul loc în Uniunea Europeană, din punct de vedere al densității întreprinderilor. Densitatea întreprinderilor este un indicator relevant privind dezvoltarea culturii antreprenoriale în România.

La nivel regional, există variații semnificative ale densității întreprinderilor. Regiunea București-Ilfov se distinge în mod clar, cu o densitate medie a întreprinderilor de aproape 2,5 ori densitatea medie la nivel național. Patru regiuni, regiunea Nord-Vest, Centru, Sud-Est și Vest au o densitate a întreprinderilor aproape de media națională (înscrisă în valoarea aproximativă de 12%). Totuși, trei regiuni, Nord-Est, Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia au o densitate a întreprinderilor semnificativ mai scăzută decât media națională (cca. 62%-70% față de medie).

Se poate observa că în perioada 2007 - 2011 s-a redus semnificativ numărul total de întreprinderi, numărul celor care au înregistrat pierderi și numărul fuziunilor conducând la o reducere de peste 68.000 de întreprinderi înregistrate în perioada analizată (-13,1%). Reducerea numărului de întreprinderi la nivel național se reflectă la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare ale României, în proporții diferite, cu o variație de cea, 4 puncte procentuale față de medie. Cea mai semnificativă reducere a numărului de întreprinderi se constată la nivelul regiunilor Centru, Nord-Est și Vest, procentul de reducere depășind 15%. Prin comparație, în regiunea Sud-Muntenia, reducerea a fost mai scăzută, sub 10%.

În perioada 2008-11, rata de ocupare a forței de muncă s-a diminuat cu 4,4%, cu toate că au existat variații semnificative la nivelul diferitelor sectoare, după cum urmează:

- În cadrul industriei, sectorul extractiv și cel energetic s-au confruntat cu reduceri semnificative ale forței de muncă, o evoluție similară fiind înregistrată și în domeniul construcțiilor.
- Cu excepția sectorului „hoteluri și restaurante”, pentru serviciile de comerț cu-gros și cu amănuntul, s-a înregistrat doar o mică reducere a ocupării forței de muncă, probabil din cauza preponderenței angajaților pe cont propriu și a asociațiilor familiale.
- În ceea ce privește serviciile, sectorul imobiliar a fost grav afectat, iar reforma continuă a condus la pierderea de posturi numeroase din sectorul public.

Doar pentru un număr redus de sectoare s-au înregistrat creșteri ale ocupării pe perioada recesiunii. Agricultură a reprezentat o astfel de excepție, dar aici, creșterea ratei de ocupare a forței de muncă a fost asociată cu migrarea foștilor salariați către munca nec remunerată în familie, ca alternativă la șomaj.

O creștere a ocupării forței de muncă s-a înregistrat și în cazul serviciilor cu valoare adăugată sporită. Serviciile de logistică, sectorul tehnologiei informației și al comunicațiilor, serviciile financiare și cele în afaceri - pentru toate s-au înregistrat creșteri ale ocupării.

Pentru serviciile profesionale și științifice s-a înregistrat o reducere sub media înregistrată la nivel național.

Există doar un puțin sub 2,9 mil de întreprinderi în România, dacă se au în vedere atât întreprinderile active înregistrate cât și întreprinderile private și lucrătorii pe cont propriu. În statistica națională se înregistrează doar întreprinderile care se identifică prin clasificarea micro, mică, mijlocie și mare. Acest tip de clasificare nu se aplică în toate statele UE, ceea ce face problematică o comparație trans-națională.

Simpla analiză a întreprinderilor active înregistrate relevă faptul că întreprinderile medii și mari acoperă doar 2,5% din acest grup. Întreprinderile private și persoanele fizice autorizate se conformează în mod predominant dimensiunilor micro. Prin urmare, baza antreprenorială din

România are o înclinatie și mai mare către dimensiunile mici și micro decât se indică prin analiza întreprinderilor înregistrate.

În perioada 2008-2011, aproximativ una din cinci întreprinderi înregistrate și-a încetat activitatea, în același timp înregistrându-se și o reducere a numărului de asociații familiale. Prin contrast, numărul persoanelor independente și al lucrătorilor pe cont propriu a rămas relativ constant în aceste condiții dificile.

În 2011, doar unul din opt locuri de muncă din România era într-o întreprindere mare (adică dintre întreprinderile care nu intrau în categoria IMM).

Angajații salariați ocupau în 2011 mai puțin de jumătate din locurile de muncă din România.

Din restul locurilor de muncă :

1.4 mil (17%) sunt membri neremunerați ai familiilor – o categorie aproape inexistentă în Statele Membre mai dezvoltate.

2.1 mil (25%) sunt lucrători pe cont propriu – acesta este un nivel foarte crescut față de statele membre mai dezvoltate, dar în România este asociat cu agricultura de subsistență și cu tipuri unor alternative, altele decât antreprenoriatul.

126.000 sunt patroni.

Rata generală a ocupării forței de muncă în regiunile de dezvoltare ale României fluctuează între 0,8 mil în regiunea Vest și regiunea Sud-Vest Oltenia și 1,2 mil în regiunile Nord-Est și București-Ilfov.

Agricultura poate fi considerată drept activitate extensivă în toate regiunile, cu excepția regiunii București-Ilfov, unde ocupă doar 1,5% din forța de muncă ocupată în agricultură la nivel național. Concentrări deosebit de mari de lucrători în agricultură se află în regiunea Nord-Est și în Sud-Muntenia, cu cea, 41%, respectiv 37% din forța de muncă ocupată în agricultură.

Toate regiunile României au o componentă industrială semnificativă, cele mai mari concentrări aflându-se în regiunile Nord-Vest și Centru.

Construcțiile sunt un sector important. Sectorul are o concentrare mai mare în regiunea București-Ilfov, dar este distribuit în alte părți al țării într-un mod relativ uniform.

O ocupare destul de mare în comerțul cu amănuntul, comerțul cu ridicata și comerțul auto se poate observa la nivelul tuturor regiunilor, dar, din nou, cu precădere în București-Ilfov, reflectând venituri disponibile mai mari.

Pe lângă faptul că înregistrează o dezvoltare mai slabă a sectorului agricol, regiunea București-Ilfov se diferențiază de restul României prin modelul de dezvoltare orientat către serviciile cu valoare adăugată sporită, regiunea capitalei fiind acum dominantă în aceste sectoare care reprezintă motorul dezvoltării economice și la nivel european.

Sectorul public acoperă pe total circa 11% din forța de muncă ocupată, aceasta fiind distribuită destul de uniform în regiunile României.

La fel ca și comerțul cu amănuntul, divertismentul, cultura și serviciile de consum sunt bine reprezentate în București-Ilfov, o distribuție rezonabilă se înregistrează însă și în celelalte regiuni.

Sunt disponibile date limitate de la Eurostat cu privire la înființarea și închiderea de afaceri în România. Se poate observa însă că în perioada anterioară recesiunii, procentul de înființare a societăților era mai mare decât procentul de încetare a activității companiilor, iar numărul de societăți active era în creștere. Procentul de înființare era de aproape 15%, ceea ce indică o dinamică foarte bună.

În perioada de recesiune, procentul de înființare a afacerilor a scăzut drastic, dar s-a menținut totuși aproape de 10%, iar în 2009 era chiar sub media UE. Cu toate acestea, se poate observa, de

asemenea, că ulterior procentul de închidere a societăților a crescut brusc. Întreprinderile din România erau mai puțin rezistente decât pe ansamblul UE27. Procentul de închidere în anul 2009 în UE27 a fost de numai trei cincimi din nivelul înregistrat în România (18%).

Ocuparea și câștigurile salariale

Populația ocupată

La începutul anului 2011, resursele de muncă au fost de 14047,6 mii persoane, în creștere cu 171,7 mii persoane față de anul precedent.

Populația activă civilă era la 1 ianuarie 2011 de 8998,3 mii persoane, reprezentând 42,0% din populația totală a țării.

La 1 ianuarie 2011 populația ocupată civilă a fost de 8371,3 mii persoane, cu 39,4 mii persoane mai puțin comparativ cu anul anterior.

Rata de ocupare a resurselor de muncă (proporția persoanelor ocupate în totalul resurselor de muncă) a fost de 59,6%, cu un punct procentual mai mică față de anul trecut.

Numărul șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, la sfârșitul anului 2010, era de 627,0 mii persoane în scădere față de anul precedent cu 82,4 mii persoane.

Populația în pregătire profesională și alte categorii de persoane neincluse în populația activă au reprezentat 35,9% din totalul resurselor de muncă

Resursele de muncă

La începutul anului 2011, resursele de muncă au fost de 14047,6 mii persoane reprezentând 65,6% din populația totală a țării, în creștere cu 171,7 mii persoane față de anul precedent. Ponderea majoritară în resursele de muncă au deținut-o bărbații (51,4%).

În anul 2010, populația în vârstă de muncă aptă de lucru deținea o pondere de 95,8% în totalul resurselor de muncă. Proportia bărbaților depășea pe cea a femeilor cu 4,4 puncte procentuale. Persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate reprezentau 4,2% din resursele de muncă; în cadrul acestei categorii, femeile erau majoritare (66,9%).

Populația activă civilă

Populația activă civilă era la 1 ianuarie 2011 de 8998,5 mii persoane, reprezentând 42,0% din populația totală a țării. *Față de anul anterior* s-a înregistrat o scădere a numărului persoanelor active cu 121,8 mii persoane. În populația activă civilă femeile dețineau o pondere mai scăzută comparativ cu bărbații (46,9% femei față de 53,1% bărbați). Dintre persoanele active de sex feminin 93,7% erau ocupate și 6,3% în șomaj. În totalul populației active civile, populația ocupată deținea o pondere de 93,0%.

Rata de activitate a resurselor de muncă (proportia persoanelor active în resursele de muncă) a fost de 64,1%, în scădere cu 1,6 puncte procentuale *comparativ cu anul precedent*. Rata de activitate pentru bărbați (66,2%) era superioară celui corespunzătoare femeilor (61,8%) cu 4,4 puncte procentuale, ecarterul reducându-se cu 0,1 puncte procentuale față de anul precedent și cu 0,8 puncte procentuale față de anul 2004 (când atinsese nivelul cel mai mare de-a lungul perioadei ultimilor 10 ani).

Populația ocupată civilă

La 1 ianuarie 2011 **populația ocupată civilă** a fost de 8371,3 mii persoane, înregistrându-se o scădere față de anul anterior cu 39,4 mii persoane.

Rata de ocupare a resurselor de muncă (proportia persoanelor ocupate în resursele de muncă) a fost de 59,6% cu un punct procentual mai mică față de anul 2009.

Rata ocupării la persoanele de sex feminin a fost de 57,9%, mai redusă cu 3,3 puncte procentuale comparativ cu rata ocupării la bărbați (61,2%). Acest ecarter a fost de 5,3 puncte procentuale în anul 2009 când s-a înregistrat cea mai mare valoare a acestei discrepante. Începând din anul 2002 și până în prezent.

Activitățile cu cel mai înalt grad de feminizare a populației ocupate civile, în anul 2010, au fost cele de sănătate și asistență socială (79,6%), intermediari financiare și asigurări (75,1%), învățământ (68,6%), administrație publică și apărare (56,7%), alte activități de servicii (55,3%) și agricultură, silvicultură și pescuit (54,1%).

Bărbații ocupați au predominat în toate celelalte activități economice, deținând proporții covârșitoare în activitățile de industrie extractivă (84,1%), construcții (83,5%) și transport și depozitare (83,2%)

În privința distribuției ratei de ocupare a forței de muncă pe medii (rate de ocupare calculata ca pondere a populației ocupate din grupa de vârstă 15-64 ani în populația totală din aceeași grupă de vârstă), se remarcă în ultimii ani tendința de apropiere a celor două rate de ocupare (din mediul urban, respectiv mediul rural), în jurul valorii de 50%.

Distribuția salariilor pe ramuri ale economiei naționale (comparativ Regiunea de Dezvoltare Nord Vest și județul Bistrița-Năsăud) la sfârșitul anului 2010 este prezentată în tabelul alăturat.

procente

Nord - Vest					
	Total				
Total	100,0	45,4	42,3	3,1	54,6

Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	62,1	57,7	4,4	37,9
din care:					
15 - 24 ani	100,0	29,5	23,9	5,6	70,5
25 - 34 ani	100,0	79,6	73,3	6,3	20,4
35 - 44 ani	100,0	83,1	78,4	4,7	16,9
45 - 54 ani	100,0	73,1	69,9	3,2	26,9
55 - 64 ani	100,0	37,4	36,3	1,1	62,6
65 ani și peste	100,0	12,2	12,2	-	87,8
Masculin					
Total	100,0	50,2	46,6	3,6	49,8
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	67,6	62,5	5,1	32,4
din care:					
15 - 24 ani	100,0	31,6	25,8	5,8	68,4
25 - 34 ani	100,0	83,1	76,2	6,9	16,9
35 - 44 ani	100,0	88,5	82,7	5,8	11,5
45 - 54 ani	100,0	80,2	76,7	3,5	19,8
55 - 64 ani	100,0	46,4	44,8	1,6	53,6
65 ani și peste	100,0	13,4	13,4	-	86,6
Feminin					
Total	100,0	40,8	38,3	2,5	59,2
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	56,6	52,9	3,7	43,4
din care:					
15 - 24 ani	100,0	27,3	21,9	5,4	72,7
25 - 34 ani	100,0	76,0	70,3	5,7	24,0

35 - 44 ani	100,0	77,4	74,0	3,4	22,6
45 - 54 ani	100,0	66,2	63,3	2,9	33,8
55 - 64 ani	100,0	29,6	28,9	0,7	70,4
65 ani și peste	100,0	11,4	11,3	0,1	88,6
Urban					
Total	100,0	46,8	42,5	4,3	53,2
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	62,7	56,9	5,8	37,3
din care:					
15 - 24 ani	100,0	24,9	17,7	7,2	75,1
25 - 34 ani	100,0	84,4	75,8	8,6	15,6
35 - 44 ani	100,0	86,3	80,1	6,2	13,7
45 - 54 ani	100,0	74,2	70,0	4,2	25,8
55 - 64 ani	100,0	30,0	28,4	1,6	70,0
65 ani și peste	100,0	1,3	1,3	-	98,7
Rural					
Total	100,0	43,8	42,2	1,6	56,2
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	61,3	58,8	2,5	38,7
din care:					
15 - 24 ani	100,0	34,8	31,0	3,8	65,2
25 - 34 ani	100,0	73,3	70,0	3,3	26,7
35 - 44 ani	100,0	79,0	76,3	2,7	21,0
45 - 54 ani	100,0	71,3	69,7	1,6	28,7
55 - 64 ani	100,0	46,2	45,7	0,5	53,8
65 ani și peste	100,0	20,2	20,2	-	79,8

La nivelul județului Bistrița-Nasaud se constata o deviatie pozitiva, atat la nivelul participarii masculine, cat si feminine, fata de media la nivel Regional.

Evoluția sumerilor înregistrați și a ratei șomajului, prezentata comparativ la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest și a județului Bistrița-Nasaud se regăsește în tabelul alăturat :

Regiuni	Șomerii înregistrați la Agențiile pentru ocuparea forței de muncă (număr persoane)			Rata șomajului	Rata șomajului	Rata șomajului
	Femei	Barbati		- total (%)	- femei (%)	- barbati (%)
Județe						
Anii						
Nord-Vest						
1995	116619	68419	48200	8,6	10,8	6,7
2000	108956	50023	58933	8,5	7,9	9,1
2001	86216	39292	46924	6,8	6,3	7,4
2002	82914	35723	47191	6,8	6,0	7,6
2003	64404	28547	35857	5,4	5,0	5,7
2004	48729	21442	27287	4,2	3,8	4,5
2005	48086	20836	27250	4,0	3,6	4,4
2006	42934	17867	25067	3,6	3,1	4,0

2007	35901	15913	19988	2,9	2,8	3,1
2008	40230	18824	21406	3,3	3,3	3,3
2009	84109	36111	47998	6,8	6,1	7,4
2010	72918	30965	41953	5,9	5,3	6,5
Bistrița-						
Năsăud						
1995	22681	14719	7962	15,3	20,3	10,6
2000	17235	7964	9271	12,7	12,3	13,1
2001	15108	6662	8446	11,2	10,4	11,9
2002	12762	5967	6795	10,0	9,7	10,4
2003	9462	4134	5328	7,5	7,1	7,8
2004	7950	4293	3657	6,4	7,2	5,6
2005	5433	2409	3024	4,3	4,0	4,5
2006	4053	1802	2251	3,2	3,0	3,1
2007	3105	1481	1624	2,4	2,5	2,3
2008	3614	1799	1815	2,7	3	2,5
2009	11124	4711	6413	8,2	7,2	9,2
2010	8605	3821	4784	6,4	6	6,9

Sursa : Institutul National de Statistica

Din analiza datelor prezentate mai sus se poate constata ca rata somajului a scazut constant în perioada 2000 – 2008, fapt care este în concordanță cu evoluția per ansamblu a economiei naționale (perioada de creștere economică, de relansare a investițiilor, de boom imobiliar, etc.). După varful înregistrat în 2009, tendința este de ușoară scădere, în special datorită faptului că mulți șomeri au fost scoși din evidențele naționale, prin încheierea perioadei de plată a indemnizației ajutorului de șomaj.

În ceea ce privește evoluția indicilor de disparitate, se constată că Regiunea Nord Vest a avut o evoluție relativ constantă (fără abateri semnificative), astfel:

	Indici de disparitate				
	2008	2009	2010	2011	2012
Produs intern brut pe locuitor					
NORD - EST	63.3	62.4	62.4	62.4	62.3
SUD - EST	84	83.8	83.8	84	84.2
SUD MUNTENIA	84.7	84	83.7	83.6	83.6
SUD - VEST OLTENIA	79.3	78.8	78.8	78.9	78.9
VEST	114	113.3	113.1	112.8	112.7
NORD - VEST	92.0	93.6	93.7	93.7	93.8
CENTRU	101.5	102.2	102.4	102.3	102.3
BUCUREȘTI - ILFOV	218.2	221.7	221.5	221.3	220.6
Câștigul salarial mediu net lunar					
NORD - EST	86.5	87.6	87.2	86.4	86.3
SUD - EST	90.6	90.9	90.8	90.8	90.7
SUD MUNTENIA	88.9	89.6	89.6	89.7	89.7
SUD - VEST OLTENIA	91.9	90.9	90.9	90.9	90.6
VEST	88.2	88.6	88.5	88.4	87.5
NORD - VEST	86.7	87.5	86.7	85.9	85.7
CENTRU	87.6	88.7	88.7	88.5	88.5
BUCUREȘTI - ILFOV	134.8	137	138.4	138.3	138.2

Evoluția indicelui pretului de consum, în conformitate cu datele statistice prezentate de Institutul Național de Statistică, la nivelul României, este prezentată în tabelul alăturat :

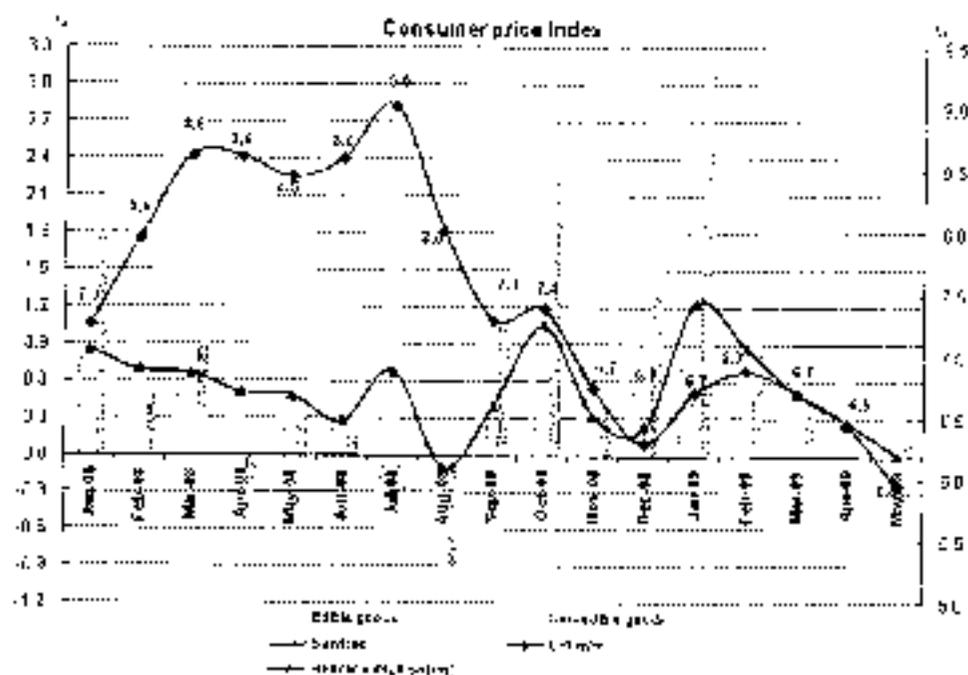
Tabel: Indicele lunar al preturilor de consum

Perioada curenta	Perioada de referinta	TOTAL IPC (%)	IPC Marfuri alimentare (%)	IPC Marfuri nealimentare (%)	IPC Servicii (%)
2013 - Iunie	2010 - Ianuarie	117,30	115,38	119,22	116,36
	2010 - Februarie	117,07	115,10	118,93	116,36
	2010 - Martie	116,81	114,91	118,48	116,47
	2010 - Aprilie	116,40	114,89	117,82	115,92
	2010 - Mai	116,23	114,99	117,59	115,38
	2010 - Iunie	116,05	115,06	117,40	114,72
	2010 - Iulie	113,14	112,90	113,89	111,87
	2010 - August	112,88	112,47	113,85	111,41
	2010 - Septembrie	112,25	111,56	113,46	110,72
	2010 - Octombrie	111,64	110,65	113,13	109,98
	2010 - Noiembrie	111,06	109,68	112,71	109,76
	2010 - Decembrie	110,48	108,85	112,09	109,72
	2011 - Ianuarie	109,63	107,62	111,17	109,85

2011 - Februarie	108,80	105,76	110,87	109,82
2011 - Martie	108,15	104,54	110,31	110,18
2011 - Aprilie	107,44	103,59	109,35	110,65
2011 - Mai	107,21	103,38	109,18	110,25
2011 - Iunie	107,52	104,78	108,97	109,51
2011 - Iulie	107,90	106,86	108,50	108,52
2011 - August	108,28	108,37	108,48	107,62
2011 - Septembrie	108,50	109,67	108,22	107,02
2011 - Octombrie	107,82	108,79	107,72	106,21
2011 - Noiembrie	107,37	108,21	107,46	105,54
2011 - Decembrie	107,12	107,83	107,32	105,27
2012 - Ianuarie	106,73	107,49	106,89	104,88
2012 - Februarie	106,05	106,21	106,47	104,75
2012 - Martie	105,61	105,53	106,14	104,54
2012 - Aprilie	105,54	105,64	105,96	104,36
2012 - Mai	105,33	105,63	105,74	103,81
2012 - Iunie	105,37	105,76	105,84	103,53
2012 - Iulie	104,76	105,61	104,96	102,68

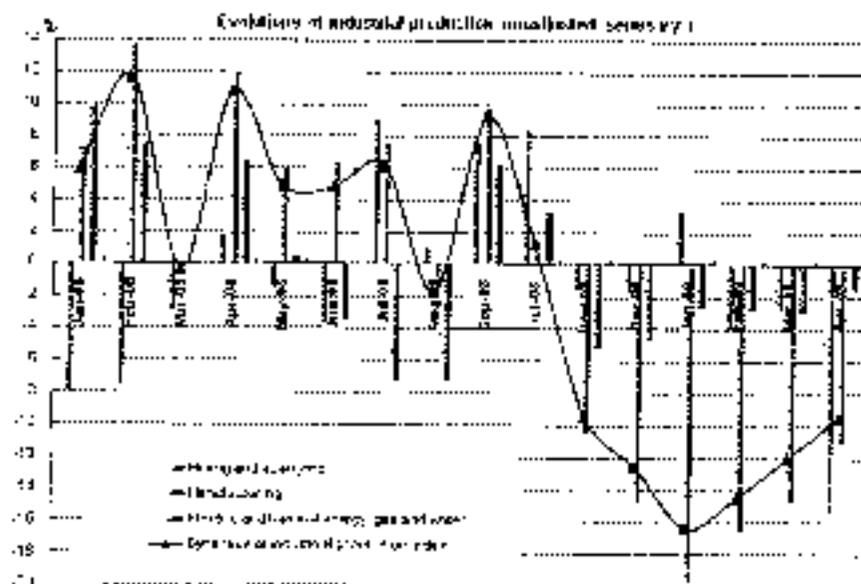
2012 -				
August	104,23	104,91	~~104,39~~	102,55
2012 -				
Septembrie	103,02	102,58	103,76	102,14
2012 -				
Octombrie	102,72	102,50	103,53	101,26
2012 -				
Noiembrie	102,68	102,20	103,64	101,40
2012 -				
Decembrie	102,07	101,52	102,72	101,60
2013 -				
Ianuarie	100,71	100,28	100,67	101,73
2013 -				
Februarie	100,38	100,00	100,24	101,50
2013 -				
Martie	100,34	100,07	100,31	100,98
2013 -				
Aprilie	100,23	100,04	100,15	100,85
2013 - Mai	100,01	99,28	100,26	100,88

Pentru perioada de varf de criza economica, evolutia indicelui pretului de consum este prezentata in figura alaturata :

Sursa: Analiza consultanului

La nivel national, evolutia productiei industriale a fost de asemenea marcata de perioada de recesiune, dupa cum reiese din figura alaturata:

Pentru diagrama de mai sus au fost utilizate date furnizate de INS.

Evoluția salariului mediu brut lunar pentru perioada 2008-2012 este prezentată în tabelul alăturat:

Castigul salarial mediu brut lunar					
- lei/salarizat -					
	2008	2009	2010	2011	2012
Total economie	1730	1820	1885	1970	2075
NORD - VEST	1453	1521	1561	1613	1694
Bihor	1303	1355	1393	1443	1517
Bistrița-Năsăud	1339	1407	1445	1494	1572
Cluj	1898	1941	1997	2090	
Maramureș	1259	1297	1346	1415	
Satu Mare	1316	1382	1419	1467	1547
Sălaj	1363	1421	1459	1509	1580
CENTRU	1473	1547	1603	1669	1736
Alba	1352	1422	1475	1546	1635
Brasov	1612	1697	1758	1830	1925
Covasna	1282	1347	1393	1452	1525
Harghita	1110	1163	1215	1285	1354
Mures	1373	1435	1471	1510	1581
Sibiu	1747	1836	1917	2005	2108
BUCUREȘTI -					
ILFOV	2193	2328	2409	2512	2642
Ilfov	2057	2226	2329	2435	2570
București	2306	2423	2534	2641	2777

Sursa: Date Institutul National de Statistica

Indicatori regionali

Evoluția principalilor indicatori economici-sociați		
în regiunea NORD - VEST		
- modificări procentuale -		
	Total regiune	Bistrița Năsăud
2008		
Creșterea reală a PIB	6.9	6.7
PIB / Locuitor - euro	5915	5123
Populația ocupata civilă la sfârșitul anului	0.5	0.1
Numărul mediu de salariați	2	4
Rata șomajului înregistrat - %	3.3	2.8
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariați	1107	1030
Câștigul salarial mediu net lunar	18.4	13.9
2009		
Creșterea reală a PIB	-3.7	-3.6
PIB / Locuitor - euro	5466	4738
Populația ocupata civilă la sfârșitul anului	-2.3	-1.5
Numărul mediu de salariați	-2.4	-1.8
Rata șomajului înregistrat - %	7.1	7.7
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariați	1162	1082
Câștigul salarial mediu net lunar	5	5
2010		
Creșterea reală a PIB	0.2	0.2

PIB / Locuitor - euro	5942	5153
Populația ocupata civilă la sfârșitul anului	0.4	0.5
Numărul mediu de salariați	-0.1	-0.3
Rata șomajului înregistrat - %	6.9	8
Câștigul salarial mediu net lunar -- lei/salariaț	1193	1111
Câștigul salarial mediu net lunar	2.6	2.7
2011		
Creșterea reală a PIB	2.3	2.3
PIB / Locuitor - euro	6459	5610
Populația ocupata civilă la sfârșitul anului	0.3	0.3
Numărul mediu de salariați	0.5	0.4
Rata șomajului înregistrat - %	6.3	7.5
Câștigul salarial mediu net lunar -- lei/salariaț	1232	1149
Câștigul salarial mediu net lunar	3.3	3.4
2012		
Creșterea reală a PIB	3.7	3.7
PIB / Locuitor - euro	7136	6211
Populația ocupata civilă la sfârșitul anului	0.3	0.3
Numărul mediu de salariați	1.1	2
Rata șomajului înregistrat - %	5.9	7.1
Câștigul salarial mediu net lunar -- lei/salariaț	1294	1209
Câștigul salarial mediu net lunar	5	5.2

Evoluția structurii economiei românești din ultimii zece ani indică o economie emergentă ce a trecut printr-o fază de supraîncălzire și acum se reface, cu un sector al serviciilor încă sub media UE, iar și o schimbare a structurii dinspre ramurile cu valoare adăugată mică, precum agricultura, spre ramuri cu valoare adăugată mare, ceea ce este benefic și contribuie la îndeplinirea criteriilor de convergență reală spre zona euro.

Pentru anii următori se anticipează consolidarea ponderii industriei în PIB în jurul nivelului de 28%, scăderea ponderii agriculturii spre 3-4% din PIB și creșterea activităților din servicii peste pragul de 50% din PIB.

În anii care au precedat criza, creșterea economică s-a bazat preponderent pe consum realizat pe datorie, iar ponderea serviciilor și construcțiilor în PIB a urcat, în timp ce contribuția industriei și agriculturii a fost în declin.

Serviciile și construcțiile au fost cele mai lovite de recesiune. Criza a adus declinul puterii de cumpărare prin scăderea salariilor, prin inflație, prin deprecierea leului și scăderea creditării, iar cererea internă s-a contractat semnificativ, după cum au remarcat analiștii.

Agricultura și-a redus continuu ponderea în PIB, de la aproximativ 11% în 2003 la 6,6% în 2008 și 5,3% în 2012.

Pe de altă parte, în ultimii cinci ani industria și-a majorat contribuția la creșterea economică prin intermediul exporturilor, care au reușit să contracareze scăderea cererii interne. Industria a ajuns anul trecut la 28,4% din PIB, creșterea ponderii nefiind surprinzătoare având în vedere performanța bună a acestui sector pe parcursul crizei, susținută de cererea externă.

Ponderea mare a industriei reflectă și existența forței de muncă ieftine și calificate ce a atras unele relații de producție din țări mai dezvoltate.

Evoluția structurii Produsului Intern Brut al României din ultimii ani indică o economie emergentă ce a trecut printr-o fază de supraîncălzire și acum se reface, fiind susținută de cererea externă. Serviciile financiar-imobiliare, comerțul, care au cea mai mare pondere în PIB, de aproape 50%, și-au redus contribuția în anii de criză, odată cu contracția cererii interne.

Balcul speculativ din imobiliare și explozia consumului (determinat de majorările salariale și creditarea excesivă) au fost „dezumflați” de criză, efectele fiind vizibile la nivelul construcțiilor și comerțului.

Schimbarea structurii economiei, dinspre ramurile cu valoare adăugată mică, precum agricultură, spre ramuri cu valoare adăugată mare, cum ar fi serviciile, este un lucru benefic și contribuie la îndeplinirea criteriilor de convergență reală spre zona euro.

„Ocuparea forței de muncă este în continuare excesivă în agricultură, aici regăsindu-se 29% din populația ocupată a României. Iar gândirea unor strategii coerente din punct de vedere economic și social de migrare a forței de muncă spre industria alimentară, servicii de turism, depozitare și transport al mărfurilor este o prioritate. Nu trebuie uitat faptul că România are în continuare deficit comercial pe segmentul produselor agricole procesate, de aproximativ 1,5 miliarde euro pe an, contrabalansat numai parțial de un excedent comercial pe segmentul produselor agricole neprelucrate, de 600 milioane de euro pe an.”

Dar, chiar și așa, România a rămas printre țările din Uniunea Europeană cu cea mai mare pondere a agriculturii. Și, din păcate, valoarea adăugată brută dată de agricultură/per angajat este mică față de alte economii din UE.

În ceea ce privește sectorul serviciilor, România este țara cu una dintre cele mai mici ponderi ale serviciilor în valoarea adăugată brută. Pondera acestora s-a redus ușor în perioada 2008-2011, perioadă ce a inclus și anii de criză economică globală. Însă, în această perioadă s-au manifestat și modificări de structură între principale sectoare ale serviciilor, în special în detrimentul comerțului și în favoarea activităților profesionale, științifice și tehnice, a activităților administrative și a serviciilor suport.

Atât consumul populației, cât și consumul administrațiilor publice au fost pe un trend descendent în anii de criză.

Și investițiile (formarea brută de capital fix) au fost în declin în perioada 2008-2012 după ce anterior înregistraseră un avans de aproximativ 10% ca pondere în PIB.

În ceea ce privește schimburile comerciale externe, nu doar exporturile în valoare absolută contează, ci și exporturile nete, fiind importantă și dinamica importurilor. Exportul net a avut o contribuție negativă la PIB anul trecut, de -5,2%, însă în 2008 influența negativă era mult mai consistentă, de -13%.

Previzionile economice pentru perioada 2013-2016 în România au la baza ipoteza ca mediul de afaceri va rămâne relativ stabil, iar creșterea economică a principalilor parteneri comerciali ai României nu va urma un curs descendent. De asemenea, nu a fost luat în calcul nici un nou scenariu de criza sau dereglementare financiară.

Prognoza de primăvară 2013/proiecția principalilor indicatori macroeconomici

	2013	2014	2015	2016
produsul intern brut (mld. Lei)	623.3	660.6	696.3	734.7
(creștere reală) (%)	1.6	2.2	2.4	3
din care, valoarea adăugată brută în:				
industrie	1.6	1.8	2.1	2.9
agricultura, silvicultura, pescuit	6.4	1	1.4	1.4
construcții	2.6	5.2	5.4	5.2
servicii	0.9	2.1	2.2	2.9
consumul final	1.4	1.9	1.6	1.7
consumul individual efectiv al gospodăriilor	1.4	2	1.6	1.8
consumul colectiv efectiv al administrației publice	1.5	1.3	1.4	1.5
formarea brută de capital fix	5	6	6.7	7.3
export de bunuri și servicii	1.2	3.4	5.1	6.3
import de bunuri și servicii	3	5.1	5.9	6.4

export de bunuri (mil. EUR)	46725	48960	52140	56470
	3,7	4,8	6,5	8,3
import de bunuri (CIF) (mil. EUR)	57145	61055	65600	71140
	4,5	6,8	7,4	8,4
import de bunuri (FOB) (mil. EUR)	54790	58540	62900	68215
	4,5	6,8	7,4	8,4
solde balantei comerciale (FOB_FOB) (mil. EUR)	-8065	-9580	-10760	-11745
(FOB_CIF) (mil. EUR)	-10420	-12095	-13460	-14670
contul curent (mil. EUR)	-5365	-6345	-6640	-6900
contul curent (%PIB)	-3,8	-4,3	-4,2	-4,1
creșterea prețurilor consum				
sfârșitul anului	3,5	3	2,5	2,3
medie anuală	4,3	3,3	2,8	2,5
deflatorul PIB	4,4	3,7	2,9	2,4
cursul de schimb mediu (lei/EUR)	4,45	4,45	4,4	4,4
numarul mediu salariați (conform BEM) (mii pers)	4485	4545	4610	4695
(%)	1,2	1,3	1,4	1,8
numarul de someri înregistrați (la sfârșitul anului) (mii pers)	465	445	420	405
rata somajului înregistrat la sfârșitul anului (%)	5,2	5	4,7	4,5
populația ocupată totală (conform AMIGO) (mii pers)	9370	9475	9570	9665
(%)	1,2	1,1	1	1
numar mediu salariați (conform AMIGO) (mii pers)	6300	6360	6425	6480
(%)	1,1	1	1	0,9
someri BIM (conform AMIGO) (Mii pers)	690	685	680	675
rata somajului BIM (%)	6,9	6,7	6,6	6,5
castig salarial mediu brut (lei)	2223	2339	2444	2537
(%)	7	5,2	4,5	3,8
castig salarial mediu net (lei)	1615	1698	1773	1839

	(%)	6.8	5.1	4.4	3.7
castig salarial real (%)		2.4	1.7	1.6	1.2
produs intern brut (mld EUR)		140.1	148.4	158.3	167
venit national brut (mld EUR)		138.4	146.1	156.1	164.6

Evoluția venitului pe gospodărie la nivel național este prezentată în tabelele de mai jos:

Evoluția medie a veniturilor pe gospodărie

National 2013 2014 2015 2016 2017 2018

Sume nominale în RON

Media veniturilor pe gospodăria medie

2,281 2,443 2,617 2,804 3,003 3,217

Urban - gospodăria medie

2,474 2,650 2,839 3,041 3,258 3,490

Rural - gospodăria medie

2,029 2,174 2,328 2,494 2,672 2,862

Veniturile medii pe gospodărie -

Decila I

1,072 1,148 1,230 1,318 1,412 1,512

Urban - Decila I

1,163 1,246 1,334 1,429 1,531 1,640

Rural - Decila I

954 1,022 1,094 1,172 1,256 1,345

Sume în Euro

Venituri medii pe gospodărie

509 543 582 623 667 715

Urban

	552	589	631	676	724	775
Rural	453	483	517	554	594	636
Media veniturilor pe gospodarie - Decila I	238	255	273	293	314	336
Urban - Decila I	258	277	297	318	340	364
Rural - Decila I	212	227	243	261	279	299

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3.446	3.692	3.954	4.236	4.538	4.861	5.207	5.577	5.975
3.738	4.004	4.289	4.595	4.922	5.272	5.648	6.050	6.480
3.066	3.284	3.518	3.768	4.037	4.324	4.632	4.962	5.315
1.620	1.735	1.859	1.991	2.133	2.285	2.447	2.621	2.808
1.757	1.882	2.016	2.159	2.313	2.478	2.654	2.843	3.046
1.441	1.544	1.653	1.771	1.897	2.032	2.177	2.332	2.498
766	820	879	941	1.008	1.080	1.157	1.239	1.328

390 418 448 480 514 551 590 632 677

320 343 367 394 422 452 484 518 555

1,711 1,833 1,963 2,103 2,252 2,413

1,856 1,988 2,129 2,281 2,443 2,617

1,522 1,630 1,746 1,871 2,004 2,147

804 861 923 988 1,059 1,134

872 934 1,001 1,072 1,148 1,230

715 766 821 879 942 1,009

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2.585	2.769	2.966	3.177	3.403	3.645	3.905	4.183	4.481
2.804	3.003	3.217	3.446	3.691	3.954	4.236	4.537	4.860
2.299	2.463	2.638	2.826	3.028	3.243	3.474	3.721	3.986
1.215	1.301	1.394	1.493	1.599	1.713	1.835	1.966	2.106
1.318	1.411	1.512	1.620	1.735	1.858	1.991	2.133	2.284
1.081	1.158	1.240	1.328	1.423	1.524	1.633	1.749	1.874

Schimbările în fluxurile migrației au constituit, pe lângă sporul natural negativ, cea de-a doua cauză care a influențat actualele structuri ale populației României. În special migrația unor categorii importante din populația României (cu precădere populația înalt calificată și pregătită) s-a intensificat.

Migrația externă a fost unul din factorii care au contribuit la scăderea numerică a populației, generând un sold negativ însemnat. Înrăutățirea condițiilor economico-financiare, scăderea puterii de cumpărare și a condițiilor de trai au condus la un exod masiv pentru populația cu vârste între 1–40 ani către alte țări europene.

O situație îngrijorătoare o reprezintă creșterea continuă a migrației externe a populației înalt calificată și pregătite. România se confruntă din ce în ce mai mult cu așa-numitul fenomen al „migrației creierelor”.

Migrația internă

Declinul economic general al țării, în special cel industrial, a generat un tip nou de migrație: din mediul urban către mediul rural, necunoscut în țările Europei Occidentale. Dacă în anul 1990 fluxul migrator rural-urban a fost maxim ca urmare a eliminării restricțiilor privind stabilirea reședinței în anumite orașe, după această dată, sensul fluxului migrator al populației s-a schimbat treptat. Evoluția somajului urban, creșterea costului vieții în marile orașe, restituirea terenurilor agricole prin Legea nr. 18/1991, au fost printre principalii factori care au favorizat creșterea ponderii celor plecați din mediul urban în rural. Migrația internă s-a accentuat în perioada 2008-2010.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, situația mișcării naturale a populației este prezentată în tabelul de mai jos:

Județul Bistrița-Năsăud	Total	Urban	Rural
Date absolute (număr)			
Născuți-vii	3260	1242	2018
Decese	3273	837	2436
Sporul natural	-13	405	-418
Căsătorii	1767	727	1040
Divorțuri	359	165	194
Născuți-morți	17	5	12
Decese la o vârstă			
sub 1 an	25	10	15
Rate (la 1000 locuitori)			
Născuți-vii	10,3	10,4	10,1

Decese	10,3	7,0	12,2
Sporul natural	-	-3,4	-2,1
Căsătorii	5,6	6,1	5,2
Divorțuri	1,13	1,39	0,98
Născuți-morți la 1000 născuți (vii+morți)	5,2	4,0	5,9
Decese la o vârstă sub 1 an la 1000 născuți-vii	7,7	8,1	7,4

Sursa : Institutul Național de Statistică

Migrația inter-regională a prezentat particularități determinate de specificul evoluțiilor economice regionale. **Regiunile Vest și Nord-Vest sunt singurele regiuni, în afara de regiunea București-Ilfov, care au înregistrat constant începând cu 2007 un sold pozitiv al fluxului migratoriu.**

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fluxurile migrației interne joacă un rol important în configurarea tipologiilor demografice regionale. Reducerea migrației pe distanțe lungi în favoarea celei pe distanțe scurte, în creștere, a făcut ca migrația intrajudețeană să depășească semnificativ migrația inter-județeană.

Structura populației

La nivelul **Regiunii Nord Vest**, structura populației se prezintă astfel:

Macroregiunea	Total	Persoane active	procente Persoane
---------------	-------	-----------------	----------------------

Regiunea de dezvoltare	populație			Șomeri BIM ⁽¹⁾	inactive
Grupe de vârstă		Ocupate			
		Total			
Nord - Vest					
			Total		
Total	100,0	45,4	42,3	3,1	54,6
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	62,1	57,7	4,4	37,9
din care:					
15 - 24 ani	100,0	29,5	23,9	5,6	70,5
25 - 34 ani	100,0	79,6	73,3	6,3	20,4
35 - 44 ani	100,0	83,1	78,4	4,7	16,9
45 - 54 ani	100,0	73,1	69,9	3,2	26,9
55 - 64 ani	100,0	37,4	36,3	1,1	62,6
65 ani și peste	100,0	12,2	12,2	-	87,8
			Masculin		
Total	100,0	50,2	46,6	3,6	49,8
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	67,6	62,5	5,1	32,4
din care:					
15 - 24 ani	100,0	31,6	25,8	5,8	68,4
25 - 34 ani	100,0	83,1	76,2	6,9	16,9
35 - 44 ani	100,0	88,5	82,7	5,8	11,5
45 - 54 ani	100,0	80,2	76,7	3,5	19,8
55 - 64 ani	100,0	46,4	44,8	1,6	53,6

65 ani și peste	100,0	13,4	13,4	-	86,6
Feminin					
Total	100,0	40,8	38,3	2,5	59,2
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	56,6	52,9	3,7	43,4
din care:					
15 - 24 ani	100,0	27,3	21,9	5,4	72,7
25 - 34 ani	100,0	76,0	70,3	5,7	24,0
35 - 44 ani	100,0	77,4	74,0	3,4	22,6
45 - 54 ani	100,0	66,2	63,3	2,9	33,8
55 - 64 ani	100,0	29,6	28,9	0,7	70,4
65 ani și peste	100,0	11,4	11,3	0,1	88,6
Urban					
Total	100,0	46,8	42,5	4,3	53,2
Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	62,7	56,9	5,8	37,3
din care:					
15 - 24 ani	100,0	34,9	17,7	7,2	75,1
25 - 34 ani	100,0	84,4	75,8	8,6	15,6
35 - 44 ani	100,0	86,3	80,1	6,2	13,7
45 - 54 ani	100,0	74,2	70,0	4,2	25,8
55 - 64 ani	100,0	30,0	28,4	1,6	70,0
65 ani și peste	100,0	1,3	1,3	-	98,7
Rural					
Total	100,0	43,8	42,2	1,6	56,2

Sub 15 ani	100,0	-	-	-	100,0
15 - 64 ani	100,0	61,3	58,8	2,5	38,7
din care:					
15 - 24 ani	100,0	34,8	31,0	3,8	65,2
25 - 34 ani	100,0	73,3	70,0	3,3	26,7
35 - 44 ani	100,0	79,0	76,3	2,7	21,0
45 - 54 ani	100,0	71,3	69,7	1,6	28,7
55 - 64 ani	100,0	46,2	45,7	0,5	53,8
65 ani și peste	100,0	20,2	20,2	-	79,8

La nivelul total al economiei, cât și la nivelul regiunii Nord Vest, perioada de criza demarata la finalul anului 2008 și-a pus amprenta asupra populației ocupate:

Populația ocupată civilă la sfârșitul anului					
- mii persoane -					
Indicator	2008	2009	2010	2011	2012
Total economic	8765	8550	8590	8665	8740
NORD - EST	1262,9	1213,7	1214,9	1217,3	1221
NORD - VEST	1192,4	1165	1169,7	1173,2	1176,7
Bănoar	278,4	272,8	273,6	274,4	275,5
Bistrița Nașaud	127,2	125,3	125,9	126,4	126,7
Cluj	330,7	331	333	334,3	335,6
Maramureș	198	191,9	192,2	192,8	193,1
Satu Mare	151,4	145,3	145,9	146,1	146,4
Salaj	102,3	98,7	99	99,2	99,3

Miscarea naturală a populației

În cifre absolute, mișcarea naturală a populației la nivelul județului Bistrița Nașaud este

prezentata în tabelul de mai jos:

număr

	2012															
	ian.	febr.	mar.	apr.	mai.	iun.	iul.	aug.	sept.	oct.	nov.	dec.	ian.	febr.	mar.	
Născuți-vii	254	249	286	237	319	304	294	315	280	254	314	241	228			
Decedați	364	318	304	279	274	266	262	280	260	267	299	236	256			
Spor natural	-110	-69	-18	-42	-55	-62	-68	-65	-80	-113	-85	-95	-128			
Căsătorii	42	88	189	143	283	335	283	179	75	67	78	65	102			
Divorțuri	28	22	27	26	17	11	9	15	35	29	15	21	32			
Decedați sub 1 an	1	3	2	1	0	1	3	2	2	5	1	3	3			

Se constata o evolutie sincoasa a sporului natural, insa tendinta globala este de reducere a numarului total al populatiei.

La nivelul Romaniei, structura populatiei pe grupe de varsta a inregistrat modificari importante, in primul rand ca rezultat al scaderii continue a natalitatii incepand cu anii '90. Piramida varstelor pentru populatia Romaniei evidentiaza un proces ireversibil de imbatranire a populatiei. In aceste conditii, se inregistreaza o crestare a "presiunii" populatiei varstnice asupra populatiei adulte - potential active, implicit asupra unor importante sisteme din societate (sanatate, asistenta sociala, bugetul asigurarilor sociale), cu implicatii pentru politica economica si sociala.

In ceea ce priveste structura populatiei pe sexe, in ultimii cinci ani, ponderea femeilor si ponderea barbatilor in totalul populatiei s-a stabilizat in jurul cifrei de 51,2% femei, respectiv 48,8% barbati.

Evoluția economică

România s-a confruntat începând cu sfârșitul anului 2008, cu accentuare în 2009 și 2010, cu o criză economico-financiară care și-a pus amprenta pe toate sectoarele economice.

Indicele lunar al prețurilor de consum în perioadele ianuarie 2010 - iulie 2013 este prezentat în tabelul alăturat:

Perioada actuală	Perioada de referință	IPC (2010 = 100)	IPC Marti	IPC Marti	IPC Marti
2013 - Iunie	2010 - Ianuarie	117,30	115,38	119,22	116,36
	2010 - Februarie	117,07	115,10	118,93	116,36
	2010 - Martie	116,81	114,91	118,48	116,47
	2010 - Aprilie	116,40	114,89	117,82	115,92
	2010 - Mai	116,23	114,99	117,59	115,38
	2010 - Iunie	116,05	115,06	117,40	114,72
	2010 - Iulie	113,14	112,90	113,89	111,87
	2010 - August	112,88	112,47	113,85	111,41
	2010 - Septembrie	112,25	111,56	113,46	110,72
	2010 - Octombrie	111,64	110,65	113,15	109,98
	2010 - Noiembrie	111,06	109,68	112,71	109,76

2010 -				
Decembrie	110,48	108,85	112,09	109,72
2011 -				
Ianuarie	109,63	107,62	111,17	109,85
2011 -				
Februarie	108,80	105,76	110,87	109,82
2011 -				
Martie	108,15	104,54	110,31	110,18
2011 -				
Aprilie	107,44	103,59	109,35	110,65
2011 - Mai	107,21	103,38	109,18	110,25
2011 - Iunie	107,52	104,78	108,97	109,51
2011 - Iulie	107,90	106,86	108,50	108,52
2011 -				
August	108,28	108,37	108,48	107,62
2011 -				
Septembrie	108,50	109,67	108,22	107,02
2011 -				
Octombrie	107,82	108,79	107,72	106,21
2011 -				
Noiembrie	107,37	108,21	107,46	105,54
2011 -				
Decembrie	107,12	107,83	107,32	105,27
2012 -				
Ianuarie	106,73	107,49	106,89	104,88
2012 -				
Februarie	106,05	106,21	106,47	104,75
2012 -				
Martie	105,61	105,53	106,14	104,54

2012 -				
Aprilie	105,54	105,64	105,96	104,36
2012 - Mai	105,33	105,63	105,74	103,81
2012 - Iunie	105,37	105,76	105,84	103,53
2012 - Iulie	104,76	105,61	104,96	102,68
2012 -				
August	104,23	104,91	104,39	102,55
2012 -				
Septembrie	103,02	102,58	103,76	102,14
2012 -				
Octombrie	102,72	102,50	103,53	101,26
2012 -				
Noiembrie	102,68	102,20	103,64	101,40
2012 -				
Decembrie	102,07	101,52	102,72	101,60
2013 -				
Ianuarie	100,71	100,28	100,67	101,73
2013 -				
Februarie	100,38	100,00	100,24	101,50
2013 -				
Martie	100,34	100,07	100,31	100,98
2013 -				
Aprilie	100,23	100,04	100,15	100,85
2013 - Mai	100,01	99,28	100,26	100,88

În privința structurii exporturilor de produse ale industriei prelucrătoare conform clasificării după intensitatea tehnologică, în ultima perioadă de timp, se observă o evoluție pozitivă a acestora, concretizată prin majorarea ponderii exporturilor High-tech în total exporturi manufacturate de la 10,3% cât reprezentau în anul 2009, la 11,9% în 2011, pentru 2012 estimându-se să reprezinte 12,3%.

Astfel, se poate constata o îmbunătățire a structurii exporturilor ca urmare a creșterii ponderii exporturilor cu valoare adăugată mare, care sunt incluse în grupele High-tech și Medium-high-tech. În acest context putem spune că ceva mai mult de jumătate (cca. 53%-54%) din exporturile de produse ale industriei prelucrătoare sunt reprezentate de acestea.

Creșterea înregistrată de grupa High-Tech este susținută de majorarea exporturilor de calculatoare și produse electronice și optice și a celor de produse farmaceutice de bază și preparate farmaceutice.

Pentru exporturile de calculatoare și produse electronice și optice se estimează o creștere în anul 2011 cu 20,1% și în 2012 cu 16,0%. În principal, datorită receptorilor de televiziune (inclusiv monitoare video), părților lor și aparatelor electrice pentru telefonie sau telegrafice și mașinilor de prelucrare automată a datelor. Exporturile de circuite imprimate (componente ale calculatoarelor în principal) se vor majora cu 12,2%.

Pentru exporturile de produse farmaceutice de bază și preparate farmaceutice se estimează o creștere cu 13,0% în 2012, această majorare datorându-se, în principal, medicamentelor.

Exporturile de produse ale industriei prelucrătoare sunt dominate și în 2012 de produsele ce aparțin grupei Medium-high-tech, cu o pondere în total exporturi aferente industriei prelucrătoare de 41,1%. Totuși, ritmul de creștere al exporturilor aferente acestei grupe (11,5%) se situează sub ritmul de creștere al produselor exportate din industria prelucrătoare (12,1%)

Medium-high-tech-ul este susținut în anul 2012, în principal, de subsectorul „autovehicule de transport rutier, remorci și semiorbitoare” care are pondere de 42,4% în exporturile medium-high-tech și o creștere estimată de 12,8%. În cadrul acestora, exporturile de mașini, utilaje și echipamente neclasificate în altă parte, cu o pondere de 20,3% vor înregistra o creștere de 14,8%

Exporturile autoturismelor și altor autovehicule destinate transportului de persoane vor avea o creștere cu 13,2% și părți și accesorii de autovehicule cu 11,4% pentru final de 2013.

În același timp, se estimează că exporturile de substanțe și produse chimice care reprezintă 12,2%, se vor majora cu 12,9%. Aceste exporturi vor avea o evoluție pozitivă. În principal

cazorii îngrășămintelor minerale sau chimice și sodiei caustice, care se vor majora cu 12,9% respectiv 11,9%.

Exporturile de echipamente electrice și mașini, utilaje și echipamente neclasificate în altă parte se vor majora în acest an cu 9,3%, ajungând să reprezinte 18,9% din Medium-high-tech.

În ultima perioadă de timp, exporturile de produse Low-tech și-au încetinit ritmul de creștere ajungând la 10,4% în anul 2012.

Accastă evoluție se datorează, în principal, reducerii dinamicii exporturilor de articole de îmbrăcăminte care reprezintă circa 27% din grupă.

Evoluția produselor alimentare care reprezintă cea. 13% din grupa low-tech va prezenta o încetinire a ritmului de creștere (17,0%) dar se va situa peste creșterea exporturilor naționale.

Cea mai mare creștere în 2012 s-a înregistrat pentru exportul de produse din tutun (26,8%), ponderea lor în total grupă majorându-se de la 4,5% în 2010, la 5,4%.

Pentru perioada 2008-2012, evoluția principalilor indicatori economici pe regiuni și total economie este prezentată în tabelul alăturat:

Evoluția principalilor indicatori economico – sociali pe regiuni					
- modificări procentuale față de anul anterior -					
Indicatori	2008	2009	2010	2011	2012
PRODUS INTERN BRUT					
Total economie	7.1	-4	0.1	2.4	3.7
NORD - EST	7.2	-5.1	0	2.5	3.6
SUD - EST	6.8	-4	0.2	2.6	3.8
SUD	7.8	-4.9	-0.2	2.2	3.7
SUD - VEST	8	-4.1	-0.1	2.5	3.6
VEST	6.1	-1.3	0	2.2	3.5

NORD - VEST	6.9	-3.7	0.2	2.3	3.7
CENTRU	8.2	-4.1	0.1	2.2	3.5
BUCURESTI-ILFOV	6.4	-3.1	0.3	2.6	3.8
din care valoarea adăugată brută din:					
INDUSTRIE					
Total economie	1.3	-10	-3	1	3.1
NORD - EST	-3	-12.5	-5	0.8	2.7
SUD - EST	-1.5	-11	-3.5	1	3
SUD	5	-10	-3	1.1	3.1
SUD - VEST	4.2	-9	-3	1.3	3.3
VEST	-1	-10	-2.5	0.9	3
NORD - VEST	0	-9.5	-2.5	1.1	3.2
CENTRU	5.9	-9	-2	0.9	3
BUCURESTI-ILFOV	-2.3	-10.2	-3.4	1.2	3.2
AGRICULTURA, SILVICULTURA, PISCICULTURA, EXPLOATARE FORESTIERA					
Total economie	21.4	-2.9	0.8	2.8	3.8
NORD - EST	22	-3	0.5	2.7	3.3
SUD - EST	22.6	-3.5	0.8	3	3.9
SUD	25.5	-3	1	2.8	4
SUD - VEST	21	-2.5	0.9	3	4
VEST	19.5	3	0.4	2.8	3.7
NORD - VEST	20	-2.5	0.7	2.7	3.6
CENTRU	20.5	-2	0.5	2.8	3.8
BUCURESTI-ILFOV	20.7	-9.2	8.1	1	5.7
CONSTRUCTII					
Total economie	26.1	2.6	4	6	7
NORD - EST	38.7	2	4.3	6	7.3
SUD - EST	24.2	3	4.1	6.3	7.1
SUD	22	3.5	3.7	5.7	6.8
SUD - VEST	28	2.5	3.3	5.8	6.6
VEST	26	3	3.6	6	6.7

NORD - VEST	29.5	2.5	4.1	6.2	7.1
CENTRU	29	3	3.6	5.8	6.8
BUCURESTI - ILFOV	24.9	2.2	4.4	6.1	7.2
SERVICII					
Total economie	5.1	-2.2	0.7	2.2	3.1
NORD - EST	5	-4	0.7	2.2	3.2
SUD - EST	4.8	-2	0.8	2.3	3.1
SUD	5	-2.5	0.9	2	3.3
SUD - VEST	4.8	-2	0.8	2.3	3
VEST	5.2	-2.3	0.6	1.9	3.1
NORD - VEST	5	-1.5	0.7	2	3.3
CENTRU	4.9	-1.7	0.9	2.2	3.1
BUCURESTI - ILFOV	5.5	-1.8	0.4	2.2	3.2
Export FOB – mil. Euro					
Total economie	33628	28400	29950	31800	34400
NORD - EST	1553	1260	1310	1400	1500
SUD - EST	4513.9	3720	3895	4100	4400
SUD	4867.9	4050	4255	4500	4860
SUD - VEST	2537.1	2100	2200	2320	2500
VEST	4939.8	4000	4210	4470	4800
NORD - VEST	3826	3255	3440	3650	3950
CENTRU	4220.5	3580	3790	4040	4400
BUCURESTI - ILFOV	7169.8	6435	6850	7320	7990
Import CIF – mil. Euro					
Total economie	56337	42040	45230	45290	48290
NORD - EST	1840	1300	1320	1410	1510
SUD - EST	5764.5	4210	4300	4520	4850
SUD	5695.5	4250	4360	4615	4975
SUD - VEST	1600.9	1200	1225	1280	1300
VEST	5169.3	4100	4250	4530	4865
NORD - VEST	5552	4150	4250	4500	4850

CENTRU	6120.5	4590	4750	5010	5380
BUCURESTI -ILFOV	24594.3	18240	18775	19425	20580
Deficit - mil Euro					
Total economie	-22709	-13640	-13280	-13490	-13890
NORD - EST	-287	-40	-10	-10	-10
SUD - EST	-1250.6	-490	-405	-420	-430
SUD	-827.6	-200	-105	-115	-115
SUD - VEST	936.2	900	975	1040	1200
VEST	-229.5	-100	-40	-60	-65
NORD - VEST	-1726	-895	-810	-850	-900
CENTRU	-1900	-3010	-960	-970	-980
	-				
BUCURESTI -ILFOV	17424.5	-11805	-11925	-12105	-12590
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului - mii persoane					
Total economie	8765	8550	8590	8665	8740
NORD - EST	1263	1214	1215	1217	1221
SUD - EST	1058	1024	1026	1029	1032
SUD	1215	1181	1185	1187	1189
SUD - VEST	876	849	850	851	855
VEST	878	854	859	863	866
NORD - VEST	1192	1165	1170	1173	1177
CENTRU	1058	1032	1037	1040	1044
BUCURESTI -ILFOV	1225	1231	1249	1305	1359
Populația ocupată civilă la sfârșitul anului					
Total economie	0.4	-2.5	0.5	0.9	0.9
NORD - EST	0.1	-3.9	0.1	0.2	0.3
SUD - EST	0.1	-3.2	0.2	0.3	0.3
SUD	0	-2.8	0.3	0.2	0.2
SUD - VEST	0.1	-3	0.1	0.1	0.2
VEST	1	-2.7	0.6	0.4	0.4
NORD - VEST	0.5	-2.3	0.4	0.3	0.3

CENTRU	0.8	-2.5	0.5	0.5	0.4
BUCURESTI-ILFOV	1.1	0.5	1.4	4.5	4.1
Numărul mediu de salariați - mii persoane					
Total economie	4985	4895	4930	4995	5085
NORD - EST	584	567	567	568	574
SUD - EST	582	565	564	565	573
SUD	601	583	582	583	590
SUD - VEST	429	415	414	414	418
VEST	538	528	528	541	553
NORD - VEST	645	630	629	632	639
CENTRU	626	612	611	614	622
BUCURESTI-ILFOV	981	996	1036	1078	1115
Numărul mediu de salariați					
Total economie	2	-1.8	0.7	1.3	1.8
NORD - EST	0.8	-2.8	-0.1	0.2	1.1
SUD - EST	1.1	-2.9	-0.2	0.3	1.3
SUD	0.6	-5	-0.1	0.2	1.2
SUD - VEST	1.8	-3.2	-0.3	0	1
VEST	3.1	-2	0	2.5	2.4
NORD - VEST	2	-2.4	-0.1	0.5	1.1
CENTRU	2.2	-2.2	-0.2	0.6	1.3
BUCURESTI-ILFOV	3.7	1.5	4.1	4	3.5
Câștigul salarial mediu brut lunar lei/salariaț					
Total economie	1730	1820	1885	1970	2075
NORD - EST	1471	1547	1582	1636	1719
SUD - EST	1531	1593	1648	1719	1807
SUD	1495	1563	1619	1691	1779
SUD - VEST	1561	1760	1827	1902	1995
VEST	1485	1549	1602	1669	1739
NORD - VEST	1453	1521	1561	1613	1694
CENTRU	1473	1547	1603	1669	1756

BUCURESTI-ILFOV	2193	2328	2409	2512	2642
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat					
Total economic	1280	1328	1375	1435	1510
NORD - EST	1107	1163	1199	1240	1304
SUD - EST	1160	1207	1249	1303	1370
SUD	1138	1190	1232	1287	1354
SUD - VEST	1176	1326	1373	1433	1503
VEST	1129	1177	1217	1268	1321
NORD - VEST	1110	1162	1193	1232	1294
CENTRU	1121	1178	1220	1271	1336
BUCURESTI-ILFOV	1726	1820	1903	1981	2088
Câștigul salarial mediu net lunar					
Total economic	22.8	3.8	3.5	4.1	5.2
NORD - EST	18	5.1	3.1	3.4	5.1
SUD - EST	19.3	4.1	3.4	4.4	5.1
SUD	16.8	4.6	3.5	4.5	5.2
SUD - VEST	16.8	12.7	3.5	4.4	4.9
VEST	15.5	4.2	3.4	4.2	4.2
NORD - VEST	18.5	4.7	2.7	3.3	5
CENTRU	19.6	5.1	3.5	4.2	5.2
BUCURESTI-ILFOV	24.9	5.5	4.6	4.3	5.2
Șomeri înregistrați, la sfârșitul anului - mii persoane					
Total economic	355	355	350	345	335
NORD - EST	66	66	65	64	63
SUD - EST	45	45	44.9	44.8	44.5
SUD	61	61	59.9	59.7	59.5
SUD - VEST	46.2	46.1	45.6	45	44
VEST	29	29	28.2	27	25.9
NORD - VEST	34.8	34.7	34.2	33.5	32
CENTRU	53	53	52.9	52.5	50
BUCURESTI-ILFOV	20	19.9	19.3	18.5	16.1

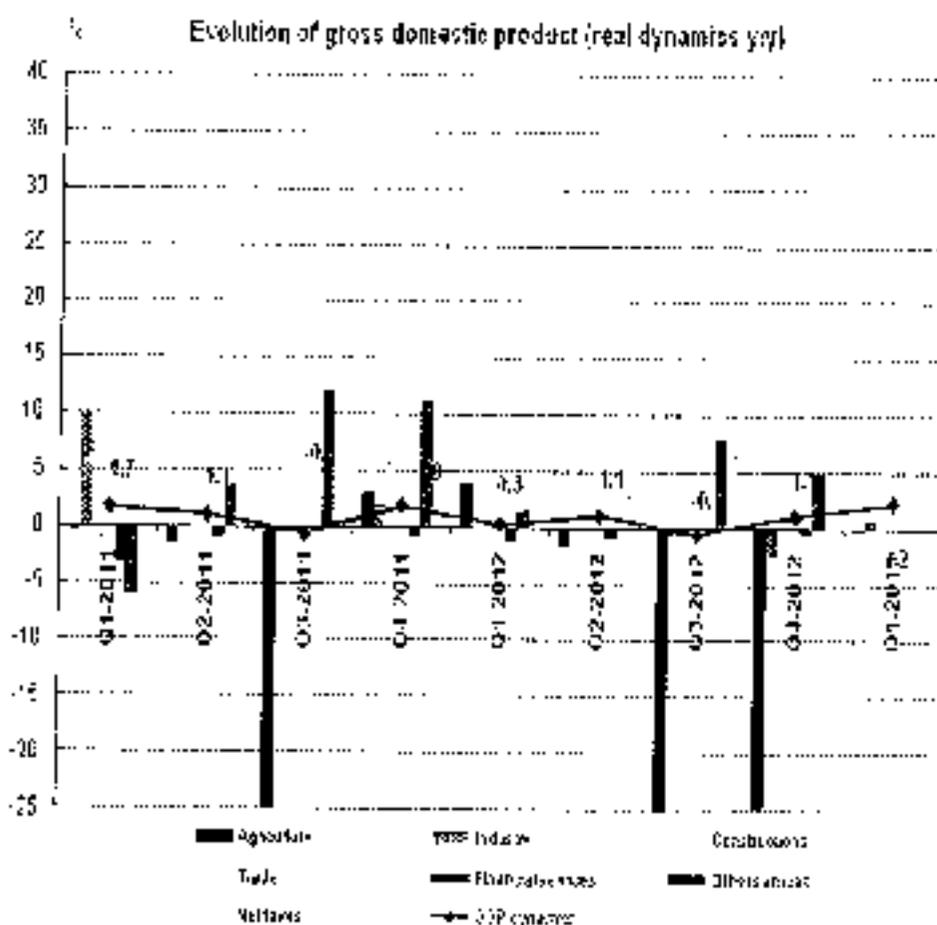
Rata șomajului înregistrat - %

Total economie	4,4	6,8	6,4	6	5,6
NORD - EST	5,3	7,5	7,2	7	6,8
SUD - EST	4,7	7,4	7,1	6,5	6,2
SUD	5,1	7,1	6,9	6,6	6,3
SUD - VEST	7	8,2	8	7,8	7,3
VEST	3,7	7	6,5	6	5,4
NORD - VEST	3,3	7,1	6,9	6,3	5,9
CENTRU	5,2	7,4	7	6,4	6
BUCCUREȘTI - ÎL.POV	1,7	3,1	2,6	2,1	1,9

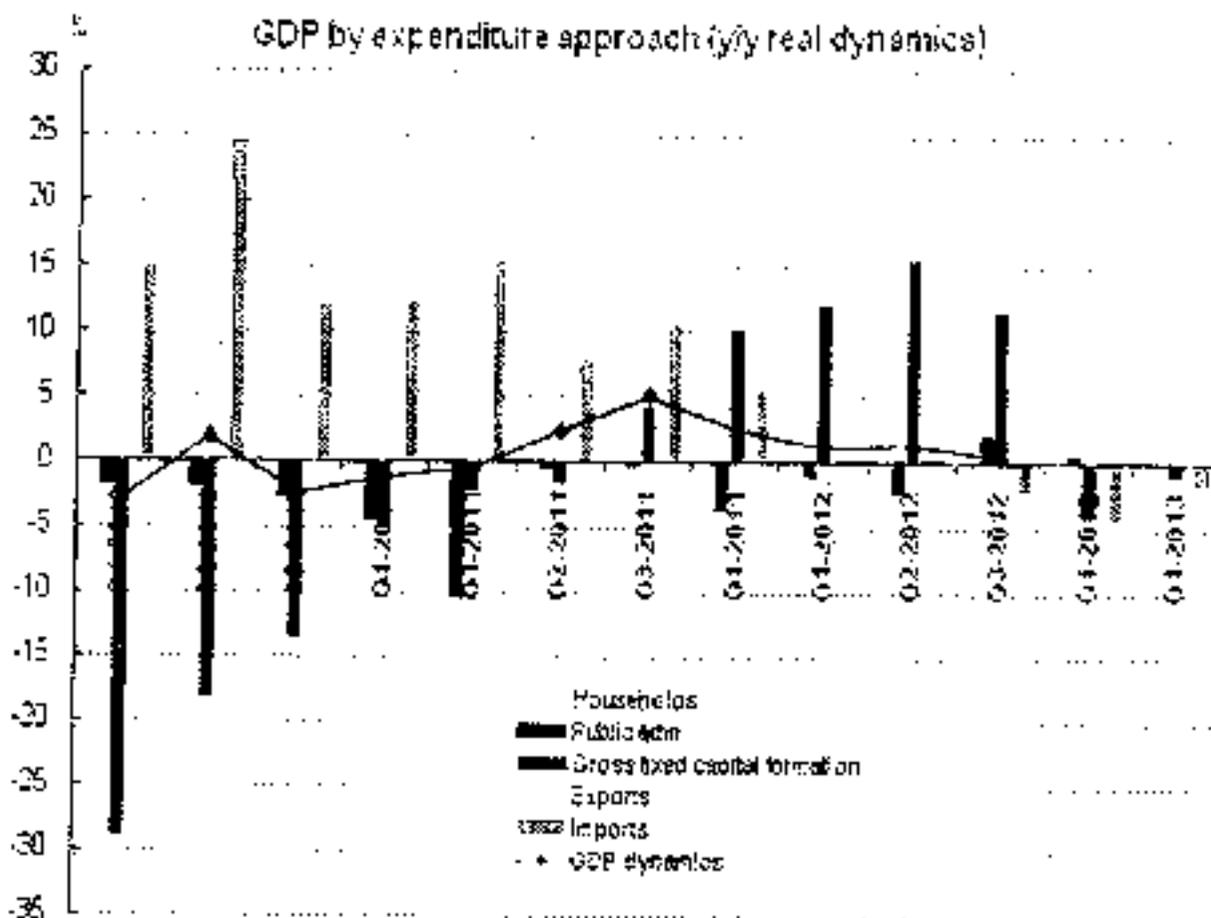
Pentru perioada 2008-2012, valoarea produsului intern brut pe ramuri exprimat în prețuri curente, este prezentată alăturat:

Valoarea produsului intern brut pe ramuri					
milioane lei, prețuri curente					
	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL					
economie					
VAB în					
industrie	115192,2	111115,2	115958,9	124210,7	135487,7
VAB în					
agricultura	32566,4	33711,5	35354,2	37629,7	40224,2
VAB în					
construcții	52893,9	59752	66437,9	73767,8	82158,2
VAB în					
servicii	249216,4	271843	293071	315712,7	342120,5
Total VAB					
economie	449868,9	476421,6	510822	551321	599991

Evoluția produsului brut este ilustrată grafic:

Din perspectiva categoriilor de cheltuieli, evoluția este ilustrată mai jos:

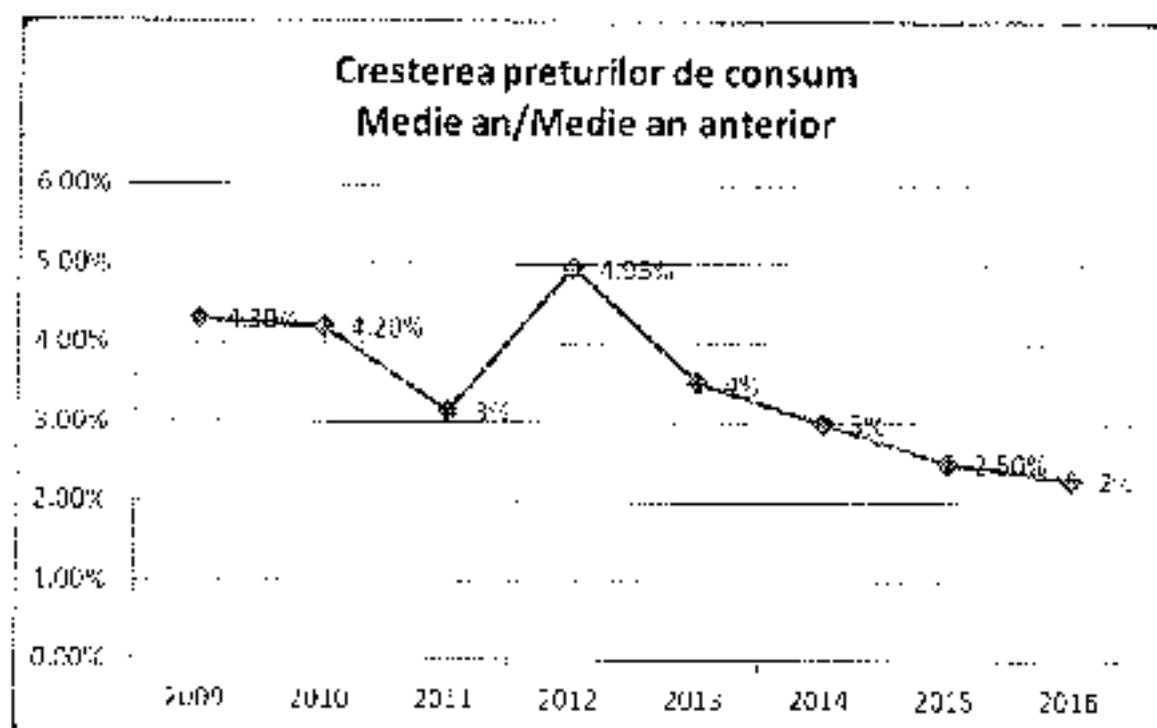
Inflația

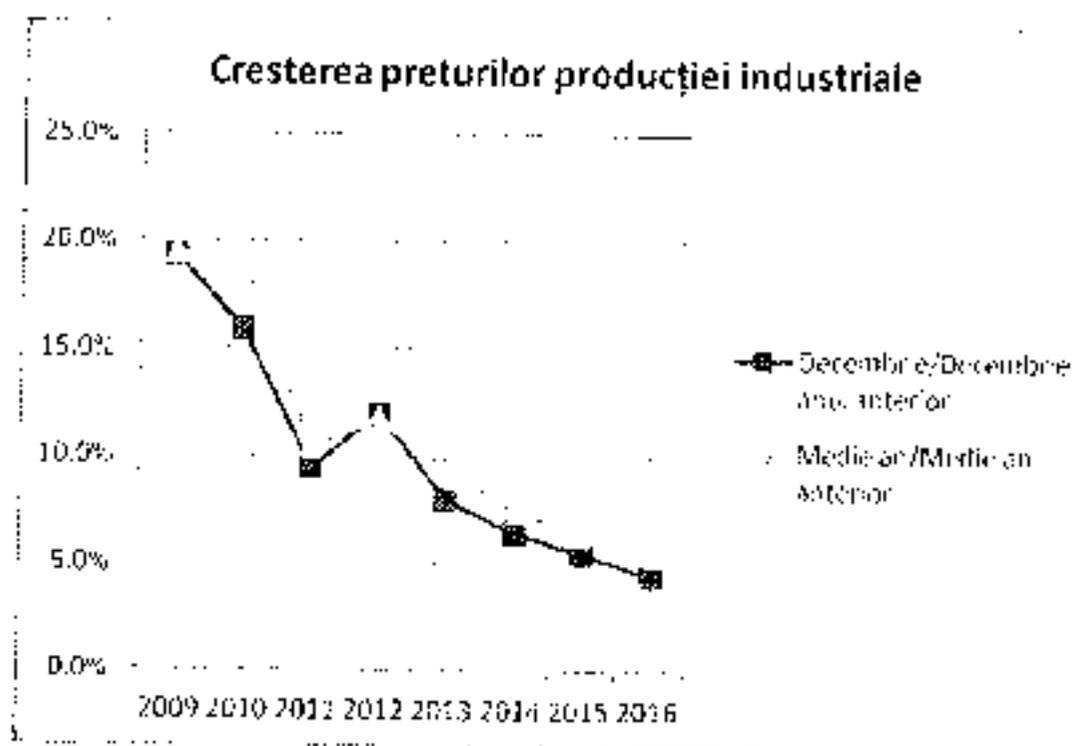
Rata inflației

Data	rata lunară	rata medie anuală	rata anuală
		<i>procente</i>	
iun.12	-0,04	2,98	2,04
iul.12	0,50	2,84	3,00
aug.12	0,51	2,81	3,88
sep.12	1,18	2,97	5,33

oct.12	0.29	3.09	4.96
nov.12	0.04	3.18	4.56
dec.12	0.60	3.33	4.95
ian.13	1.34	3.61	5.97
feb.13	0.34	3.86	5.65
mar.13	0.04	4.10	5.25
apr.13	0.11	4.39	5.29
mai.13	0.23	4.69	5.32
iun.13	0.01	4.97	5.37

Cresterea preturilor in aceasta perioada a fost rezultatul actiunii unui complex de factori interni si externi, si conditiile de instabilitate macroeconomica.

VI. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Analiza situației curente

Orașul BECLEAN este așezat în partea central-nordică a României, la o altitudine de 350-400 m față de nivelul mării și are o suprafață de 5957 ha.

Pe raza orașului Beclean funcționează un număr de 32 instituții și locații de interes local, respectiv:

- Primăria și Consiliul local al orașului;
- Casa orașenească de cultură;
- Colegiul Național „Petru Rareș”;
- Grupul Școlar Agricol;
- Grupul Școlar „Henri Coandă”;
- Școala Generală „Liviu Rebreanu”;
- Școala generală „Grigore Silași”;
- Școlile Generale Valea Viilor și Beclean;

- 4 grădinițe;
- 7 biserici aparținând diferitelor culte;
- 3 agenții bancare;
- Poliția orașenească, Judecătoria și Parchetul de pe lângă Judecătoria. Spitalul orașenesc, Circumscripția fiscală, Școala Silvie, Complexele de servicii comunitare, Direcția de Gospodărie Comunală, Circumscripția sanitar-veterinară, Poșta Română (Romtelecom) și peste 200 de Societăți Comerciale private, cu obiecte de activitate diversificate.

La nivelul localităților aparținătoare orașului Becheș, funcționează: 3 școli generale, 14 biserici.

Din punct de vedere statistic, învățământul primar și universitar în anul școlar 2013-2014 se desfășoară după cum urmează:

Unități de învățământ - total -
 număr: 7 Grădinițe de copii - număr: 2

Școli din învățământul primar și gimnazial – număr:2

Licee – număr:3

În anul școlar precedent s-au desfășurat multiple evenimente la nivelul unităților de învățământ dintre care amintim :

- organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare și a altor concursuri la nivel local, zonal, județean și național, unde s-au obținut rezultate deosebite;
- organizarea zilelor școlii cu ample acțiuni, ediții festive
- derularea mai multor proiecte educaționale în colaborare cu diferite școli sau alte instituții la nivel local, județean și național (CNG-uri cu activitate pe teme de educație pentru sănătate, anti-nicoot, anti-drog, anti-totun, școli din județ și din alte județe, participând: Poliția orașului Becelean, CSFI Becelean, Centre de bătrâni)
- organizarea activităților în cadrul Programului de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar.
- realizarea revistelor școlare, organizarea diferitelor simpozioane și festivaluri de jocele și tradiții populare, organizarea expozițiilor de icoane pe sictă și desen, alte activități similare,
- spectacole dedicate Zilelor Orașului, Zilei Naționale a României.

Orașul Becelean este o comunitate prin excelență creștină: aici conviețuiesc creștini ortodocși, greci-catolici, pentecostali și reformați, români-estolici, adventiști, bapțiști și martori ai lui Iehova, fără a exista conflicte interconfesionale. Conștienți de importanța vieții creștine, Consiliul local al orașului Becelean a oferit tuturor bisericilor din raza administrativ-teritorială facilități proporționale cu numărul de membri și sau cu proiectele inițiate.

Pentru anul 2010 Bugetul general al orașului Becelean a fost aprobat prin H.C.L. nr7/2010, și ca urmare a rectificărilor ulterioare a ajuns la suma de 25.386.000 lei

Bugetul general al orașului Becelean se compune din 4 bugete:

- bugetul local -18.517.000 lei
- bugetul instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul local de 6.713.000 lei
- bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii de 418.000 lei
- bugetul fondurilor evidențiate în afara bugetului de 12.000 lei

-transferări între bugete 274.000 lei

Bugetul local detaliat atât la venituri cât și la cheltuieli se prezintă astfel

VENITURI-CHELTUIELI				
Nr. Crt.	Denumire indicator	Prevederi definitive	Realizat	Procent realizare
1	TOTAL VENITURI	18.567.000	17.580.420	94,68
2	Impozit pe venit	4.248.000	3.942.819	92,81
3	Cote și sume defalcate	4.223.000	3.917.152	92,75
4	Impozite și taxe pe proprietate	2.065.000	1.860.642	90,10
5	Sume defalcate din T.V.A.	10.089.000	10.025.710	99,37
6	Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	10.000	8.722	87,22
7	Taxe și servicii specifice	1.000	685	68,50
8	Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	805.000	712.351	88,49
9.	Alte impozite și taxe fiscale	15.000	15.173	101,15
10	Venituri din proprietate	335.000	309.545	92,14
11	Venituri din prestări de servicii și alte activități	45.000	46.040	102,31
12	Venituri din taxe administrative, eliberări permise	50.000	52.147	104,29
13	Amezi, penalități, confiscări	300.000	230.550	76,85
14	Diverse venituri	7.000	5.509	78,70
15	Transferuri voluntare, altele decât subvenții	6.000	5.342	89,03
16	Venituri din valorificarea unor bunuri	100.000	64.454	64,45
17	Subvenții de la bugetul de stat	320.000	217.273	67,89
18	Sume primite de la U.E.	170.000	83.408	49,06

	TOTAL CHELTUIELI	18.567.000	17.486.453	94,18
1	Autorități publice și acțiuni generale	1.525.000	1.764.661	82,90
2	Alte servicii publice generale	523.000	273.329	84,62
3	Tranzacții privind datoriile publice	295.000	288.016	97,63
4	Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	6.000	5.006	83,43
5	Apărare, ordine publică și siguranță	171.000	131.241	76,74
6	Învățământ	9.749.000	9.672.121	99,21
7	Sănătate	125.000	103.978	83,18
8	Cultură, recreere și religie	1.610.000	1.511.803	93,90
9	Asigurări și asistență socială	789.000	685.644	86,90
10	Locuințe, servicii și dezvoltare publică	1.635.000	1.317.131	81,28
11	Protecția mediului	1.352.000	1.335.716	98,79
12	Străzi	997.000	878.142	88,07
	EXCEDENT		93.967	

Excedentul a fost în integralitate utilizat în anul 2011.

Autoritățile publice locale au o preocupare constantă pentru dezvoltarea serviciilor publice, în scopul creșterii calității vieții. Au fost folosite atât fonduri proprii cât și fonduri europene de pre-aderare și post-aderare, pentru proiecte care vizează infrastructura de apă și apă uzată, reabilitarea rețelei de drumuri, reabilitare/construcție de infrastructură de învățământ, de sănătate, servicii sociale, poliție comunitară, intervenții în situații de urgență, protecția mediului, infrastructură pentru sport și relaxare.

Analiza SWOT

Considerente generale – decembrie 2013

Principalele puncte tari generale pentru Béclean:

1. Companii / micro întreprinderi și întreprinderi mici active în diverse sectoare economice cheie;
2. Conectivitate națională și internațională pentru afaceri, turism și logistica;
3. Masa critică de bunuri/active culturale și turistice, de recreere, de mediu natural și moștenire istorică;
4. Proximitate și conectivitate cu piețele din Bistrița, Dej și Cluj;
5. Facilități educaționale;
6. Îmbunătățirea sectorului de reciclare și managementul deșeurilor;
7. Structura administrativă profesionistă;

Principalele oportunități generale pentru Béclean:

1. Creșterea exploatarei turistice;
2. Reprezentativitate în organismele europene;
3. Inițierea și exploatarea unor zone dedicate IMM-urilor;
4. 2014-2020 – noua perioadă de programare europeană;
5. Potențial de extindere pentru sectoarele super-productive;
6. Accentuarea utilizării potențialului pe schema reducerii emisiilor de carbon și sectorul regenerabil, inclusiv oportunități comerciale;
7. Potențialul de a construi

Prioritățile:

1. Creșterea bunăstării (PIB/loc);
2. Creșterea bazelor de afaceri;
3. Crearea de locuri de muncă;
4. Gestionarea problemelor din comunitatea locală;
5. Creșterea calității actului administrativ;
6. Îmbunătățirea transparenței;
7. Promovarea egalității de șanse și tratament;

8. Creșterea vizibilității la nivel european;
9. Implicarea în proiecte comune cu alți parteneri din țările UE;
10. Îmbunătățirea actului educațional;
11. Încurajarea inițiativelor antreprenoriale;

Turismul

PUNCTE TARE	PUNCTE SLABE
<p>Beclean este un brand.</p> <p>Localizarea în Transilvania, care este în sine un brand: vin turiști care poate nu au auzit de România, dar sigur au auzit de Transilvania.</p> <p>Oferirea de servicii de masă de bună calitate – acestea sunt multe la număr și diverse.</p> <p>Participăm în numele orașului la târguri și expoziții unde promovăm imaginea, și ca ofertă de servicii, dar și ca oraș</p> <p>Existența unei asociații turistice.</p>	<p>Starea infrastructurii orașului care mai poate fi îmbunătățită (drumul de acces, pavajul, clădirile nearanjate, iluminatul de noapte).</p> <p>Nu sunt parcuri suficiente.</p> <p>Fațada orașului (centru) trebuie refăcută</p> <p>Lipsa ofertei culturale pentru turiști.</p> <p>Lipse forței de muncă cu specializare adecvate domeniului hotelier și turistic.</p> <p>Nu există un loc de informare special amenajat pentru turiști, care să conțină: hartă a orașului, hartă a obiectivelor turistice din apropierea Becleanului, mijloacele de transport, programul de circulație al acestora și legăturile dintre ele pentru a facilita vizitarea acestor obiective, hartă cu traseele mijloacelor de transport public urban și programul de circulație al autobuzelor, hartă cu traseele de cale ferată pentru zona Transilvaniei și nr.tel.contact pentru aflarea orașului trenurilor, etc.</p>

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Oferirea a unor servicii turistice de calitate prin colaborarea între operatorii de transport public urban, Interurban și CFR.	Lipsa legislației care să oblighe proprietarii să reabiliteze clădirile.

Infrastructura

PUNCTE TARE	PUNCTE SLABE
<p>DJ este foarte bun pe secțiunea care tranzitează Beclean (2 benzi, de calitate);</p> <p>Poziția geografică a Becleanului (ajungem ușor în orice punct al țării):</p> <p>Nod important de cale ferată.</p> <p>Distanță de 1 oră de 2 aeroporturi:</p> <p>Peste 60% din drumurile orașului sunt în stare bună;</p> <p>Legăturile rutiere bune cu localitățile înconjurătoare sunt benefice atât pentru locuitori cât și pentru turism;</p> <p>Rezervă de apă însemnată, chiar</p>	<p>Nu există benzi de circulație pentru vehicule lente și o centură ocolitoare pentru trafic greu.</p> <p>DJ produce disconfort cetățenilor prin zgomot și deteriorarea clădirilor.</p> <p>Mobilitatea este limitată de relieful (infrastructura rutieră și feroviară).</p> <p>DJ produce disconfort cetățenilor prin zgomot și deteriorarea clădirilor</p> <p>Lipsă pasaaje subterane pentru pietoni.</p> <p>Treceri de pietoni periculoase.</p> <p>Utilizarea energiei regenerabile este în prezent în stare incipientă.</p> <p>Rețelele subterane – majoritatea din anii 1960-1970.</p> <p>Rețea de energie suprasolicitată datorită creșterii consumului casnic.</p>

și pe timp de secetă:	
Accesul la Internet de viteză mare:	
Acoperire TV cablu și internet 80%:	

OPORTUNITĂȚI	AVIZEMENTE
<p>Autostrada – ne vom deplasa mai repede în timp; în plus va descearca din traficul greu</p> <p>Relații bune cu urașele înfrățite</p>	<p>În cadrul siturilor Natura 2000, opțiunile de dezvoltare a infrastructurii sunt limitate.</p> <p>Dezmutul de centură poate avea efecte negative asupra economiei locale.</p> <p>Umiditatea foarte mare afectează infrastructura</p> <p>Creșterea temperaturii și lipsa zăpezii limitează opțiunile de dezvoltare legate de schi.</p> <p>Dacă autostrada nu va fi construită așa cum este planificat</p>

Educația și învățământul

PUNCTE BUNE	PUNCTE SLABE
<p>Cadre didactice cu experiență, toate titulare</p> <p>Cadre didactice motivate – organizează activități extrașcolare pentru copii</p> <p>Participarea părinților: 83% - 50% din părinți participă activ</p> <p>Există asociații de părinți (în 2 școli)</p> <p>Disponibilitate din partea părinților de a direcționa 2% din</p>	<p>Asociațiile de părinți sunt puține. Numai 2 școli au. Nu sunt informații despre posibilitățile legale de organizare în asociații ale părinților</p> <p>Agresivitatea unor părinți, bunici sau elevi</p> <p>Lipsa de siguranță a elevilor și a cadrelor didactice în școală</p> <p>Fondul școlii este colectat, dar nu este înregistrat în evidențele contabile, de aceea apare și suspiciunea de cum sunt sau au fost cheltuiți banii.</p> <p>Școlile nu pot decide asupra persoanei care să fie</p>

<p>impozitul pe venit pentru asociații</p> <p>Există fonduri pentru echipamente sportive (semnificative pentru școlile de profil)</p> <p>Există fonduri pentru cabinete psihologice și de logopedie</p> <p>Colaborare bună cu ONG-urile și cu unele firme</p>	<p>angajată pentru că sistemul este centralizat.</p> <p>Abandon școlar, absenteism datorate lipsei de educație a părinților și comportamentului părinților față de copil.</p> <p>Nu există o bază legală pentru a asigura prezența elevilor la școală.</p> <p>Părinții copiilor sunt în străinătate (la aprox. 10% din copii). Fiind în faza de pubertate, nu au cu cine să discute. D'rigintele nu este suficient, nu există de psiholog, consilier, asistent social.</p> <p>Bază materială precară: laboratoare, centre de documentare, săli de sport (clădire), bibliotecă școlară</p> <p>Dotare insuficientă cu calculatoare a școlilor și liceelor.</p> <p>Lipsa cunoștințelor în utilizarea calculatorului reduce șansele de dezvoltare ale elevilor la un nivel care să le permită să fie competitivi pe actuale piață a muncii.</p> <p>Școlile generale dispun de fonduri puține față de licee</p> <p>Lipsa cunoștințelor în domeniul elaborării și implementării de proiecte, achiziții publice, etc</p> <p>Lipsa cunoștințelor contabile (directorii de școli), din cauza cărora nu pot implementa proiecte, gestiona fonduri</p> <p>Nu există consilieri pe domenii de interes (de exemplu specialiști în investiții, studii de fezabilitate. Un director trebuie să aleagă între trei firme care să zugrăvească. Nu are competențele necesare)</p> <p>Renunțarea la titularizare</p>
---	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Colaborări cu fundații</p> <p>Colaborarea cu organizații neguvernamentale</p> <p>Possibilitatea de montării camerelor de supraveghere în școli</p>	<p>Migrația populației</p> <p>Natașitatea scăzută - scăderea numărului de copii - poate duce la desființarea unora din unitățile de învățământ</p> <p>Migrația profesoriilor către alte orașe</p> <p>Salariile mici</p> <p>Imposibilitate de a selecta personalul didactic.</p> <p>Acesta este împas.</p> <p>Curriculă încărcată - program aglomerat.</p> <p>Manuale neadaptate (care conțin termeni complicați)</p>

Cultura

PECURILE	PROBLEME
<p>Organizarea de festivaluri</p> <p>Trecut istoric bogat.</p> <p>Patrimoniu arhitectural</p> <p>Există ONG-uri interesate și active în domeniu</p> <p>Existența unei biblioteci cu cărți vechi, rare.</p> <p>Existența formațiilor corale.</p> <p>Existența unui cercetel literar.</p> <p>Patrimoniul bisericesc.</p> <p>Personalități recunoscute la nivel național.</p> <p>Existența infrastructurii (săli, etc)</p>	<p>Există 2 -3 evenimente culturale mari și multe mici, dar lipsește coordonarea între ele.</p> <p>Evenimentele mici nu sunt suficient promovate și cunoscute.</p> <p>Lipsa unei strategii pe termen lung în domeniul cultural.</p> <p>Infrastructura, deși există, nu este dotată corespunzător</p> <p>Lipsa spațiilor pentru expoziții. Implicarea oamenilor lasă de dorit. Lipsa educației culturale.</p> <p>Lipsa mediatizării evenimentelor culturale.</p> <p>Mass media nu se implică - apar rar articole despre cultură.</p> <p>Lipsa colaborării și a comunicării între instituții și ONG-uri. ONG-urile nu se cunosc foarte între ele.</p> <p>Lipsa comunicării dintre actorii din domeniul</p>

	<p>culturii și reprezentanții administrației locale care sunt responsabili pe acest domeniu.</p> <p>Lipsa unei organizări interne eficiente ale ONG-urilor.</p> <p>Lipsa unei instituții de cultură. Filarmonică, teatru, orchestra a orașului etc.</p> <p>Dispariția unor evenimente culturale actuale din lipsă de public, datorită insuficientei mediatizări a evenimentelor și implicit riscul scăderii numărului de turiști.</p>
OPORTUNITĂȚI	PUNCTE SLABE
<p>Crearea unei rețele de festivaluri pentru minorități: în țară există mai multe evenimente unde sunt invitați reprezentanții minorităților. O rețea a acestor evenimente ar putea fi o atracție pentru turiștii străini și nu numai.</p> <p>Interes crescut pentru voluntariat din partea localnicilor.</p> <p>Când se încheie un contract pentru construcții majore (exemplu MALL), constructorul să fie obligat să realizeze o anexă la clădire care va deservi evenimentele culturale).</p>	

Sănătatea

PUNCTE TARE	PUNCTE SLABE
<p>Suficiente cadre medicale de specialitate. Există suficienți medici de familie.</p>	<p>Deficit de medici specialiști la urgențe și ATI.</p> <p>Lipsă cunoștințe de relații cu publicul a medicilor și asistentelor.</p>

<p>Există un număr suficient de asistente medicale raportate la numărul de paturi.</p> <p>Venituri proprii suficiente</p>	<p>Clădiri vechi și nemodernizate în care se desfășoară unele activități medicale.</p> <p>Medicii de familie își desfășoară activitatea în clădiri vechi, dar din întârzierea privatizării nu le pot renova.</p> <p>Colaborarea între medicii de familie și medicii specialiști lasă de dorit.</p> <p>Costuri de întreținere ridicate la spital din cauza clădirilor vechi și neadaptate mediului sanitar.</p> <p>În facultate nu se fac cursuri de management pentru medici.</p> <p>Nu se pot oferi multe servicii medicale pe plan local - este necesară deplasarea la Bistrita, Târgu Mureș sau Cluj</p> <p>Lipsa de educație și de informație în rândul pacienților despre sistemul sanitar.</p> <p>Lipsa serviciului de dispensarizare a adulților și copiilor, dar mai ales a bolnavilor cronici.</p> <p>Lipsa unui sistem de monitorizare a copiilor nevaccinați.</p> <p>Susținere și implicare insuficiente a APL în activitățile desfășurate de firmele private care prestează servicii de asistență socială și medicală la domiciliu (pentru pacienți) care nu se pot deplasa).</p>
---	---

OPORTUNITATE	AMENINȚARE
<p>Înființarea unui puzet de lucru a Casei Județene de Sănătate în Becluan, ca medicii de familie să nu mai trebuiască să se deplaseze de câteva ori pe săptămână la Bistrita, Cluj sau</p>	<p>Presă centrală serie doar știri negative despre sănătate și induce în eroare populația</p> <p>Clinica Universitară este la 80 km. iar pacienții preferă serviciile din Cluj.</p> <p>În sistemul sanitar medicii nu sunt obișnuiți să relaționeze cu pacienții.</p>

Targu Mures.	
Există ambulanțe foarte bine dotate la serviciul de urgență.	

Social

PUNCTE TARE	PUNCTE SLABE
<p>Diversitatea serviciilor sociale care se oferă la nivelul orașului</p> <p>Buclele: îngrijire socială și medicală pentru persoane în vârstă și pentru persoane cu handicap, servicii pentru copii defavorizați, cantine sociale.</p> <p>ONG-uri cu experiență în domeniile în care activează – social, educațional, cultural.</p> <p>Implicare tot mai mare, atât din partea ONG-urilor cât și din partea populației.</p> <p>Numărul voluntarilor care lucrează la ONG-uri este în creștere (Tot mai mulți elevi sunt implicați în activități de voluntariat).</p> <p>Unele organizații sunt susținute financiar de primărie.</p> <p>Există o rețea de deferire cazuri (colaborare între instituții de asistență socială) dezvoltată.</p>	<p>Lipsa parteneriatelor formale între ONG-uri, respectiv între ONG și APL.</p> <p>Lipsa subcontractării unor servicii sociale din partea APL.</p> <p>Nu există întâlniri / comunicare regulată între ONG-uri.</p> <p>Nu există un centru de primire de urgență pentru copii, vârstnici, persoane cu dizabilități.</p> <p>Lipsă acces la o bază de date comună despre persoanele care beneficiază sau au beneficiat de sprijin din partea ONG-urilor.</p> <p>Lipsa mijloacelor de transport local adaptate pentru persoane cu dizabilități.</p> <p>Lipsa accesibilității în instituții și spații comerciale pentru persoanele cu handicap fizic.</p> <p>Persoanele cu dizabilități nu au loc de muncă.</p> <p>Persoanele cu dizabilități au o atitudine de retragere atunci când se încearcă sprijinirea lor.</p> <p>Lipsa serviciilor de consiliere în școli</p> <p>Insuficienta promovare a serviciilor sociale.</p> <p>Minimalizarea nevoilor sociale</p> <p>Lipsa informării despre proiecte din partea primăriei. Nu apare nici o informație pe site-ul acesteia.</p> <p>Lipsă întâlniri regulate între ONG și consilierii</p>

	<p>locali.</p> <p>Lipsa azilelor de bătrâni.</p> <p>Inexistența unui adăpost pe durata nopții pentru persoanele fără cămin, fugite de acasă, etc.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Programul „SNAC” al Ministerului educației – sprijină implicarea elevilor din școli în calitate de voluntari în activitățile ONG-urilor sociale</p> <p>Fondurile Structurale.</p> <p>C.S.R (Corporate Social Responsibility) – dezvoltat în alte orașe, mai puțin în Boelen.</p>	<p>Reducerea finanțărilor din partea unor fundații.</p> <p>Legislația din domeniul social (standarde exagerate, greu de atins, nejustificate).</p>

Mediul de trai și spațiul locuit

PUNCTE VERDE	PUNCTE NEGRE
<p>Damenii vor confort, crește așteptările privind calitatea locuirii.</p> <p>În general nu sunt rezanțe la plata întreținerii iar pensionarii sunt cei mai conștiințoși.</p> <p>Administratorii se cunosc și se înțeleg cu marea majoritate a locuitorilor din bloc. Nu există conflicte majore.</p> <p>Spațiile verzi sunt în administrarea primăriei și nu a administratorilor.</p>	<p>Lipsă spații verzi în zonele blocurilor.</p> <p>Lipsa parcarilor în contextul în care numărul de mașini crește.</p> <p>Piața alimentară scumpă datorită speculanților care cumpără produsele de la producători și le revând.</p> <p>Lucrări de infrastructură necorelate.</p> <p>Nu se respectă orele de liniște în vecinătatea blocurilor.</p> <p>Prea puțini angajați la Poliția Comunitară.</p> <p>Animalele de companie fac mizerie, iar stăpânii nu strâng după ei</p> <p>Se aruncă gunoi pe malul și în râul Someș</p> <p>Costuri foarte mari pentru audit termic al</p>

	<p>locuințelor.</p> <p>Nerespectarea confortului termic. Dacă într-un apartament nu se locuiește, automat vecinii trebuie să înalțerească mai mult în timpul iernii.</p> <p>Copiii tot mai puțini.</p> <p>Probleme legate de cantitate de apă, de exemplu: există diferențe între suma contoarelor individuale și contorul central, datorate în special diferenței de calitate a contoarelor (10-15%).</p> <p>Animalele comunitare - Primăria nu are spațiu disponibil crearea unui adăpost pentru aceștia.</p> <p>Inexistența unui plan de rezervă/urgență pentru asigurarea unor spații locative celor rămași fără locuință în urma retrocedărilor.</p>
OBIECTIVELE	ACȚIUNILE
<p>Termoizolarea clădirilor.</p> <p>Mansardarea, o potențială sursă de venit.</p> <p>Realizare de parcuri suprastanate.</p> <p>Realizarea de sensuri unice</p>	<p>Imposibilitatea încheierii de asigurări împotriva exploziilor, incendiilor. Se poate încheia asigurare numai împotriva inundațiilor, cutremurelor, alunecărilor de teren.</p> <p>Seumpirea utilităților</p> <p>Migrația locuitorilor - problemă pentru o asociație de locatari</p>

Administrația publică

FUNCTIARI	FUNCTIIONARI
<p>Primăria are un număr mare de angajați.</p> <p>Pregătire de specialitate a personalului angajat</p> <p>Echipă tânără.</p> <p>Logistică bogată: calculatoare, imprimante.</p>	<p>Insuficientă comunicare între compartimente, atât la înțelegerea cât și la recepționarea mesajelor.</p> <p>Departamentele transmit informații, care „se pierd”;</p> <p>Informațiile sunt adesea unite întreg serviciu sau departament, nu persoanei responsabile.</p> <p>Colaborarea între departamente trebuie</p>

<p>Atunci când sunt sarcini clare, de exemplu de completat o evidență statistică sub formă tabelară, totul este foarte ușor de rezolvat. În primărie au apărut mai multe servicii pentru a ajuta la rezolvarea și înțelegerea diferitelor probleme, există mai multe specializări.</p> <p>Instituția primăriei este una căutată.</p> <p>Credibilitatea instituției.</p> <p>Gratuitatea unor servicii.</p> <p>Informații, adică angajatul este deschis pentru a asculta problemele cu care se confruntă cetățeanul.</p> <p>Amabilitate în relația cu cetățenii.</p> <p>Multe dintre informațiile și problemele locale sunt puse la dispoziția cetățeanului, prin diferite căi: un – line, pe site-ul primăriei sau în încălta instituției.</p> <p>Sprijinul acordat de instituție pentru diferite specializări, cursuri, traininguri.</p>	<p>eficientizată.</p> <p>Neasumarea responsabilității și a răspunderii.</p> <p>Inexistența hazelor de dare</p> <p>Lipsește inițiativa proprie.</p> <p>Problemele nu sunt urmărite și sancționate.</p> <p>Nu există supervizare pe sarcini.</p> <p>Nefinalizarea sarcinilor.</p> <p>Munca în echipă lasă de dorit.</p> <p>Se folosește mult limbajul de specialitate, tehnic, la care nu are toată lumea acces și care nu e înțeles.</p> <p>Există mulți absolvenți de facultate care încă nu au experiența practică, doar cunoștințe teoretice;</p> <p>Există baze de date, dar nu există suficiente cunoștințe pentru gestionarea lor.</p> <p>Mass-media influențează negativ cetățenii: nu sunt prezentate doar informații corecte, ci presa caută senzaționalul din orice acțiune.</p> <p>Informațiile sunt date corect, dar mass media le receptează sau difuzează incorect.</p> <p>Cetățeanul nu e întotdeauna interesat să afle problemele cu care se confruntă orașul: nu se uită la avizierile primăriei, pe site-ul acesteia, sau pe materiale publicate.</p> <p>Scăderea numărului angajaților din cauza salariului nemotivat.</p>
<p>OPORTUNITĂȚI:</p>	<p>AMENINȚĂRI:</p>
<p>Există un volum de probleme și de sarcini în creștere, sarcinile care revin primăriei s-au mărit;</p>	<p>Centralizare excesivă.</p> <p>Volumul de probleme în creștere.</p> <p>Limbajul tehnic folosit de consultanții sau firmele</p>

<p>Possibilități mari de finanțare pentru rezolvarea diferitelor probleme ale comunității;</p> <p>Uniunea Europeană ajută la revizuirea legislației, pentru a duce la o societate stabilă și, în final, la înțelegerea legilor de către toți cetățenii care doresc să se implice în diferitele probleme cu care se confruntă societatea.</p>	<p>externe care folosesc limbaj de specialitate.</p> <p>Modificarea continuă a legislației: se cere aplicarea ei de pe o zi pe alta.</p>
--	--

Mediul

PUNCTE TARE	PUNCTE SLABE
<p>Patrimoniul natural al orașului este bogat: existența zonelor umede, a spațiilor verzi naturale și amenajate.</p> <p>Defrișarea pădurilor este ținută sub control de factorii administrației locale, tăierile necontrolate sunt cazuri izolate.</p> <p>Prezența biodiversității în zona Heclean.</p> <p>Deși s-au constatat unele neajunsuri, se consideră că sursele de prănuare nu sunt majore, dar se impune ținerea sub observație strictă a factorilor perturbatori.</p> <p>Întrepătrunderea geografică și istorică dintre natură și spațiu construit.</p>	<p>Construcțiile ilegale care se fac în detrimentul spațiilor verzi și deteriorarea infrastructurilor deja existente (ex. segmente de stradă, trotuar).</p> <p>Activitățile umane se desfășoară fără să se țină cont de topografia locală, de microclimatul de culoar al râului Someș.</p> <p>Pericole de inundații datorate colmatării cursului intravilan al Melesului, a dezvalțării vegetației hidrofite în albia râului, cât și a blocării cursului cu resturi vegetale și gunoare la coloanele de susținere a podurilor.</p> <p>Moștenirea culturală, alături de meșterirea naturală și valorile peisagistice sunt momentan într-un declin, care trebuie oprit pentru restabilirea unui echilibru durabil.</p> <p>Lipsa de amenajare și curățenie la contactul spațiilor verzi cu arealul locuințelor (blocați, case, garaje): depozitari ilegale de deșeurii, construcții și utilizări ilegale.</p>

<p>Menținerea curățeniei în spațiile publice, în spațiile verzi din interiorul orașului.</p> <p>Existența infrastructurii de menținere a curățeniei în spațiile publice și spațiile verzi asigurate de Primărie prin amenajarea lucrurilor de depozitare controlată și selectivă a deșeurilor menajere.</p> <p>Precolectarea ecologică a deșeurilor menajere de la populație în cantainere și europubele special destinate colectării selective (PET-uri, ambalaje de hârtie, ambalaje care nu sunt biodegradabile, sticla etc.) la contactul pădure – zone de locuit (extremitățile cartierelor de blocuri sau case).</p> <p>Precolectarea deșeurilor.</p> <p>Colectarea cu regularitate a deșeurilor menajere după un orar bine stabilit (zilnic, săptămânal).</p> <p>Interesul municipalității pentru instituirea infrastructurii de producere a energiei regenerabile vis-a-vis de producerea energiei tradiționale.</p> <p>Receptivitatea populației școlare la normele de curățenie stradală și educație ecologică.</p> <p>Existența ONG-urilor care se</p>	<p>Conflictul permanent legat de depozitarea necontrolată în spații neamenajate și la întâmplare, a deșeurilor menajere și stradale.</p> <p>Lipsa de educație, instruire și conștientizare a populației privind eficiența și importanța depunerii selective a deșeurilor menajere.</p> <p>Inexistența unei firme pentru sortarea și reciclarea deșeurilor nedegradabile.</p> <p>Sursele de poluare a apei includ: evacuarile prin gurile de vărsare colectoare a apei menajere uzate datorită lipsei canalizării, deșeurile umane sau animale aruncate direct în apă</p>
---	--

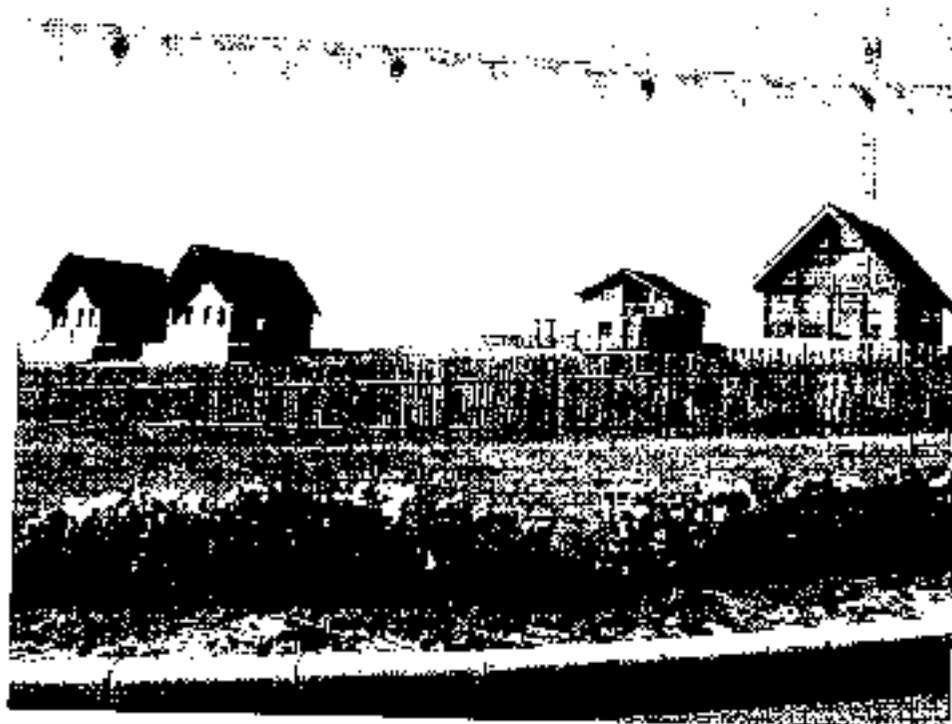
<p>preocupă de starea mediului și de păstrarea biodiversității.</p> <p>Existența unei bune colaborări între ONG-uri, între acestea și o parte a populației implicate în problemele de mediu.</p>	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Dezvoltarea turismului intern și internațional prin valorificarea din perspectivă durabilă a siturilor naturale și istorice.</p> <p>Deschiderea elevilor față de subiectul de protecție a mediului înconjurător.</p> <p>Aplicarea sancțiunilor, în special bănești, pentru fiecare contraveniență civică sau natură, fapt ce ar spori fondul financiar local.</p>	<p>Deteriorarea calității apei pe termen lung, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat.</p> <p>Datorită lipsei drenajului corespunzător al apelor pluviale, acolo unde condițiile geografice de pantă favorizează riscul, există pericolul declanșării unor inundații locale.</p> <p>Construirea autostrăzii pune în pericol rezervațiile naturale din Natura 2000.</p>

Organizații neguvernamentale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Imaginația orașului Beclara se călătorează în cea mai mare parte activităților desfășurate de către ONG-urile care activează pe plan local.</p> <p>Spirit civic - conceptul și practica de „mică comunitate”, „mică burghezic” care se autoadministrează.</p>	<p>Vizibilitate/transparență activități ONG („nu simt nevoia să vorbesc despre activitățile pe care le desfășor deoarece știu că ceea ce fac este bine”).</p> <p>Calitate slabă a învățământului în ceea ce privește formarea practică (personal fără expertiză în domeniul activităților desfășurate de ONG-uri).</p> <p>Beneficiarii activităților ONG-urilor nu sunt cuantificați (nu se cunoaște numărul acestora).</p> <p>Implicare insuficientă a sectorului economic în</p>

<p>În trecut existau „vecinătăți” (prima „vecinătate” a fost înființată de sași în 1526); „vecinatatea” se implică în menținerea și asigurarea legăturii dintre comunitate și autoritățile/puterile locale (conducere-orăș-familie-vecini). „Vecinătatea”, deși înființată de sași, a fost preluată de toate celelalte etnii care conviețuiesc împreună.</p> <p>Multi-culturalitate-toleranță-cooperare.</p> <p>Există deschidere din partea autorităților publice locale (API) în ceea ce privește activitățile ONG-urilor.</p> <p>Sunt organizate baluri în scopuri caritabile.</p> <p>Existența unui număr mare de ONG-uri la nivelul județului BN, raportat la numărul de locuitori.</p> <p>ONG-urile se implică în organizarea unor evenimente importante.</p> <p>Există rapoarte anuale care reflectă activitățile ONG-urilor.</p> <p>Se cunosc beneficiarii ONG-urilor.</p> <p>Relații bune cu beneficiarii.</p> <p>Relații bune cu școlile.</p> <p>ONG-urile promovează</p>	<p>susținerea activităților ONG-urilor.</p>
---	---

<p>voluntariatul.</p> <p>Imaginea pozitivă a ONG-urilor = garanție pentru credibilitate.</p>	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Crearea unei rețele regionale ale ONG-urilor, datorită locației geografice</p> <p>Contextul actual dat de integrarea României în Uniunea Europeana este favorabil extinderii activităților ONG- urilor, creării de parteneriate între ONG-uri, creării de parteneriate ONG-API.</p>	<p>Impozite și taxe foarte mari pentru ONG (impozite/taxe impuse la nivel național și impozite/taxe impuse la nivel local).</p> <p>Neîncredere în posibilitățile de atragere a finanțării generate de:</p> <ul style="list-style-type: none"> regulile de finanțare; modul de alocare al fondurilor; recunoașterii legislației; imposibilității asigurării cofinanțării din resurse proprii (nevoia de a se recurge la alte proiecte pentru obținerea sumei ce reprezintă cofinanțarea proprie). <p>Inspectoratele școlare îngreunează activitățile în domeniul educațional desfășurate de ONG-uri.</p>

VII. DEZVOLTAREA PROIECTELOR IN PERIOADA 2014-2020 - IN CONTEXT LOCAL, REGIONAL SI EUROPEAN

OBIECTIV 1

Dezvoltarea unei structuri economice urbane competitive

POLITICA 1

Dezvoltarea unei structuri economice urbane competitive

POLITICA 2

Creșterea ponderii IMM în economia locală

POLITICA 3

Dezvoltarea resurselor umane pentru o economie competitivă

POLITICA 4

Asigurarea accesibilității și mobilității, a infrastructurii edilitare și a infrastructurii de comunicație (IT)

OBIECTIV 2

Creșterea atractivității orașului pentru locuitori și vizitatori

POLITICA 5

Îmbunătățirea calității și gestionării spațiului public

POLITICA 6

Mărirea fondului de locuințe și creșterea calității locuinței

POLITICA 7

Reabilitarea patrimoniului arhitectural și cultural, clădiri și zone urbane

POLITICA 8

Asigurarea de servicii și facilități pentru comunitate

POLITICA 9

Asigurarea identității urbane și a cadrului natural

POLITICA 10

Asigurarea unui mediu urban nepoluant, cu emisii reduse de CO₂, pentru un oraș verde

Organizația Mondială a Turismului încurajează implementarea Codului global de etică pentru turism, cu scopul de a asigura ca țările membre, destinațiile turistice, precum și afacerile din turism să-și maximizeze efectele economice, sociale și culturale pozitive, totodată minimizând impactele negative sociale și de mediu. Principiile din acest cod, prezentate în 10 articole, trebuie cunoscute și adoptate de statele membre, de companiile de turism, precum și de diferite instituții, comunități interesate direct sau indirect în turism, după cum urmează:

1. contribuția turismului la înțelegerea reciprocă și respectul între popoare și societăți
2. turismul ca vehicul pentru împlinirea individuală și colectivă
3. turismul, factor al dezvoltării durabile
4. turismul, utilizator al moștenirii naturale a omenirii și contribuabil la îmbogățirea ei
5. turismul, activitate avantajoasă pentru comunitățile și țările gazdă
6. obligațiile participanților la actul de turism
7. dreptul la turism
8. libertatea mișcărilor turistice
9. drepturile lucrătorilor și antreprenorilor în industria turismului
10. implementarea principiilor Codului global de etică pentru turism.

În contextul implementării principiilor Codului se accentuează cooperarea dintre participanții publici și privați, care trebuie să recunoască rolul instituțiilor internaționale, printre care și OMT, apoi al organizațiilor neguvernamentale cu competențe în dezvoltarea și promovarea turismului, protecției drepturilor omului, mediului înconjurător sau a sănătății; cu respectarea principiilor dreptului internațional.

Activitățile *Comisiei pentru Europa o GMT* sunt orientate spre asistarea statelor membre în dezvoltarea strategiilor în contextul unor piețe turbulente, utilizarea unor instrumente adresate problemelor calității și satisfacției consumatorilor, pregătirea și implementarea programelor referitoare la crearea de valori, la inovarea în tehnologii, în dezvoltarea resurselor umane și în conducere, dezvoltarea capacităților pentru oficialitățile publice, re proiectarea proceselor în sectorul public, produse noi etc.

Cadrul strategic formulat de Consiliul Mondial al Turismului și al Călătoriilor, care asigură funcționarea turismului în interesul tuturor, este publicat sub titlul *Blueprint for new tourism*, document care promovează turismul și călătoriile ca un parteneriat pentru integrarea eforturilor publice și private, având ca rezultat întâmpinarea nevoilor economiilor, autorităților și comunităților locale, ale căror afaceri se bazează pe recunoașterea turismului și călătoriilor ca o prioritate de vârf de către guverne, afaceri care echilibrează economiile cu oamenii, cultura și mediul, preocuparea comună pentru prosperitate și o creștere pe termen lung.

Propunerile pentru guverne de a facilita dezvoltarea sectorului sunt următoarele: planificare turistică pe termen lung la nivel național și regional/local; crearea unui mediu de afaceri competitiv care oculește fiscalitatea generatoare de inflație, garantează transparența și oferă reguli de proprietate corporativă mai atractivă; asigurarea fundamentării politicii și a procesului decizional cu statistici și informații de calitate; aducerea unui nou profesionalism, finanțare și coordonare în promovare și marketing, ocupare și nevoi de perfecționare, infrastructură și poliție regională/locală; dezvoltarea capitalului uman cerit de sectorul T&C (Turism și Călătorii). Guvernarea ar trebui să îndrume investițiile în resurse umane prin educație și prin apropierea autorităților cu industria, pentru a facilita planificarea dinainte pentru nevoile viitoare. O rețea online și ușor accesibilă de monitorizarea pieței poate reține informații de încredere despre piață cu datele despre ocupare; liberalizarea comerțului, transporturilor, comunicațiilor, ușurarea barierei din fața călătoriilor și investițiilor; edificarea încrederii consumatorilor și investitorilor față de siguranță și securitate; promovarea diversificării produselor ce extind cererea; planificarea expansiunii turismului durabil în acord cu caracterul culturilor; investiția în progrese tehnologice pentru facilitarea dezvoltării T&C sigure și eficiente, precum sisteme de navigație cu sateliți.

O asemenea agență permite (în opinia autorilor Blueprint for new tourism), exploatarea și suportul oportunităților într-un spectru mai larg al afacerilor T&C, dezvoltând o gamă de produse de calitate, dar totodată asigură ca fluxurile turistice să respecte patrimoniul natural și construit, ca și interesele locale.

Pentru sarcinile sectorului privat Blueprint expune următoarele: extinderea piețelor în timp ce promovează protecția resurselor naturale, a patrimoniului local și a stilurilor de viață; dezvoltarea carierelor profesionale, a educației, a relațiilor de ocupare, promovarea firmelor mai mici, creșterea conștiinței de mediu, contribuția într-o manieră proprie la reducerea distanței dintre bogați și săraci, o prestare sensibilă de produse turistice tradiționale și diversificare neînchipuită a produselor care reduce sezonabilitatea și crește veniturile; îmbunătățirea calității produselor și serviciilor turistice și raportului preț/calitate crescând opțiunile consumatorilor; convenirea asupra standardelor de calitate și implementarea lor la toate nivelele și în toate domeniile, inclusiv în formarea personalului; transferul abilităților din industrie și de bune practici care extind beneficiile în cerc larg și în mod eficient; măsurarea din ce în ce mai sofisticată și precisă a activității proprii ai sectorului pentru a fundamenta deciziile strategice în afaceri, comunicare mai eficientă între T&C și guvernământ, la nivel strategic și local.

Alături de cele prezentate pentru sectorul guvernamental și cel privat se conturează și o serie de sarcini specifice care impun o cooperare mai largă, dintre acestea putând fi reținute:

- cuplarea bunelor practici din dezvoltarea turismului cu politicile de afaceri regionale, transporturi, resurse umane, mediu, infrastructură și dezvoltare rurală;
- parteneriate public/privat pentru pregătirea în comun a unor master-planuri durabile pentru destinații sau regiuni de vacanță întregi, sarcină prea pretențioasă pentru o singură companie sau autoritate de stat;
- crearea proceselor propulsate local pentru consultarea, participarea și beneficiile continue ale interesaiilor;
- restructurarea administrațiilor naționale pentru turism ca parteneriate public/privat;
- evitarea pericolelor dezvoltării excesive, neplanificate și constituirea obiectivelor politicii de mediu;
- dezvoltarea resurselor umane și instalarea efectivă a abilităților prin planificare și legislație care evită limitele bazate pe rezidență sau alte cerințe;

- colaborarea în exigențele de informații pentru analiza sectorului public și formarea polițiilor, muncă în comun pentru securitate cu completarea mecanismelor din sectorul privat cu acțiuni din partea autorităților;
- dezvoltarea încrederii în toate aspectele ale eforturilor care se întăresc reciproc.

Obiectivul general al *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030)* este integrarea României în structurile teritoriale europene, prin:

- afirmarea identității regional-continentale
- dezvoltarea competitivității
- creșterea coeziunii teritoriale
- dezvoltarea teritorială durabilă

Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare

Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane

Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii

Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale

Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural

În acord cu *Legea 351/2001* cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a U.E. în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPI-SP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani *MEGA (Zona Metropolitană de Creștere Europeană)* cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;
- Poli naționali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arți Funcționale Urbane* și potențial *MEGA* - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arți*

Funcțiune Urbană - între 50 000 – 250 000 de locuitori:

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arti*

Funcțiune Urbană - între 50 000 – 250 000 de locuitori:

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arti Funcționale Urbane* și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori.
- Poli locali - sub 20 000 de locuitori.

Legătura dintre dezvoltarea teritorială neconcentrică propusă și prioritatea de competitivitate regională și coeziune teritorială se asigură prin:

A. Rețeaua de poli majori:

- deține și exercită competențe la nivel național, transfrontalier, transnațional (rețeaua de zone metropolitane, poli competitiv);
- dezvoltă clustere economice pe baza avantajelor competitive;
- contribuie la configurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- stimulează relația urban-rural;
- contribuie la structurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- asigură conectarea rețelei de poli majori la nivel intern, transfrontalier și transnațional.

B. Rețeaua de poli urbani, orașe specializate:

- asigură dezvoltarea funcțiilor specializate;
- asigură valorificarea diversificată și competitivă a capitalului teritorial;
- asigură preluarea presiunilor de dezvoltare asupra poliilor majori prin deconcentrarea funcțiilor la nivel teritorial;
- susține dezvoltarea structurii teritoriale a urbanizării.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PANT) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene. Acesta are următoarele roluri:

o stabilește principiile fundamentale ce stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;

o ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite cu expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;

o reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;

o instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de a acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;

o oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asocieri pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii.

o legitimează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor planului de amenajare a teritoriului Național.

Pentru a adresa oportunitățile într-o manieră coerentă și integratoare, se pot dezvolta cinci arii majore sau portofolii. Portofoliile și intervențiile sunt aliniate pentru a atinge nevoile și a maximiza oportunitățile, cu focus pe afaceri productive (pentru mediul privat), creșterea ratei de ocupare în sectorul privat, continuarea reechilansării economice și dorința de a îmbunătăți calitatea vieții. Cele 5 portofolii se referă la:

- economia albastră/verde;
- economia afacerilor;
- economia inovativei;
- economia inclusivă;
- spațiu și conectivitate;

Realizarea proiectului: Becelean – pol de creștere economică

Luarea în considerare a celor trei piloni – creșterea sustinută, creșterea verde și creșterea inclusivă și combinarea acțiunilor, în vederea atingerii a patru obiective:

Obiectivul 1 de atins în cadrul proiectului: Dezvoltarea economică durabilă pe baza industriilor de înaltă tehnologie, a informației, telecomunicațiilor și serviciilor creative

Autoritatea publică va aplica măsuri de întărire a spiritului antreprenorial pentru crearea de IMM-uri în concordanță cu cerințele pieței și pentru creșterea competitivității lor prin asigurarea infrastructurii de susținere a afacerilor, prin eficientizarea sistemului administrativ și reducerea birocratiei în vederea accelerării și facilitării accesului pe piață.

În perioada următoare, din punct de vedere economic, Becelean trebuie să se îndrepte spre o dezvoltare intensivă, bazată pe investiții în capital pentru înzestrarea cu tehnică avansată, folosirea de tehnologii înalte și a forței de muncă cu calificare superioară, salarizată corespunzător. Vom pune accentul pe dezvoltarea de parcuri tehnologice, pe încurajarea și sprijinirea cercetării, pe colaborarea între universități și centrele de cercetare cu întreprinderile productive.

Dacă până acum dezvoltarea întreprinderilor s-a făcut în mod individual, pe baza politicilor companiilor, în viitor, din punct de vedere strategic, se va urmări dezvoltarea legăturilor pe orizontală, în special în domeniul țintă, cum sunt industria auto, industria de software și telecomunicațiile. În acest sens, susținem implementarea de proiecte menite să stimuleze creșterea de rețele sau creșterea de firme. Rolul acestor asocieri este ca, prin cooperare, să se reducă cheltuielile indirecte ale firmelor integrate în vederea creșterii competitivității acestora pe piață.

Încurajăm dezvoltarea sectorului terțiar, a serviciilor bazate pe cunoaștere avansată și inteligență (servicii electronice, software, consultanță, inclusiv juridică etc.), a serviciilor financiar bancare și de asigurări, a turismului, comerțului și a serviciilor de susținere a agențiilor economice.

În vederea exploatării potențialului agricol al Județului Bistrița-Năsăud, susținem dezvoltarea industriilor prelucrătoare de produse agro-zootehnice, pentru asigurarea accesarului de alimente pentru cetățenii din zonă dar și pentru producerea de biocombustibili și bioenergie.

OBIECTIV 2. Dezvoltarea unei infrastructuri tehnice integrate, complexe și flexibile

Dezvoltarea economică este cea care generează resursele financiare necesare îmbunătățirii infrastructurii. Pe de altă parte, pentru a atrage investitori și a crește din punct de vedere economic, autoritățile locale trebuie să asigure o infrastructură adecvată – de transporturi, tehnico-edilitară și nu în ultimul rând, de comunicații.

Bazat pe avantajul competitiv pe care îl deține – localizarea geografică, apropierea de granițele țării – Podul de creștere Beclean trebuie să dezvolte o rețea intermodală de comunicații care să asigure conectarea podului cu mediul extern, accesul locuitorilor zonei la rețele majore naționale și europene rutiere, feroviare, aeriene și navale. Într-o dată, se va urmări interconectarea localităților podului și modernizarea sistemelor de comunicații din interior, în vederea asigurării mobilității și a securității în trafic a cetățenilor.

În același timp, având în vedere creșterea presiunii umane asupra spațiului urban, trebuie să se realizeze investiții complexe de *densificare și ameliorare a infrastructurilor de circulație în*

zona de influență a orașului Icoalean, care să deservească rapid poli rurali aflați în expansiune.

Din punct de vedere al infrastructurii tehnico-edilitate și energetice, se urmărește reducerea disparităților dintre urban și rural. Se vor extinde rețelele de apă și canal și se va urmări creșterea eficienței prin organizarea de servicii comunale regionale. În același timp, asigurarea energiei termice se va realiza prin utilizarea resurselor alternative.

OBIECTIV 3. Asigurarea unui mediu social intercultural, coeziv și stabil, favorabil progresului

Orice schimbare, chiar cele care prapau îmbunătățirea mediului de viață, implică sacrificii din partea locuitorilor. În situația în care locuitorii nu consimt sau nu înțeleg avantajele preconizate, ei se vor opune schimbării. Pentru aceasta, este important ca procesul înținerii să fie unul participativ. „Asigurarea unui mediu social intercultural, coeziv și stabil, favorabil progresului” fiind o condiție sine-qua-non a dezvoltării.

Obiectivul își propune transformarea mediului formator. fie că este vorba de educație sau cultură și istorie, cât și a domeniului sănătății.

Deoarece piața muncii este într-o permanentă transformare și cerințele acestora devin tot mai exigente, este imperios necesară conformarea programelor educaționale la standardele impuse de această piață a muncii.

Pentru aceasta, este avută în vedere îmbunătățirea infrastructurii și dotarea școlilor cu echipamente performante care să aducă îmbunătățiri relevante în domeniul educațional.

Copiii trebuie să li asigure dreptul la educație, indiferent de mediul social din care aceștia provin, să li se creeze o atmosferă favorabilă dezvoltării intelectuale proprii, a învățării propriu-zise, promovarea de către învățământ a autodidaxiei („învăță să înveți”), ușurarea muncii pedagogice în sine, precum și alte activități din sfera educaționalului menite să ridice standardul învățământului la nivelul celui din Uniunea Europeană.

Politica ce are în vedere creșterea performanțelor serviciilor de sănătate, urmărește același sistem de valori ca cel din mediul educațional, în sensul că cele două converg spre o

dezvoltare, o pregătire profesională superioară a resurselor umane utilizate cu eficiență, precum și o suficiență a dotării care să asigure performanța dorită. Actul medical este fundamental a fi de calitate, dată fiind gravitatea scopului său, acela de a servi vieții. Astfel, din punct de vedere uman, se așteaptă o orientare mult mai semnificativă către nevoile pacientului cu om decât a pacientului ca și client - o politică a umanismului care să nu ne facă să uităm că actul medical vizează în primul rând viața.

De asemenea, o îmbunătățire a infrastructurii serviciilor medicale este de o necesitate urgentă. Se urmărește distribuția uniformă a acestora, fie că este vorba de infrastructura asistenței sociale sau a serviciilor medicale, acestea având datoria de a răspunde cetățeanului de rând din mediul rural în aceeași măsură în care o face pentru cetățenii din mediul urban. Se vor realiza rețele de servicii sociale și de sănătate pentru toate categoriile sociale, ceea ce va răspunde de asemenea cerințelor UE.

OBIECTIV 4. Realizarea unei habităci ecologice, confortabil și atractiv

Scopul final al oricărei strategii de dezvoltare locală coerente și corecte este creșterea continuă a calității vieții și a confortului locuitorilor zonei. Creșterea economică poate fi asociată cu dezvoltarea doar în condițiile în care aceasta determină o îmbunătățire a nivelului de trai, a calității vieții locuitorilor, prin asigurarea locurilor de muncă și prin crearea unui mediu de viață plăcut și atractiv.

Dorim asigurarea unei zone cu confort urban pe întreg teritoriul palului de creștere păstrând în același timp identitatea fiecărei comune și a fiecărui cartier al orașului.

În noile zone construite vor fi promovate soluții arhitecturale de calitate, adecvare stilistic și structural perioadei istorice contemporane, integrate armonios în structura urbană existentă.

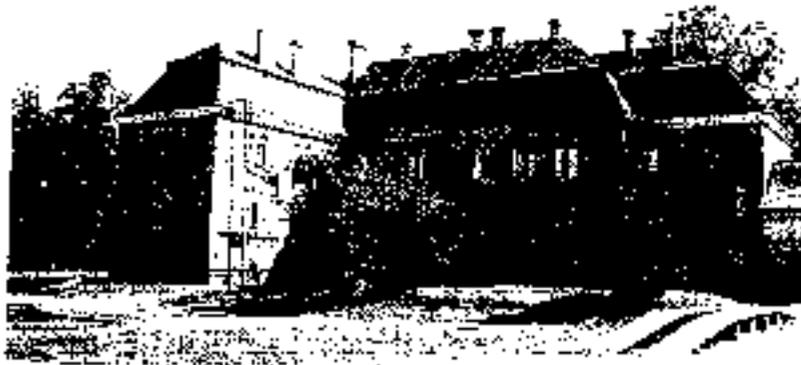
Avem nevoie de un oraș curat și verde pentru un mediu de viață sănătos, de o dezvoltare urbană unitară, coerentă, cu servicii moderne pentru un mediu de viață confortabil și de spații publice cu posibilități de agrement și recreere competitive pentru un mediu de viață vibrant.

Consolidarea profilului Polului de creștere Beclean de centru economic, dinamic și inovativ, competitiv la nivel european, cu servicii medicale și de educație de calitate, cu o infrastructură tehnică integrată și complexă, pe termen lung nu se poate realiza decât într-un *mediu ecologic, confortabil și atractiv.*

Având în vedere faptul că procesul de cooperare la nivel interregional și inter orașe reprezintă o prioritate deosebită din perspectiva faptului că pot fi mai bine adresate probleme generale comune și găsite/implemențate cele mai bune și viabile soluții, ar trebui gândite câteva proiecte în parteneriat. Pot fi luate în considerare schimbările culturale, eforturile orientate

care o strategie de dezvoltare economică armonizată, atragerea investițiilor străine în zona prin îmbunătățirea infrastructurii, Proiectele dezvoltate în parteneriat trebuie să susțină dezvoltarea sectoarelor economice

cu potențial (IMM-uri, inovare, transfer tehnologic, etc), prin implicarea actorilor locali, reprezentanților mediului de afaceri din cele două sau mai multe comunități. Proiectele trebuie considerate relevante, dacă urmărește cel puțin următoarele priorități infrastructură, mediu și dezvoltare inteligentă pe baza resurselor regenerabile.

„Regionalitatea” se referă la gândirea în manieră regională, la crearea circuitelor și a structurilor regionale. Pe acestea se fundamentează coeziunea și competitivitatea micro-regiunii Becelean. Abordarea integrată este din punct de vedere al planificării și al implementării o procedură relativ nouă în România. Procesul de dezvoltare al comunităților din arealul Becelean vizează înlăturarea disparităților, analizarea viitoarelor procese de dezvoltare și utilizarea comună a potențialului integrat al zonei

„Participarea” înseamnă cunoașterea reprezentanților autorităților locale, ONG-urilor, companiilor private, diferitelor structuri asociative existente la nivelul comunităților locale, în diversele faze ale procesului decizional, pentru a-l influența în mod eficient. Astfel, se are în vedere un grad ridicat de transparență și procesului.

Principalele cai se referă la:

I. Dezvoltarea economică sustenabilă și creșterea competitivității sectorului agricol și forestier pentru eliminarea disparităților economice și asigurarea unui nivel ridicat de convergență între toate comunitățile din împrejurimile Beceleanului.

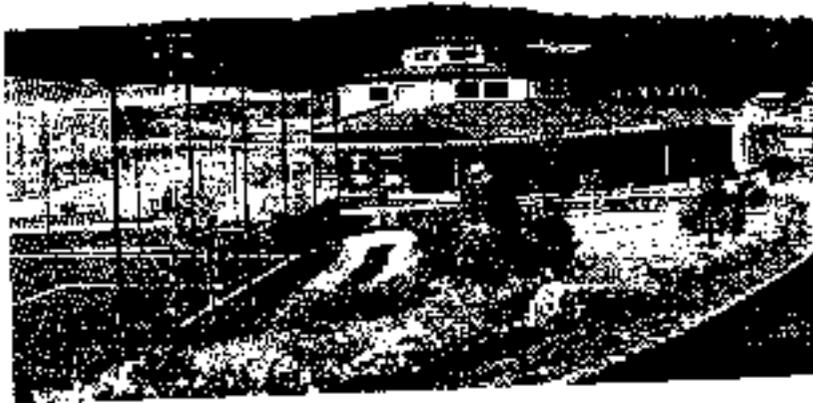
II. Asigurarea condițiilor de dezvoltare a sectoarelor economice non agricole din spațiul rural, diversificarea activităților economice și asigurarea unui nivel ridicat de calitate a vieții

Principala proiect care poate fi dezvoltat se poate concentra pe **Formarea profesională și acțiuni de informare.**

În arealul Becelean sectoarele agricole și forestier constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole și silvice, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător.

Astfel, evoluția și specializarea în agricultură și silvicultură necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiza în tehnologii noi ale informației, pentru a corespunde cerințelor comunitare în domeniul fitosanitar, bunăstării animalelor, standardelor de calitate, sprijinind astfel mobilizarea populației rurale și îmbunătățirea diversității locale în vederea creșterii atractivității zonelor rurale, a diversificării economiei rurale și a calității vieții.

Necesitatea activităților de formare profesională apare în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură și silvicultură, de restructurarea și modernizarea sectoarelor agricole și forestiere, a sectoarelor

de procesare și comercializare pentru produsele agricole și forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile.

Prin urmare, este necesar ca activitățile de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor să fie extinse și la persoanele adulte care sunt implicate în domenii care au legătura cu agricultura, industria alimentară și silvicultura.

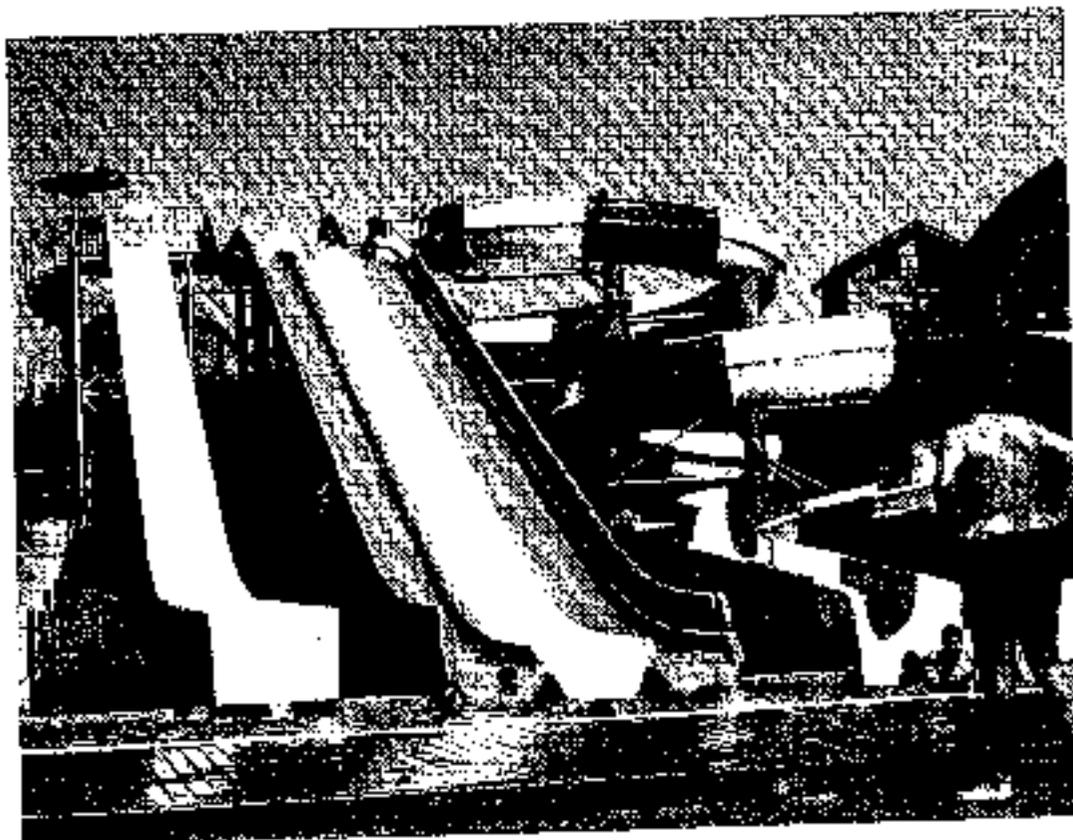

Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Prioritățile generale ale Ministerului Culturii și Cultelor privind Patrimoniul Cultural Național:

Realizarea evaluării și asigurării bunurilor din patrimoniul cultural național prin inventurierea Patrimoniului Cultural Național reprezintă fundamentul politicilor publice în domeniul patrimoniului și are drept consecințe implicite cunoașterea și creșterea gradului de protecție al patrimoniului.

Codul Patrimoniului Cultural Național va reprezenta sinteza experienței de aproape cinci ani de aplicare a legislației privind protejerea monumentelor istorice și a siturilor arheologice.

a patrimoniului cultural național mobil, patrimoniului imaterial, perioade în care legislația existentă a fost periodic modificată și completată au pus în evidență unele necorelări în definierea unor termeni, denumiri de acte sau documente pe care Ministerul Culturii și Cultelor sau instituțiile sale le emit. Corelarea Codului Patrimoniului Cultural național cu Codul Construcțiilor în domeniul protejării patrimoniului imobil (monumentelor istorice),

Principalele direcții de acțiune se referă la:

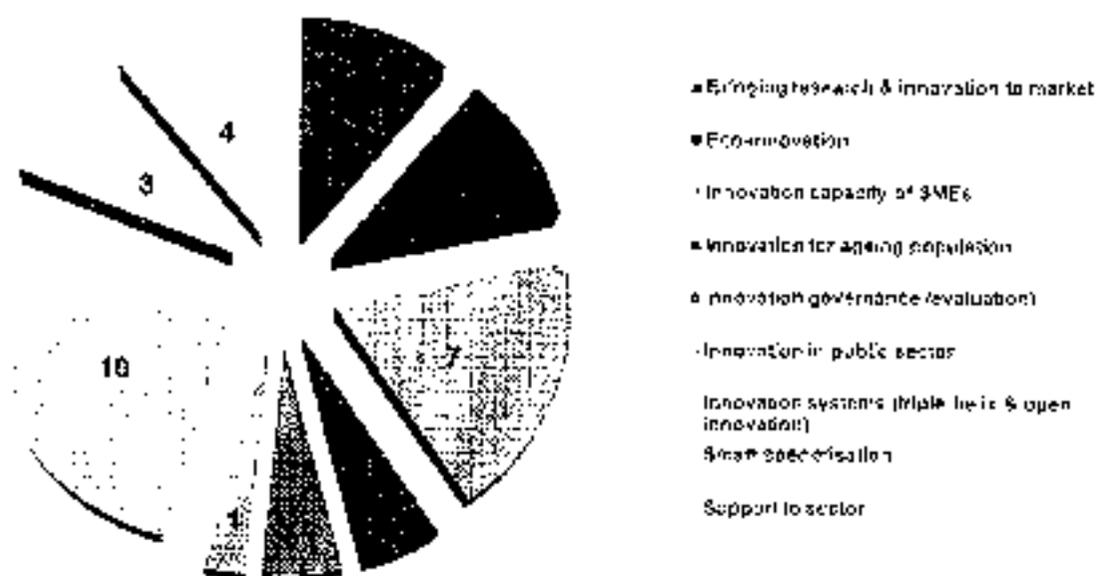
Direcția de acțiune 1: Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020.

Direcția de acțiune 2: Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020.

Direcția de acțiune 3: Promovarea cunoaștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020.

Direcția de acțiune 4: Îmbunătățirea comunicării și educației în domeniul biodiversității până în 2020.

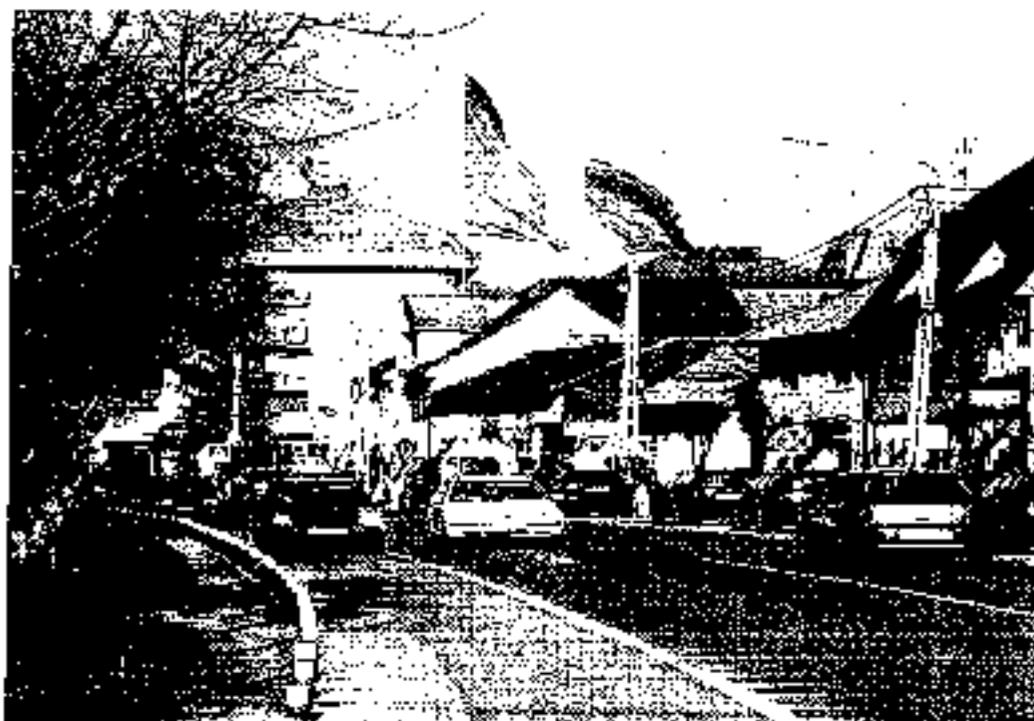
Eficiența oricărei strategii de dezvoltare locală trebuie să ia în considerare echilibrarea acțiunilor și acoperirea tuturor zonelor de intervenție, așa după cum se prezintă în figura de mai jos:

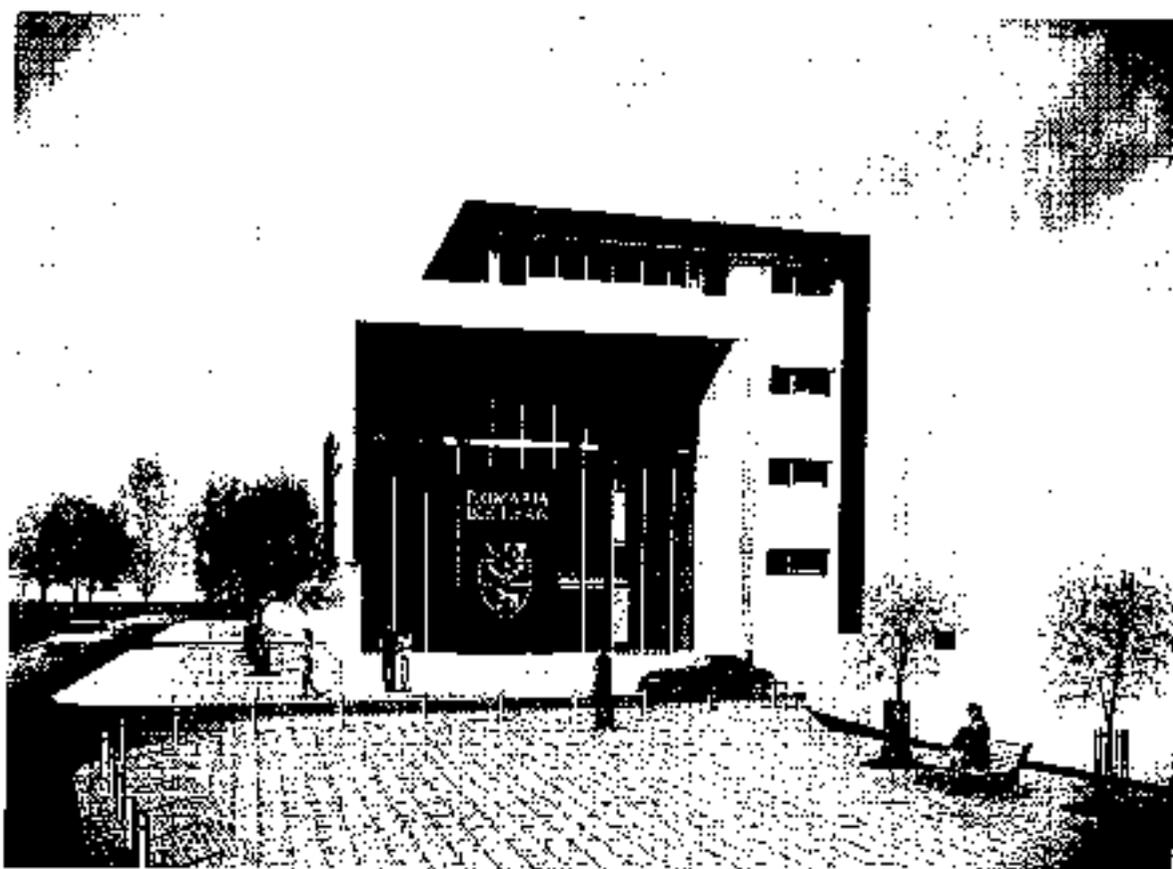

Pe lângă categoriile de proiecte menționate anterior, pentru fiecare tip de intervenție în parte, următoarele proiecte sunt indispensabile pentru dezvoltarea atât pe termen foarte scurt cât și pe termen mediu și lung pentru atragerea de noi investiții în zone, extinderea act vitanților de turism, etc:

1. **Realizarea Centurii ocolitoare a orașului Beclean – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA MARE;**
2. **Canalizare Becleannt, Figa, Coldau, Valea Viilor, Rusu de Jos, Beclean – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA DE MEDIU;**
3. **Asfaltare străzi cartier rezidențial – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA**
4. **Asfaltare alei cabane – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA DE TURISM;**
5. **Parcare etajată – Tip Intervenție – Buget Local;**
6. **Centrul Cultural „Liviu Rebreanu”**
7. **Drumuri de legătură Alea Trandafirilor și Piața Mare a orașului**
8. **Iluminat public cu leduri**
9. **Transport ecologic Raile Figa – Tip Intervenție HORIZON 2020;**
10. **Iluminat ecologic Beclean – Tip Intervenție HORIZON 2020;**
11. **Stație de pompare-stocare apă pentru zona turistică – Tip Intervenție – DG Tourism;**
12. **Indignuire maluri Valea Sarata – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA DE MEDIU;**

13. Modernizare, Izolare termică spital orășenesc;
14. Construire Campus Școlar ;
15. Reabilitări și dotări pentru școli
16. Izolare termică Instituții publice și blocuri de locuințe ;
17. Amenajare Parc Central și infrastructură centrală ;
18. Finalizarea asfaltarilor străzilor din oraș;
19. Parcări amenajate în oraș;
20. Trotuare reabilitate în oraș și în cartierele aparținătoare ;
21. Construcția de blocuri sociale, ANL și locuințe pentru medicii rezidenți;
22. Construcția sedilor Jandarmeriei, Parchetului și Capelei;
23. Atragerea fondurilor prin G.A.L. „Tihutul Haiducilor”, pentru dezvoltare turistică;
24. Îmbunătățirea mobilității urbane a orașului Beclan
25. Dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi, refuncționalizarea unor terenuri
26. Parc de joacă pentru copii
27. Proiect Centru social de zi cu servicii multiple
28. Centrul Recreativ - „Legacy”
29. Traseu turistic

CONFEDERATE
UNIVERSITY
[Signature]

VII.1. Realizarea Centurii ocolitoare a orașului Becelean – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA MARE:

În anul 2009 s-a finalizat modernizarea drumului DN 17 ce face legătura Cluj – Șușava. Odată cu modernizarea acestui drum s-a intensificat traficul rutier astfel încât în unele zile este imposibilă circulația locală în interiorul orașului, tranzitul pe toată lungimea orașului Becelean (aproximativ 10 km) blocând toate străzile adiacente. Această nouă situație împune urgențarea demersurilor de realizare a unei centuri ocolitoare.

Administrația locală are în vedere următorii pași concreți pentru atingerea acestui obiectiv. Mai întâi vor fi evaluate de către Consiliul Local variantele posibile ca viitor traseu al șoselei de centură – deja s-a conturat ca fiind o variantă plauzibilă și posibilă o rută de la sensul giratoriu de lângă podul rului din cartierul Coldău, prin Becelean, până la stația de tratare a apei, unde se va construi un sens giratoriu, iar acest tronsoan ce tranzitează cartierul Becelean, pe DN 17C va fi modernizat pentru a corespunde standardelor necesare ca structură, lățime și trafic. Din acest sens giratoriu se va construi un nou pod rutier ce va trece peste cele două râuri, Someș și Șieu, pe o structură de piloni, finalizând această centură în intersecția cu DN 17, în zona balastierii, joncțiunea celor două căi recte urmând să se facă printr-un alt sens giratoriu, situat la ieșirea din orașul Becelean spre Bistrița.

Va fi propusă interzicerea dintr-o parte a traficului greu prin oraș (tir-uri, basculante, transport greu, etc), lăsând traficul ușor să tranziteze în continuare orașul, pentru a nu influența negativ dezvoltarea economică a localității. În dezbaterca publică pot fi discutate și alte variante, dar cea prezentată este cea mai plauzibilă.

Odată stabilită varianta posibilă pentru șoseaua de centură va fi înaintată Guvernului României o cerere pentru finanțarea prin Ministerul Proiectelor Mari a unui studiu de fezabilitate a acestei centuri ocolitoare, deoarece aceste investiții fac parte din strategia de dezvoltare susținută de către acest minister. Studiile, proiectele vor fi finanțate din fonduri guvernamentale. Acest proiect, odată finanțat și executat va cuprinde rațiunea coeficienții tehnico-economice și valoarea estimativă a investiției. După această etapă, având valoarea

estimativă și proiectul tehnic, pentru materializarea investiției pot fi accesate fonduri europene prin Programul fondurilor structurale 2014 – 2020.

Șoseaua de centură pentru orașul Beclean este cuprinsă deja în strategia locală, județeană și a A.R.D. – Nord – Vest, demersurile fiind făcute în așa fel încât acest obiectiv să fie concretizat în următoarea etapă pe tipul de intervenție Infrastructură mare.

VII.2. Canalizare Becleanut, Flga, Coldau, Valea Viilor, Rusu de Jos, Beclean – Tip Intervenție INFRASTRUCTURA DE MEDIU;

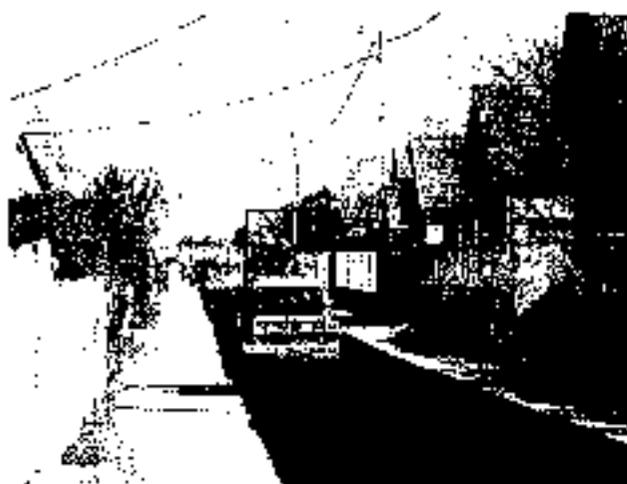
În Masterplanul pentru extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată a Județului Bistrița – Năsăud, etapa a 2 – a sunt cuprinse toate zonele din Beclean și împrejurimi, rămase fără canalizare și rețea de alimentare cu apă, conform documentației anexate. Acest obiectiv e implementat de către Consiliul Județean. În această etapă

se va realiza inclusiv o nouă stație de epurare a apei.

Consiliul Local va identifica toate urgențele ce nu fac parte din acest Masterplan, acestea urmând să facă tema unui proiect ce va fi implementat din bugetul local al orașului Beclean. Obiectivul este ca după finalizarea extinderii și modernizării rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în întregul oraș, să continue extinderea și modernizarea infrastructurii stradale în oraș, prin asfaltare și amenajarea de trotuare. Astfel vom avea canalizare și aducțiune de apă, modernizări de infrastructură pe străzile Lucian Blaga, Cloșca, Ion Creangă, zona Parcului, zona Policlinicii și zona Veche. De asemenea finalizarea canalizării și a introducerii alimentării cu apă în Cartierul Rezidențial Pedirei se va realiza din bugetul local în anul 2014, pentru a se putea trece la faza modernizării infrastructurii stradale, prin lucrări de asfaltare și amenajări de trotuare.

Cu toate aceste proiecte se poate considera că tot ceea ce înseamnă probleme de alimentare cu apă, canalizare, stație de tratare, stație de epurare în orașul Beclean va fi finalizat la standarde europene în cadrul Strategiei locale de dezvoltare 2014 – 2020, pe tipul de intervenție Infrastructură de mediu.

VII.3. Asfaltare străzi cartier rezidențial – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA MARE;

După finalizarea introducerii în tot cartierul rezidențial Procliner a gazului metan, a sistemului de canalizare, a rețelelor de alimentare cu apă și a rețelei de iluminat public se va trece la proiectarea pentru amenajare a tuturor străzilor (opt alei plus cele trei alei de legătură) prin asfaltare integrală ultramodernă.

În paralel cu asfaltarea vor fi proiectate și șanțurile dalate dar și trotuarele pe ambele părți, în așa fel încât la finalizarea acestui cartier, infrastructura și construcțiile să poată fi un exemplu național de sistematizare, infrastructură și arhitectură, un model european de evoluție a unui proiect de anvergură de la stadiul de idee la gradul de dezvoltare din anul 2020.

În perspectiva viitorilor ani în acest cartier se va construi o biserică, un spațiu pentru creșă, grădiniță, spații verzi, aranjamente peisagistice și un spațiu de joacă pentru copii.

Administrația publică locală a orașului Becléan are în vedere chiar și o delimitare modernă față de vecinătăți a zonei rezidențiale, supraveghere cu camere video, iar intrarea în cartier să se facă printr-un punct controlat cu barieră, pe baza de cartelă.

VII.4. Asfaltare alei cabane – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA DE TURISM;

În anul 2013 s-a finalizat introducerea apei și a canalizării în cartierul de cabane din vecinătatea Parcului Balnear „Băile Figa”, urmând ca în anul 2014 să se finalizeze introducerea rețelelor de alimentare cu electricitate și gaze naturale în toată zona. Având toate utilitățile finalizate, din anul 2014 se poate trece la proiectarea infrastructurii stradale, iar acolo unde se impune și a unor trotuare, pentru a putea fi finalizate în următoarea perioadă.

Tot în cadrul Strategiei 2014 – 2020 se mai are în vedere amenajarea unor parcuri ecologice pe dealurile din jurul stațiunii Parcul Balnear „Băile Figa”. Vor fi amenajate cu

doar parcări pentru autoturisme și un parking pentru rulote, dotat cu sursă de electricitate și cu toate utilitățile necesare: apă, dușuri, spațiu pentru picnic, toalete.

În decursul anului 2014 va fi demarată amenajarea „Satului de Vacanță”, prin care se va delimita o zonă unde vor fi construite 150 de căsuțe. Pe un lot mare de teren vor

exista parcelele necesare pentru construirea a șase căsuțe – tip, conform anexei. În următoarea etapă se va proiecta o nouă zonă pentru construcția de pensiuni, hoteluri, pe versantul de deal (lângă pădure) opus celui pe care se află cartierul de cabane. Administrația publică locală va efectua toate demersurile necesare în vederea delimitării amplasamentelor, stabilirii cadrului arhitectural și pentru obținerea aprobărilor necesare demarării acestor investiții.

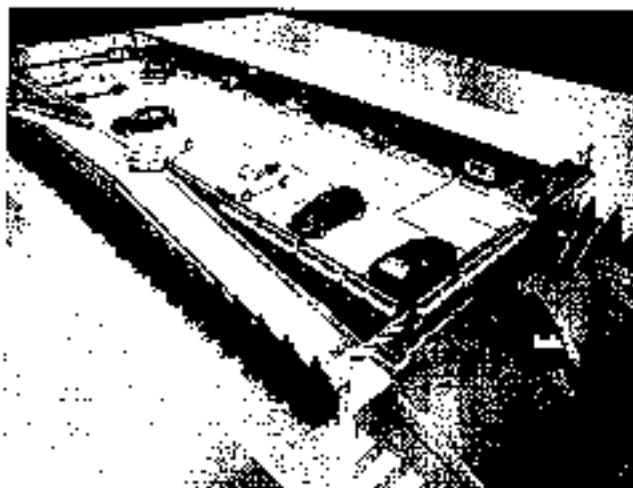
Se va continua dezvoltarea infrastructurii turistice din interiorul băilor, cu bazinul cu apă dulce în aer liber de 50 x 20 m, unde în viitor vor fi amplasate tobogane acvatice de mare viteză și de o complexitate majoră, cu lungimea la sol de 100 m, cu baza stabilă pe cel mai mare deal, lângă actuala siglă a Băilor Figa. De asemenea, pe partea opusă, va fi realizat un „Crazy River”, va fi amenajată o nouă terasă, cu o capacitate de 500 de locuri și grupuri sanitare cu circa 100 de toalete.

Programul de extindere și dezvoltare al Parcului Balnear mai conține amenajarea unui Spa modern la intrare, lângă parcare, stațiunii, precum și a unui beziu pentru copii, lângă Râul Leneș, precum și extinderea zonelor de plajă, prin amplasarea de umbrele și parasolare noi.

Totodată se va amenaja un „Adventure Park” în pădurea de lângă stațiune, pe o suprafață de 8 hectare ce este în proprietatea Consiliului Local al orașului Beclean. În jurul Parcului Balnear „Băile Figa” vor mai fi amenajate trasee turistice pentru drumeție, o pistă pentru biciclete și un traseu pentru A.T.V. –uri.

Toate aceste proiecte de infrastructură turistică, etapizate pe mai mulți ani, vor impune pe harta internațională Parcul Balnear „Băile Figa” ca una din cele mai vizitate stațiuni de relaxare și agrement.

VII.5. Parcare etajată – Tip Intervenție – Buget Local;

Odată cu dezvoltarea intensă a orașului Beclean în direcție turistică s-a accentuat tot mai mult lipsa locurilor de parcare în localitate. O direcție importantă a inițiativelor Consiliului Local în anul 2013 dar și în următorii ani va fi axată pentru construirea unor noi locuri de parcare în oraș.

În anul 2014 va fi proiectată o parcare etajată în vecinătatea sediului

Protopopiatului Ortodox, pe toată suprafața existentă, realizarea acestui obiectiv urmând să fie etapizată, pe etaje, în funcție de necesitățile locuitorilor Becleanului. În fiecare an va fi construit un etaj de parcare, în funcție de gradul de ocupare și de utilizare, cu posibilitatea ca riveranii să își poată încetări un loc de parcare la parterul acestora, iar pentru ceilalți utilizatori ai parcii urmând să fie instalat un sistem modern de taxare și acces în parcare.

Aceasta investiție se justifică prin faptul că în timp va fi amortizată din încașări, dar cel mai important este argumentul necesității realizării unui astfel de obiectiv, ca urmare a faptului că în zonă se dezvoltă noi instituții: protopopiatul ortodox, grădiniță, bloc social, bazin acoperit de înot, piața, blocuri ANI, SMURD, judecătoria orașului, catedrala ortodoxă, primăria orașului, trezoreria, parchetul, ocolul silvic, sediul Aquabis, sediul Electric, comerț central, licee și școli generale.

VII.6. Centrul Cultural „Liviu Rebreanu”

Pentru perioada 2014 – 2020, una dintre prioritățile administrației publice locale va fi promovarea unui proiect în vederea accesării unor fonduri europene care să finanțeze construirea în orașul Becleana unui Centru Cultural, care va purta numele marelui romanțier Liviu Rebreanu, care a avut legături strânse cu orașul Beclean.

Acest proiect de Centru Cultural Multifuncțional, pe care Primăria orașului Beclean dorește să-l realizeze denumind actuală Casă Orașenească de Cultură are un sediu impropriu, într-o clădire ce urmează să fie retrocedată, va fi amplasat în zona Pieței Mari a orașului, urmând ca toată zona să fie modernizată cu piatră naturală, lampădare, mobilier urban, piste de biciclete.

Proiectul Centrului Cultural va cuprinde săli de conferințe și spectacole, spații pentru concerte, cu toate dotările necesare, alte utilități specifice, săli de expunere și de lectură, spații pentru tineret, spații pentru persoanele de vârstă a III – a, spații pentru socializare, spații de expoziție, sală de dansuri, foaiet și alte spații conexe.

Zona în care se va regăsi Centrul Cultural va trebui să aibă căi de acces moderne, de aceea proiectul va include viabilizarea unor parcuri și drumuri. Vor fi amenajate trei parcuri; două parcuri, pe Aleea Trandafirilor și în vecinătatea Drumului Național 17 și o parcare lângă Centrul Cultural, în Piața Mare. Vor fi amenajate drumurile de acces către viitorul Centru Cultural, și anume Aleea Trandafirilor, precum și drumul de acces către Piața Mare, urmând să fie realizate inclusiv trottoare pentru accesul pietonal către Centrul Cultural „Liviu Rebreanu”.

VII.7. Drumuri de legătură Aleea Trandafirilor și Piața Mare a orașului

Odată cu modernizarea Parcului Central al orașului, e întregit zona centrale, cu proiectele propuse de către administrația publică locală, Centrul Cultural. Proiectul de îmbunătățire a mobilității urbane a orașului, va fi necesară și implementarea a unui sau mai multor proiecte în vederea refacerii sau modernizării drumurilor de legătură spre aceste obiective. Aici se vor avea în vedere strada Aleea Trandafirilor, drumul din Piața mare a orașului, pentru care vor fi propuse proiecte de reabilitare și modernizare, cu amenajarea inclusiv a unor locuri de parcare, a unor căi pietonale, precum și amenajarea spațiilor verzi după un design modern.

VII.8. Iluminat public cu leduri

Ca urmare a necesității reducerii la nivel național a consumului de energie pentru iluminatul electric și pentru a urmări trecerea cât mai rapidă la un iluminat public ecologic, economic și eficient, administrația locală a orașului Becelean va lansa în perioada 2014-2020 o serie de proiecte pentru implementarea iluminatului LED. Aceste proiecte vor urmări fie implementarea Iluminatului public cu tehnologia LED încă din faza de proiectare a noilor obiectivelor edilitare sau de iluminat public ce vor fi materializate la Becelean. fie vor fi proiecte ce vor promova reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor actuale de iluminat public, cu trecerea lor pe tehnologia LED, pentru a înlocui actualul sistem local de iluminat public, care este învechit, mare consumator de energie electrică și cu un randament scăzut.

Iluminatul LED, cea mai revoluționară tehnologie de iluminat electric, se impune într-un ritm rapid la nivel global. Lampile LED sunt economice, fiabile, și au în ultimul rând, ecologice.

Nevoița de a reduce consumul de energie în iluminatul electric și implicit de a reduce resursele energetice bazate pe arderea combustibililor fosili este o consecință a eforturilor făcute de populația lumii pentru diminuarea noxelor (gaze cu efect de seră) eliberate în atmosferă, pentru reducerea efectelor de încălzire globală și asigurarea dezvoltării durabile a Planetei.

Implementarea iluminatului LED, realizat prin înlocuirea surselor clasice de iluminat cu surse inovative bazate pe tehnologia LED, oferă importante avantaje, care ar fi:

- Reducerea consumului de energie electrică : 50-80%;
- Obținerea unei performanțe vizuale de înaltă calitate;
- Durata mare de viață de peste 50.000 ore;
- Reducerea poluării.

Vor fi realizate infrastructuri noi de iluminat public economic și ecologic pe fiecare stradă din oraș, va fi extinsă rețeaua de iluminat public local în zona Podfirei - Figa, eventual accesând fonduri europene nerambursabile prin axele **PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL 2014-2020 referitoare la Eficiența energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale, prin care vor putea fi accesate fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), pentru perioada de programare 2014 - 2020.**

VII.9. Transport ecologic Baile Figa – Tip Interventie HORIZON 2020;

S-a constatat că în perioada 2010 – 2013 un punct slab al dezvoltării turistice a fost legătura între orașul Beulean și stațiunea Băile Figa, distanța fiind de aproximativ trei kilometri. Nu s-a putut demara activitatea unor utilități moderne pentru transportul turiștilor pe acest tronson din cauza inexistenței semaforizării trecerii de nivel la calea ferată. Au fost făcute serii de demersuri pentru amenajarea corespunzătoare a acestui punct riscant, ce pune în pericol siguranța turistică.

Nu s-a putut realiza până în acest an 2013 lucrarea de semaforizare la trecerea de nivel, însă odată cu finalizarea acestei semaforizări poate fi demarată achiziționarea unui număr mare de transport turistic. Una urgentă pentru anul 2014 va fi închirierea sau cumpărarea unui trenuleț turistic modern cu două vagoane, cu o capacitate de transport de 50 de locuri.

Un alt obiectiv în perspectivă va fi achiziționarea unui trenuleț electric pe șine ce va avea următorul traseu: Băile Figa (parcare) – de-a lungul drumului existent pe aleea I din cartierul rezidențial spre terenul de fotbal, tranzitând prin pădurea Gării – strada I Mai – și urcă la întoarcere pe lângă drumul existent.

De asemenea se are în vedere amenajarea unui centru de închiriere de biciclete simple, duble și a altor forme moderne și ecologice de a efectua activitatea de transport a turiștilor.

Într-o perspectivă viitoare administrația locală are în vedere și realizarea unei telecablului ce va lega Băile Figa de dealul Bileag, unde poate fi proiectată o pârtie de schi, după un studiu ishorias al condițiilor climatice și a posibilității întreținerii stratului necesar de zăpadă.

VII.10. Iluminat ecologic Becelean - Tip Intervenție HORIZON 2020;

Odată cu apariția unor soluții moderne de iluminat public strădal, mult mai economice, pe baza energiei solare se pot implementa proiecte comunitare prin care se vor face economii substanțiale la bugetul local, în ceea ce privește costurile iluminatului public.

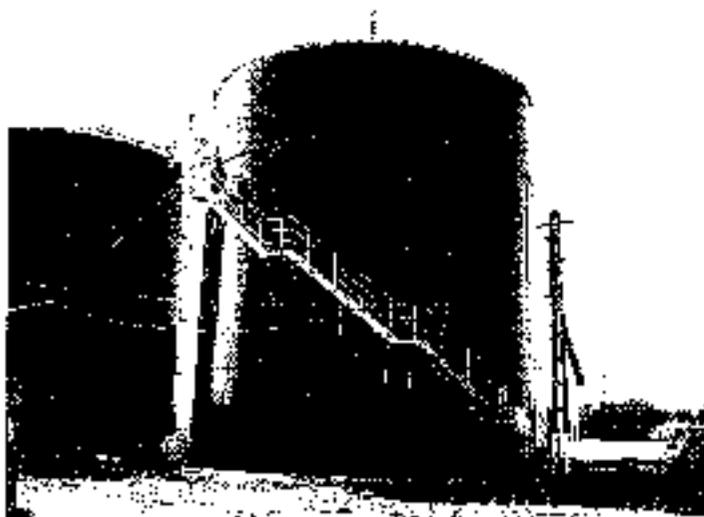
Aceste modernizări se vor face etapizat, pe baza unor proiecte ce presupun utilizarea panourilor solare. În primul rând, va fi propusă o zonă – pilot (zona rezidențială Padinești și cartierul de cabane), unde va fi implementat un prim astfel de proiect, va fi făcută o analiză a economiilor reale realizate în cele două noi cartiere ale orașului: zona rezidențială Padinești și cartierul de cabane.

Au fost deja contactate firme de specialitate pentru a propune cele mai moderne și mai economice soluții inteligente de iluminat ecologic în aceste două cartiere. Proiectul va fi realizat cu cele mai moderne soluții de lampadare , cu panouri solare și cu îngroparea cablurilor de transport a energiei electrice. După realizarea acestui proiect – pilot se vor face analize de eficiență economică, iar dacă rezultatul va fi unul semnificativ, se va trece la iluminatul ecologic modern în toate cartierele orașului Becelean: zona Bichihăgi, Cartierul Vechi, Cartierul Nou, zona de Jos, precum și în toate cartierele aparținătoare.

În etapa de dezvoltare 2014 – 2020, administrația publică locală din Becelean are în vedere atragerea de fonduri pentru înlocuirea actualului sistem învechit de iluminat public al orașului cu noul sistem modern european de iluminat public local.

VII.11. Stație de pompare-stocare apă pentru zona turistică – Tip Intervenție – DG Tourism:

Din cauza dezvoltării accentuate a construcțiilor în zona de sus a orașului și a introducerii rețelei de alimentare cu apă în cartierul Figa se impune urgent construirea unei noi stații de pompare de capacitate corespunzătoare în zona străzii Horea și construirea unui bazin de stocare de mare capacitate (1000 mc) tot în

această zonă, pentru a putea furniza în condiții optime necesarul de apă în parametri de consum maxim pentru toate gospodăriile, pensiunile și cabanele din zonă, dar și pentru a putea susține din punct de vedere al alimentării cu apă dezvoltarea turistică din această parte a orașului.

De asemenea, în perioada următoare mai trebuie proiectate și realizate încă două astfel de bazine de stocare, unul la intrarea în cartierul Figa și unul în cartierul Podirei, pentru asigurarea debitului și a cantităților necesare de apă în sarcină de consum maxim.

Tutte aceste obiective sunt cuprinse în Masterplanul pentru extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată a Județului Bistrița – Năsăud, etapa a 2 - a.

VII.12.   Indiguire maluri Valea Sărata – Tip Intervenție – INFRASTRUCTURA DE MEDIU;

Din cauza viiturilor frecvente dar și pentru faptul că Valea Sărata face legătura cu zona turistică Băile Figa se impune realizarea amenajării hidrotehnice de îndiguire acestei văi.

Va fi întocmit un proiect de amenajare a Văii Sărute pentru accesarea de fonduri europene, etapa 2014 – 2020, prin care acest curs de apă ar putea fi utilizat și din punct de vedere turistic pe toată porțiunea Băile Figa – Meleș.

Odată amenajată corespunzător această vale, pot fi analizate variante de implementare a unor elemente de atracție turistică pe această zonă. Poate fi refăcut, cu elemente specifice, „Drumul Sării”, ce era în trecut pe acest traseu.

În prima fază va fi realizat un parteneriat cu „Apele Române” pentru a decolmata urgent această vale ce pune în pericol cartierul de case și zona de firme din vecinătatea acestei văi. Astfel vor fi eliminate pericolele și amenințările de inundații și viituri, printr-un parteneriat între Consiliul Local și „Apele Române”, prin care acestea din urmă vor pune la dispoziția administrației publice locale utilajele necesare pentru curățarea urgentă de aluviuni a acestei văi.

În etapa următoare va fi realizat un proiect în scopul atragerii de fonduri pentru a amenaja turistic și utiliter Valea Sărata.

VII.13. Modernizare, izolare termică spital orășenesc;

Chiar din anul 2013 s-au făcut demersuri la ARD Nord – Vest pentru obținerea finanțării proiectului de izolare termică și modernizare a Spitalului Orășenesc Beclean.

Suma acestei cereri de finanțare este în valoare de 500.000 euro, bani care cuprind reparația, montarea unui acoperiș nou, schimbarea tuturor ferestrelor cu geamuri termopan și izolarea termică exterioară, urmând ca prin aceste modernizări să se realizeze o economie semnificativă a cheltuielilor cu încălzirea și îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a actului medical în unitatea spitalicească beclenară.

Odată cu vânzarea spațiilor medicale din oraș, administrația locală va intra în posesia unor fonduri care vor fi cuprinse într-un capitol distinct al bugetului, va exista astfel o bază bugetară proprie a Consiliului Local, ce va putea susține an de an o modernizare a infrastructurii sanitare la standarde europene.

Se vor face toate eforturile ca în perioada următoare să existe la Beclean un spital cu o infrastructură și o bază tehnico – materială modernă și cu cele mai bune condiții pentru desfășurarea activității. Vor fi alocate fonduri pentru achiziționarea și dotarea Spitalului și a Policlinicii cu aparatură conformă unui act medical de calitate, în așa fel încât pacienții să poată fi tratați corespunzător.

VII.14. Construire Campus Școlar ;

Existența acestui proiect de anvergură, ce presupune sume peste puterile bugetului local sau a guvernului, face necesară existența unor demersuri, în curs de desfășurare, pentru atragerea unor fonduri europene, în vederea materializării acestui obiectiv.

S-a creat un grup comun de lucru de la toate cele trei instituții de învățământ liceal din orașul Beclean (Colegiul Național „Petru Rareș”, Liceul Tehnologic „Henri Coandă”, Liceul Tehnologic Agricol Beclean), ceea ce asigură un colectiv de 2000 de elevi, pentru încadrarea în condițiile de campus școlar. Acest grup de lucru comun va depune proiecte de

modernizare a clădirilor existente dar și de construire a noi clădiri, necesare unei bune funcționări a procesului de învățământ în oraș.

Se prevede mansardarea taturor clădirilor, înlocuirea tuturor geamurilor cu geam termoopan, izolarea termică a tuturor clădirilor, încălzirea independentă a fiecărei școli în parte, și modernizarea ler școlare.

Vor fi reamenajate camerele de internat pentru elevi, iar în plus vor fi amenajate garsoniere pentru profesorii care au domiciliul în alte localități și care nu au alte posibilități de cazare în orașul Beclean.

De asemenea vor fi reorganizate și dotate modern atelierele școlilor cu profil tehnic, va fi reamenajată și dotată cantina școlară cu utilaje moderne, va fi construită o centrală termică proprie pentru campus, vor fi refăcute instalațiile sanitare și electrice, vor fi rețevute împrejurimile și va fi sistematizată întreaga incintă.

VII.15. Reabilitări și dotări pentru școli

Un alt domeniu prioritar pentru perioada următoare îl constituie cel referitor la continuarea proiectelor și a investițiilor de reabilitare, modernizare și dotare al grădinițelor și școlilor din orașul Beclean.

Pentru astfel de proiecte care urmează a fi promovate în perioada viitoare de către administrația locală beclenară vor fi luate în considerare toate spațiile, clădirile unde se desfășoară activități școlare și de învățământ și, în funcție de necesități, vor fi lansate proiecte care vor consta în intervenția (reparații, înlocuiri) asupra unor elemente constructive, a finisajelor, instalațiilor interioare ale clădirii școlare sau sălilor de sport, acolo unde se impune. Vor fi avute în vedere reabilitări, modernizări, extinderi și dotări ale instituțiilor de învățământ local.

Reabilitarea : modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preșcolare, preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă astfel încât, în urma investiției, spațiile de învățământ să ajungă în modurile moderne, cu posibilități crescute de predare, mobilate și dotate conform cerințelor educaționale europene, a normelor sanitare, a normelor europene referitoare la persoanele cu dizabilități,

precum și a animațiilor de protecție.

Obiectivul general al proiect pentru învățământ va fi îmbunătățirea calității infrastructurii de educație pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene, a creșterii participării populației școlare și a adulților la procesul educațional iar obiectivele specifice vor fi:

1. Rehabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea grădinițelor și școlilor beelenare cu ceea ce este necesar derulării unui proces educațional și de învățământ modern.
2. Crearea posibilităților sporite de predare și îmbunătățirea activității școlare a elevilor într-un mediu propice și în condiții optime de desfășurare a activităților educative curriculare și extracurriculare.
3. Creșterea gradului de accesibilitate în spațiile aferente grădinițelor și școlilor pentru elevii cu dizabilități, precum și pentru alte persoane cu handicap care vor trece pragul acestor instituții de învățământ.
4. Reintroducerea unor funcțiuni noi în corpurile de clădire ale grădinițelor și instituțiilor școlare cu scopul creșterii performanțelor acestora.
5. Dotarea cu echipamente de calcul IT pentru informatizarea procesului de învățământ
6. Achiziție dotări echipament didactic
7. Alte dotări necesare

Una dintre școlile avute în vedere pentru derularea unor astfel de proiecte vor fi Liceul Tehnologie Agricol și Clădirea din strada Petru Maior a Școlii Generale „Grigore Silași”, cunoscută sub numele de Școala Generală „Liviu Rebreanu”. De asemenea, administrația publică locală a orașului Belean are în vedere și modernizarea grădinițelor, a învățământului preșcolar din localitate.

VII.16. Izolare termică instituții publice și blocuri de locuințe :

Având în vedere inițiativa orașului Belean de a sprijini tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon, pe perioada 2014 – 2020 se vor realiza proiecte pentru creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale și clădirile publice, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari. Odată cu anul 2014 Uniunea Europeană a stabilit noi criterii de finanțare pentru proiectele privind izolarea termică a blocurilor și a instituțiilor publice.

Conform acestor criterii, primăria, prin Consiliul Local va pune la dispoziție sumele necesare cofinanțării unor proiecte de acest tip. Se propune finanțarea acestor tipuri de proiecte prin intermediul operațiunilor POR 2014 – 2020, Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1., operațiunea A – Clădiri Rezidențiale și operațiunea B – Clădiri publice. Prin aceste operațiuni,

vor fi sprijinite realizarea de măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și publice, respectiv:

- izolarea termică a fațadei (parte vitrată, parte opacă), închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, izolarea termică a planșei și peste subsol;
- reabilitare termică a sistemului de încălzire/sistemului de furnizare a apei calde de consum;
- achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului.

Pentru clădirile rezidențiale, prin măsurile propuse fiecărui proiect, se urmărește atingerea unui consum specific de energie pentru încălzire nu mai mare de 100 kWh/m²/an.

VII.17. Amenajare Parc Central și infrastructură centrală :

Odată cu construirea noului sediu administrativ al Primăriei în centrul orașului tot urbanismul acestei zone intră într-un amplu proiect de modificare și reamenajare.

Acest concept de zonă centrală se referă și la toate străzile adiacente. În primul rând va intra în lucru zona dintre restaurantul Baehus, fântâna arteziară care va fi reconstruită modern), biserica reformată, precum și zona dintre cele două biserici (în jurul Catedralei) și Parcul Central.

Tot acest spațiu va fi ultramodernizat, vor fi create noi spații verzi și amenajări peisagistice ingrate, vor fi realizate alei noi, piste pentru biciclete, un loc de joacă pentru copii modernizat.

De asemenea zona din fața noului sediu al primăriei va fi ultramodernizat, vor fi amenajate parcări și spații verzi.

Strada Liviu Rebreanu intră într-o importantă acțiune de modernizare, cu trotuare pe ambele părți, asfaltare și zone verzi moderne. Ia țel și legătura dintre strada Morii și strada Liviu Rebreanu, în jurul Autogării va fi modernizată și amenajată conform unor standarde urbanistice de ultimă generație.

Strada Gării, în cele două părți blocate pentru circulație, în fața Hotelului Semeș și spre gara orașului va fi regândită și modernizată prin amenajarea de platuuri pavate, urmând să fie modernizată inclusiv rețeaua de alimentare cu apă și cea de canalizare. Această zonă va fi ca o piață centrală, similară cu cele din alte orașe europene.

Va fi amenajată și o piață agroalimentară la standarde europene, corespunzătoare din toate punctele de vedere sanitare și a desfășurării unui comerț civilizată. Va fi un concept de piață mobilă, astfel ca atunci când situația impune accesul în această zonă, să poată fi utilizată ca și alee.

De asemenea se va extinde trotuarul de lărgă castanii seculari, emblematici pentru zona Gării, în așa fel încât să se poată desfășura circulația și pe acest tronson.

Pe strada Grigore Silași vor fi modernizate cele două trotuare, strada Parcului va avea un alt design arhitectural și alte condiții de circulație, urmând ca și aici să se deruleze ample acțiuni de modernizare a infrastructurii.

Strada Trandafirilor, fiind strada unde vor fi amplasate cele mai multe instituții importante din oraș va avea un regim special de utilizare.

VII.18. Finalizarea asfaltarilor străzilor din oraș

În cadrul acestei etape din programul local de modernizare a infrastructurii stradale din orașul Becean se finalizează proiectul de asfaltare pentru toate tronșoanele de străzi asfaltate, după cum urmează:

- strada Lucian Blaga în totalitate,

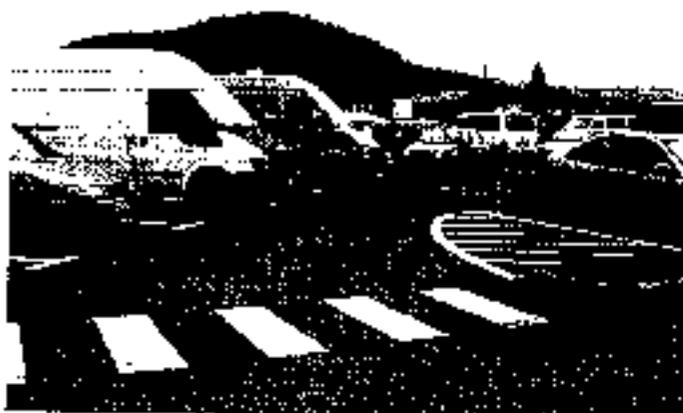
- un tronșon din capătul străzii Horea,
- capătul străzii Cloșca,
- un tronșon din strada Dobrogeana - Cățerea,
- legătura dintre strada Someșului și strada Parentii,
- un tronșon din strada Coldău,
- un tronșon din strada Ohor,
- strada Liviu Rebreanu în joncțiune cu strada Morii,
- strada George Coșbuc, tronșonul până la seră.

Prin fonduri de la Consiliul Județean se va asfalta în cartierul Figa, până la biserică ortodoxă.

Dacă pe tipul de intervenție Infrastructură mare din cadrul fondurilor europene va exista o oportunitate pentru a se obține fonduri, se va urmări realizarea unui proiect de asfaltare cu un strat final a tuturor străzilor din oraș, pentru cele 24 de străzi asfaltate în etapele anterioare ale programului administrației publice locale.

Astfel, odată cu finalizarea acestor proiecte aflate pe agenda executivului local din orașul Becean, localitatea va ajunge să aibă una din cele mai moderne infrastructuri urbane din zonă.

VII.19. Parcări amenajate în oraș;

din zona Alcea Zorilor.

După finalizarea lucrărilor de amenajare a tuturor parcărilor, inclusiv după construirea parcarii crajate, va fi înființat un serviciu public ce se va ocupa de întreținerea și gestionarea acestor parcări. vor fi introduse taxe de parcare și sisteme moderne de acces în parcarii, ce vor aduce o bună întreținere a tuturor parcarilor din oraș și un grad sporit de securizare al mașinilor parcate, tot sistemul de parcarii al orașului Beclean urmând să funcționeze la standarde moderne.

VII.20. Trotuare reabilitate în oraș și în cartierele aparținătoare ;

În perioada următoare de dezvoltare locală a localității va fi finalizată proiectarea

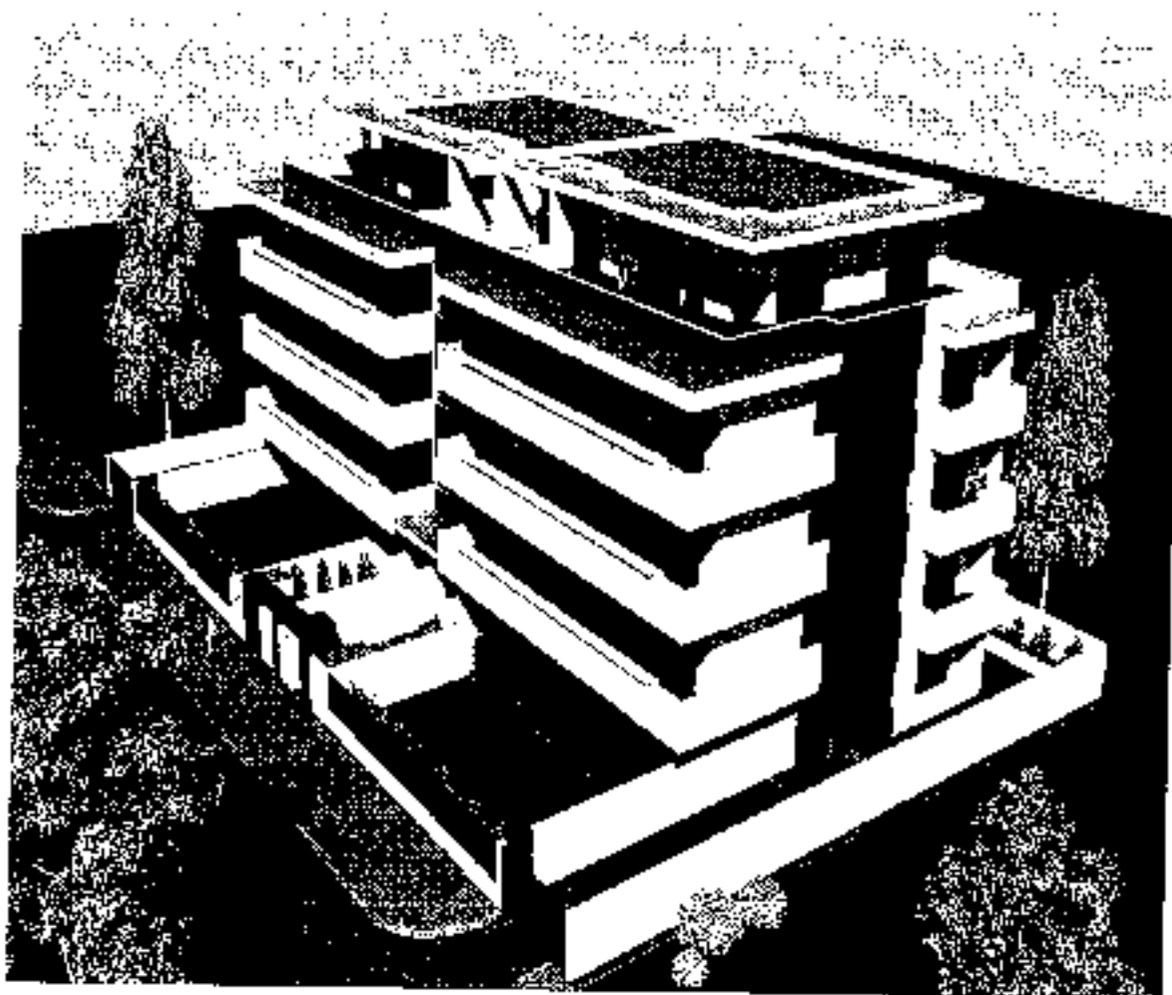
tuturor trotuarelor și aleilor pietonale di oraș și din cartierele aparținătoare, după cum urmează:

- strada Grigore Silași,
- strada Liviu Rebreanu, -
- strada Ion Creangă,
- cartierul Valca Vultur, -
- cartierul Becleanu,
- strada Ober,
- strada Parcului.

- strada Cării,
- strada Morii,
- cartierul Răsu de Jos,

Viitoarele lucrări de la Beolan vor intra astfel în zestre cu alei și străzi modernizate din oraș, îmbogățind imaginea de ansamblu a unei localități dinamice, aflate în plină dezvoltare. Acest proiect care se derulează etapizat de-a lungul a mai multor ani are scopul de a transforma toate străzile și trotuarele orașului într-o infrastructură urbană modernă, europeană, utilă și eficientă pentru toți locuitorii, pietoni sau conducători auto.

De asemenea, toate aceste lucrări au și rolul de a completa proiectul de amenajare a unui nou centru civic al orașului, proiect amplu aflat în pregătire la administrația locală, obiectiv prin care întreaga zonă centrală a localității va fi regândită și redesenată, urmând să cuprindă un aspect ultra-modern, tot mai îngrijit și mai frumos, așa cum se cuvine pentru un oraș turistic cu adevărat european.

VII.21. Construcția de blocuri sociale, ANL și locuințe pentru medicii rezidenți;

Multitudinea cazurilor sociale impune continuarea programului de construire a locuințelor sociale. Au fost identificate terenuri ce pot fi alocate pentru o asermearea investiție

Și construcția de blocuri A.N.L. este necesară în continuare la Becean, datorită numărului mare de cereri înregistrate la Primăria

orașului Becean (peste 400), iar din analiza celor ce sunt deja construite în oraș se vede avantajul unor astfel de locuințe, atât pentru beneficiari cât și pentru administrația publică locală. Forța de muncă tânără în oraș s-a stabilizat, nu au fost migrații majore, ci dimpotrivă, au venit mulți tineri să lucreze în oraș. Nivelul de trai a acestor familii este unul corespunzător. Infrastructura s-a modernizat major în localitate, iar orașul este într-o continuă dezvoltare și expansiune.

Datorită necesității de a avea medici rezidenți cât mai mulți, se impune și un proiect pentru construirea unui bloc cu circa 15 locuințe pentru aceștia, în așa fel încât viitorii medici specialiști din oraș să nu lipsească. Deja a fost identificată o locuție pentru construirea unui astfel de bloc, chiar lângă Spitalul Orășenesc Becean.

VII.22. Construcția sedilor Jandarmeriei, Parchetului și Capelei;

La nivelul orașului Becean toate instituțiile ce își desfășoară activitatea pe raza localității au cunoscut o modernizare a sedilor administrative, pentru a asigura condiții corespunzătoare standardelor 2020 pentru toți cetățenii ce apelează la serviciile acestor instituții, precum și pentru toți angajații instituțiilor respective.

Pot fi amintite aici astfel de instituții deja modernizate : Poliția, Finanțele publice, AJOFM, Electrica, Pompierii Militari, ORZA.

În derularea lucrărilor de construcție a unor sedii noi și moderne se află Judecătoria Becean și Primăria orașului.

Urmează să fie desemnat un amplasament central pentru construirea unor sedii noi pentru Jandarmerie și Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclan. Nu se poate realiza o dezvoltare puternică a infrastructurii unei comunități dacă nu se realizează și o dezvoltare puternică a sediilor unor instituții esențiale pentru o bună funcționare a societății.

Normele europene impun unele condiții și în gestionarea la anumite standarde a Capetei mortuare. Se impune urgent găsirea fondurilor necesare pentru amenajarea acestora în funcție de cerințele și normele actuale, pentru a pute fi asigurate servicii funciare corespunzătoare la nivelul comunității locale beclenare. Va fi eliberată vechea clădire a capetei și se va da o nouă arhitectură acestui edificiu, care va fi dotat conform normelor europene, cu o cameră frigorifică și cu aer condiționat, pentru a putea da în folosință cât mai curând un asemenea obiectiv, în anul 2014.

VII.23. Atragerea fondurilor prin G.A.L. „Ținutul Haiducilor”, pentru dezvoltare turistică;

Teritoriul GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ (GAL) ȚINUTUL HAIDUCILOR reprezintă cel mai important segment al axei de gravitație regională a Someșului Mare. Astfel, urmând elementele de hidrografie, care acționează ca un “îr albastru” ce leagă strâns toate așezările Ținutului Haiducilor, teritoriul se structurează pe axa est-

vest pe culoarul Someșului Mare (așezările Cuzdrioara, Ciceu-Mihăiești, Petru-Rareș, Uriu, Branștea și Beclan), și “curge” pe axa nord-sud pe afluenții de dreapta ai acestuia: Gârbaș Dejului (comuna Cuzdrioara), Lelești (comuna Ciceu-Giargești), Iișua (comunele Uriu, Căianu Mic-Spermezeu, Târșișua), Țibleș (comuna Zagra), Riturca (comuna Chiuză), Runcu (comuna Runcu-Salvei). Nu există obstacole naturale sau administrative care să fractureze teritoriul și nu există disfluente funcționale care să-i pună în pericol unitatea.

Colaborarea între cele 14 primării din jurul orașului Beclan este necesară și oportună. Trebuie să existe o dezvoltare durabilă nu numai într-un punct, ci într-o zonă mult mai întinsă pentru o puternică dezvoltare turistică.

Pentru a atrage mii de turiști în toate sezonele anului oferta turistică trebuie să fie diversificată, astfel încât să existe atracții pentru orice sezon, care să aducă un număr mare de turiști în zonă. Pentru aceasta, prin Grupul de Acțiune Local vor fi dezvoltate diferite puncte de atracție turistică ce vor stăni interes pentru o categorie mai numeroasă de turiști, care vor putea avea acces la toate ofertele existente.

Prin G.A.L. vor pute fi realizate diferite proiecte și vor pute fi accesate fonduri europene pentru extinderea bazei turistice existente atât a localităților ce fac parte din grup dar și pentru dezvoltarea băilor Figa. Este cea mai mare șansă ca proiecte de mare anvergură să poată fi eligibile în etapa de dezvoltare 2014 –2020

Toate localitățile sunt influențate de către centrul urban Beclean, care acționează ca un centru de polarizare pentru resursele materiale, umane și capitalurile din zonă – spre exemplu, absolvenții gimnaziilor din zonă urmează cursurile liceelor din Beclean, locuitorii din comunele învecinate fac naveta la Beclean, fabricile de produse lactate din Beclean prelucerează lapte provenind din zonă, locuitorii din zonă își petrec sfârșitul de săptămână la Băile Figa, ca spațiu de recreere, legumele și fructele produse în teritoriul se vând în piețele Becleanului, etc. Becleanul reprezintă acel "punct comun" care asigură susținerea economiei rurale prin relațiile urban – rural, create în timp între locuitori.

Nu în ultimul rând, Becleanul poate asigura resursele umane, financiare și economice, pentru a susține o strategie de dezvoltare locală viabilă – fapt care a făcut ca regruparea comunelor învecinate în jurul Becleanului să fie opțiunea naturală.

Văile și lacurile

Râurile și lacurile Ținutului Haiducilor prezintă un potențial turistic deosebit, în special pentru:

- pescărit – asemenea propuneri s-au primit, de exemplu, din comunele Uriu (amenajarea băii dintre Crăstăști și Ilieșua), Zagra (păstrăvărie), Jărlișua (crescătoria crap și păstrăv), Chînza (agrement piscicol), Braniștea (amenajare pescării pe malul Someșului), Ciceu Giurgești (pescărie - Valea lui Ianoș, Valea Jăneții) etc.

- amenajări pentru agrement – de exemplu, baza de înot pe Someșul Mare în comuna Braniștea;

- refacerea vechilor mori de apă - un exemplu de asemenea propunere fiind primit din partea comunei Spănezeu, care și-ar dori refacerea morii vechi (la moara Sitei).

Ape minerale

Pe lângă valoarea lor economică (pentru îmbuteliere), apele minerale prezintă un interes turistic ridicat din două perspective:

- ca puncte de popas pe traseu turistice - ex. "Boreutul" din Țibleș crește atractivitatea unui traseu început din comuna Târlișua
- ca resurse turistice pe lângă care se pot amenaja stațiuni turistice de interes local. O problemă în acest sens, însă, e faptul că multe asemenea izvoare existente în Ținut nu au buletine de analize întocmite de firme autorizate, astfel încât proprietățile lor fizico-chimice și potențialele lor efecte curative nu sunt cunoscute - de exemplu, o asemenea situație se întâlnește în comuna Zagra. De asemenea, multe se află în zone în care accesul se face dificil, îngreunând astfel misiunea unui investitor care ar vrea să le introducă în circuitul turistic de masă - cazul Boreutului din zona Târlișua;
- ca puncte de popas într-o drumejie la pas - ex. Izvorul poveștilor din pădurea ce urcă din Beclean spre herghelie și spre Băile Figa.

Ape balneare Băile Figa

Zona beneficiază de o bază de turism balnear modern amenajată - Băile Figa, de lângă Beclean. Potențialul turistic al acestor Băi Fige constă în apele curative (clorosodice, puternic concentrate) și sămoleul sărat cu proprietăți curative în diferite boli ale sistemului nervos periferic și ale aparatului locomotor.

Stațiunea beneficiază de parcare, terenuri de sport, un pavilion modern care cuprinde săli de tratament, un bazin cu apă dulce, sală de fitness, 2 bazine cu jacuzzi, o masă pentru tenis de masă, vestiare și dușuri, un bazin în aer liber cu apă sărată, o cascadă în aer liber și locuri de joacă amenajate pentru copii. Ca amenajare complementară se va construi un camping, având toate dotările necesare, dușuri, locuri speciale amenajate pentru grătare, pavilioane pentru odihnă și recreere. În perspectivă se va mai amenaja un mini-aquafund cu 3 tobogane ultramoderne cu jeturi de apă, 2 piscine cu jacuzzi și alte elemente moderne de divertisment acvatic. De asemenea, se vor concesiona ieșuri de teren celor interesați să investească în construirea și dezvoltarea unor hoteluri și moteluri, cabane de lemn și a altor facilități turistice.

Alte zone de interes balnear

După modelul acestei zone, se dorește dezvoltarea turismului balnear și în alte locații din Ținut - de exemplu:

- punerea în valoare a nămolurilor săratate terapeutice existente pe Vaiea Slatani - Săsam - comuna Chiuză;
- amenajare balneolaciu a izvorului cu apă sărată și a Lacului Slatinei - com. Căiana Mică;
- amenajarea puțului sahn - Duta Brăvoșta, Spermăzeu

Resursele climatice

Sunt importante mai ales în zona montană, creând un potențial de amenajare în scop sportiv și de agrement - la peste 1.400 m înălțime, pe versanții Țibleșului cu expoziție nordică, zăpada se menține cea. 5 luni anual, creând premisele practicării turismului hivernal.

Biodiversitatea

Fauna zonei prezintă un potențial turistic ridicat din următoarele puncte de vedere:

- pentru ecoturism - zona oferă posibilități de dezvoltare a unor programe de tip bird-watching. O propunere în acest sens a fost primită din partea comunei Zăgla, care dorește să pună, astfel, în valoare existența pe teritoriul său a cocoșului de munte, specie protejată prin lege;
- pentru turism cinegetic - efectivele de urs, de exemplu, din județul Bistrița-Năsău depășesc concentrația considerată optimă pentru teritoriu. În acest context, s-au primit propuneri privind valorificarea fondului cinegetic din partea comunei Târlășua;
- pentru turism de agrement - un exemplu în acest sens reprezentându-l Berghelia din Belean. În cadrul bergheliei, se cresc și se ameliorează două rase de cai: Ipișan și Semăntea Românească.

Berghelia Belean oferă,

- traseuri pentru plimbări sau cu ocazii speciale (cum ar fi nunțile)
- sărit pentru plimbări pe timpul iernii
- posibilitatea de călărie în incinta bergheliei sau în împrejurimi
- pentru grupuri organizate există două circuite turistice - "Dracula" și "Rezervație" (Parcul Național Munții Rodnei)
- competiții hipice și etape de competiții naționale și internaționale, concursuri de arlaje trase de cai.
- lecții de călărie, sub îndrumarea unor instructori de specialitate

Flora zonei prezintă un potențial peisagistic ridicat, precum și un potențial de atracție turistică datorat unor exemplare rare găsite în teritoriu - de exemplu, plopul multiseclar

(Populus Canescens - Monument al naturii cu o vârstă estimată la 190-210 ani, situat în grădina castelului din Chiuză) sau fagul secular din zona Șesuri - Spermezeu.

A. PATRIMONIUL TURISTIC ARHITECTURAL ȘI CULTURAL

Pentru o mai bună coerență a prezentării, preferăm structurarea atracțiilor patrimoniului turistic antropie în jurul a câtorva teme majore, care pot constitui și nucleu ale unor produse turistice de tip circuit.

Haiducii și specificul cultural al zonei

Acest GAL a optat pentru brandul Ținutul Haiducilor pornind de la existența în zonă a câtorva haiducei care, de-a lungul istoriei, s-au conturat ca figuri emblematice pentru acest teritoriu.

Cel mai important rămâne Pînța Haiducul – care, deși a haiducit în județul Maramureș, a lăsat urme ale trecerii sale prin zonă prin diferite toponime - ex. Fântâna Pînții și Pârâul Pînții, în Târligiu.

Un alt haiduc, de data aceasta modern, este Grigore Boșotă, renumit prin faptul că tăia chitanțe celor pe care îi prăda. Numele său este legat de comuna Chiuză.

În fine, o personalitate rămasă în memoria colectivă a locuitorilor din Zagra și Târligiu este Atanasie Moș-Dâmbu (sau Hașdâmbu, cum era el cunoscut de localnici). Nu haiduc, ci comandant al Detașamentelor Grănicerași, el a rămas cunoscut prin forța, curajul și priceperea sa militară – în comuna Zagra există și propunerea de a i se ridica un bust onorific.

Cetăți, castele și conace

Cetatea Ciceului reprezintă un element central al teritoriului, pe domeniul cetății situându-se aproape toate localitățile aparținătoare GAL-ului:

Dintre conace și castele, astăzi rol turistic propriu-zis are doar fostul castel de vânătoare a familiei Bethlen din Beclean, care a fost transformat într-un muzeu vânătoresc.

Cefeleste castele menționate în lista monumentelor istorice au o importanță turistică dată de istorie și estetică, în prezent îndeplinind alte funcțiuni, fiind sediul unor instituții sau firme sau fiind abandonate în paragină.

- cele două castele Bethlen din Boclean – azi sediul Primăriei și, respectiv, a Grupului Școlar Agricol;
  - castelul din comuna Dobric, com. Căianu Mic – azi înăstirea ortodoxă Sf. Împărați Constantin și Elena;
  - castelul Hye din Ilișua, com. Uriu – azi Preventoriu TBC;
  - castelul Tomu din Uriu și castelul Haller din Coplean;
  - conacul din Cuzdrionara - azi școală generală.
- Tor li se mai adaugă conacele Betegh din comuna Uriu și conacul din Chirza, unde funcționează astăzi primăria comunei.

În memoria Liviu Rebreanu

Târlișua reprezintă locul de naștere al lui Liviu Rebreanu, scriitor pe care îl celebrează printr-un bust onorific (declarat monument istoric) și o plăcuță comemorativă pe locul înstei case a familiei.

Case țărănești și muzee sătești

Ținutul Haiducilor beneficiază de o serie de puncte de atracție care pot sta la baza dezvoltării turismului rural, dintre care amintim:

- ansamblul rural Runcu Salvei declarat monument istoric – sec. XVIII - XIX
- casele țărănești declarate monumente istorice din Berleasa, com. Târlișua sf. sec. XIX și Zagra, com. Zagra - sec. XIX. Asemenea case de o mare valoare ca patrimoniu mai pot fi găsite și în alte localități care ar avea nevoie de sprijin pentru a le amenaja și a le declara monumente istorice (ex. în Ciceu Giurgești).
- muzee dedicate culturii populare și etnografiei, dintre care menționăm:
- Muzeul ocupațiilor din Căianu Mic, care expune vase, diferite obiecte de uz casnic și unelte, ce datează din secolele VII-IX până în vremuri mai recente;
- Punctul muzeal Ciceu Mihăiești - înființat în 2009 și conținând colecții de sculptură, obiecte tradiționale și arheologie;

Muzeul memorial Ion Pop Reteganul din comuna Petru Rareș - înființat în 1955, când vechea casă a cărmărarului a fost transformată în muzeu; cuprinde cărți, manuscrise și articole redactate de acesta, și o serie de documente care conțin descrieri prețioase ale Cerdăii Ciceului. Muzeului se adaugă și mormântul acestuia – ambele fiind declarate monumente istorice.

Mănăstiri, biserici și case parohiale

O serie de edificii religioase au fost declarate monumente istorice – având, ca atare, și un potențial turistic:

- bisericile greco-catolice din Păhineasa și Spermezeu, com. Spermezeu – ambele din sec. XVIII;

- biserica romano-catolică din Cristești Ciceului, com. Uriu (sec. XIII – XIV-XVI-XVIII);

- bisericile reformate:

- o Beclean (sf. sec. XV, ref. sec. XVI),

- o Reteag, com. Petru Rareș (sf. sec. XV – inc. sec. XIX – inc. sec. XX), o Săsam, com. Chița (1900),

- o Uriu, com. Uriu (sec. XV – XVII)

- o Cuzdricora, com. Cuzdrinara (sec. XV);

- bisericile ortodoxe din lemn:

- o Supiaș, com. Zagra (1711) și Zagra, com. Zagra (sec. XVII-XVIII);

- o cele două biserici de lemn din Runcu Salvei, com. Runcu Salvei (sec. XVIII, respectiv sec. XIX);

- o Dobricel, com. Spermezeu (1744)

- turnul clopotniței din piatră – Suplai, com. Zagra (sec. XIX) și Crucea Dobricului Sat Dobricel, com. Căianu Mic.

Acostora li se adaugă mănăstirile ridicate în Molișet (Tărlășua), Suplai (Zagra), Dobric (Căianu Mic), Strâmbu (Chiulești) sau Breaza (Negrițești). Ele pot prilejui pelerinaje religioase semnificative - așa cum este, de exemplu, cazul Mănăstirii Cohorârea Spiritului Sfânt din Molișet.

Acestea creează premisele dezvoltării unui turism cultural axat pe vizitarea unor obiective istorice ca:

- siturile pre-romane din Latene și Epoca bronzului – dintre acestea au fost incluse pe lista monumentelor istorice situri existente pe teritoriul unităților administrative Uriu, Căianu Mic, Petru Rareș, Cuzdricora, Beclean;

- așezări, castru și turnuri de apărare romane pe teritoriul unităților administrative Uriu (cel mai cunoscut castru roman din zonă, cel de la Ilișua), Căianu Mic, Zagra, Negrițești, Ciceu-Giurgești, Spermezeu, Branișteș, Petru Rareș, Beclean;

- situri arheologice ale unor exploatari miniere: coluzia de exploatare a sării de la Becelean - "Băile Fișă" și ale unor așezări medievale - ex. Căianu Mic, Becelean

Oina – sportul național

Pentru comunele Ciceu-Giurgești și Negrițești, oina a rămas în continuare sportul național, aici organizându-se în fiecare an competiții sportive. Spre exemplu, în Ciceu-Giurgești a avut loc în anul 2009 prima ediție a Memorialului "Horea Ciheorghe", antrenor de oină din Negrițești.

Sărbători și tradiții populare

Pentru turismul rural, zona prezintă o atracție deosebită și prin conservarea unor tradiții populare și sărbători încă importante în viața satului:

- Sărbătoarea „Înstruțatul Bouului” de la Căianu Mic - cu rădăcini în vechi rituați dacice, are loc în duminica de Rusaliu, când un bou, împodobit cu flori și cu panglici, este lăsat să alerge liber la vale de pe un deal din sat. Fata care poate să pună prima mână pe coarnele acestuia, aceea se va mărita prima;
- Festivalul rapsozilor populari "La puale de Țibleș", concurs interjudețean de muzică populară, care are loc în Târlișua în ultima duminică din luna mai;
- Festivalul de folclor al elevilor „În lărgu Zăgrii”, în fiecare an, pe data de 21 mai;
- Sărbătoarea Cireșilor, la stăruitul lunii iunie, organizată în satul Cireșoala din comuna Branștea;
- șezători și hore - de exemplu, Hora satului organizată la Agrieș și Târlișua, Hora Jărânească din Zăgra, șezătoarea de la Runcu Salvei etc.
- zilele satului organizate, sub diferite denumiri, în majoritatea localităților din CAJL.

Folclorul (portul, dansul și muzica populară)

Folclorul se împune atenției turistice, îndeosebi sub forma sa rurală, prin varietate, autenticitate și originalitate.

Teritoriul analizat poate fi circumscris la două zone etnografice majore.

Astfel, partea estică, incluzând comunele Runcu Salvei, Chiuza, Zăgra, Târlișua și Căianu Mic, aparține Zonei Etnografice Năsăud (cu pitorescul costum feciore ale cărui piese de specificitate sunt „păntofii” și „pieptarul cu ciucari”: cu jocurile „De-a lungul”, „Învărtita” și „Dărbuncul”). Partea vestică și sudică, incluzând Beceleanul, Branștea, Ciceu, Ciceu-Mihăești, Ciceu-Giurgești, Negrițești și Cuzdricora face parte dintr-o zonă etnografică mai extinsă, cea

a Podișului Someșan în care polifonia costumului se estompează iar influențele zonelor etnografice vecine, ale Năsăudului și Lăpușului se resimt în melos și dans popular.

Trebuie, de asemenea, menționate interferențele folclorice româno-maghiare în costumele cu populație mixtă (Branăștea, Urju, Cuzdricara).

Valorificarea folclorului este prezentă în numeroase localități unde activează ansambluri artistice și grupuri folclorice – de exemplu, Bețean, Runcu Salvei.

Gastronomie pe gustul tuturor

Zona are o tradiție legată de anumite produse cu specific local ca: țuica, plăcintele crețe – în principal în zona Ciceu-Giurgești, laptele acru de Zagra sau cireșele de Cireșoia, de soiuri Buzgo sau Ocea, care se recunosc după dimensiunile mari și gustul foarte dulce.

VII.24. Îmbunătățirea mobilității urbane a orașului Beclan

Întrucât pentru perioada de programare 2014 - 2020 din Programul Operațional Regional, una din condiționalitățile pentru accesarea fondurilor europene nerambursabile pentru realizarea investițiilor în rețelele de drumuri, infrastructura stradală și transportul public este existența unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), Primăria orașului Beclan a demarat o serie de proceduri privind elaborarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă a localității și identificarea priorităților de modernizare, dezvoltare și extindere a infrastructurii rutiere, stradale și pietonale. Este vorba de un document important pentru dezvoltarea mobilității locuitorilor orașului și pentru funcționalitatea sistemului de transport local, indiferent de modalitatea de deplasare utilizată. Documentul are ca scop principal creșterea accesibilității și mobilității în oraș, referindu-se la nevoile de transport ale locuitorilor. Acesta vizează o mai bună funcționalitate și crearea de legături mai eficiente și cu localitățile din zonă. În contextul în care Beclanul a devenit de câțiva ani o destinație turistică importantă din nordul Transilvaniei și este o localitate în dezvoltare continuă, fiind în același timp și centrul Grupului de Acțiune Locală „Ținutul Harăucilor”. Planul se va baza pe situația existentă în domeniul transportului și va prezenta soluții pe termen scurt, mediu și lung pentru dezvoltarea transportului public, a infrastructurii pentru pietoni și a infrastructurii pentru biciclete, a formelor de transport ecologic, a transportului cu autovehiculul propriu, având în vedere o creștere a siguranței traficului și o mai bună mobilitate a beclenarilor, care să aibă la dispoziție mai multe modalități de transport.

Concret, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al orașului Beclan va genera un set de proiecte și măsuri tehnice cum ar fi crearea unor variante de optimizare, îmbunătățirea rutelor de transport public, extinderea rețelelor pentru bicicliști, implementarea unor trasee de

transport ecologic, trasee de transport turistice, reorganizarea și crearea de noi locuri de parcare, amenajări pentru siguranța pietonilor sau noi reglementări rutiere.

Planul de Mobilitate va analiza toate mijloacele de transport: motorizat și nemotorizat, de pasageri și de marfă, în mișcare și staționare, public sau privat. Traficul pietonal va fi și acesta foarte atent analizat, urmând să fie propuse soluții mai bune și în acest domeniu.

În concluzie, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), va propune o serie de măsuri pentru perioada 2017-2030 menite să contribuie la descongestionarea traficului și reducerea poluării în orașul Becelean. Totodată, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă urmărește realizarea unui sistem de transport eficient, integrat, durabil și sigur, care să promoveze dezvoltarea și care să asigure o bună calitate a vieții.

Sunt vizate:

- transportul în comun;
- transportul nemotorizat;
- intermodalitatea;
- siguranța rutieră urbană;
- transportul rutier (în mișcare și staționare);
- logistica urbană;
- gestionarea mobilității;
- sistemele de transport inteligente.

Proiectele de îmbunătățire a mobilității urbane a orașului Becelean vor fi proiecte esențiale pentru fluidizarea traficului local. Administrația locală preconizează, pentru perioada următoare câteva elemente esențiale pentru fluidizarea traficului rutier și pietonal:

1. la intrarea în oraș dinspre Bistrița se va amenaja o zonă semaforizată și va fi un traseu de ocolire al centrului orașului, peste calea ferată spre Figa pe străzile Horea Codrului - Gheorghe Doja și se intră în DN17 la intersecția cu Răsu de Jos.
2. a doua variantă de ocolire pornește tot din zona semaforizată la intrarea în Becelean dinspre Bistrița, urmând străzile : Crișan (pe lângă calea ferată) - Ciurș - Autogară, iar intrarea pe DN17 se va face pe strada Liviu Rebreanu sau prin construirea unui pod peste Meleș și apoi pe Gheorghe Doja și se intră în DN17 la intersecția cu Răsu de Jos.

3. a treia variantă rutieră de circulație pornește din aceeași zonă semaforizată, pe străzile Ion Pop Reteganul, pe lângă Dig, pe strada Petru Maior, cu posibilitatea ieșirii în DN17 pe strada Parcului și strada Sorneșului.

De asemenea fluidizarea centrului orașului va cuprinde prevederea ca următoarele străzi să aibă sens unic obligatoriu și anume:

- Strada Gării- pietonală;
- Strada Morii sens unic spre autogară;
- Strada Liviu Rebreanu sens unic spre DN 17;
- Strada Petru Maior sens unic dinspre strada Ion Pop Reteganul spre strada Parcului.

Un alt punct important în strategia administrației locale îl reprezintă implementarea de semafoare pentru DN17, precum și eliminarea a două treceri de pietoni: cea de la Restaurantul BACCHUS, respectiv cea de la Farmacia SALIX. Celelalte treceri de pietoni – de la Catedrala Ortodoxă și de la Primărie vor fi dirijate de agenți de poliție locală zilnic între orele 8-16.

Străzile Mihail Kogălniceanu, Gheorghe Doja, Horea, Dealul Păcii și Crișan se vor regăsi și ele din proiectele ce vor fi inițiate în perioada următoare pentru fluidizarea traficului rutier ce tranzitează orașul Becelean.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMU.D) va continua strategii, inițiative de politici, proiecte cheie și priorități în vederea unui transport durabil, care să susțină creșterea economică durabilă, inclusiv din punct de vedere social și al protecției mediului în zona orașului Becelean.

VII.25. Dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi, refuncționalizarea unor terenuri

Spațiile verzi, zonele verzi și amenajările peisagistice sunt un alt capitol prioritar în strategia administrației locale a orașului Becelean pentru următorii ani, fiind propuse măsuri de reabilitare, protecție și conservare a mediului, prin reabilitarea parterilor și scuarurilor existente, precum și amenajarea unor noi spații verzi, ținând seama de necesitățile asigurării unui mediu prietenos și ecologic pentru viața comunității locale. Spațiile verzi sunt o importantă componentă a organismului urban și reprezintă suprafețele de teren al cărui fond dominant este constituit din vegetație, în general amenajată, cărora i se asociază o serie de construcții specifice pentru satisfacerea funcțiilor igienico - sanitare, social - culturale sau estetice.

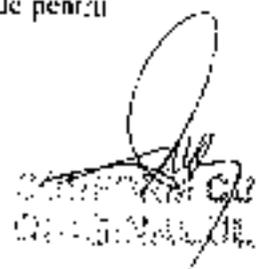
Punerea în valoare a potențialului natural și peisagistic pe toată suprafața orașului, dezvoltarea, extinderea și modernizarea spațiilor verzi existente, înțelegând prin aceasta restructurări peisagere, plantări, recondiționări, amenajări de zone verzi noi în perimetrul zonei de agrement „Băile Figa”, toate cu rolul înlăturării degradărilor existente, a disfuncțiilor sau a elementelor inestetice, vor face și în perioada 2014 – 2020 subiectul unor proiecte de investiții care vor fi între prioritățile administrației publice locale a orașului Beclan, având ca obiect calității amenajărilor peisagistice urbane.

Pentru menținerea și întreținerea spațiilor verzi existente precum și crearea de noi spații verzi se prevăd o serie de măsuri:

- refăcerea cu gazon a spațiilor distruse și amenajarea de noi spații verzi dotate cu sisteme de irigare;
- refuncționalizarea unor terenuri degradate prin proiecte de viabilizare și amenajare a unor noi spații verzi;
- întocmirea și finanțarea unor proiecte de amenajare a unor zone de agrement necesare în contextul transformării orașului Beclan în destinație turistică regională și națională, zone prevăzute cu piste de biciclete, piste de alergare, locuri de joacă pentru copii, aceste amenajări și investiții vor fi integrate în cadrul naturii, prin amenajări peisagistice și alte lucrări specifice de mediu ;
- stoparea diminuării și degradării spațiilor verzi intraurbane și periurbane;
- analiza suprafețelor intraurbane și periurbane existente, reglementarea și monitorizarea acestora;
- conservarea suprafețelor spațiilor verzi;
- reabilitatea zonelor intra și periurbane verzi degradate;
- realizarea unor programe de informare și educație ecologică a copiilor și adulților, cu privire la importanța și rolul spațiilor verzi în perimetrul urban și periurban;
- modernizarea spațiilor de joacă și a zonelor de agrement existente;
- realizarea de noi spații verzi în interiorul orașului Beclan și îmbunătățirea celor existente;
- continuarea acțiunilor de plantare a arborilor, arbuștilor și gârduților vii în parcuri, scuaruri și alciamente, amenajări valoroase din punct de vedere estetic și ecologic.

VII.26. Parc de joacă, agrement și recreere

Prin lucrările de amenajare peisagistică prevăzute pentru acest obiectiv vor fi realizate locuri de joacă pentru copii, un teren de sport înierbat, zonă de spațiu verde pentru

recreere, alei de promenadă, grupuri sanitare, precum și mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, înșoțare de lemn, cișmele cu apă potabilă, etc.). De asemenea, în parcul amenajat, vor fi montate și echipamente de joacă accesibile copiilor cu nevoi speciale, cu dizabilități locomotorii.

Obiectivul general al acestui viitor proiect avut în vedere de către administrația locală a orașului Beclean constă în valorificarea durabilă a spațiului urban, cu funcțiuni de agrement. După finalizarea acestui proiect, locuitorii orașului Beclean vor beneficia de un Parc de joacă, agrement și recreere amenajat modern, care va exprinde inclusiv dotarea unui spațiu de joacă pentru copii și a unui teren de sport multifuncțional. De asemenea, vor fi alei pietonale pavate, va fi amenajată o pistă de alergare elastică la lungime și vor fi montate în interiorul parcului bănci și scrui de mobilier urban. Acest parc va fi printre primele din zonă în care va fi montat un sistem wireless și un sistem de sonorizare ambientală.

Întrucât Primăria orașului Beclean este foarte interesată de materializarea acestui viitor proiect extreme de necesar comunității locale se atenționează și în această situație ca prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020 să se găsească posibilitatea depunerii unui proiect pentru obținerea unei finanțări printr-o axă prioritară și o prioritate de investiții, în vederea materializării acestei investiții.

VII. 27. Proiect Centru social de zi cu servicii multiple

Având în vedere încercările prin care orașul a trecut cu privire la restructurarea industrială precum și efectele globalizării resimțite tot mai mult, care au produs vulnerabilități în comunitate: șomaj, migrație, marginalizarea unor categorii de persoane, primăria a înțeles necesitatea unor intervenții directe la nivelul acestor segmente vulnerabile în vederea reducerii efectelor negative, dezvoltarea unor noi servicii, a relațiilor interpersonale, construirea de abilități sociale, dezvoltarea capacităților de integrare socială. La nivelul orașului Beclean așa cum rezultă din *Anexa 2 Tabel grupuri vulnerabile*, deficitare sunt, în principal, infrastructurile sociale – mai ales cele care descrie grupurile vulnerabile, cu risc de excludere.

Obiectivul general al proiectului îl constituie prevenirea marginalizării și excluderii sociale, creșterea gradului de incluziune socială și îmbunătățirea calității vieții, în mod special, pentru următoarele grupuri vulnerabile: *persoane de vârstă a treia și alte categorii identificate ca vulnerabile din punct de vedere medical sau social de la nivelul comunității inclusiv persoane cu dizabilități, copii care provin din familii aflate în dificultate, persoane toxice-dependente, din orașul Beclean și localitățile rurale situate în apropierea orașului Beclean.*

În cadrul centrului de zi se urmărește dezvoltarea următoarelor servicii socio-medice:

i. Centru de zi pentru persoane vârstnice/adulte inclusiv pentru persoane cu dizabilități va asigura următoarele activități de socializare și petrecere a timpului liber, terapii de recuperare și relaxare constând în:

- activități recreative și de petrecere a timpului liber și socializare (șah, rummy, vizionare TV, sărbătorirea zilelor onomastice);
- plimbări și socializare în aer liber
- kinetoterapia și kinetoprofilaxia afecțiunilor specifice vârstei a 3-a (accident vascular cerebral, stare post fracturi, parozes, semiparozes, bronșite, alergii, reumatism);
- educație și prevenție sanitară - măsurarea parametrilor fiziologici (tensiune arterială, puls), consiliere medicală.

Pentru a participa la activitățile desfășurate în cadrul Centrului de Zi fiecare beneficiar va completa o fișă personală de înscriere, fișa ce conține date de identificare și date referitoare la situația medico-socială a acestuia. Accesul beneficiarilor în cadrul Centrului de Zi se face în mod nediscriminatoriu, indiferent de religie, sex, sau orientare politică, singura condiție impusă fiind respectarea Regulamentului de Ordine Interioară.

ii. Centru social de zi pentru copii aflați în dificultate.

Activitățile principale ale centrului sunt de a sigura asistență gratuită în timpul zilei copiilor, care provin din familii aflate în dificultate (familii cu situație materială precară și/sau familii dezorganizate, în care mamele/tatăii își creșter singur copiii, familii în care părinții sunt plecați la lucru în străinătate), dând astfel posibilitatea părinților de a-și găsi un loc de muncă, și de a putea oferi condiții materiale adecvate creșterii copiilor.

Centrul de îngrijire de zi asigură promovarea dreptului fiecărui copil de a-și păstra relațiile familiale, oferind servicii adecvate familiei în situație de risc de abandonare a copilului, pentru ca ea să fie capabilă să-și îndeplinească responsabilitățile legate de îngrijirea, securitatea și educația copilului.

Prin crearea acestui centru se urmărește menținerea copilului în familie, evitându-se intrarea în sistemul de protecție din cauze preponderent socio-economice.

Centrul de zi asigură copiilor însușirea deprinderilor de igienă și viață sănătoasă, dezvoltarea personalității, exprimarea opiniei, dezvoltarea abilităților manuale, stimularea talenților culturale și artistice, sprijinirea copilului școlar în efectuarea temelor, programe educative și distractive, consiliere - pe timpul zilei, urmând ca seara să se întoarcă acasă, în mediul său, evitându-se ruperea cu familia.

fii Centrul de zi pentru dependența de alcool, alte droguri și comportamente Centrul de zi are ca scop oferirea de sprijin zilnic specific pentru persoanele dependente de alcool/alte droguri într-un mediu care încurajează susținerea abinenței, oferirea unei alternative sănătoase pentru petrecerea timpului liber, facilitarea integrării în grupurile suport, sprijin

În cadrul proiectului se vor amenaja și spații de joacă pentru copii, în vederea atragerii lor la activitățile sociale a proiectului.

Proiectul va avea în vedere și asigurarea mobilității proiectului prin realizarea unei infrastructuri urbane piste de biciclete și pietonale până la obiectivul propus

VII.28. Centrul Recreativ - „Legacy”

Proiectul pune în practică și își asumă Strategia județeană (Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud și teritorială (Strategia de dezvoltare a Ținutului Haiducilor) prin care se evidențiază calitatea de pol de influență a orașului Beclan.

Zona de intervenție a proiectului s-a indentificat pe baza ariei de polarizare a orașului Beclan folosind fundamente teoretice validate în practica.

Apliocând formula lui Reilly s-a determinat extensia ariei de gravitație comercială a orașului Beclan asupra zonelor rurale limitrofe. Astfel, Beclanul atrage la cumpărături locuitorii de la o distanță maximă de 9 km (pe relația Beclan - Bistrița), 10 km (pe relația Beclan - Dej), 16 km (pe relația Beclan - Năsăud), 28 km (pe relația Beclan - Reghin) și 33 km (pe relația Beclan - Târgu-Lăpuș, prin Iârlișua).

Formula lui Reilly poate fi utilizată și pentru a aproxima aria de polarizare a Beclanului ținând, însă, cont de următoarele aspecte:

- aria de gravitație comercială nu se suprapune perfect peste aria de polarizare;
- formula nu ia în considerare: amplasarea în orașele mai mici a unor lanțuri de magazine de tip discount, existența unor limite administrative în relație cu poli urbane analizate, efervescența economică diferită a poliilor urbane, calitatea drumurilor de acces și frecvența emscilor regulate etc.

Astfel Localitatea Beclan este un pol de influență pentru un teritoriu care gravitează în jurul polului urban Beclan (care face parte din GAL Ținutul Haiducilor) și este format din 17 comune (Chiochiș, Chiuza, Ciceu-Mihăiești, Lechița, Maci, Negrești, Nușeni, Petru Rareș, Spermezeu, Șieu Odohei, Iârlișua, Utiu, Zăgria, Runcu Salvei, Cătanu-Mic, Ciceu Giargesti) din zona vestică a județului Bistrița-Năsăud și o comună (Cuzdricara) de pe raza județului Cluj.

Intervenția proiectului este adresată în mod special grupurilor vulnerabile, întrucât Orașul deține un rol important în satisfacerea necesităților socio-economice, culturale, educaționale ale populației din zonele de influență rurale, populație caracterizată, în mare măsură, prin rate ridicate ale sărăciei, îmbătrânire demografică, lipsa accesului la serviciile de bază, izolare, dând astfel valoare întregii activități de dezvoltare.

În Anexa 3 este prezentat TABLUL PRIVIND GRUPURILE VULNERABILE, identificat în urma unui proces de participare în parteneriat cu Comunele, Medicii de Familie, ONG-uri cu influență în teritoriul studiat.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din orașul Bodelean și împrejurimi, prin dezvoltarea unor activități de petrecere calitativă a timpului liber în special a persoanelor provenind din grupuri vulnerabile.

Prin funcțiunile recreative propuse: programe de gimnastică aerobică, yoga sau fitness, programe de înot, programe dans de societate, programe de alergare, programe de creație, programe de gimnastică de întreținere, educația fizică și sportul recreativ, în special, sunt activități care se situează la zona de intersecție a fizicului, psihologicului și socialului. Din această cauză activitățile propuse prin *Centrul recreativ Legacy* au numeroase efecte formative, cum ar fi: spiritul de echipă, cooperarea, necesitatea de a deveni sociabil, comportare civilizată, fair play etc.

Principalii beneficiari vor fi Beneficiarii serviciilor: copiii, tinerii, persoane adulte – femei și bărbați, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, întreaga comunitate a orașului și a localităților limitrofe, în mod special grupuri vulnerabile, persoane cu *nivel economic sub pragul sărăciei*

- Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familie cu mulți copii sau în familii monoparentale
- Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificați (în principal din mediul rural), lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât și în alte domenii

ii. *persoane aflate în șomaj*: tineri șomeri și NEET (persoane care nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională)

iii. *persoane cu dizabilități*: Copii și adulți cu dizabilități, inclusiv persoane invalide și cu o concentrare pe persoanele cu nevoi complexe

iv. *copii cu vârstă sub 18 ani* : Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental

- Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu amândoi părinți în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor
- Copii care trăiesc în centre de plasament caști sau de calitate slabă

v. Romii: Copiii și adulții de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără a avea un venit sustenabil

Proiectul susține diversificarea serviciilor recreative și creativ-culturale educaționale, în contextul îmbunătățirii calității vieții locuitorilor comunității orașului Beclean și împrejurimilor.

Prin funcțiunile recreative oferite: programe de gimnastică aerobică, yoga sau fitness, programe de înot, programe dans de simțitate, programe de alergare, programe de creație, programe de gimnastică de întreținere, educația fizică și sportul recreativ, în special, sunt activități care se situează la zone de intersecție a fizicului, psihologicului și socialului

Se va realiza infrastructura urbană de acces pentru mobilitatea proiectului propus prin amenajarea un drum ce va face legătura între zona viabilizată prin construirea Centrului Recreativ și Drumul Județean 172 Beclean – Figa și, de asemenea, va fi realizată o cale de acces la drumul de legătură către șoseaua Rusu de Jos - Nușeni.

VII.29. Traseu turistic

Administrația publică locală a identificat posibilitatea amenajării unui traseu turistic ce va face legătura între orașul Beclean, cu cartierul Rusu de Jos și cu Mănăstirea Nușeni, iar în vederea amenajării și deschiderii acestui traseu turistic extrem de atractiv se intenționează realizarea unui proiect astfel ca prin Programul Operațional Regional 2014 - 2020 să se identifice o axă priorităară și o prioritate de investiții prin care să fie accesate fondurile necesare derulării acestei investiții.

VIII. STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ 2014 – 2020 A BĂILOR FIGA

Se are în vedere dezvoltarea pe mai multe direcții, ndată dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii interioare cu lucrări de extindere și modernizarea infrastructurii exterioare a parcului balnear cu multiplicarea posibilităților de cazare și a lucrurilor de parcuri. Prioritară va fi direcția de implementare a unor proiecte de anvergură, prin care se va încerca atragerea de fonduri europene nerambursabile, fonduri europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, în special prin Programul Operațional Regional 2014-2020 sau din alte surse bugetare.

Se vor urmări:

- dezvoltarea infrastructurii turismului balnear (infrastructură rutieră, rețele de captare și transport, parcul balnear, modernizare și creare baze de tratament);
- crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente;
- amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- valorificarea resurselor naturale în scop turistic;
- diversificarea serviciilor turistice;
- crearea / extinderea structurilor de agrement turistic, în scopul creșterii numărului turiștilor și a duratei sejurului;

Centrul social prin GAL „Ținutul Haiducilor”

Având în vedere că orașul Băilele este centrul Grupului de Acțiune Locală „Ținutul Haiducilor”, în intervalul 2014 - 2020, se vor derula proiecte de dezvoltare locală și prin intermediul acestui GAL, pentru a dezvolta serviciile și oportunitățile oferite turiștilor de la Băile Figa. Unul dintre proiectele ce vor fi concepute și promovate pentru finanțate prin Grupul de Acțiune Locală „Ținutul Haiducilor” va fi conceput ca un Centru social modern, o investiție complementară la oferta deja existentă în Parcul Balnear de la Băile Figa.

PROIECTE DE INVESTIȚII PENTRU EXTERIORUL PARCULUI BALNEAR.

1. Extinderea locurilor de parcare

Se va proiecta extinderea acestor parcuri pe cele două dealuri existente în jurul stațiunii. În primul rând parcurile actuale vor fi delimitate distinctiv, pentru a se pune în evidență drumurile de intrare și ieșire din parcurile amenajate iar locul unei parcuri va fi delimitat clar prin trasee corespunzătoare, dar și prin delimitări moderne cu piloni. De asemenea, se va avea în vedere amenajarea unei noi parcuri asfaltate în partea de jos, la baza dealului, pe platou, parcure care în timpul neocupării se va folosi în organizarea de rallyuri, diferite competiții și a unor concerte de anvergură zonală. Acțiuni ce vor avea ca scop promovarea națională a zonei turistice de la Băcșean.

2. Înființarea unei parcuri pentru rulote

Acest obiectiv va fi realizat în vederea amenajării unei zone distincte de camping, dotată cu toate utilitățile (sursă de curent electric, canalizare și apă). De asemenea se are în vedere amenajarea în această zonă de toalete ecologice și dușuri exterioare, dar și construirea unei zone de picnic.

3. Finalizarea cartierului de cabane

În fiecare an se va acționa pentru finalizarea infrastructurii cartierului cu 200 de cabane. În anul 2014 se are în vedere finalizarea introducerii utilităților de curent și gaz, precum și o pietruire a celor cinci alei. În următoarea perioadă 2015 -2018, se va proiecta infrastructura de drumuri și trotuare, în așa fel încât să existe aici cele mai bune condiții de acces și cazare. Se va găsi o soluție de securizare a zonei, cu camere de supraveghere și o delimitare de acces, astfel încât cartierul de cabane să fie o zonă protejată distinct.

4. Construirea Satului de Vacanță

Loturile de teren existente în această zonă delimitată cu aproximativ 30 de amplasamente, vor fi închiriate în același regim ca și loturile pentru cabanele din iarnă, cu unele specificații speciale. Această zonă va fi delimitată distinct printr-o împrejmuire

modernă și nu se va putea delimita distinct fiecare lot de teren din interiorul satului de vacanță. Pe fiecare lot va fi posibilă construirea a șase căsuțe din lemn, ce vor păstra arhitectura de ansamblu a satului, conform proiectului discutat și aprobat împreună cu cei interesați să construiască cele aproximativ 180 de căsuțe. Acestea vor fi prevăzute cu un hol de intrare, două locuri de cazare, baie proprie și o bucătărie 3 m x 5 m + 15 mp. Amplasarea căsuțelor în interiorul satului se va conforma aprobărilor urbanistice ale zonei. Toate căsuțele vor fi racordate la utilități (apă, curent, canalizare) chiar și cu posibilitate de racordare a gazelor naturale. În interiorul satului de vacanță vor fi amenajate toalete ecologice, dușuri și zone distincte pentru berbeque și parcare interioară, în așa fel încât să fie oferite toate condițiile desfășurării unor activități turistice la cele mai înalte standarde.

5. Delimitarea unor loturi de teren în vederea construirii de moteluri, pensiuni și hoteluri

În următoarea perioadă, 2014 – 2020, Consiliul Local va delimita în zona din spre pădurea din jurul Băilor Figa cel puțin 20 de loturi de aproximativ 10 ari fiecare, în vederea stragerii unor investiții mari, pentru construirea de moteluri, pensiuni și hoteluri de mare capacitate, cu scopul de a îmbunătăți la cinci stele ofertele de cazare pentru toată durata unui an calendaristic și pentru a diversifica oportunitățile turistice. În funcție de ofertele în acest sens se vor analiza arhitectural proiectele și posibilitățile de amenajare a tuturor facilităților în această zonă: punerea la dispoziție a drumului de legătură asfaltat, aducțiune de apă, gaze și electricitate, precum și canalizarea zonei. Toate aceste facilități vor fi amenajate de către Primăria orașului Heclean, în așa fel încât cei interesați să aibă toate motivele demarării investiției.

6. Amenajarea de piste pentru biciclete și trasee turistice

O componentă importantă în amenajarea zonelor interesante turistice din jurul stațiunii o reprezintă realizarea chiar din oraș spre stațiune a unui drum distinct pentru biciclete. Traseul va fi trasat și amenajat corespunzător până la stațiune și în continuare prin pădurea din jurul băilor. Vor fi achiziționate biciclete simple, duble, triple, și va fi amenajat un punct de închiriere a acestora de către turști. Vor fi nu doar biciclete, dar și alte vehicule ecologice moderne, destinate deplasării pe aceste trasee turistice, în așa fel încât să se asigure o diversificare a mijloacelor de transport turistic în toată zona. De asemenea, vor fi amenajate

trasee pentru folosirea vehiculelor ATV sau a motocicletelor. Și pentru aceste mijloace de deplasare va fi înființat un centru de închiriere. Se are în vedere și delimitarea unui loc pentru amenajarea unui parc de skateboard pentru cei care doresc să practice acest sport în timpul sejurului în stațiune.

7. Amenajarea „Adventure Park”

Faptul că legislațiivul local deține în administrare pădurea de 8 hectare din vecinătatea stațiunii face posibilă amenajarea în această zonă a unui Parc de aventuri. Amenajarea se va face cu trasee, trei la număr, cu grade diferite de dificultate. Vor fi amenajate tiroliene, zone de cățărare și alte posibilități de sporturi extreme. Toate aceste zone vor fi dotate cu sisteme speciale de siguranță, conform normelor de siguranță în vigoare. În această zonă împădurită vor fi proiectate și alte atracții turistice specifice, cu jocuri atractive (paintball, tir cu arcul, tir).

8. Promovarea Sitului arheologic istoric

Având în vedere existența zonei protejate ca sit istoric, este un mare avantaj că se vor putea atrage fonduri substanțiale pentru amenajarea acestuia și a împrejurimilor ca un „Drum al sării” și pentru construirea unui muzeu al sării chiar în zona sitului arheologic. De asemenea, pentru protejarea sitului, acesta va fi delimitat printr-o înscrisoare de protecție, în așa fel încât să nu se mai poată produce acțiuni necontrolate în arealul arheologic. Amenajarea turistică a acestui sit va atrage mulți turiști străini, deoarece este vorba despre un sit arheologic unic în Europa. Totodată se vor pune în valoare calitățile curative ale sării și a nămolului sapropelic de la Băile Figa.

9. Amenajarea turistică a Văii Sărate

Faptul că această vale face legătura cu stațiunea Băile Figa, face de interes o amenajare a Văii Sărate, pe vechiul traseu „Drumul Sării”, dar mai ales a amenajării acestui curs de apă din punct de vedere turistic pentru practicarea raftingului sau pentru folosirea văii ca diferite mijloace de divertisment acvatic (bărci, tulași, hidrobiocifete).

10. Transport ecologic la stațiune

O componentă importantă a dezvoltării turistice în zonă este realizarea legăturilor dintre oraș, autogară, gară cu zona aflată la 3 kilometri distanță. Pentru a realiza acest deziderat se vor dezvolta proiecte de utilizare a unor mijloace de transport ecologic pe aceste trasee. Va fi achiziționat sau închiriat un trenuleț turistic modern cu două vagoane, cu o capacitate de transport de 50 de locuri. De asemenea va fi înstituit un traseu de transport al turiștilor cu trășori trase de cai, în parteneriat cu Herghelia Beclean.

Un alt obiectiv în perspectivă va fi achiziționarea unui trenuleț electric pe șine ce va avea următorul traseu: Băile Figa (parcare) – de-a lungul drumului existent pe aleea 1 din cartierul rezidențial spre terenul de fotbal – tranzitând prin pădurea Gării – strada 1 Mai și trecând la întoarcere pe lângă drumul existent.

11. Amenajarea unei părți de schi pe dealul Bileag și a unei telecabine Băile Figa – Bileag.

Într-o perspectivă viitoare administrația locală are în vedere și realizarea unei telecabine ce va lega Băile Figa de dealul Bileag, unde poate fi proiectată o parte de schi, după un studiu laborios al condițiilor climatice și a posibilității întreținerii stratului necesar de zăpadă.

12. Acțiuni hipice, sporturi cevestre

Printr-un parteneriat între administrația publică locală și Herghelia Beclean, vor fi puse bazele diversificării ofertei turistice prin amenajarea unor zone pentru practicarea echitației, sub supravegherea unor instructori de specialitate și pentru drumeții călare în împrejurimile Parcului Balear Băile Figa. De asemenea vor fi organizate diverse competiții hipice și se poate include Herghelia Beclean într-un circuit turistic de vizitare a unor obiective de interes din orașul Beclean și din împrejurimi, circuit care să facă parte din oferta turistică a Băilor Figa.

PROIECTE DE INVESTIȚII PENTRU INTERIORUL PARCULUI BALNEAR.

13. Securizarea intrării și a interiorului Parcului Balnear Băile Figa

Se va înființa în stațiune un punct de lucru al Jandarmeriei Române ce va face supravegherea turiștilor și verificarea acestora dacă respectă regulamentele de ordine interioară și de folosire a facilităților din stațiune, cu posibilitatea luării unor măsuri în așa fel încât să nu fie situații care pot periclita buna funcționare turistică în interiorul stațiunii. Un alt proiect este construirea în anul 2014 a gardului de protecție ce dublează siguranța internă, în așa fel încât să nu mai fie tentația intrării fără taxă în interiorul stațiunii. Se are în vedere dotarea în toate zonele vulnerabile cu mijloace de supraveghere video a perimetrului zonei, iar la poarta de intrare în stațiune va fi construit un centru turistic ce va avea și un rol de informare turistică, în special referitor la G.A.L. „Ținutul Haiducilor”. Centrul va avea de asemenea și rolul de casă-poartă, unde va fi achitată taxa de intrare în stațiune. Intrarea va fi dotată cu mijloace moderne de monitorizare prin cartele și sisteme electronice de acces.

14. Spa nou și modern

În zona de lângă parterul interioară va fi amenajat un Centru Spa la standardele 2020. În interiorul acestei noi clădiri vor fi prevăzute toate elementele necesare: saună uscată, saună umedă, saună turcească, masaj, fitness, dușuri, squash, salnă interioară, amenajată în versantul Dealului. Vor fi amenajate mai multe tipuri de saline. Acest element de Spa va avea ca efect extinderea sezonului estival și afluaș de turiști și în sezonul rece. De asemenea va fi amenajat un punct balneo - medical, cu posibilitatea efectuării unor tratamente specifice prin împachetări cu nămol, masaj cu nămol cald și alte tratamente balneare. Băile sărate speciale vor fi un complex balnear nou amenajat, ce vor aduce un plus de calitate serviciilor turistice ale stațiunii.

15. Amenajarea de noi tobogane complexe

În vecinătatea terenului de fotbal, lângă piscina mare cu apă dulce, va fi amenajată o piscină de colțare a unor tobogane complexe. Traseul toboganelor va porni de la o înălțime de 20 de metri și va avea o lungime de 100 de metri. De asemenea va fi amenajat încă un

tobogan complex în prelungirea Aqualandului existent, cu aterizare în piscina actuală. Aceste noi tobogane ce vor fi construite în stațiune vor crea cel mai modern Aqualand din zonă.

16. Amenajarea unui mare bazin de înot

Va fi construit un bazin cu dimensiunile 30 m x 30 m – 600 mp, în vecinătatea terenului de fotbal, vor fi amenajate terase noi pentru turiști, vor fi amplasate 20 de umbrele parasolare gigantice, acoperite cu stuf, pentru a oferi protecție turiștilor. Va fi de asemenea amenajată o terasă cu 500 de locuri.

17. Crazy River

Vor începe lucrările la amenajarea Crazy River, un tip de tobogane pe care se alunecă cu enclaci mari care pot susține chiar și două persoane. Ineditul acestui „râu nebun” constă în faptul că sunt două trasee, unul mai lent și altul de viteză mare, și traseele de alunecare sunt complet imprevizibile, cu multă adrenalină și suspans. Această investiție va diversifica și mai mult oferta de divertisment pe care parcul balnear o pune la dispoziția vizitatorilor care trec poartile stațiunii.

18. Piscină pentru copii

Un alt proiect care va fi materializat prin programul de dezvoltare 2014 – 2020 al Parcului Balnear Băile Figa îl constituie bazinul pentru copii, cu apă la un nivel scăzut, astfel ca cei mai mici vizitatori să se poată bucura în siguranță de sejururile estivale în stațiune.

19. Toalete și stație de filtrare

Vor fi amenajate noi grupuri sanitare cu circa 100 de toalete, racordate la rețeaua de canalizare și o stație de filtrare modernă, ceea ce va contribui la îmbunătățirea condițiilor oferite turiștilor care își petrec vacanțele în stațiunea heclenară.

20. Zona de picnic extinsă

În parcul balnear va fi extinsă zona pentru picnic și grătare, astfel încât cei care ajung la Băile Figa să se poată bucura de o ieșire în aer liber, de peisajul și locurile de acolo, dar și de

facilitățile interioare care pot fi folosite în permanență, indiferent de vremea de afară: piscina, saună, jacuzzi, sala de fitness.

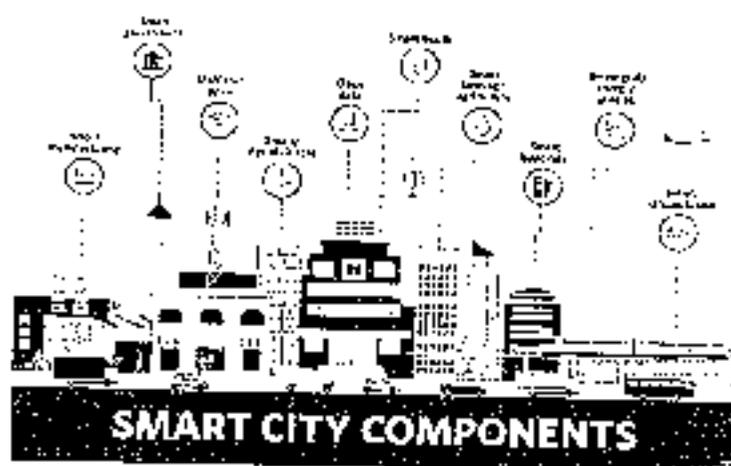

IX. SMART CITY BECLEAN

I. Introducere și context

Omenirea s-a dezvoltat, de-a lungul timpului, preponderent în aglomerațiile urbane și în jurul acestora. În timp, odată cu dezvoltarea marilor localități, a orașelor, aceasta a dus la creșterea consumului, creșterea cantității de deșeurii și, implicit, a gradului de poluare a mediului înconjurător. O serie de aspecte critice pentru dezvoltarea în continuare a comunităților au trebuit rezolvate, între ele fiind: siguranța locuitorilor, sănătatea publică, iluminatul public, transportul de marfă și de persoane, eliminarea deșeurilor etc. Acestea sunt aspecte importante și pentru localitățile și comunitățile moderne, indiferent de mărimea acestora. Spre deosebire de comunitățile și localitățile tradiționale, societatea modernă dezvoltată se confruntă în prezent cu o serie de alte probleme suplimentare, cum ar fi: creșterea majoră a numărului locuitorilor și a suprafețelor ocupate, creșterea consumului, creșterea volumului de

serviciii publice de infrastructura, eventuale creșteri ale infracționalității, dezvoltarea serviciilor de transport uman și de marfuri, a serviciilor de comunicații electronice etc. Mai mult, încălzirea globală, provocările majore ale unui mediu înconjurător în continuă schimbare, cu consecințe importante asupra vieții pe Pământ, necesitatea gestionării îmbunătățite a resurselor și deșeurilor, generează o nouă serie de provocări pentru edilii moderni și capacitatea de adaptare a comunităților umane. Trebuie de asemenea luat în considerare faptul că în prezent societățile moderne dezvoltate parcurg o etapă în care tehnologia este parte a tuturor proceselor derulate în asigurarea condițiilor optime de viață ale cetățenilor și de funcționare a instituțiilor publice și mediului de afaceri. Mai mult, tehnologia este de cele mai multe ori un factor critic de care depinde atât succesul unor activități de bază ale societății moderne, cum ar fi: producerea mâncării, alimentarea cu apă, alimentarea cu energie electrică sau cu gaze, iluminatul individual sau public, siguranța publică, serviciile de sănătate, transportul de persoane sau de marfuri, prelucrarea minereurilor și materiilor prime, fabricarea produselor finite, colectarea și prelucrarea deșeurilor, comunicațiile la distanță, sau funcționarea unei administrații publice moderne. Practic, nu există activitate derulată în societatea actuală și în care tehnologia modernă să nu reprezinte un factor cheie, sau cel puțin un element de succes. Astfel, volumul provocărilor cărora trebuie să le facă parte administrațiile publice și edilii moderni este semnificativ mai mare și mai complex, o comunitate sau localitate devenind, practic, un mare sistem deschis, în permanentă schimbare. Din această perspectivă, Comisia Europeană - Digital Single Market, reprezintă „smart city” cu pe o comunitate în care rețelele și serviciile tradiționale devin mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale și de telecomunicații, în beneficiul cetățenilor și mediului de afaceri. O altă definiție comună spune că „un oraș Smart, este cel care integrează tehnologiile informației și comunicațiilor pentru utilizarea eficientă a resurselor și infrastructurilor în scopul asigurării necesităților cetățenilor săi”

[Handwritten signature]
 Director General
 Autoritatea Națională de Protecție
 Mediului

II. Viziune, misiune

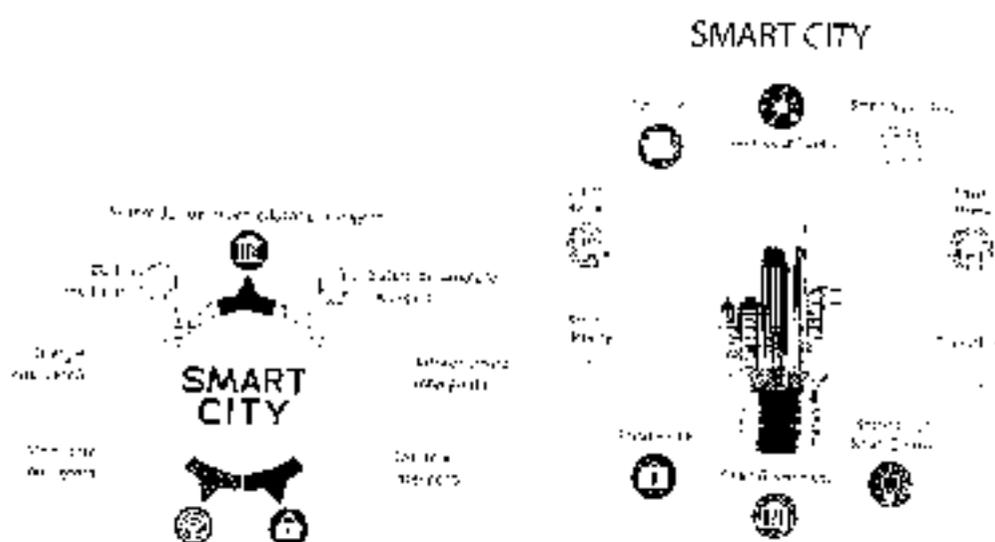
„Smart city for smart communities”.

Această sintereză viziunea cu privire la utilizarea tehnologiilor „smart” în viața comunităților umane în scopul dezvoltării durabile a acestora din urmă în armonie cu natura și mediul înconjurător.

Stimularea utilizării tehnologiilor inovative cu impact pozitiv asupra calității vieții cetățenilor, protecției mediului, dezvoltării mediului de afaceri și dezvoltării durabile a comunităților locale și societății în general, promovarea tehnologiilor „smart” și a interoperabilității sistemelor electronice.

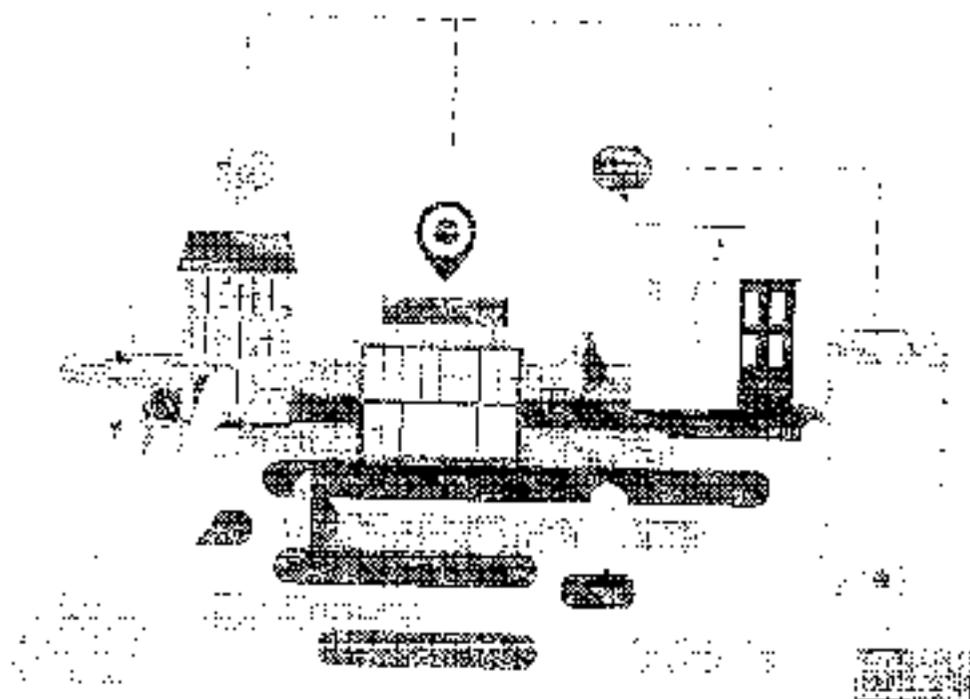
Creșterea nivelului general de cunoaștere, promovarea tehnologiilor deschise, a standardizării și interoperabilității electronice, creșterea securității cibernetice, sunt domenii în care administrația publică locală a orașului Băilele Herculane intenționează ca în viitor să acționeze pentru îmbunătățirea standardelor generale de viață prin utilizarea tehnologiilor moderne, inovative, cu impact direct la nivelul cetățenilor.

Considerăm că o atenție deosebită trebuie acordată atât implicării cetățenilor și mediului de afaceri în identificarea tuturor nevoilor comunității ce pot fi rezolvate prin intermediul tehnologiilor smart, precum și stimulării utilizării și dezvoltării continue a serviciilor implementate. Este de așteptat ca astfel de procese iterative să aibă ca rezultat conștientizarea importanței rolului persoanelor în viața comunităților din care fac parte și să faciliteze tranziția naturală către cetățeni/afaceri „smart” și comunități smart.

III. Concept, definiții

- 1) Tehnologii „smart”: reprezintă produse, echipamente sau componente ce conțin unități de procesare a datelor, senzori, sunt programabile și au capacitatea de conectare la Internet sau alte rețele de date, fiind utilizate în scopul culegerii de date din mediul înconjurător, îndeplinirii de comenzi primite, transmiterii și recepției de date și interacționării cu omul sau cu alte sisteme sau echipamente.
- 2) Servicii „smart”: reprezintă acele servicii destinate cetățenilor sau mediului de afaceri dintr-o comunitate sau localitate, furnizate public cu ajutorul sau prin intermediul tehnologiilor „smart”.
- 3) Comunități/localități „smart”: reprezintă comunități sau localități care utilizează în mod curent servicii „smart” pentru satisfacerea nevoilor sau cerințelor particulare identificate sau manifestate de cetățeni sau mediul de afaceri din aria geografică acoperită.
Comunități/localități integral „smart”: reprezintă comunități sau localități în care toate nevoile identificate sau manifestate de cetățeni sau mediul de afaceri din aria geografică acoperită.
- 4) Comunitate/localitate furnizoare de servicii „smart”: reprezintă comunități sau localități „smart” care furnizează servicii „smart” de utilitate pentru comunitățile sau localitățile din vecinătatea lor.

IV. Scop, obiective, principia

Scop:

- Promovarea tehnologiilor inovative care cresc calitatea vieții;
- Utilizarea tehnologiilor „smart” pentru dezvoltarea durabilă a comunităților.

Obiective generale

- Creșterea nivelului general de cunoaștere ce privește la conceptul „smart city” și la tehnologiile „smart”;
- Promovarea implementării de proiecte ce utilizează pe scară largă tehnologii „smart”;
- Facilitarea tranziției către o administrație „smart”.

Principii

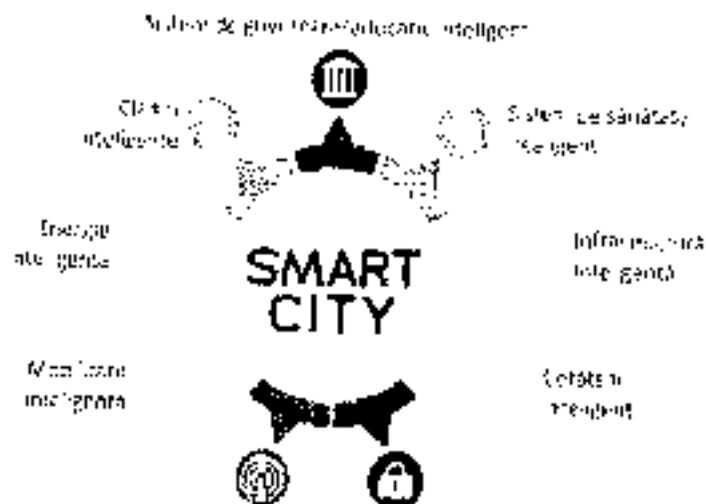
V-ați întrebat vreodată cum poate începe schimbarea, transformarea unei comunități pentru a deveni „smart”? De când poate începe, unde poate fi făcut primul pas? Dacă oricare din acțiunile de mai jos se realizează în mod uzual într-o comunitate, membrii acesteia sunt deja parte a unei comunități „smart”, iar ei, la rândul lor, parcurg această transformare la nivel individual:

- colectează selectiv deseurile casnice de fiecare dată când aruncă gunoiul;
- lasă apa să curgă doar atât timp cât o folosesc; irigă inteligent, micșorând pierderile de apă;
- nu poluează solul cu substanțe nocive, le colectează separat și le dau spre reciclare;
- dau echipamentele electronice și electrocasnice vechi spre reciclare;
- protejează vegetația și viețile sălbatice de acțiuni distructive sau dăunătoare;
- plantează arbori sau alte forme de vegetație;
- reduc deplasările auto la minimum necesar, reducând consumul și gradul de poluare;
- respectă nivelul fonic general;
- utilizează tehnologii moderne, nepoluante, pentru iluminatul casnic, aparatura electronică și electrocasnică etc.

Rețes de aici o serie de principii de bază pentru ca o comunitate sau localitate să se poată numi „smart”, după cum urmează:

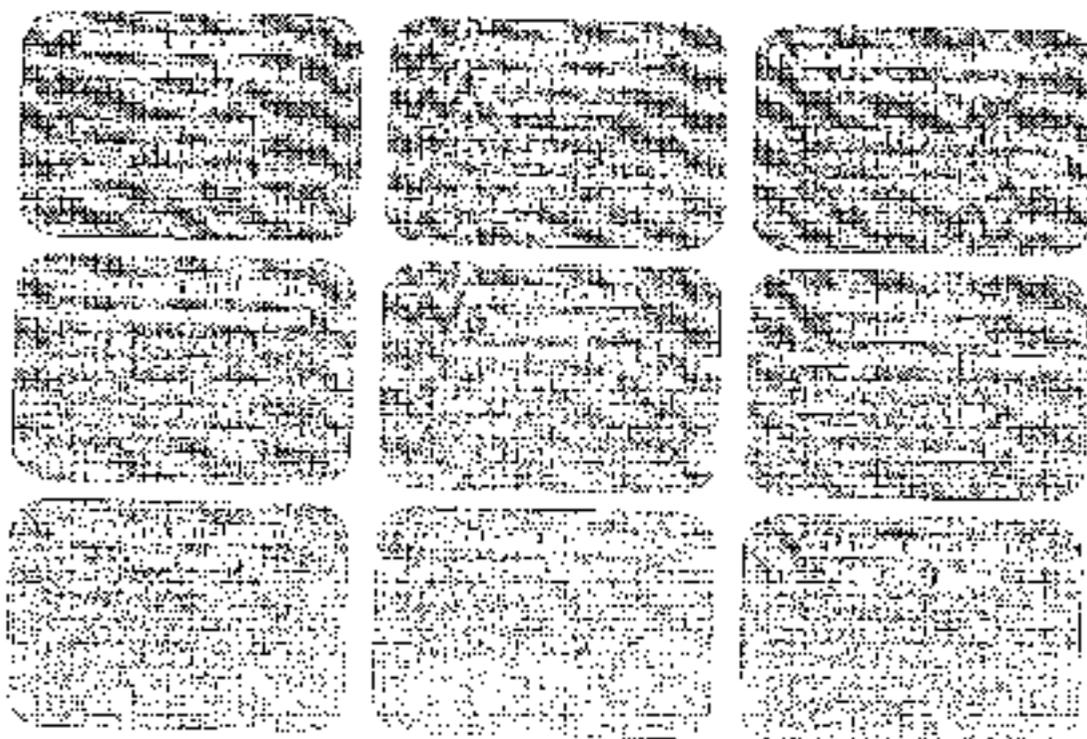
- Respectul față de mediul înconjurător și viață, în general;
- Respectul față de lege, față de comunitate și de membrii acesteia;
- Utilizarea chibzuită a resurselor disponibile și reciclarea acestora când este posibil;

- Reducerea dependenței de resursele epuizabile;
- Creșterea implicării active a membrilor comunității în rezolvarea problemelor acestora;
- Urmărirea unei dezvoltări durabile, coordonate și raționale la nivel individual și al comunității.

V. Domenii de aplicare

PARAMETRI CHEIE CARE VOR DEFINI UN SMART CITY ÎN 2020

V.1. Infrastructură și comunicații electronice

TELECOMUNICAȚIILE – elementul de bază către Smart City.

Smart City este un concept inovator care, dincolo de explicațiile tehnice, definește orașul cu care locuitorii săi pot interacționa și care funcționează într-un mod inteligent.

Un oraș inteligent este un ecosistem caracterizat prin existența unui set de procese parțial digitalizate și care urmărește eficiențizarea, prin intermediul soluțiilor IT&C, a interacțiunilor dintre locuitorii săi, administrație și mediul de afaceri local.

Astfel, este necesară implicarea unor echipe operaționale multidisciplinare și implementarea de soluții tehnice, pe baza unei strategii inițiate și validare de specialiști în planificare urbană, care pot genera rezultate pe termen mediu și lung, fiind necesar ca inițiativele de aplicare a conceptului smart city/community să fie proiectate și lansate de către cei care înțeleg cel mai bine „metabolismul unui oraș”, respectiv specialiștii în urbanism și planificare urbană, specialiștii în comunicații electronice, energie, mediu etc. iar acestea să se aplice în ordine progresivă (prioritizare). Prin urmare, soluțiile eficiente preluate din experiențele anterioare de bune practici s-au dovedit a fi rezultatul unei abordări multidisciplinare și strânse colaborări între specialiștii din diferite domenii, cum ar fi: urbanisti, arhitecți, constructori, ingineri, furnizori de servicii, responsabili de elaborarea politicilor publice, oameni de afaceri și antreprenori, societatea civilă, mediul academic și, nu în ultimul rând, cetățenii.

La nivelul localităților există o serie de sectoare, domenii, care nu pot deveni „smart” fără o dezvoltare corespunzătoare a infrastructurilor de comunicații electronice care să permită monitorizarea și administrarea acestor domenii. Fără cele mai importante dintre aceste domenii sau sectoare se numără:

Telecomunicațiile (elementul de bază în cadrul conceptului smart city);

Infrastructura energetică (smart grid);

Infrastructura de transport (mobilitate);

Infrastructura de apă potabilă și canalizare;

Telecomunicațiile, respectiv comunicațiile electronice realizate prin mediu fizic (ex: cablu conductor, fibră optică) contribuie la interfațarea tuturor echipamentelor și aplicațiilor prin care sunt monitorizate și gestionate toate celelalte infrastructuri smart. Similar radiocomunicațiile, respectiv comunicațiile electronice fără fir, au un aport semnificativ în interconectarea rețelelor, serviciilor și infrastructurilor în arii geografice cu o acoperire mai redusă a rețelelor de telecomunicații. La nivelul comunităților, rețelele de comunicații electronice trebuie dezvoltate astfel încât să permită o acoperire cu o granularitate cât mai

ridicată, o penetrare cât mai bună a serviciilor și să fie corepunzător protejate/securizate fizic (canalizații subterane, rețele distribuite de antene, etc.).

V.2. Energie verde și mediu

Trebuie evidențiat faptul că implementarea conceptului de localitate/comunitate „smart” aduce beneficii imediate, cu impact semnificativ asupra calității vieții cetățenilor și asupra mediului, aceste două elemente reprezentând, de fapt, cei mai importanți indicatori, la nivel mondial, pe care ar trebui să-i monitorizăm, în vederea îmbunătățirii lor. Dour așa putem contribui la asigurarea unui climat echilibrat pe termen lung, care să permită dezvoltarea durabilă a comunităților și continuitatea însăși societății umane. Absolut toate celelalte elemente, din zona socială și economică, sunt subsecvente acestor doi indicatori primordiali: calitatea vieții și calitatea mediului.

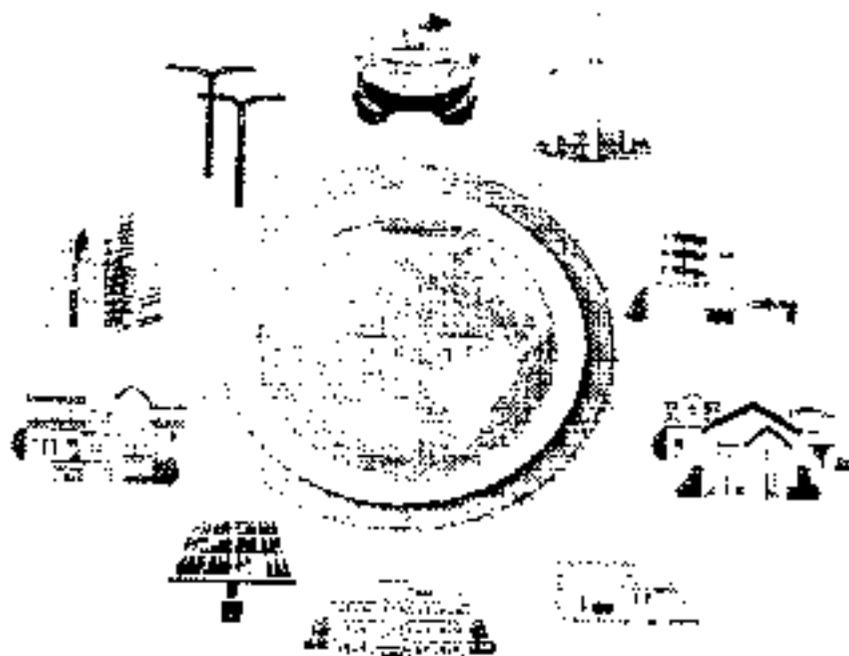
Este nevoie să intervenim imediat pentru a asigura și păstra pe termen îndelungat echilibrul cu mediul înconjurător, cu natura, astfel fiind necesar să identificăm și să aplicăm soluții inteligente în absolut toate domeniile de acțiune, pornind de la infrastructură și energie și mergând până la sănătate, educație și mobilitate.

Cu toate că aceste lucruri sunt mediatizate la nivel mondial, în urma unei analize succinate, una din problemele majore identificate în România, o reprezintă implicarea încă redusă din partea administrațiilor publice locale, a celor care coordonează comunitățile urbane, pentru implementarea soluțiilor inteligente din domeniul infrastructurii, energiei, comunicațiilor.

transportului, sănătății, calității mediului și multe altele ar fi de interes, acor amintindu-le doar pe cele mai uzual abordate.

Administrația publică, împreună cu membrii comunității, ar trebui să se concentreze pe identificarea modalităților de implementare a acestor soluții care vizează eficiența energetică la nivelul consumatorului dar și în zona de producție a acestora, în special prin utilizarea energiei verzi, regenerabile (energia solară, eoliană și geotermală)

Promovarea proiectelor care vizează utilizarea la nivelul fiecărui imobil (clădire) a panourilor solare pentru producerea apei calde și a panourilor fotovoltaice, în vederea producerii energiei electrice reprezintă una din metodele mai accesibile pentru creșterea treptată a gradului de utilizare a tehnologiilor de producere a energiei verzi. În situația în care această abordare este sprijinită și de către Stat, prin finanțarea proiectelor din fonduri naționale, comunitare sau alte fonduri disponibile, se creează premisele de scădere a costurilor energiei verzi și de creștere a momentum-ului necesar implementării și utilizării pe scară globală atât a energiei verzi, cât și a tehnologiilor „smart” complementare, precum cele pentru controlul iluminatului de interior și exterior, controlul parametrilor ambiențali (temperatură, umiditate etc), creșterea calității aerului în încălzi, controlul consumului de energie electrică etc, realizate local sau de la distanță, prin Internet. Un exemplu de implementare a acestui concept este prezentat în figura de mai jos, ce evidențiază numai o parte din posibilitățile și beneficiile ce pot fi obținute.

V.3. Siguranța publică

Evoluția tehnologică modernă aduce cu sine unele riscuri, dar și beneficii în creșterea nivelului de siguranță și securitate publică. Tehnologiile „smart”, împreună cu tehnologiile mobile permit, în prezent, o paletă largă de servicii destinate cetățenilor. În acest sens, următoarele categorii de servicii „smart” (prin utilizarea tehnologiilor „smart”) sunt considerate importante pentru comunitate:

Măsuri privind siguranța și securitatea copiilor și tinerilor în interiorul și în proximitatea unităților de învățământ, locurilor de joacă și altor spații în mod uzual frecventate de copii și tineri;

Măsuri privind securitatea bătrânilor în public și în privat, în special în condiții climatice dificile acestora;

Măsuri privind detectarea timpurie a situațiilor violente, potențial conflictuale, sau generatoare de incidente, precum ambulația, aglomerații umane neautorizate, probleme de trafic auto etc și notificarea acestora către cetățeni, până la rezolvarea legată;

Măsuri de facilitare a apelării la serviciul de urgență în situații de criză sau urgență ce au loc în mediul privat sau în mediul public;

Măsuri de detectare timpurie, acolo unde este posibil, și informare și avertizare timpurie a cetățenilor cu privire la situații climatice sau de mediu deosebite, situații de urgență, sau alte evenimente cu potențial dăunător accentuat;

Măsuri de redirecționare controlată a traficului auto pentru optimizarea deplasării vehiculelor și persoanelor.

V.4. e-Sănătate

Accelerarea continuă în domeniul cunoașterii, inovării și dezvoltării tehnologice influențează marcant toate domeniile existenței și performanței umane. Globalizarea, creșterea și mobilitatea demografică creează noi raporturi și nevoi sociale, biologice, economice și culturale.

Particularitățile dezvoltării spațiale a teritoriului în condițiile concentrării urbane a populației atrase de forța economică a noilor tehnologii creează premisele unor structuri gigantice – megalopolisuri care trebuie să îndeplinească noi funcțiuni de corelare și interdependență multisectorială.

Migrația continuă sat – oraș crește presiunea asupra aglomerațiilor urbane care trebuie să facă față unor provocări majore în special în zona serviciilor și a asigurării calității vieții. România în 2050, după previziunile ONU, va avea încă în rural cea 38% din populație.

În contextul demografic și economic actual al României, capacitatea scăzută de acoperire a costului vieții are consecințe directe asupra stării de sănătate și a speranței de viață sănătoasă. Optimizarea utilizării resurselor disponibile, pentru asigurarea unor condiții sustenabile de dezvoltare viitoare reprezintă provocarea tuturor comunităților înțelepte care vor știu și pot să se adapteze noilor provocări ale viitorului. Familiarizarea cu unele abordări și realizări din practica internațională și românească permite identificarea unor noi perspective specifice fiecărei comunități deschise spre viitor. Creativitatea și capacitatea de mobilizare comunitară vor fi instrumentele de realizare a performanței dezvoltării durabile, cu direcție și sens alese de însuși membrii comunității.

Majoritatea modelelor și programelor actuale de orașe inteligente menționează și propun proiecte de creștere a performanțelor sistemului de sănătate și a calității vieții.

Telemedicina și serviciile medicale.

Sănătatea a devenit o problemă majoră la nivel global, care îndepărtă concentrarea a atenției la nivel național și comunitar. Tendințele de adaptare a serviciilor de sănătate explorează soluții posibile în contextul actual având în vedere că

accesibilitatea și calitatea serviciilor medicale au un rol major în influențarea stării de sănătate a populației.

Provocările majore ale sistemelor de sănătate sunt reprezentate de creșterea continuă a costurilor, a cererii de servicii și a calității acestora, a creșterii siguranței pacientului, îmbătrânirea populației, lipsa de personal și dezvoltarea serviciilor de îngrijiri la domiciliu. Sistemele de sănătate se vor concentra mai mult pe împlinirea cererii și satisfacției pacientului cu o participare tot mai informată a acestuia în cadrul unei adevărate relații de parteneriat.

Noile tendințe în domeniu trebuie să țină seama de faptul că pacientul, tot mai informat, va permite realizarea unei relații benefice de parteneriat cu furnizorii de servicii medicale. În contextul României căute alternative de îngrijire, noile standarde de siguranță și calitatea serviciilor impun o nouă abordare în utilizarea integrată a domeniilor de performanță și competențe avansate.

Informatizarea sistemului medical cu dezvoltare în etape succesive permite integrarea într-un sistem coerent a dosarului electronic al pacientului, cardului de sănătate, prescripția electronică, sistemul de suport pentru luarea deciziilor, comunicarea medic - pacient, monitorizarea la distanță, serviciile de suport a pacienților pentru luarea deciziilor,

telemedicina, optimizarea fluxului de pacienți precum și controlul costurilor și al calității serviciilor.

Telemedicina definită ca totalitatea sistemelor care ajută la procesul de îngrijire a sănătății prin schimbul eficient de informație medicală. (Bannet, 1978), presupune un model integrat de îngrijire a sănătății bazat pe resurse tehnologice, organizatorice și sistemice. Altfel formulat, un sistem digital de suport integrat - în timp real, destinat îmbunătățirii stării de sănătate a cetățenilor

Aproape 50 specialități medicale utilizează acum tehnologii de telemedicină. Teleradiologia și tele-monitorizarea reprezintă în prezent aproximativ 50% din aplicațiile utilizate la nivel European. Telemonitorizarea eficientă pentru îngrijirea bolilor cardiace, în special a celor cu risc ridicat de infarct (dar și a altor boli cronice), reprezintă una din tehnologiile "smart" care au schimbat dramatic prognosticul acestor afecțiuni. Domeniile telemedicinii intrate în practica curentă sunt: teleradiologia, telecardiologia, telenatologia, teledermatologia, teleconsultația, telemonitorizarea, telechirurgia, teleoftalmologia, mentoringul și cea de a doua opinie.

Direcții de dezvoltare

Dezvoltarea infrastructurii tehnologice de suport pentru serviciile de sănătate permite diminuarea costurilor serviciilor, integrarea datelor pacienților într-un sistem unitar, conform standardelor internaționale pentru diagnostic, tratament,

monitorizare și îngrijire continuă, indiferent de locația în care se află pacientul, asigurarea securității utilizării datelor pacienților.

Modelarea unui sistem al serviciilor de sănătate fără frontiere - fără bariere de timp și spațiu.

Soluțiile trebuie să răspundă obiectivelor reformării sistemului de sănătate: îmbunătățirea stării de sănătate a populației, îmbunătățirea calității serviciilor și practicii medicale, îmbunătățirea fluxurilor în și între instituțiile medicale, controlul și diminuarea costurilor, respectarea cerințelor reglementărilor în vigoare.

În loc de concluzii, putem afirma că industria serviciilor medicale se confruntă cu provocări majore iar tehnologia are și va avea un rol foarte important de jucat. Dezvoltarea asistenței medicale integrate permite furnizarea continuă, pentru întreaga populație, servicii de înaltă calitate prin optimizarea utilizării resurselor disponibile.

Pentru viitor, e-Sănătatea este o provocare majoră în beneficiul cetățenilor care necesită cooperarea și coordonarea la toate nivelurile posibile, cu scopul de a permite schimbul de idei, expertiză și proceduri. De asemenea, putem afirma că implica comenzi și specialiști din lumea întreagă (comunitatea națională și internațională).

V.5. Educație, turism

Educația este elementul esențial care stă la baza unei societăți dezvoltate. Conceptul de educație SMART nu definește un dispozitiv inteligent, ci mai degrabă o schimbare a sistemului educațional într-unul eficient și de calitate. Esența educației inteligente este de a crea medii propice pentru utilizarea tehnologiilor inovative, astfel încât metodele pedagogice să conducă spre sporirea gradului de înțelegere al elevilor și rezultate eficiente. Acest cadru definește trei elemente esențiale în educația inteligentă, și anume: medii inteligente, pedagogie inteligentă, elev inteligent.

Dezvoltarea conceptului de educație inteligentă are drept fundament ideea de digitalizare. Una dintre componentele importante ale cetățeniei digitale o reprezintă alfabetizarea digitală. Aceasta implică navigarea critică și cu încredere, evaluarea și crearea de informații folosind o paletă cât mai largă de instrumente digitale. De asemenea, elevii trebuie să fie conștienți de drepturile pe care le au în mediul online și care merg mână-în-mână cu responsabilitățile. Educația transmisă prin metode digitale, la fel ca și cea tradițională, este recomandabil să înceapă de la vârste cât mai mici. Elevii sunt nativ digitali, deci apetența acestora pentru noile tehnologii este una firească, iar acomodarea cu acestea se face foarte rapid. Este nevoie însă de o deschidere similară din partea formatorilor.

Educația și formarea profesională joacă un rol cheie în creșterea competitivității economice, iar investițiile în capitalul uman, în special în educație, cercetare și dezvoltare sunt investiții cu un randament ridicat pe termen lung.

În societatea românească există o largă recunoaștere a faptului că educația reprezintă factorul strategic al dezvoltării viitoare a țării, prin contribuția sa esențială la modelarea multidimensională și anticipativă a capitalului uman. Educația trebuie percepută ca o cale spre dezvoltarea durabilă care, de fapt, este un proces de învățare în căutarea de soluții inovative.

Un rol important în procesul de modernizare al infrastructurii de educație și formare profesională îl are tehnologia informației și comunicațiilor. În ultimii ani se observă o tendință spre proiecte și platforme educaționale în mediul online, pentru acestea fiind nevoie atât de investiții financiare cât și de soluții bine optimizate și cât mai oportune privind utilizarea tehnologiei suport. Accesul la educația online este o alternativă atât în privința costurilor de mobilitate teritorială cât și din punct de vedere al accesibilității la informații din diverse domenii prin platforme informatice dedicate, multe dintre ele la nivel internațional.

Un exemplu de serviciu de „smart” este teleprezentă. Implementarea de soluții digitale care asigură interconectarea școlilor sau liceelor prin teleprezentă și prin tablă interactivă, astfel încât elevii din instituții diferite să poată participa simultan la aceeași lecție, reprezintă un nou

model de servicii educaționale ce a asimilat noile tehnologii IT&C. Teleprezența asigură accesul elevilor din zone izolate sau cu dizabilități locomotorii la conținut de calitate și le facilitează contactul cu profesorii din alte orașe. Astfel, elevii din orașe și instituții diferite, sau elevii cu dizabilități locomotorii, pot vizualiza și participa simultan la o lecție derulată într-una dintre școli. Totodată, aceștia pot interacționa folosind tabla digitală, vizualizând și modificând, în timp real, conținutul. Acesta este înregistrat și încărcat pe o platformă online dedicată pentru a fi ulterior accesat de către elevi. De asemenea, profesorii din localități diferite au ocazia de a interacționa în timp real în beneficiul elevilor.

Turismul inteligent este, de asemenea, un progres natural al serviciilor clasice de turism. Utilizarea pe scară largă a tehnologiilor IT&C a generat o serie de oportunități pentru dezvoltarea serviciilor de turism prin intermediul Internet-ului, în beneficiul atât al companiilor (acces la clienți, diversificarea serviciilor, a mijloacelor de interacțiune etc), cât și al clienților (modalități alternative de informare, de acces la serviciu, diversificarea ofertei, comandă și plată la distanță etc). Utilizarea generalizată a rețelelor social-media și creșterea continuă a utilizării tehnologiilor mobile au dus la o dinamică accelerată caracterizată de creșteri ale cantității și calității informației disponibile, cu impact direct asupra creșterii consumului de servicii turistice inteligente.

V.6. Smart administration

Trăim într-o lume în care cetățeanul devine din ce în ce mai conștient de drepturile sale, în completarea obligațiilor pe care Statul așteaptă ca acesta să si le îndeplinească. Situația aceasta este în mod natural generată de schimbările prin care trece administrația publică din toate statele membre, inclusiv România. Implementarea și utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a serviciilor de e-guvernare destinate cetățenilor și mediului de afaceri, completat cu mobilitatea oferită de echipamentele moderne de comunicații electronice, dăce utilizarea tehnologiilor Internet la un alt nivel în cadrul comunităților din România și din întreaga Uniune Europeană. Accesarea prin Internet a informațiilor despre instituțiile publice, completarea de formulare online, comerțul electronic, plata online a taxelor și impozitelor, depunerea prin Internet a declarațiilor către ANAF, utilizarea e-mail-ului sau documentelor semnate electronic în relația cu instituțiile publice devin, din ce în ce mai mult, modalități normale de interacțiune cu administrația publică. Beneficiile utilizării serviciilor publice online sunt uriașe atât la nivelul administrației publice cât, mai ales, la nivelul cetățenilor și mediului de afaceri. Timpul recuperat de la cozile la ghișee sau în trafic, micșorarea timpului de așteptare în picioare, în căldură sau în frig, reducerea timpului de rezolvare, reducerea dependenței de programul de lucru la ghișeu, diversificarea mijloacelor de informare sau de interacțiune, sunt beneficii evidente pentru persoanele ce trebuie să interacționeze cu administrația publică. Trebuie evidențiat faptul că schimbarea aceasta a pornit din interiorul

administratiei publice și a dus, treptat, la educarea continuă a cetățenilor și creșterea constantă a gradului de utilizare a serviciilor publice online. Completați cu reducerea birocratiei, creșterea transparenței și a eficienței prin utilizarea tehnologiilor moderne și automatizarea fluxurilor administrative, administrația publică din România face pași importanți către o administrație „smart”, suplă, adaptabilă și eficientă. Totuși, pentru atingerea acestui deciderat la nivelul întregii țări mai sunt necesare măsuri de simplificare administrativă, de creștere a gradului de interoperabilitate electronică dar și organizațională, sau de creștere a nivelului de securitate cibernetică. În special în contextul introducerii tehnologiilor „smart” bazate pe tehnică de calcul modernă și utilizare a Internetului.

Reducerea consumului general de energie și materiale prin utilizarea tehnologiilor „smart” și a datelor colectate de la echipamentele utilizate în furnizarea serviciilor „smart”, proiectarea inteligentă a dezvoltării localităților, sunt metode prin care comunitățile umane sub coordonarea unei administrații „smart” pot atinge sinergia necesară pentru o dezvoltare durabilă. Așa cum este de așteptat, este necesară identificarea indicatorilor comuni la nivel național care, prin măsurători comparative, să poată certifica evoluția constantă a comunităților umane și, implicit, a administrațiilor publice ce le conduc. Suplimentar, pentru ca schimbarea deja începută să se deruleze în condiții optime, este recomandat ca instituțiile publice să poată realiza un management eficient al schimbării și tranziției către noi nivele de eficiență și specializare în furnizarea de servicii publice către cetățeni și medii de afaceri locale.

V.7. Smart local businesses

O afacere înde ca, prin însăși natura sa, să fie „smart”. Pentru a exista, o afacere trebuie să creeze valoare adăugată suficientă achitării tuturor datoriilor către angajați, parteneri, debitori și către Stat, precum și pentru a putea asigura resursele necesare dezvoltărilor viitoare și adaptării la condiții noi de piață. Cum toate acestea se realizează de obicei în condiții de mediu concurențial, rezultă că o afacere beneficiază de un grad superior de performanță, suplețe și adaptabilitate, comparabil cu o instituție publică clasică. Cu toate că acestea sunt, în general, un avantaj, în situații particulare pot genera un efort mai mare de identificare și abordare a oportunităților pentru a menține o profitabilitate

ridicată comparativ cu alți actori din piață. Spre deosebire, administrația publică beneficiază de o latență mai mare în identificarea oportunităților de dezvoltare. Deși tehnologiile „smart” au captat destul de recent interesul administrațiilor publice din Uniunea Europeană, mediul de afaceri le-a implementat de mult și le utilizează cu succes, fiind în sine o exemplificare a beneficiilor generate. Astfel, utilizarea Internet-ului pentru prezentarea companiei, schimburi electronice de mesaje, simplificarea fluxurilor operaționale, optimizarea comunicării sau comerțul electronic sunt exemple de succes aplicate de mulți ani în mediul de afaceri. Similar,

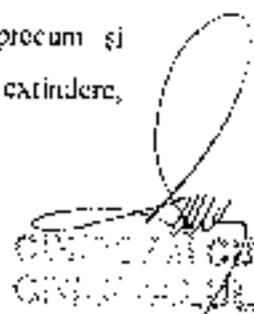
utilizarea tehnologiilor moderne „smart”, concretizate în optimizări ale costurilor cu materiile și materialele, cu consumul de energie sau de apă, a fost aplicată de companii mult înainte administrațiilor publice. Productivitatea personalului a crescut, de asemenea, semnificativ, odată cu introducerea pe scară largă în mediul privat a echipamentelor de calcul și aplicațiilor informatice specializate și performante. În societatea umană modernă, practic supraviețuirea unei companii poate ajunge să depindă de capacitatea acesteia de adaptare la noi tehnologii și noi provocări, de capacitatea acesteia de a găsi răspunsul potrivit care să ducă spre dezvoltare. Din această perspectivă, principiile mai sus-enunțate se pot constitui în bariere temporare pentru unele componente ale mediului de afaceri, situație în care este necesară intervenția organelor specializate ale Statului pentru respectarea regulilor general acceptate și promovare prin cadrul normativ. Utilizarea tehnologiilor noi și apartenența la comunități „smart” permite companiilor identificarea de noi nișe de business și de optimizare a costurilor, în special în condiții de sprijin al dezvoltării locale a mediului de afaceri prin facilitarea accesului la finanțare din fonduri naționale sau structurale. Se crează astfel, cu sprijin din partea Statului, condițiile dezvoltării inteligente a companiilor, ca parte componentă a comunităților „smart” în vederea atingerii aceluiasi deziderat de dezvoltare durabilă a acestor comunități și membrilor lor.

VI. Catalogul serviciilor „smart” în administrația publică

Nevoia acestui ghid propus de MCSI a apărut în urma constatării nivelului redus de interes care este acordat în România tehnologiilor „smart” și conceptului „smart city”, în comparație cu interesul care le este acordat în celelalte state membre, sau la nivel global în statele dezvoltate.

Pentru o mai bună popularizare a informațiilor privind conceptul și tehnologiile, precum și pentru o mai bună cunoaștere a exemplelor de implementări, MCSI propune realizarea unui catalog al instituțiilor ce au implementat servicii „smart” în România. Catalogul va conține informații despre instituție, despre comunitate/localitate, funcționalități oferite utilizatorilor, modul de utilizare etc.

Cum furnizarea serviciilor „smart” se realizează în general pe arii în general mai întinse, iar de acestea beneficiază atât membrii comunității/localității, cât și alte persoane din vecinătatea acesteia sau care o tranzitează, MCSI propune de asemenea extinderea catalogului cu informații despre instituțiile publice ce au atins chiar nivelul de furnizori de servicii „smart” pentru comunități sau localități limitrofe. În completarea celor anterioare, informațiile vor viza serviciile oferite (tipul serviciului, funcționalități, aria acoperită etc), precum și informații privind indicatorii măsurabili, număr de utilizatori, posibilități de extindere, interoperabilitate sau securitate cibernetică. Exemple de astfel de servicii ale

instituțiilor publice furnizoare pot viza transportul de persoane, calitatea mediului înconjurător, aspecte de infrastructură urbană, siguranță și sănătate publică etc.

VII. Interoperabilitatea electronică

Interconectarea echipamentelor și schimbul de date cu mediul înconjurător, alte echipamente și utilizatori umani reprezintă unul din fundamentele tehnologiilor „smart”. Dintre acestea, interoperabilitatea electronică tratează, în contextul prezentului ghid, schimbul de date între echipamente „smart” și/sau cu sisteme informatice complexe. Interoperabilitatea electronică reprezintă astfel o condiție de bază pentru ca un serviciu „smart” să existe și să funcționeze. Fără interoperabilitate nu se poate discuta de servicii „smart”, nu se poate discuta de sisteme complexe și schimburi de date în format electronic.

Din această perspectivă, autoritățile publice care implementează servicii „smart” trebuie să ia în considerare necesitatea ca sistemele informatice și echipamentele electronice ce deservesc serviciile implementate să aibă capacitatea de a schimba date între ele, cu mediul înconjurător sau cu utilizatorii umani, în formate inteligibile de fiecare dintre acești actori. Pentru aceasta este necesar ca autoritățile publice să abordeze cel puțin aspectele de interoperabilitate sintactică necesare schimbului de date. În contextul în care aspectele semantice devin importante în implementarea serviciilor „smart” destinate cetățenilor sau mediului de afaceri, acestea trebuie de asemenea tratate. Abordarea acestor aspecte face ca infrastructurile IT&C aferente serviciilor publice electronice ale autorităților publice să poată comunica și schimba date între ele în formate comune, inteligibile. Este necesar a se lua în considerare, de asemenea, schimbul de date între sisteme aparținând unor autorități publice diferite, cu specificații tehnologice diferite. În rezolvarea aspectelor legate de interoperabilitatea sintactică și semantică MCSI are capacitatea și abilitatea legală pentru a oferi întregul suport autorităților publice prin reglementarea, împreună cu autoritățile publice responsabile, standardelor de interoperabilitate pe diferite domenii de interes. Implementarea tuturor cerințelor de interoperabilitate electronică este în sarcina autorităților publice responsabile.

VIII. Securitate cibernetică

Securitatea cibernetică reprezintă un deziderat de maximă importanță privitor la orice sistem informatic. Atunci când sunt analizate servicii „smart” aparținând unor autorități publice, ce tratează date privind infrastructuri sau servicii de bază pentru comunitățile urbane, este necesară asigurarea unui nivel suplimentar de securitate cibernetică. Similar, dacă datele

colectate privesc informații cu caracter personal, precum datele medicale, sau date educaționale. Un nivel mai ridicat de securitate cibernetică este necesar.

Mai mult, schimbul de date între sisteme informatice, chiar și aparținând aceleiași autorități publice. Fără a mai vorbi despre sisteme aparținând unor instituții diferite, se bazează pe utilizarea unor standarde omogene, inclusiv în ceea ce privește securitatea cibernetică. Diferențe între standardele de securitate cibernetică pot duce la imposibilitatea schimbului de date. Pentru rezolvarea acestor aspecte se evidențiază rolul MCSI în ceea ce privește, împreună cu

autoritățile publice responsabile, de reglementare a standardelor de securitate cibernetică necesare asigurării schimbului de date realizat în condiții optime de siguranță și securitate cibernetică. Rămâne, totuși, responsabilitatea directă a autorităților publice să asigure implementarea tuturor cerințelor necesare de securitate cibernetică în serviciile „smart” pe care le furnizează cetățenilor și mediului de afaceri local.

IX. Monitorizarea calității aerului - protejarea mediului

Soluția de monitorizare a calității aerului asigură orașelor capacitatea de a analiza în profunzime cauzele care stau la baza poluării aerului și permite urmărirea impactului poluării într-o anumită zonă. În plus, poate oferi date concrete Instituțiilor de Sănătate Publică. Este o soluție care poate fi pusă în practică cu ușurință, în orice loc, la costuri mult mai mici față de soluțiile tradiționale.

Beneficii

- Impulsionază turismul oferind oamenilor informații asupra calității aerului
- Ajută în lupta împotriva poluării măsurând calitatea aerului
- Economisește resurse financiare

- Asigură o speranță de viață mai mare pentru cetățeni

X. Managementul informațiilor - informații complete asupra orașului

Managementul informațiilor permite municipalității să vizualizeze și să înțeleagă ce se întâmplă în oraș, pentru a putea acționa pe baza informațiilor respective.

Autoritățile vor folosi informațiile pentru a conduce orașul la fel cum un șofer folosește tabloul de bord, dar cu mult mai multă flexibilitate.

Beneficii

- Integrează diferite surse de informații din date existente sau noi
- Sprijină procesul decizional oferind o mai bună înțelegere asupra tiparelor și tendințelor
- Arată cetățenilor progresul prin afișarea publică a diverselor informații
- Prezintă cetățenilor informații relevante

XI. Încărcarea mașinilor electrice - soluție pentru un oraș modern

Soluția inteligentă pentru alimentarea vehiculelor electrice combină infrastructura de alimentare cu un software ușor de utilizat care ajută șoferii vehiculelor electrice să găsească să rezerve și să plătească foarte ușor pentru alimentarea acestora.

Beneficii

- Crește eficiența pentru furnizorii de servicii de alimentare a vehiculelor electrice
- Aduce plus valoare proprietarilor de parcare
- Îmbunătățește experiența șoferilor de vehicule electrice
- Asigură autonomie mașinilor electrice prin accesul la o rețea internațională de puncte de alimentare
- Respectă politicile de mediu

XII. Parcare inteligentă - optimizarea locurilor de parcare

Soluția de parcare inteligentă asigură gestionarea locurilor de parcare, în special în zonele urbane aglomerate. Aceasta se bazează pe utilizarea senzorilor și/sau a camerelor video de supraveghere. Soluția oferă șoferilor informații în timp real cu privire la locurile de parcare disponibile.

Beneficii

- Trafic fluidizat, mai puțină aglomerație, mobilitate sporită a șoferilor
- Reducerea costurilor cu personalul de supraveghere a parcarilor
- Reducerea riscului de amenzi pentru parcare
- Protecția mediului prin reducerea emisiilor de carbon
- Eficiență mai mare a monitorizării traficului
- Vizibilitate în timp real a nerespectării regulilor de parcare

XIII. Siguranță publică - soluție de supraveghere video

Soluția de siguranță publică inteligentă permite municipalității să utilizeze camerele de supraveghere legate în rețea în combinație cu o gamă largă de module performante de analiză video, pentru a eficientiza aplicarea legii și pentru a îmbunătăți semnificativ siguranța generală a orașului.

Beneficii

- Ajută echipa de supraveghere să se concentreze mai degrabă pe evaluarea incidentului și pe intervenție decât pe detectarea acestuia
- Permite controlul costurilor
- Asigură supraveghere video automată; camera vede, algoritmul detectează, iar omul acționează
- Garantează integritatea în cadrul supravegherii
-

XIV. Managementul transportului public - administrarea modernă a transportului public

Managementul transportului public ajută municipalitatea să facă transportul public mai ușor de utilizat și mai fiabil, iar în același timp ajută la optimizarea operațiunilor cu noile caracteristici integrate, cum ar fi emiteră de bilete și sincronizarea semafoarelor.

Soluția combină tehnologii inteligente pentru a spori eficiența, siguranța și coordonarea între diferitele rețele de transport din interiorul orașului.

Beneficii

- Informații în timp real asupra traficului mijloacelor de transport public
- Gestionarea mai eficientă a mijloacelor de transport public
- Posibilitatea cetățenilor de a accesa sistemul de info-trafic de la distanță, prin intermediul telefoanelor mobile
- Opțiunea de culoare verde la semafor la cerere

XV. Iluminat stradal inteligent - optimizarea consumului de energie și asigurarea securității orașelor

Iluminatul stradal reprezintă peste 40% costurile cu energia ale unui oraș. Soluția reduce semnificativ facturile la energie, costurile de mentenanță, emisiile de gaze cu efect de seră îmbunătățind totodată sentimentul general de siguranță într-un oraș. Practic municipalitatea poate controla printr-o aplicație ciclurile de iluminat prin aprindere și stingere, poate defini criteriile de reducere a intensității luminii pentru optimizarea costurilor și a mentenanței, lucruri care nu au fost disponibile până acum.

Beneficii

- Consum redus de energie
- Reglarea intensității în funcție de gradul de ocupare
- Alertă în caz de furt de cupru
- Raportarea gradului de economisire și raport de mentenanță în timp real
- Rapoarte detaliate care compară traficul în intervale diferite de timp
- Siguranța cetățenilor

XVI. Managementul deșeurilor - soluție pentru un oraș curat

Soluția de management al deșeurilor este destinată să ajute companiile de utilități să își îmbunătățească serviciile de colectare a acestora. Soluția asigură un oraș curat, reduce costurile, îmbunătățește vizibilitatea problemelor legate de colectare și oferă modele noi și inovatoare de taxare. Soluția asigură un oraș curat, reduce costurile logistice cu până la 40%, furnizează informații detaliate privind nivelul de umplere a containerelor, îmbunătățește vizibilitatea problemelor legate de colectare și oferă modele noi și inovatoare de taxare.

Beneficii

- Reduce costurile de logistică cu ajutorul senzorilor de detectare a nivelului de umplere
- Este automată și ușor de utilizat
- Ajută la protejarea mediului
- Taxarea este bazată pe volumul containerului și numărul de algoritmi sau pe greutatea totală a deșeurilor

XVII. Telemedicina - soluții medicale de la distanță

Telemedicina este o soluție de consultații și monitorizări medicale la distanță bazată pe o infrastructură tehnologică modernă de comunicații și aplicații informatice. Sistemul este folosit pentru centralizarea datelor și raportarea lor către medici și pacienți.

Teleconsultație

Teleconsultația este modalitatea prin care pacienții pot intra în contact cu medicul specialist de la distanță, prin intermediul unui sistem de videoconferință sau tele-prezență.

Beneficii

- Conectază pacienții cu furnizorii de servicii medicale și specialiști pentru a facilita examinarea medicală de la distanță
- Reducerea costurilor și optimizarea activității medicale
- Acces facil și rapid al pacienților la servicii medicale de specialitate
- Permite consultații de tip „a doua opinie”

XVIII. Managed Wi-Fi

Managed Wi-Fi este o soluție oferită instituțiilor ce doresc să ofere acces la internet cetățenilor sau angajaților printr-o conectivitate Wi-Fi. Soluția se adresează unei game largi de business-uri: hoteluri, restaurante, mall-uri, expoziții, parcuri și spații publice sau clădiri de birouri.

Beneficii

- Permite funcții analitice avansate prin care puteți afla informații de valoare despre clienți
- Soluție scalabilă atât pentru spații reduse, cât și pentru zone extinse sau pentru evenimente atât în interior, cât și în exterior
- Promovarea produselor și serviciilor prin intermediul unui portal care poate fi personalizat conform identității companiei
- Permite accesul la rețeaua Wi-Fi gratuit, fără autentificare, pe baza unui cod/voucher sau a unui nume de utilizator și parolă.

X.PREVIZIUNI MACROECONOMICE – CONDITII PENTRU O DEZVOLTARE SUSTINUTA

Ultima prognoză macro-economică publicată de Comisia Națională pentru Prognoză (CNP) pentru perioada 2010 - 2015 se bazează pe ipoteza ca mediul de afaceri va rămâne stabil, iar creșterea economică a principalilor parteneri comerciali ai României nu va fi descendentă. Aderarea la UE a accelerat dezvoltarea socială și economică a României. Potențialul capitalului intern și forța de muncă sunt necesare pentru a susține o dezvoltare continuă în același timp în tendințele mondiale: globalizarea, dezvoltarea comunicațiilor și asigurarea tehnologiei pentru protecția mediului.

Creșterea economică

Conform prognozei macro-economice făcute de CNP, Produsul Intern Brut (PIB) al României va avea o medie de creștere de 1,5 - 2%, cu posibilitatea de a înregistra valori sub medie la începutul perioadei. Ca urmare, decalajele economice și sociale dintre România și membrii UE se vor reduce. În ceea ce privește oferta internă, se așteaptă ca rata de creștere să fie mai mare în comparație cu PIB-ul din construcții și servicii. Consumul intern va fi principalul motor al creșterii economice.

Creșterea economică a României pe termen mediu va permite îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației și o reducere a discrepanțelor economice și sociale dintre România și statele membre ale UE. Rata ridicată de creștere economică va fi în principal alimentată de cererea internă, și anume cererea de investiții (investiții străine precum absorbția de fonduri comunitare). Formarea brută de capital fix se așteaptă să crească cu o valoare actuală de 11,1%.

Prognoza principalilor indicatori macroeconomici este prezentată în următorii tabel:

Tabel: Prognoza indicatorilor macro-economiei pentru România

Indicator	U.M.	2010	2013	2015	2016	2025- 2042
						2025
	Surse oficiale (INS, CNP, BNR)			Proiecții		

Rata de creștere a PIB	%	0,5	4,4	5,2	3,0	2,0
Inflația, media anuală	%	3,7	2,5	2,3	2,0	2,0
Rata de schimb	RON/E	4,21	4,5	4,17	n.a.*	n.a.*

Inflația

Comisia Națională pentru Prognoza și "Economist Intelligence Unit" estimează o descreștere graduală a ratei anuale a inflației de la 5,7% în 2010 la 2,9% în 2013. Deși valorile prognozate pentru 2009-2012 sunt diferite (rata anuală a inflației estimată de Comisia Națională pentru Prognoza este mai mare decât cea estimată de "Economist Intelligence Unit") procesul de dezinflație continuă.

Pentru restul perioadei analizate, se estimează ca rata anuală a inflației va scădea la 2,5% (2011 - 2015), 2,3% (2016 - 2025) și la 2,0% (2026 - 2042).

În ceea ce privește rata de schimb, realizarea de prognoze pe termen mediu și lung se dovedește a fi un exercițiu deosebit de riscant. Având în vedere, pe de o parte cele mai recente evoluții ale cursului de schimb de la finele anului 2012 (când cursul de schimb în stărușitul lunii decembrie a atins un nivel de 4,43 RON/Euro) și, de cealaltă parte, declarațiile guvernatorului BNR, conform cărora BNR nu încurajează variațiile mari de curs. Consultantul a revizuit prognozele propuse de CNP în ceea ce privește rata de schimb la un nivel de 4,24 RON/Euro în 2011 și 4,45 RON/Euro în 2012. Conform Comisiei Naționale de Prognoza se estimează pentru anul 2013 un curs mediu de 4,5 RON/Euro.

Dezvoltarea sectorului privat în România

Procesul de privatizare în industrie este aproape încheiat. Activitățile care încă se privatizează sunt în sectorul energiei electrice și al resurselor naturale. Agricultură este evasi-privatizată; aproape 99% din valoarea adăugată în acest sector este datorată proprietății private.

În sectorul turismului, majoritatea capitalului social (aproximativ 92%) a fost transferat din proprietatea statului în cea privată și se așteaptă ca restul de 8% să fie privatizat în următoarea perioadă

Aportul crescut al sectorului privat a avut cel mai important rol în creșterea PIB în termeni reali în ultimii ani.

În ceea ce privește contribuția sectorului privat la PIB, nu se vor înregistra schimbări semnificative în următorii ani. Conform Comisiei Naționale a Prognozei, la sfârșitul lui 2010 contribuția sectorului privat la formarea PIB a fost de aproximativ 79%.

Ponderele sectorului privat în PIB și valoarea adăugată brută pe total și pe ramurile economiei naționale va avea următoarea evoluție:

**Tabel: Contribuția sectorului privat la valoarea adăugată brută,
pe sectoare economice (%)**

Sector	2010	2011	2013-2042*
Industrie	84,5	85,0	86,0
Agricultură, silvicultură, piscicultură, exploatare forestieră	99,0	99,4	99,5
Construcții	98,0	99,0	99,0
Total servicii	83,0	86,5	87,0
PRODUSUL INTERN BRUT	76,6	78,8	80,0

* proiecții ale Consultanților

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nivelul investițiilor din România se așteaptă să crească în următorii ani, conducând la o creștere a sectorului privat atât în termenii capitalului social, cât și al cifrei de afaceri.

Contribuția sectorului privat în termenii capitalului social și al cifrei de afaceri în economia totală este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel: Contribuția sectorului privat la economia națională (%)

	2010	2011	2013-2042*
Capital social	83,0	87,0	90,0
Cifra de afaceri	90,0	92,0	95,0

*proiecții ale Consultanților

Sursa: CNP

Nivelul de salarizare

Pentru perioada 2010-2013 Comisia Națională de Prognoză s-a înregistrat o creștere a câștigurilor medii lunare brute de la 1.845 RON la 2.210 RON în 2013. Pentru restul perioadei, Consultantul ia în considerare o creștere reală a salariilor similară cu creșterea economică.

Tabel: Evoluția câștigurilor medii lunare brute și nete pentru perioada 2010-2042

Indicator	2010	2011	2012	2013	2014-2019	2020-2042
Câștiguri medii lunare brute (RON/angajat)	1925	2010	2115	2230	2300	n.a.
Câștiguri medii lunare nete (RON/angajat)	1403	1464	1539	1620	1734	n.a.
Modificarea față de anul anterior (procent)	1,9	4,6	5,2	5,4	7,2	7,2
Ponderele câștigurilor nete în câștigurile brute (%)	72,9	72,8	72,8	72,6	72,6	n.a.
Câștiguri reale (%)	0,2	1,1	2,3	2,7	4,6	4,6

Sursa: ENN

Indicatorii forței de muncă

Evoluția pieței forței de muncă va fi influențată de dinamica totalului populației, de populația ocupată și de numărul de angajați. Conform ipotezelor de lucru pe care sunt bazate prognozele până în 2042, populația totală va continua să se diminueze cu aproximativ 0,4% anual. Schimbări majore vor avea loc de asemenea în structura pe grupe de vârstă a populației, care va fi caracterizată de o viitoare îmbătrânire demografică, prin reducerea populației cu vârsta sub 15 ani și creșterea numărului populației mai în vârstă.

Tabel: Prognoza indicatorilor forței de muncă pentru România, 2010 - 2042

Toate valorile în %	2010	2011	2012	2013	2014-2042
Populația activă*)	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Populația civilă angajată*)	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
Angajați	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4
Rata activității*)	63,5	63,8	64,0	64,3	65,0

Toute valorle în %	2010	2011	2012	2013	2014-2042
Rata de ocupare*)	59,3	59,6	60,0	60,3	61,0
Rata șomajului (ILO)	6,4	6,3	6,1	6,0	5,0

*) populația de vârstă de muncă (15-64 ani)

Sursa: IAS, CNP

În perioada 2010 - 2015, populația activă în vârstă de muncă este prognozuată să crească cu aproximativ 47 500 persoane sau cu 0,6% anual, în principal datorită unor investiții străine mai mari, unui nivel mai ridicat de competitivitate și a unor salarii mai mari.

ALCOERENȚA ȘI CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE

Corespondența cu politicile comunitare și cu acquis-ul comunitar

În momentul dezvoltării planului strategic de dezvoltare pentru Beclan s-a ținut cont atât de experiențele anterioare din Uniunea Europeană în ceea ce privește dezvoltarea sustenabilă a comunităților urbane, cât și de contextul național și local.

Situația orașului nu este una unică în Europa. Orașe cu o puternică industrializare în trecut, dar care acum se confruntă cu lipsa locurilor de muncă, respectiv cu necesitatea recalificării forței de muncă existente, orașe cu un trecut deosebit și cu o moștenire cultural-istorică remarcabilă se regăsesc și în alte state din Europa. Importanța asigurării unor instrumente pentru reabilitarea și dezvoltarea acestora a fost recunoscută de UE încă din anii 80, când a inclus în programele sale direcții strategice pentru dezvoltarea zonelor urbane.

Pentru susținerea politicilor menționate mai sus, pe lângă programele operaționale sectoriale elaborate și implementate în statele membre, au fost lansate și programe suport dedicate: programul URBACT (care facilitează și sprijină schimburi de experiență dintre orașele europene, capitalizarea și diseminarea tuturor cunoștințelor legate de dezvoltarea urbană sustenabilă), programul JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas – inițiativă a Comisiei Europene în colaborare cu Banca de Investiții Europene și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei - în vederea sprijinirii investițiilor durabile, creșterii și ocupării în zonele urbane ale Uniunii), programul EUROPA PENTRU CETĂȚENI (program de promovare a sentimentului de cetățenie europeană, cu o componentă : Acțiunea 1 – Orașe înfrățite), oportunități care ar putea fi folosite de orașele care au o viziune pentru următorii 15-20 de ani.

În ceea ce privește „Crearea și distribuția bogăției între cetățeni”, prin inițiativele propuse de sprijinire a micilor întreprinzători (inclusiv artizani și meșteșugari locali), aceasta se regăsește atât în prioritățile strategice de coeziune, cât și în strategia reînnoită de la Lisabona, sub forma de sprijinire a înființării de noi locuri de muncă sau întreprinderi, dar și prin susținerea unei dezvoltări echilibrate la nivelul societății, prin asigurarea drepturilor egale și acces la oportunități.

„O mai bună guvernare”, adică creșterea capacității sectorului public se regăsește de asemenea ca o prioritate în cadrul Orientărilor strategice de coeziune, unde Comisia

Europeană accentuează importanța îmbunătățirii performanțelor administrațiilor publice în vederea dezvoltării capacității de a pune în aplicare strategiile comunitare, naționale și locale elaborate.

Contribuția la obiectivele orizontale

1. Dezvoltarea durabilă

„Satisfăcerea nevoilor actuale fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a și le satisface pe ale lor” - fraza care stă la baza ideii de dezvoltare durabilă este respectată și în strategia de dezvoltare a orașului Beclan.

Categoriile strategice, obiectivele, prioritățile și măsurile formulate în cadrul planului de dezvoltare vizează: protejarea moștenirii naturale, reducerea poluării apei și a aerului, dezvoltarea unui sistem de utilități (apă, gaz, curent electric) mai eficient și mai prietenos cu mediul înconjurător, un sistem de transport public urban administrat într-un mod rațional și cu accent pe reducerea poluării, sector turistic dezvoltat în concordanță cu activitățile economice existente, respectiv cu activitățile de protecție a monumentelor istorice și a valorilor culturale, asigurarea oportunităților de angajare pentru tineri și femei, reabilitarea siturilor industriale - utilizarea „zonelor maro” înainte de a planifica înființarea unor noi, combaterea excluziunii sociale, integrarea minorităților etnice.

2. Oportunități egale

În strategie pot fi regăsite scopuri și obiective care vizează asigurarea șanselor egale, în conformitate cu prioritățile orizontale ale Uniunii Europene. Astfel strategia vizează sprijinirea grupurilor etnice minoritare (ex. populația români) și a grupurilor dezavantajate (persoane cu dizabilități, persoane cu probleme sociale grave), prin asigurarea condițiilor necesare pentru integrarea lor în societate, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale ale tinerilor și ale femeilor;

3. Societatea informațională

Dezvoltarea și promovarea societății informaționale, adică furnizarea și accesul la informații prin internet, respectiv alte căi de comunicații rapide și eficiente se regăsește în strategie pe de o parte sub formă de scop în vederea asigurării unui cadru optim pentru cunoaștere și accesibilitate, iar pe de altă parte se regăsește în strategie ca o măsură de acompaniere esențială a inițiativelor administrației publice, prin dezvoltarea unui sistem de comunicare și

informare eficient atât cu cetățenii, cât și cu factorii interesați din afara municipiului (administrație centrală, investitori străini, orașe înfrățite, etc)

Correspondența cu politicile naționale și regionale:

Obiectivele principale ale Strategiei Europa 2020:	Situația actuală din România	Obiectivul național pentru 2020 în PNR
3 % din PIB-ul UE pentru investiții în cercetare și dezvoltare	0,47 %	2 %
reducerea cu 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) față de 1990	-9 % (emisiile proiectate pentru 2020 față de 2005) -7 % (emisiile din 2010 față de 2005)	-19 % (obiectiv național obligatoriu)
20 % din consumul final de energie din surse regenerabile	+23,4 %	24 %
creșterea cu 20 % a eficienței energetice	Statele membre își vor stabili/revizui obiectivele în conformitate cu metodologia recent convenită de stabilire a obiectivelor prevăzută la articolul 3 alineatul (3) din Directiva privind eficiența energetică.	10 Mtep (reducerea consumului de energie primară)
75 % din populația cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă	62,8 % (2011)	70 %

Reducerea părăsirii timpurii a școlii la mai puțin de 10 %	17,5 % (2011)	11,3 %
Absolvirea ciclului de învățământ superior sau echivalent de către cel puțin 40 % din populația cu vârste între 30 și 34 de ani	20,4 % (2011)	26,7 %
Reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune cu cel puțin 20 de milioane în UE (în comparație cu nivelurile înregistrate în 2008)	-788 000 (2011)	-580 000

Prin urmare, cele mai presante provocări ale României sunt legate de participarea redusă pe piața forței de muncă, infrastructura subdezvoltată, sistemul precar de cercetare și inovare și competitivitatea scăzută, utilizarea ineficientă a resurselor, precum și administrația și guvernarea publică precară.

Participarea redusă pe piața forței de muncă

O problemă critică se referă la **participarea redusă pe piața forței de muncă**. În ultimii ani, România a înregistrat tendințe ușor descrescătoare ale ratei ocupării forței de muncă și sunt necesare eforturi suplimentare pentru atingerea obiectivului național de 70 %.

Într-un clasament al celor mai scăzute rate ale ocupării forței de muncă din UE, România se situează pe poziția a șasea. Deseori de afecțiuni de tendințele care se agravează sunt tinerții, care se confruntă cu o rată a șomajului în creștere și o proporție tot mai mare de tineri care **nu au loc de muncă și nu urmează nici studii sau cursuri de formare profesională**

Proporția ocupării forței de muncă în activități agricole rămâne ridicată, deși înregistrează o ușoară scădere. În ultimul rând, grupurile vulnerabile (în special romii) se confruntă cu dificultăți de integrare pe piața forței de muncă.

Situația pe piața forței de muncă nu se va îmbunătăți pe termen lung fără remedierea **blocajelor din sistemul de educație și formare profesională**. România se numără printre țările cu cele mai slabe performanțe din UE în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii, numărul persoanelor cu studii terțiare și competențele de bază. România se confruntă cu un dezechilibru persistent între nevoile pieței forței de muncă și competențele profesionale, în special din cauza problemei calității învățământului profesional și terțiar. Participarea adulților la procesul de învățare pe tot parcursul vieții reprezintă o provocare majoră, deoarece România înregistrează un decalaj semnificativ față de media UE 27.

Ponderea **populației expuse riscului de sărăcie sau excludere socială** este a doua ca valoare la nivelul UE. Având în vedere dimensiunea și intensitatea fenomenului sărăciei, obiectivul României pentru 2020 nu este, în mod evident, unul ambițios. Deosebit de afectate sunt persoanele care locuiesc în zonele rurale și grupurile vulnerabile, cum ar fi minoritatea romă. Reducerea rapidă a sărăciei va reprezenta o provocare și în contextul sărăciei în rândul persoanelor încadrate în muncă și al disparităților teritoriale.

Infrastructură subdezvoltată

Infrastructura subdezvoltată din România în domeniul TIC și al transporturilor rămâne un obstacol în calea creșterii economice și a ocupării forței de muncă.

Sistemul feroviar se confruntă cu o scădere a cererii privind transportul de marfă și de pasageri, din cauza vitezei scăzute, a creșterii timpului de călătorie și a fiabilității și siguranței reduse a rețelei, ca urmare a investițiilor insuficiente și întreținerii necorespunzătoare. Lungimea rețelei este excesivă în raport cu traficul și capacitatea de finanțare. Este nevoie de o restructurare și modernizare majoră a rețelei prioritare. Accesibilitatea internațională și conexiunile interregionale, în special între poli de creștere economică, sunt afectate de numărul foarte de mic de kilometri de **autostradă**, care diminuează atractivitatea României pentru investițiile industriale. Acest lucru contribuie, de asemenea, la rata crescută de decese cauzate de accidente rutiere și a congestiunilor, o sursă de costuri economice importante. Navigația pe căile interioare este cu mult sub potențialul său real, în principal pe Dunăre, iar transportul internațional este subdezvoltat.

România este afectată de **acoperirea relativ redusă de bandă largă**, în special în zonele rurale, și de un nivel foarte scăzut de utilizare a benzii largi – deși recent este în creștere – cele mai multe abonamente fiind rapide (60 % peste 10 Mbps). Această situație împiedică potențialul de dezvoltare locală. Rata utilizării internetului este, de asemenea, redusă, atât

pentru gospodăria, cât și pentru operarea economiei, comerțul electronic fiind aproape inexistent.

Competitivitate scăzută și sistem precar de cercetare și inovare

Economia se compune în mod covârșitor din IMM-uri, care au un nivel scăzut de competitivitate, concentrat în domenii cu valoare adăugată mică, specializate în industriile cu o utilizare intensivă a forței de muncă. Productivitatea din industrie și servicii rămâne cu mult sub media UE (60 %). Operatorii economiei întâmpină dificultăți în ceea ce privește creșterea cifrelor de afaceri fiind mici, iar dominația microîntreprinderilor complexe (90 %); creșterea este împiedicată de mai multe obstacole: lipsa forței de muncă cu nivel mediu și înalt de calificare, accesul la finanțare, birocratizarea excesivă cu o guvernare îneficientă în ceea ce privește mediul de afaceri, o piață cu o structură instituțională fragmentată și incoerență și spirit antreprenorial scăzut, în special în zonele rurale și de pescuit.

Amplasamentul IMM-urilor relevă, de asemenea, dezechilibre teritoriale persistente între regiuni și între zonele urbane și cele rurale. Acestea din urmă, împreună cu zonele de pescuit și zonele maritime, necesită o **dezvoltare locală consolidată**, crearea infrastructurilor locale necesare și încurajarea potențialului economic în prezent insuficient exploatat al sectoarelor respective. Aceste sectoare sunt afectate de o profitabilitate redusă și angajează o cotă ridicată artificial a populației: sunt necesare oportunități de noi locuri de muncă în alte sectoare ale economiei concurențiale, care, în curând, se vor confrunta cu declinul demografic al forței de muncă, prin ajustarea corespunzătoare a competențelor forței de muncă.

Sprrijinul public pentru cercetare și dezvoltare este extrem de scăzut în raport cu obiectivele pentru 2020, situându-se în medie între 0,3 % și 0,5 % din PIB. România este, prin urmare, încurajată să depună în continuare eforturi pentru atingerea obiectivelor sale naționale.

Mai mult decât atât, sprijinul pentru cercetare și dezvoltare este în mare măsură ineficient, cu un sistem de cercetare și inovare fragmentat, priorități insuficient bazate pe cercetare, conexiuni internaționale slabe, resurse publice limitate distribuite unui număr mare de executanți de cercetare cu performanțe inegale și absența unei mase critice în ceea ce privește calitatea rezultatelor cercetării, care nu se transformă în cercetare aplicată și în aplicații inovatoare. Sectorul este neatractiv pentru tinerii cercetători, iar România suferă de un mare „exod de creiere” în rândul cercetătorilor calificați și cu experiență. Nivelul alarmant de scăzut al

cheltuielilor private reflectă condițiile-cadru nefavorabile pentru activități de cercetare și inovare și legăturile slabe între educație, cercetare și mediul de afaceri, investitori privați fiind, în același timp, descurajați de dispozițiile legislative inadecvate privind proprietatea intelectuală.

Utilizarea ineficientă a resurselor

Intensitatea energetică a PIB-ului în România este mult mai ridicată decât media la nivelul UE, având un impact negativ asupra competitivității operatorilor economici. De asemenea, aceasta contribuie la generarea unor niveluri ridicate de emisii de GES, care se situează pe locul al doilea în clasamentul celor mai ridicate niveluri de emisii pe cap de locuitor din UE.

Eficiența energetică a operatorilor industriali și a locuințelor necesită investiții substanțiale, care până în prezent au fost îngreunate de lipsa unor strategii eficiente, de mecanisme de punere în aplicare și instituții slabe, precum și de lipsa de profitabilitate care decurge din prețurile reglementate la energie. Eficiența energetică ar trebui să fie, de asemenea, o soluție pentru creșterea consumului de energie din surse regenerabile, în special în contextul liberalizării virtuozității și prețurilor. De asemenea, lipsa unor planuri generale coerente și durabile privind transportul urban, împreună cu infrastructurile învechite și gestionarea ineficientă, a condus la creșterea congestiei traficului urban, o sursă de costuri economice și emisii poluante. Deși România aproape că și-a atins obiectivul general privind energia regenerabilă, unele surse (solare sau geotermale) rămân nesemnificative până în prezent, în pofida potențialului real.

România încă este afectată de o dotare foarte scăzută în ceea ce privește **infrastructura de mediu**, în ceea ce privește colectarea și tratarea apelor uzate sau alimentarea cu apă. Situația gestionării deșeurilor este una dintre cele mai grave din Uniunea Europeană, cu deficiențe deosebite în primele etape ale ierarhiei deșeurilor. Deși 60 % din apele de suprafață sunt în stare bună, există încă surse semnificative de poluare difuză și punctuală cu nitrați, fosfor și pesticide. Eutrofizarea este, de asemenea, încă răspândită, fiind în parte generată de practicile agricole. Pe teritoriul României există numeroase soluri poluate din cauza amplasamentelor industriale sau miniere, împiedicând dezvoltarea locală.

România dispune de o **biodiversitate** remarcabilă, dar se confruntă cu amenințări grave de pierdere, inclusiv în Marea Neagră, din cauza scăderii efectivelor de animale, a abandonării practicilor agricole tradiționale, a creșterii abandonului terenurilor agricole și a defrișărilor ilegale. Utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prevenirea pescuitului excesiv, este

importanță pentru dezvoltarea în continuare a economiei albastre a țării.

Politicele altor potențiali finanțatori ar trebui, de asemenea, luate în considerare, deoarece au un impact direct asupra regiunilor în cauză. Cu toate acestea, este dificil să luăm în considerare aceste politici, atâta timp cât strategiile altor finanțatori nu sunt încă definite pentru perioada 2014-2020.

Mecanismul financiar EEA și Programul Norvegian de Cooperare intră în această categorie de potențiali finanțatori bilaterali, deși pot constitui surse relevante de asistență de tip grant pentru viitoarele Planuri de Dezvoltare Regională.

Împrumuturile de la Banca Europeană de Investiții (BEI) este posibil să fie strâns legate de politicile UE pentru perioada 2014-2020. Aceasta va continua să se imbrace în așa-numitele inițiative „4P” alături de FEI și alte organisme:

- **JASPERS** - Asistență comună pentru sprijinirea proiectelor în regiunile europene (BEI, Comisia Europeană, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și grupul bancar KfW);
- **JESSICA** - Sprijin european comun pentru investiții durabile în zonele urbane (BEI, Comisia Europeană și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB);
- **JEREMIE** - Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și IMM-uri (FEI, Comisia Europeană);
- **JASMINE** - Acțiunea comună de sprijinire a instituțiilor de microfinanțare din Europa (FEI și Comisia Europeană).

BEI și alte instituții financiare cum ar fi Banca Mondială sau BERD vor acorda, în general, împrumuturi investițiilor identificate ca reprezentând priorități naționale, ceea ce subliniază și mai mult importanța unei Strategii Naționale de Dezvoltare Regionale cuprinzătoare.

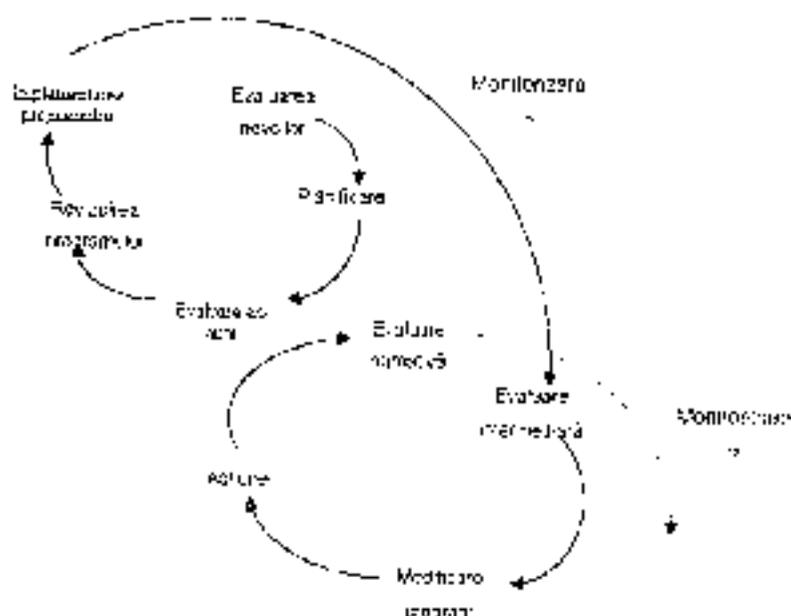
XII. EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ȘI ACTUALIZAREA STRATEGIEI

Proiectul de planificare strategică a comunității Beclean trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri socializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității Beclean și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).

Locul evaluării în ciclul planificare-evaluare

În ceea ce privește evaluarea nevoilor, pe măsura ce desfășurăm o monitorizare a acestora apare necesitatea să acționăm prin modificarea programului. Oținem așa la urmă un ciclu iterativ planificare-evaluare. În prima fază, cea de planificare, vorbim despre formularea unei probleme, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternativei alese.

A doua fază se referă la formularea obiectivelor, scopurilor și ipotezelor programului, conceptualizarea și operationalizarea componentelor principale ale evaluării: programul, participanții, condițiile și măsurătorile, designul evaluării, detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente, analiza informației și utilizarea rezultatelor.

Astfel, se propune realizarea programelor operationale, precum si a planurilor de actiune pe baza evaluarii nevoilor existente in fiecare domeniu

Adoptarea programului se va face doar dupa efectuarea unei analize ex-ante, care poate duce la revizuirea programului. La acest nivel se impune efectuarea unor analize de gradului de realism a programului si a obiectivelor lui, analize cost-beneficiu sau cost eficienta (dupa caz).

Dupa implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecarui program.

Pentru programele cu o desfasurare mai indelungata de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care sa ne spuna in ce masura operatiunile programului merg bine si la timp, precum si in ce masura sunt indeplinite obiectivele programului. Pe baza acestei evaluari se pot impune modificari ale programului si implementarea acestor modificari.

La incheierea programului sau a unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativa (orientata spre performanta programului, valoarea sa pentru societate), care sa ne spuna in ce masura programul poate sau trebuie sa fie continuat.

Etapele evaluarii

Un program poate fi evaluat atunci cand:

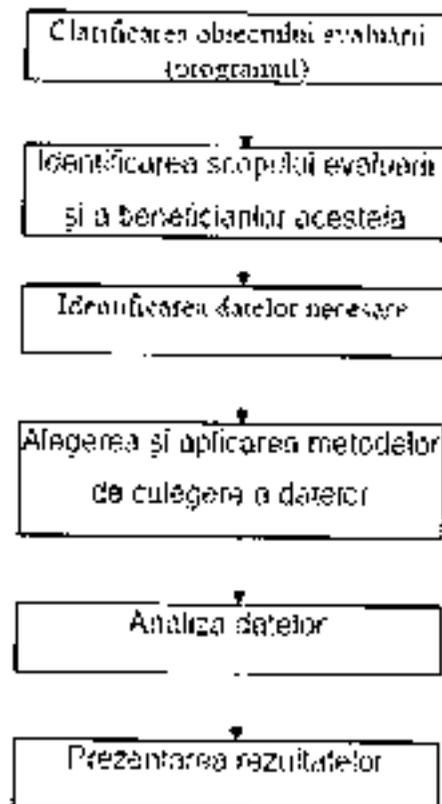
Scopurile si obiectivele programului, cele mai importante efecte secundare care ar putea sa apara, informatiile necesare pentru evaluare sunt bine definite;

Scopurile si obiectivele programului sunt plauzibile;

Informatiile necesare pot fi obtinute;

Beneficiarii evaluarii au ajuns asupra unui acord asupra modelului in care vor fi utilizate rezultatele acesteia.

Modul in care se desfasoara o evaluare difera de la program la program. Etapele generale ale unei evaluari pot fi rezumate astfel:

Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate partile implicate în program (beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului).

Avantajele acestei abordări sunt:

Accent pe participanți;

Gama largă de beneficiari care participă;

Scopul este învățarea;

Clarificarea obiectului evaluării (programul)

Identificarea scopului evaluării și a beneficiarilor acestuia

Identificarea datelor necesare

Alegerea și aplicarea metodelor de culegere a datelor

Analiza datelor

Prezentarea rezultatelor

Design flexibil;

Metode de apreciere rapide;

Participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

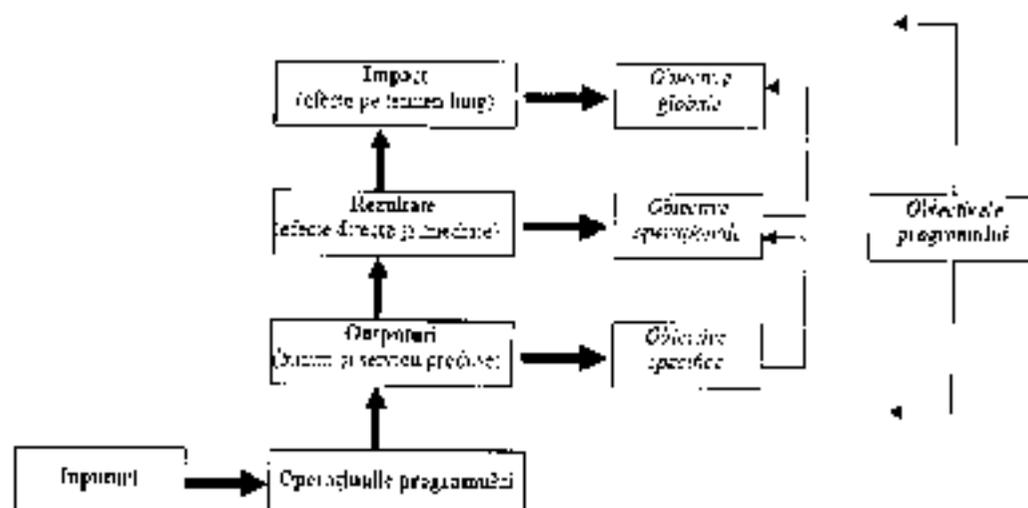
Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsători reale. Sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului: dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit). Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.

Evaluarea programelor trebuie legată de efectele pe care și le propune să le măsoare și de obiectivele propuse. O schemă a legăturii dintre diferitele nivele ale efectelor și obiectivelor este:

Indicatorii pot fi grupați în șapte mari categorii: beneficii sociale (BS), costuri sociale (CS),

rezultate (R), beneficiile programului (BP), costurile programului (CP), outputuri (O) și inputuri (I).

Acești indicatori vor fi folosiți în toate evaluările propuse și trebuie incluși (în măsura

incet sa încurajeze responsabilitatea comunitara si individuala, precum si parteneriatul în realizarea unui proiect de dezvoltare locala;

- gradul de popularizare (cunostere publica) al unui program, sub-program, proiect, prin diseminarea informatiei în rândul comunitatii locale. În acest sens, P.L.A. va trebui sa cuprinda mecanismul dezbaterii publice la analiza programelor si sub-programelor ce urmeaza a fi realizate;
- implicarea partilor interesate în realizarea unui program, sub-program sau proiect;
- normae de reglementare versus norme de autoreglementare. Autoritatea locala va avea în vedere ca sunt situatii în care organizatiile non-profit sau asociatiile profesionale ale oamenilor de afaceri isi pot fixa reguli pe baze voluntare în situatia realizarii unui proiect fara interventia autoritatii publice, prin reglementari. De aceea este bine sa se evite suprareglementarea. De asemenea, exista situatii în care, pentru realizarea unui proiect, reglementarile autoritatii publice locale se combina cu cele voluntare, în special în cazul parteneriatului public-privat.

Orientarea de bază a strategiei de dezvoltare durabila o constituie potențarea punctelor tari, în vederea valorificării oportunităților de creștere și minimizarea efectelor punctelor slabe prin eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea

În esență, prin această strategie se urmărește luarea unor măsuri care să permită redresarea economică a județului și îmbunătățirea situației zonelor cu întârzieri în dezvoltare, luând în considerare protecția socială și conservarea mediului.

Măsurile prin care se urmărește implementarea strategiei vizează cinci câmpuri de acțiune:

- *infrastructura*
- *economia*
- *mediul*
- *resursele umane*
- *noi izvoai*

PLAN DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII

Principalele masuri avute în vedere în cadrul planului de dezvoltare a infrastructurii se refera la:

- 1.1. Dezvoltarea, rehabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport și comunicații;
- 1.2. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare și de protecția mediului;
- 1.3. Combaterea efectelor naturale;

- 1.4. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de educație;
- 1.5. Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sănătate;
- 1.6. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de asistență socială.

Dezvoltarea economică durabilă nu poate fi concepută decât într-un sistem integrat care să cuprindă sectoarele economice, infrastructura de transport și comunicații și activitățile administrative și sociale.

Rețeaua inadecvată de drumuri în anumite zone și accesul dificil către acestea reduc mobilitatea populației, disponibilitatea bunurilor de consum și a serviciilor, oportunitățile pentru angajare, funcțiile economice și sociale ale comunităților și implicit coeziunea internă a acestora. Sprijinul financiar pentru investiții în infrastructură și îmbunătățirea mediului comunității condus la creșterea activităților economice și sociale, intensificarea relațiilor și prin aceasta, valorificarea potențialului neexploatat.

Obiectivele specifice măsurilor enunțate mai sus:

- reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii fizice locale, cu scopul de a crea cadrul favorabil atragerii de investiții, promovării creșterii economice și creării de locuri de muncă sustenabile;
- îmbunătățirea infrastructurii de transport către poli economic și coridoarele pan-europene;
- facilitarea accesului la zonele industriale, precum și la cele nou create prin poli gravitaționali de creștere din jurul Beclan;

Obiective specifice:

- eficientizarea sistemului de alertare în cazul producerii dezastrelor naturale;
- minimizarea efectelor dezastrelor naturale prin lucrări specifice de infrastructură;

Obiective specifice:

- îmbunătățirea condițiilor de învățământ și a calității pregătirii profesionale;

PLAN DE DEZVOLTARE A AFACERILOR

Sprijinul financiar pentru dezvoltarea afacerilor va duce la creșterea competitivității întreprinderilor pe piața europeană. Orientarea spre produsele cu valoare adăugată ridicată, cu un grad mare de prelucrare, va duce la creșterea competitivității economiei orașului Beclean, cu implicații la nivelul județului.

Crearea facilităților pentru investitori și stimularea afacerilor prin crearea de locații necesare incubării afacerilor și facilitarea accesului la serviciile de consultanță sunt prioritare. Creșterea calității managementului întreprinderilor este de asemenea o măsură cheie pentru catalizarea dezvoltării de afaceri.

Crearea unor produse de mareă și o bună promovare a acestora trebuie să fie în atenția societăților comerciale fiind indispensabile în competiția de pe piața europeană

- Obiective:**
- stimularea creării de noi societăți comerciale și a dezvoltării celor existente din domeniul productiv și al serviciilor; prin creșterea calității produselor și a serviciilor;
  - îmbunătățirea dezvoltării economiei locale prin creșterea inovării în activitățile economice prioritare;
  - dezvoltarea competitivității economiei locale prin stimularea activităților de promovare a produselor;
  - sprijinirea dezvoltării unui mediu mult mai favorabil pentru competitivitatea afacerilor prin dezvoltarea infrastructurii de afaceri;
  - creșterea cooperării între sectorul de cercetare-dezvoltare și sectorul economic în scopul îmbunătățirii competitivității întreprinderilor.

PLAN DE DEZVOLTARE A ACTIUNII SOCIALE

Prezentare generală

Serviciul public de Asistență Socială Beclean a fost înființat ca serviciu public, fără personalitate juridică, în subordinea Consiliului Local Beclean, la data de 23.04.2003 prin H.C.L. nr. 18/2003, în baza Legii 705 / 2001 privind sistemul național de asistență socială și H.G. 90 / 2003 pentru aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciului public de asistență socială. Obiectul de activitate. Obiectul de activitate al serviciului îl constituie acordarea de prestații și / sau servicii sociale cu caracter primar și specializare menite să asigure prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau

permanente ale situațiilor de risc din domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoi ce pot genera marginalizarea sau excluderea socială.

Principalele criterii care stau la baza activității de acordare a prestațiilor și serviciilor sociale sunt:

-evaluarea contextului

familial -veniturile familiei; -

condițiile de locuire;

-starea de sănătate și gradul de dependență a membrilor familiei.

Tipuri de clienți. Caracteristici demografice. Categoriile de persoane care constituie obiectul intervenției activităților de asistență socială sunt:

-familii sarace: familii fără venituri sau cu venituri mici în care unul dintre părinți este somer, familii monoparentale, familii cu multi copii al caror necesar depășește veniturile părinților, persoane care datorită lipsei studiilor sunt supuse riscului de excludere socială;

-copii care traiesc în mediu familial și social advers, -minori delincvenți, tineri neintegrați;

-persoane dependente de droguri și/sau alcool;

-persoane abuzate fizic și sexual;

-persoane cu handicap fizic și/sau psihic;

-persoane cu boli cronice și degenerative fără sustinători legali sau cu relații disfuncționale cu aceștia;

-persoane în vârstă aflate în incapacitate de autoservire;

-persoane care au suferit în urma calamităților naturale, sociale;

-persoane care au suferit discriminări (sociale, fizice, economice, psihologice)-grupuri minoritare cu mai puține drepturi față de populația majoritară.

Toții angajații își desfășoară activitatea în baza prevederilor Statutului funcționarilor publici, a contractului individual de muncă și a fișei posturilor pe care le ocupă și care stabilesc fără echivoc sarcinile și competențele fiecărui angajat.

Toate posturile au fost ocupate prin concurs cu respectarea prevederilor legale privind transparența decizională în activitatea administrativă.

Anual activitatea personalului SPAS este evaluată de către o comisie de evaluare condusă de secretarul orașului, care este și șeful structurii organizatorice care include SPAS. Această evaluare are la bază reușitele profesionale personale, atitudinea față de muncă și colectiv, spiritul de echipă, gradul de implicare și participare la rezolvarea problemelor cu care se confruntă serviciul. În urma evaluării angajații obțin calificative care atrag acordarea de salarii de merit și / sau alte bonificații.

Relațiile de muncă dintre angajați și angajatori sunt cele stabilite de Codul muncii (L.g.53 / 2002), Statutul funcționarilor publici (L.g. 188 / 1999), Regulamentul de ordine interioară al Primăriei Beclean, alte acte normative specifice.

Serviciile sociale, așa după cum au fost delimitate, anterior Legii nr. 47 / 2006, de Ordonanța 68 / 2003 privind serviciile sociale, reprezintă: „ ansamblul complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru preservarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții”.

Prestațiile sociale reprezintă, în spiritul aceluiași act normativ, : „ transferuri financiare care cuprind alocații familiale, ajutoare sociale, indemnizații și facilități. Alocațiile familiale se acordă familiilor și au în vedere nașterea, educația și întreținerea copiilor. Ajutoarele sociale se acordă persoanelor sau familiilor aflate în dificultate și ale căror venituri sunt insuficiente pentru acoperirea nevoilor minime de viață, evaluate prin anchetă socială, precum și prin alte instrumente specifice. Indemnizațiile și facilitățile se acordă persoanelor pentru favorizarea incluziunii sociale și asigurării unei vieți autonome; indemnizațiile cu caracter reparatoriu se acordă persoanelor și, după caz, familiilor acestora, care au suferit deune în urma unor evenimente sociopolitice sau legate de catastrofe și calamități naturale, recunoscute prin lege”.

Legea 47 / 2006 stabilește caracterul dihotomic al serviciile sociale, acestea putând fi: servicii sociale primare și servicii sociale specializate.

Serviciile sociale primare sunt măsurile și acțiunile de proximitate și prevenție acordate în comunitate, în scopul identificării și eliminării situațiilor de risc în care se poate afla la un moment dat persoana, familia sau grupul.

Serviciile sociale specializate, sunt măsurile de suport și asistență care au ca scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților persoanei ori familiei, aflată în situații specifice de vulnerabilitate sau de risc de excludere socială, și sunt acordate de personal calificat și specializat în instituții socio-medicale specializate și acreditate conform legii.

Referitor la furnizorii de servicii sociale, legea stabilește că aceștia pot fi persoane fizice sau juridice, publice ori private.

Furnizorii publici de servicii sociale pot fi:

- a) serviciul public de asistență socială la nivel județean și local;
- b) alte servicii publice specializate la nivel județean sau local;
- c) instituțiile publice care au constituite compartimente de asistență socială.

Furnizorii privați de servicii sociale pot fi:

- a) asociațiile și fundațiile, cultele religioase și orice alte forme organizate ale societății civile;
- b) persoane fizice autorizate în condițiile legii;
- c) filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;
- d) organizațiile internaționale de profil.

Conform celor menționate anterior, la nivel local responsabilitatea creării, menținerii și dezvoltării serviciilor sociale cu caracter primar revine administrației publice locale prin Serviciile publice de asistență socială, organizate în baza prevederilor legale.

În funcție de nevoile sociale identificate SPAS-ul local organizează acțiuni și activități de :

- identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup;
- activități de informare despre drepturi și obligații;
- măsură și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială;
- măsură și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză;
- măsură și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate;
- activități și servicii de consiliere;
- măsură și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale;
- orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excludere socială.

Funcțiile serviciilor sociale primare oferite de S.P.A.S. local sunt:

- a) evidencierea, diagnosticarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale și de grup;
- b) informarea asupra stărilor de risc social, precum și asupra drepturilor sociale ale persoanelor;
- c) identificarea persoanelor și familiilor aflate în situații de risc, în vederea realizării de acțiuni și măsuri cu caracter preventiv;
- d) furnizarea de măsuri de urgență în vederea înlăturării situației de dificultate în care se poate găsi o familie sau o persoană la un moment dat;

- e) sensibilizare asupra necesitatilor sociale existente sau latente si asupra resurselor umane, materiale si financiare necesare satisfacerii lor;
- f) dezvoltarea de programe cu caracter comunitar, în scopul promovarii sociale a indivizilor si colectivitatilor;
- g) prevenirea oricarei forme de dependenta prin acțiuni de identificare, ajutor, sustinere, informarea, consiliere;
- h) asigurarea transferului si monitorizarii beneficiarului, atunci când situatia acestuia o cere, spre serviciile sociale specializate;
- i) gestionarea activa a procedurilor de conlucrare cu celelalte servicii, cum ar fi cele educationale, medicale, de locuire, ocupare si altele asemenea;
- j) consiliere pentru persoanele si familiile care adista copii sau care au minori în plasament ori încredintate;
- k) consiliere pentru tinerii care parasesc institutiile pentru protectia copilului;

Analizând punctele tari, punctele slabe precum și obstacolele în realizarea unei sistem de servicii sociale, eficient și de calitate, capabil să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile, Legea 47 / 2006 privind sistemul național de asistență socială susținea că elaborarea unei strategii de dezvoltare are în vedere stabilirea liniilor directoare și a unui cadru instituțional coerent în scopul de a crea un sistem unitar și comprehensiv de servicii sociale, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, precum și să contribuie la creșterea calității vieții persoanei

Orice serviciu social trebuie să răspundă unei nevoi individuale sau de grup și să acopere, printr-un suport specializat, soluționarea acesteia. Orice serviciu social trebuie să pornească de la o analiză concretă a nevoii de asistență socială.

Administrația publică trebuie să constituie o garanție a drepturilor cetățenilor: administrația publică nu poate și nu trebuie să își abandoneze rolul de a garanta drepturile sociale; aceasta are obligația de a finanța, co-finanța, controla, valida și promova aplicarea și crearea drepturilor. Aceste funcții, alături de cele de elaborare, evaluare, supervizare pot fi exercitate în comun cu alți actori, însă responsabilitatea finală rămâne în sarcina administrației publice. În vederea garantării accesului egal la drepturile prevăzute de legislația în vigoare strategia de dezvoltare a serviciilor publice furnizate de SPAS Bodelean se întemeiază pe următoarele principii generale:

- a) universalitatea, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială în condițiile prevăzute de lege;

- b) respectarea demnității umane, potrivit căruia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității;
- c) solidaritatea socială, potrivit căruia comunitatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, pentru menținerea și întărirea coeziunii sociale;
- d) parteneriatul, potrivit căruia autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile de drept public și privat, structurile asociative, precum și instituțiile de cult recunoscute de lege cooperează în vederea acordării serviciilor sociale;
- e) subsidiaritatea, potrivit căruia, în situația în care persoana sau familia au își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- f) participarea beneficiarilor, potrivit căruia beneficiarii măsurilor și acțiunilor de asistență socială contribuie activ la procesul de decizie și de acordare a acestora;
- g) transparența, potrivit căruia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;
- h) nediscriminarea, potrivit căruia accesul la drepturile de asistență socială se realizează fără restricție sau preferință față de nașă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop ori ca efect restrângerea folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Societatea actuală este confruntată cu o reală problemă de adaptare în domeniul social, unde răspunsurile sunt puține și nu par să stopeze fluxul crescând al marginalizării sociale, în expresiile ei cele mai perceptibile, sărăcia și precaritatea, dar și de asemenea în formele mai puțin mediatizate, izolarea și dezinteresul față de sine.

În actuala stare de criză pe care o traversează comunitățile locale și în special orașele, este imperioasă o restructurare a răspunsului și este necesară adaptarea acestuia la nivelul cerințelor și mai ales la precaritatea resurselor.

Și în domeniul social, ca și în alte domenii, este mai important, mai eficient și mai ieftin să previi apariția fenomenelor și a cazurilor sociale decât să le rezolvi. Pentru o asemenea acțiune preventivă este necesară creșterea unei rețele de asistență socială la nivelul localității, ceea ce presupune o desfășurare de mijloace de care singura administrația locală nu dispune. Se impune deci o auto-vizuire a abordărilor din partea administrației publice și a victii

Ministerul Serviciilor Sociale și Protecției Copilului
 București, România

asociative locale, + dezvoltare și încurajare a inițiativelor care favorizează implicarea comunității în rezolvarea problemelor sociale.

Programele de asistență socială se vor desfășura cu respectarea unor norme de calitate stabilite pentru serviciile sociale. Aceste norme se stabilesc prin hotărârea consiliului local sau decizia conducătorului unității de asistență socială care le finanțează, cu respectarea obligatorie a criteriilor prevăzute de reglementările în vigoare.

Potrivit legilor asistenței sociale, administrația locală va putea organiza servicii comunitare (sociale și medico-sociale) adresate persoanelor defavorizate, le va finanta / subvenționa, le va monitoriza și evalua potrivit unor standarde de calitate pe care le va stabili.

Bunastarea beneficiarilor ar trebui să fie în centrul preocupărilor pentru orice standard de calitate care se stabilește și care trebuie să recunoască și să respecte dreptul la intimitate și demnitate al indivizilor, diversitatea și individualitatea, să le aducă independența prin oferirea posibilității de a face propriile alegeri, conferindu-le astfel control asupra propriilor vieți, pe cât posibil.

Indivizii trebuie să primească îngrijirea exact la nivelul la care situația lor o cere; serviciile trebuie să satisfacă întregul lanț de nevoi fizice, clinice, personale, sociale și spirituale ale acestora.

Aciunea socială ocupă în colectivitățile locale un loc din ce în ce mai important, municipalitățile acordându-i o atenție prioritară. Ea este ansamblul de intervenții punctuale, pe categorii sau globale, angajate de colectivitatea locală și instituțiile abilitate pentru a remedia lipsurile sistemelor de protecție socială legală (securitate socială și ajutor social), atât în materie de acompaniament social, cât și de acces la drepturi sau servicii.

Grupul de lucru în domeniul social a identificat 5 programe prioritare, în cadrul cărora s-au definit mai multe subprograme, rezultând următoarele măsuri :

Program: Persoane defavorizate

Sub-program: persoane fără locuință

- identificarea persoanelor care se încadrează în această categorie prin realizarea unei baze de date ;
- crearea unor adaposturi temporare-azil de noapte care să constituie prima treaptă în procesul de reinserție socială a acestor persoane ;

- realizarea unor adăposturi sociale care să ofere o gazdărie pe termen mai lung acestor persoane cu care debutează etapa propriu-zisă a reinserției sociale, obiectiv complex la care concurează un număr mai mare de factori ;
- realizarea unor adăposturi gen "camin" care constituie o soluție de termen mai lung ;
- construirea de locuințe sociale pentru două categorii de persoane : cele provenind din rândul asistaților reintegrați social și a familiilor sau persoanelor cu venituri mici.

Sub-program : tineri proveniți din casele de copii

- identificarea persoanelor care fac parte din această categorie și realizarea unei baze de date corespunzătoare ;
- reglementarea unor sisteme de plasare în muncă la angajatori ;
- pentru contracararea handicapului de plasare a acestor tineri în raport cu ceilalți tineri s-a stabilit ca necesară o discriminare pozitivă a acestor tineri, de către administrație.

Sub-program: familii în dificultate

- identificarea persoanelor care fac parte din această categorie prin realizarea unei baze de date și trierea cazurilor sociale pe baza dovezii de bunăvoință în a accepta diverse oferte de angajare ar reduce substanțial numărul cazurilor efectiv de rezolvat.
- acordarea la timp a ajutoarelor legale prevăzute de lege ;
- recuperarea handicapului la învățarea prin ajutarea copiilor din aceste medii în cadrul unor centre de meditații ;
- remedierea decalajelor existente între acești copii și copiii din medii sănătoase prin înființarea unor laboratoare educaționale școlare și a unor laboratoare educaționale ocupaționale ;
- asigurarea unei mese pe zi reprezintă un ajutor minim pentru subzistența acestor persoane;
- „adopția” de la distanță practică de către familii din străinătate, ameliorând o parte din problemele materiale cu care aceste familii se confruntă ;
- stimularea implicării ONG-urilor ar fi mai mult decât necesară, prin parteneriate cu administrația.

Sub-program : servicii în cartiere

- crearea unor cantine sociale;
- birouri de asistență socială.
- crearea centrelor sociale multifuncționale care ar combina într-un mod fericit acordarea mai multor tipuri de servicii sociale necesare ;
- îngrijirea acordată la domiciliu reprezintă ajutorul individualizat acordat persoanelor nevoiașe.

Sub-program: reconversie profesională

- facilitarea accesului reciproc la bazele de date ale factorilor implicați ;
- înființarea unor ateliere protejate pentru persoanele aflate în dificultate ar fi un prim pas în rezolvarea acestei probleme .

Program: Persoane vârstnice și cu handicap

Sub-program: îngrijire la domiciliu

- identificarea persoanelor care fac parte din această categorie și realizarea unei baze de date;
- specializarea îngrijirilor ar însemna saltul calitativ atât de necesar pentru eficientizarea unei activități;
- îngrijire la domiciliu centralizată este o alternativă mai economică la cea a îngrijitorului personal. S-a constatat că este necesară existența unui dispecerat care să gestioneze printr-un centru de îngrijire la domiciliu cererile exprimate.
- înființarea unor servicii cu plată ar dinamiza și fluidiza acordarea îngrijirilor necesare.

Sub-program îngrijire în institutul

- înființarea unor ateliere protejate care ar asigura și un venit suplimentar acestei categorii de persoane și un mod mai plăcut de petrecere a timpului liber constituind totodată și un element de terapie ocupațională;

Program :Tineret

Sub-program : programe educative pentru tineri

- dezvoltarea unor programe de educare (a tuturor categoriilor de varsta) la nivel de comunitate locala, care sa aiba ca rezultat schimbarea conduitei populatiei cu privire la imbunatatirea sanatatii mediului rural;
- diseminarea rezultatelor proiectelor de succes: informarea comunitatii cu privire la rezultatele proiectelor cu succes in vederea replicarii acelor tipuri de proiecte la diferite nivele/segmente ale populatiei. finalizate eventual in proceduri (coduri) de buna practica in domeniu :
- retele de specialisti dezvoltarea unei echipe de specialisti pe diferite sectoare de activitate care sa se ocupe de programele desfasurate la nivel local in domeniile respective;
- mai buna informare despre actiunile ONG-urilor (centru informational pentru tineri, implicarea mass mediai locale in procesul de informare); infiintarea unui centru de informare destinat tinerilor care sa ofere diferite servicii: centralizarea informatiei despre programele ONG destinate tinerilor, elaborarea de programe proprii: educative si de petrecere timpului liber, de reducere/eliminare a excluziei sociale in randul tinerilor.

Sub-program :Cetatenie

- educatia spiritului civic : dezvoltarea competentelor civice ale tineretului astfel incat acestia sa devina promotorii democratiei participative la nivel de comunitate locala;
- stimularea vietii asociative: promovarea de programe care sa presupuna implicarea tinerilor sub diferite tipuri de activitati (eventual infiintarea unui centru local care sa organizeze/elaboreze aceste programe), formarea de lideri care sa angreneze tinerii in aceste programe;
- reprezentativitate (existenta unui forum anual): organizarea unui forum anual al structurilor de tineret, unde sa fie identificate si discutate (in vederea gasirii unor solutii) problemele specifice acestei categorii de varsta;
- cunoasterea Institutilor Europene, nationale si locale: furnizarea de informatii accesibile tinerilor referitoare la Institutile Europene, nationale si locale precum si la modal de functionare ale acestora .

Program : Petrecerea timpului liber

Sub-program : sport pentru toti

- înființarea unor spații/centre sportive (de petrecere a timpului liber) care să ofere diferite posibilități de practicare a sportului la nivel de comunitate locală;
- dezvoltarea unor materiale informative/sesiuni de informare etc. care să promoveze beneficiile activităților sportive cum ar fi: dezvoltarea armonioasă a corpului uman, dezvoltarea interpersonală (a caracterului) precum și a relațiilor interpersonale;
- oferirea unui Calendar competițional mai bogat;
- dezvoltarea unei oferte sportive locale accesibile pentru o categorie cât mai largă a populației și mediatizarea corectă a acesteia .

Sub-program : manifestari culturale

- permanentizarea manifestarilor culturale;
- înființarea unui centru cultural care să găzduiască ateliere de promovare/practicare a meseriilor tradiționale, spații de expunere, etc.);
- stimularea creativității (targuri de arte), schimburi culturale între diferitele regiuni ale țării precum și la nivel internațional.

Sub-program: locuri de agrement

- pasrarea și monitorizarea zonelor de agrement: eventuala concesionare a acestor zone pentru o mai bună gestionare;
- educarea cetățenilor (concursuri, măsuri de constrângere, stimulente);
- identificarea de noi amplasamente pentru zone de agrement;
- crearea de zone verzi pe lângă bazele sportive, pentru creșterea atractivității orașului și petrecerea timpului liber
- dezvoltarea spațiilor verzi și a zonelor de agrement
- dezvoltarea spațiilor verzi în cartierele de locuințe individuale și colective
- dezvoltarea aliniamentelor de circulație și a penetrațiilor
- dezvoltarea spațiilor verzi de la locurile de joacă
- dezvoltarea și modernizarea parcurilor și scuarurilor
- amenajarea de zone de agrement și recreere pentru comunitate
- amenajare de piste de biciclete și piste de alergare

Sub-program : spatii de joaca pentru copil

- inventarierea spațiilor de joacă;
- amenajarea spațiilor de joacă existente: creșterea numărului de acțiuni civice în cadrul comunității pentru reabilitarea unor terenuri cu potențial de risc crescut;

- instalații (complexe de joacă) adecvate: îmbunătățirea dotarilor existente pentru a oferi copiilor o gamă cât mai largă de posibilități recreative constructive;
- activități recreative în cartier.

Program :Comunicare

- activitatea din ultimii ani a instituțiilor publice locale releva o serie de disfuncționalități care deriva, nu în ultimul rând, din carențele informaționale. Fără îndoială, ne putem nega faptul ca societatea românească parcurge o perioada marcată de modificări structurale esențiale pentru procesul democratizării. Un obiectiv important îl constituie promovarea comunicării eficiente între administrația publică și cetățean,

Sub-program: Baze de date

- structurare eficientă a bazei de date: interconectare printr-o rețea de cabl electronic ;
- simplificarea procedurilor de accesare a informației ;

Sub-program: Canale informaționale

- eficientizarea canalelor informaționale;
- dezvoltarea COMPONENTEI EDUCATIONALE ;
- promovarea unor forme stimulative de informare.

Sub-program: Consultarea populației

- intrări publice în cartiere: stimularea exprimării libere a problemelor cetățenilor prin diferite mijloace;
- informarea și educarea cetățenilor;
- consultarea permanentă a populației;
- acțiuni de conștientizare a populației cu privire la importanța comunicării dintre administrație și cetățeni.

XII. MANAGEMENTUL FINANCIAR AL PROIECTELOR CARE VOR FI DEZVOLTATE

Managementul financiar strategic al beneficiarului presupune analiza detaliată a principalelor indicatori din bugetul de venituri și cheltuieli și contul de execuție, precum și previzionarea acestora pe întreaga perioadă a strategiei de dezvoltare durabilă.

În cadrul metodologiei analizei economice, finanțare și de afișabilitate vor fi utilizate diferite categorii de ipoteze, grupate după cum urmează:

Indicatori	Previzioni 2013 - mii Euro	Previzioni 2014 - mii Euro	Previzioni 2015 - mii Euro	Previzioni 2016 - mii Euro	Previzioni 2017 - mii Euro	Previzioni 2018 - mii Euro
VENITURI - TOTAL	4,724.23	4,780.92	4,838.29	4,896.35	4,955.11	5,014.57
<i>IX. ÎMPRUMUTURI Proiecte 2014-2020</i>	0	0	0	0	0	0
CHELTUIELI - TOTAL	4,635.23	4,707.92	4,765.29	4,823.35	4,882.11	4,941.57
<i>XII. RAMBURSARI DE ÎMPRUMUTURI (interhuare)</i>	143	138	133	128	123	117
EXCEDENT/DEFICI	0	0	0	0	0	0
Venituri proprii (conform OUC 45/2003 și Legea Fin. Publice Locale 273/2006)	2,709	2,980	3,278	3,510	3,642	4,224
<i>Prag maxim de îndatorare (în conformitate cu OUC 45-2003 (20% pentru 2014 și 2005) și Legea Fin. Publice Locale 273-2006(10%) (1) - R2)</i>	812.65	893.92	983.31	993.14	1,092.45	1,267.25
<i>B1: Rezerva de împrumut alocată pentru operare și cheltuieli neprevăzute (7% din Prag maxim)</i>	189.62	208.58	219.44	231.73	251.91	295.69

Previzioni	Previzion i	Previzion i	Previzion i	Previzion i	Previzion i	Previzion i	Previzion i	Previzion i
2019 - mii Euro	2020 - mii Euro	2021 - mii Euro	2022 - mii Euro	2023 - mii Euro	2024 - mii Euro	2025 - mii Euro	2026 - mii Euro	2027 - mii Euro
5,074.74	5,135.64	5,197.27	5,259.64	5,322.75	5,386.62	5,451.26	5,516.68	5,582.88

 S. N. N. N. N. N.
 S. N. N. N. N. N.

0	0	0	0	0	0	0	0	0
5,001.74	5,062.64	5,124.27	5,186.64	5,249.75	5,313.62	5,378.26	5,443.68	5,509.88
112	107	102	97	92	86	81	76	71
0	0	0	0	0	0	0	0	0
4,266	4,693	4,740	4,787	4,835	4,884	5,372	5,426	5,480
1,279.92	1,407.91	1,421.99	1,436.21	1,450.57	1,465.08	1,611.59	1,627.70	1,643.98
298.65	328.51	331.8	335.12	338.47	341.85	376.04	379.8	383.6

Previsioni 2028 - mil Euro	Previsioni 2029 - mil Euro	Previsioni 2030 - mil Euro	Previsioni 2031 - mil Euro	Previsioni 2032 - mil Euro	Previsioni 2033 - mil Euro	Previsioni 2034 - mil Euro	Previsioni 2035 - mil Euro	Previsioni 2036 - mil Euro
5,649.87	5,717.67	5,786.28	5,855.72	5,925.99	5,997.10	6,069.07	6,141.89	6,215.60
0	0	0	0	0				
5,576.87	5,644.67	5,713.28	5,782.72	5,852.99	5,924.10	5,996.07	6,068.89	6,142.60
55	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
5,535	5,590	5,646	6,549	6,615	6,681	6,748	6,815	6,883
1,660.42	1,677.02	1,693.79	1,964.80	1,984.45	2,004.29	2,024.34	2,044.58	2,065.02
387.43	391.31	395.22	458.45	463.04	467.67	472.34	477.07	481.84

CONFIDENTIAL

Previțiuni 2037 - mii Euro	Previțiuni 2038 - mii Euro	Previțiuni I 2039 - mii Euro	Previțiuni i 2040 - mii Euro
6,296.18	6,365.67	6,442.05	6,519.36
6,217.18	6,292.67	6,369.05	6,446.36
0	0	0	0
0	0	0	0
6,952	7,022	7,092	7,163
2,085.67	2,106.53	2,127.60	2,148.87
486.66	491.52	496.44	501.4

Ipoteze macroeconomice

Ipotezele macroeconomice sunt folosite pentru calcularea tuturor cifrelor prognozate și sunt prezentate ca variabile de sensibilitate. S-a înțeles un scenariu macroeconomic de bază.

Baza ipotezelor macroeconomice constă în următoarele fapte:

- **Politică fiscală / Datoria publică:** se întărește disciplina financiară în societățile cu capital public și se reduce alocările la utilitățile publice; datoria publică rămâne sub 50% din PIB;
- **Politică monetară:** rata dobânzii de referință va scădea, pe termen mediu-lung, când așteptările inflationiste vor fi reduse, țintirea inflației ar putea fi introdusă;
- **Balanta de plăți / Datoria externă:** deficitul de cont curent ca procent din PIB va scădea gradul sub ipoteza relansării creșterii economice în EU și creșterea importurilor va fi încetinită pe măsura ce creșterea creditului va fi acoperită;
- **Reforme structurale:** se vor face progrese în restructurarea sectorului energetic, incluzând privatizarea companiilor de distribuție;

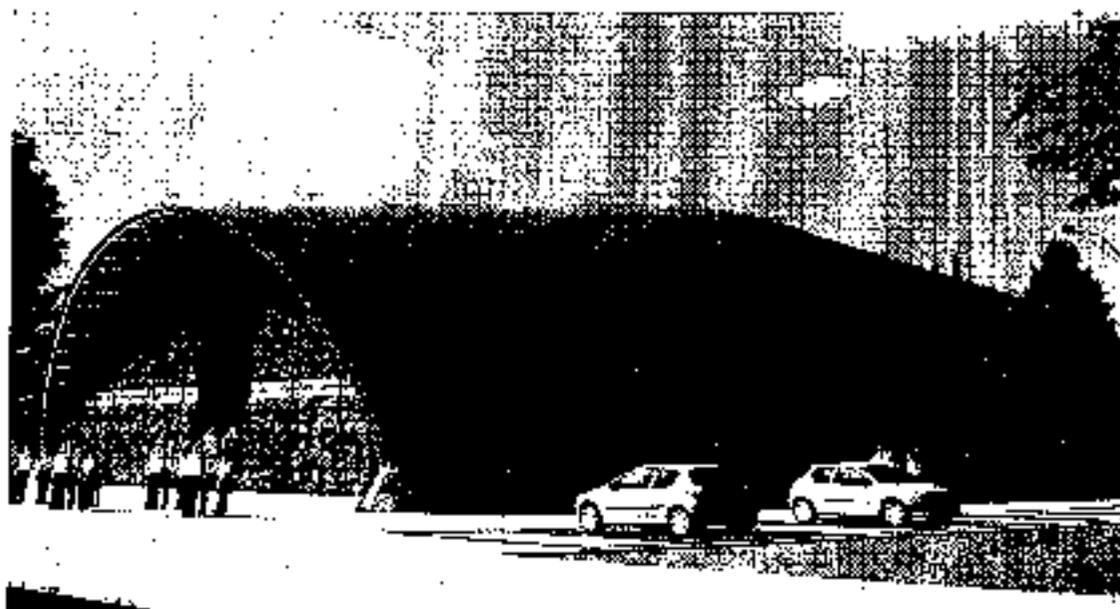
Posibilități de creștere a veniturilor

Scopul strategiei al politicii bugetare locale are trei dimensiuni principale. Astfel:

1. Bugetul trebuie să fie suficient pentru a organiza și furniza servicii de interes local și de utilitate comunitară în conformitate cu normele în vigoare
2. Nivelul de dependență față de costele de elevare din impozitul pe venit și sumelor defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale trebuie să fie unul limitat.
3. Bugetul trebuie să conțină și un element economic, investițional, cu scopul susținerii dezvoltării economice a localității.

În cazul primelor două puncte putem vorbi de o situație fctuală, rezultată pe de o parte din obligațiile legale de asigurarea serviciilor de interes local, pe de altă parte e costului de efectuare a descentralizării.

Punctul al treilea însă presupune și un element strategie de natură economică, menit să susțină procesele de dezvoltare locală. Ca urmare, ar fi nevoie de un adevărat "Plan de afaceri" în acest sens, ținând însă cont de specificul furnizării bunurilor publice, sau a celor private de către sectorul public.

[Handwritten signature]

XIV. CONCLUZII

Elementele strategice prezentate în cadrul prezentului document pot fi implementate cu succes de către Consiliul Local Beclan, fiind îndeplinite toate condițiile -- financiare și de implicare umană -- pentru demararea mai multor proiecte simultan.

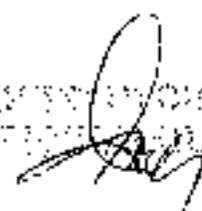
Strategia de dezvoltare economică și a teritoriului administrativ al orașului Beclan se raportează la mediul existent prin analizele diagnostice efectuate la nivel sectorial, precum și prin analizele documentelor strategice de nivel comunitar, național, regional și municipal și corelarea rezultatelor analizelor cu datele statistice existente. În urma analizelor, consultărilor publice și dezbaterilor publice organizate la nivelul orașului Beclan a fost creionat profilul strategic al zonei de acțiune urbană -- totalitatea măsurilor locale care sunt susceptibile a afecta în mod pozitiv sau negativ zona, influențând pe termen lung dezvoltarea.

Inițial s-a pornit de la creionarea obiectivului strategic și a obiectivelor generale de dezvoltare a zonei de acțiune urbană, iar ulterior au fost identificate cele patru obiective specifice de dezvoltare pe baza nevoilor și a potențialului de dezvoltare a zonei. În cadrul fiecărui obiectiv specific au fost identificate o serie de priorități de dezvoltare a zonei, pentru fiecare dintre acestea fiind trasate aria de intervenție precum și măsurile a fi luate în vederea rezolvării problemelor identificate, care ulterior au generat proiecte individuale de dezvoltare.

Întocmit,
Dr.Ec. Iulia Teodora Pasu

Verificat,
Dr.-Ing Florin Plescu

SECRET
SECRET

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. J. ...', written over a faint, dotted rectangular stamp.

Annexa nr. 2
la HCL nr. 38/18.07.2014

STRATEGIA DE DEZVOLTARE PE ORIZONTUL DE PROGRAMARE 2014-2020 PENTRU ORASUL BECLEAN

Oras Becléan

Tabel grupuri vulnerabile actualizat 2018

Categorie grup vulnerabil	Detalii	NR.
	a) nivel economic sub pragul sărăciei; b) șomaj; c) nivel de educație scăzut; d) dizabilitate; e) boli cronice; f) boli aflate în fază terminală, care necesită tratamente paliative; g) graviditate; h) vârstă a treia; i) vârstă sub 18 ani j) fac parte din familii monoparentale; k) risc de exclusiune socială; l) alte categorii identificate ca vulnerabile din punct de vedere medical sau social de la nivelul comunității.	
1. Persoane sărace / nivel economic sub pragul sărăciei.	Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familii cu mulți copii sau în familii monoparentale	177
	Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificați (în principal din mediul rural); lucrători pe cont propriu atât în agricultură cât și în alte domenii	174
	Tineri șomeri și NEET (persoane care nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională) ¹²	35
	Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență socială	81
	Persoane vârstnice sărace, mai ales cele care locuiesc cu mamori ai familiei afiați în întreținere și persoane vârstnice singure	63
2. Copii și tineri lipsiți de îngrijire și supraveghere parentală / risc de exclusiune socială;	Copii abandonați în unități medicale	104
	Copii care trăiesc în centre de plasament; mări sau de calitate slabă	-
	Tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului.	25
	Copii și tineri care trăiesc pe stradă	-
	Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu amândoi părinți în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor	152
	Copii puși de liberfață	-
	Mame adolescentă	5
	Copii care fac parte din familii monoparentale	-

CONFORM CU ORIGINALUL

		102
3. Persoane vârstnice singure sau dependente vârsta a treia	<p>Persoane vârstnice care locuiesc singure și/sau sunt dependente și/sau care au nevoi complexe de îngrijire</p> <p>Boli identificate:</p> <p>Persoane cu - efect un reumatismale degenerative și inflamatorii și cele posttraumatice ale aparatului musculo-ortro-kinetic;</p> <p>sufărânte ale sistemului nervos periferic;</p> <p>- circulație periferică deficitară (sindromul mâinilor și picioarelor reci);</p> <p>redarea mobilității;</p> <p>- decontracturarea musculară</p> <p>Persoane cu afecțiuni Respiratori / Astm:</p> <p>Persoane cu dureri periartricularo, dureri musculo-tendonose, contracturi, hipertonii musculare, edem, a gonorodistrofa suferințele reumatismale degenerative (în particular artroze ale articulațiilor mari) sau inflamator (în afara pușeelor), suferințele discovertebrale lombalgie, lombosciatalgie, diverse sechele post-traumatice, suferințe neurologice (de tip periferic - polimielita, poliradiculonevrita, mono sau polinevrite, leziuni de tip central - medulare paralizii tetraplegii și cerebrale și cerebeloase - traumatisme craniene, hemiplegii, scleroza în plăci în afara pușeelor) migrații</p> <p>Persoane cu infecții sunt sinusită, urăchile, ochii, pielea, ficerea, rinichii, plămânii, dintii, oasele gingivile, intestinale, tendoanele și ligamentele</p> <p>Astmul, mâncărâmi ușoare și durere, scurgeri vaginale, eczeme, boala zătenale, uicere și otoseala se pot datara unor infecții cronice de grad scăzut</p> <p>Persoane cu intoxicații cu metalelor toxice sau radioactive pătrunse în organism. Tratament cu ajutorul chelațiilor care absorb substanțele nocive, rezultând materialele notoxice și ușor eliminabile.</p>	491
		75
		175
		209
		120
4. Răzîri / risc de excludere socială.	Copii și adulții de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără a avea un venit sustenabil	135
5. Persoane cu dizabilități	Copii și adulții cu dizabilități, inclusiv persoane învalide și cu o concentrare pe persoanele cu nevoi complexe	516
6. Persoane afleto în șomaj.	Somerii aflați în evidență.	183
	Persoane în căutare de loc de muncă	167
7. Persoane cu nivel de educație scăzut;	Persoane cu nivel de educație scăzut	635

CONFIRMĂ
ORIGINALĂ

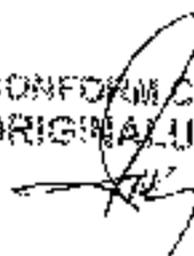
5. Persoane cu boli cronice	Boli cronice identificate:	
	<p>Persoane cu - afecțiuni reumatismale degenerative și inflamatorii și cele posttraumatice ale aparatului musculo-artro-kinetic;</p> <p>- suferințe ale sistemului nervos periferic;</p> <p>- circulație periferică deficitară (sindromul mâinilor și picioarelor reci);</p> <p>- rudenarea mobilității</p> <p>- decontracturarea musculară</p>	900
	Persoane cu afecțiuni Respiratorii / Astm	274
	<p>Persoane cu dureri periarticulare, dureri musculo-tendinoase, contracturi hipertoniile musculare, edeme, algoneurodistrofia, suferințe neuroreumatismale degenerative (în particular artroze ale articulațiilor mari) sau inflamatorii (în afara puștelor), suferințe discovertebrale lombare, lombosciata glie, diverse sechela post-traumatice, suferințe neurologice (de tip periferic - poliomelita, poliradiculonevrita mono sau polinevrite; leziuni de tip central - medulare paraplegii tetraplegii și cerebrale și cerebeloase - traumatisme craniene hemiplegii, scleroze în plăci în afara puștelor), micropatii</p>	939
	<p>Persoane cu infecții sunt sinusita, urechile, ochii, pielea, ferea trichii, plămâni, dinți, nasale, gingivă, mersineta, tendoanele și ligamentele.</p> <p>Astmul, mâncărimi uscare și durere, scurgeri vaginale eczeme, boli arteriale, ulcere și oboseală se pot datoră unor infecții cronice de grad scăzut</p>	1472
	3555 persoane identificate cu diferite boli cronice din care persoane cu nivel economic sub pragul sărăciei 1805 persoane	
9 Persoane cu boli aflate în faze terminale, care necesită tratamente paliative	Persoane aflate în evidență	33
10 Persoane gravide sarace sau cu nivel de educație scăzut	Persoane aflate în evidență	14
11 Alte grupuri vulnerabile	Persoane care suferă de dependență de alcool, droguri și alte substanțe toxice	342
	Persoane luate de libertate sau aflate sub control judiciar	
	Persoane aflate în evidențele serviciilor de protecție, față de care au fost dispuse măsuri sau sancțiuni neprivative de libertate (persoanele față de care s-a dispus amânarea dol căm: pedeapsa, suspendarea executării)	304

CONFORM CU
ORIGINALUL

pedepsei sub supraveghere, liberarea condiționată - în cazul în care restul rămas neexecutat din pedeapsă este de 2 ani sau mai mare și persoanele (ală de care s-a dispus executarea pedepsei amenzii, prin prestarea de muncă în folosul comunității)	
Minori aflați în evidențele serviciilor de probațiune (minori sancționați cu o măsură educativă neprivativă de libertate față de care s-a dispus înlocuirea măsurii educative privative de libertate sau eliberarea din detentie)	5
Persoane fără domiciliu	-
Victime ale violenței domestice	47
Victime ale traficului de ființe umane	-
Refugiați și imigranți	-

Nuța: În tabel a persoana aflată în risc social poate fi inclusă în mai multe categorii de grupuri vulnerabile

CONFORM CU
ORIGINALUL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE PE ORIZONTUL DE PROGRAMARE 2014-2020

Date Zona de influență a Orașului Beclean

Oraș Beclean și teritoriul de influență/polarizare (Teritoriul se suprapune pe teritoriul Grup de acțiune Locală Ținutul Harăuților, orașul Beclean și 18 comune din împrejurimi)

Tabel grupuri vulnerabile actualizat 2018

Categorii grup vulnerabil	Detalii	NR.
	a) nivel economic sub pragul sărăciei;	
	b) șomaj;	
	c) nivel de educație scăzut;	
	d) dizabilitate;	
	e) boli cronice;	
	f) boli aflate în faze terminale, care necesită tratamente paliative;	
	g) graviditate;	
	h) vârstă a treis;	
	i) vârstă sub 18 ani;	
	j) fac parte din familii monoparentale;	
	k) risc de excludere socială;	
	l) este categorii identificate ca vulnerabile din punct de vedere medical sau social de la nivelul comunității.	
1. Persoane sărace / nivel economic sub pragul sărăciei;	Copii săraci, mai ales aceia care trăiesc în familii cu mulți copii sau în familii monoparentale	445
	Persoane sărace angajate, mai ales muncitori subcalificați (în principiu din mediul rural), lucrători pe cont propriu atât în agricultură, cât și în alte domenii	930
	Tineri șomeri și NCC (persoane care nu sunt angajate și nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau de formare profesională)	203
	Persoane cu vârste între 50 și 64 de ani care nu sunt încadrate profesional și care sunt excluse din programele de asistență socială	247
	Persoane vârstnice sărace, mai ales cele care locuiesc cu membrii familiei aflate în întreținere și persoane vârstnice singure	336
2. Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental:	Copii abandonați în unități medicale	31
risc de excludere socială	Copii care trăiesc în centre de plasament mari sau de calitate slabă	106
	Tineri care porăscoc sistemul de protecție a copilului	25
	Copii și tineri care trăiesc pe stradă	0
	Copii cu părinți care lucrează în străinătate, mai ales aceia cu amândoi părinții în străinătate și cei care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor	351
	Copii lipsiți de libertate	-
	Mame adolescente	33
	Copii care fac parte din familii monoparentale	-

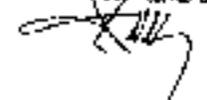
CONFORM CU
ORIGINALUL

		224
3. Persoane vârstnice singure sau dependente vârsta a treia	<p>Persoana vârstnică care locuiește singură și/sau sunt dependente și/sau care au nevoi complexe de îngrijire</p> <p>Boli identificate:</p> <p>Persoane cu - afecțiuni reumatismale degenerative și inflamatorii și cele post-traumatice ale aparatului musculo-artro-kinetic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - suferințe ale sistemului nervos periferic; - circulație periferică deficitară (sindromul mâinii or și picinanelor reci); - recarea mobilității; - decontracturarea musculară. <p>Persoana cu afecțiuni: Respiratorii, / Astm</p> <p>Persoane cu dureri din articulare, dureri musculo-tendinoase, contracturi, hipertoniile musculare, edeme, algoneurodistrofia suferențiale reumatismale degenerative (în particular artroze ale articulațiilor mari) sau inflamatorii (în afara nuseelor), suferințele discovertebrale lombalgie, lombosciatalgie, diverse sechele post-traumatice, suferințe neurologice (de tip periferic - polionefita, poliradiculonevrita, mono sau polinevrite, leziuni de tip central - medulare - paraplegii, tetraplegii și cerebrale și cerebeloase - traumatico craniene, hemiolegii, scleroza în plăci în afara puștelor), miopat.</p> <p>Persoane cu infecții sunt sinusurile, urechile, ochii, pielea, ferea, r nichii, plămâni, dinți, oasele, gingivile, intestinale, tendonale și ligamentele. Astm, mâncărimi ușoare și durere, scurgeri vaginale, eczeme, boli arteriale, ulcere și oboseala se pot datoră unor infecții cronice de grad scăzut</p> <p>Persoane cu intoxicații, cu metalelor toxice sau radioactive pătrunse în organism. Tratament cu ajutorul chelaților, care absorb substanțele nocive, rezultând materiae n toxice și ușor eliminabile.</p>	836
		260
		472
		299
		160
4. Romii / risc de excludere socială,	Copii și adulți de etnie romă cu risc de a fi excluși din familii fără a avea un venit sustenabil	630
5. Persoane cu dizabilități	Copii și adulți cu dizabilități inclusiv persoane invalide și cu o concentrare pe persoanele cu nevoi complexe	927
6. Persoane aflate în șomaj;	Somorii aflați în evidență	378
	Persoane în căutare de loc de muncă	458
7. Persoane cu nivel de educație scăzut;	Persoane cu nivel de educație scăzut	1547

CONFIRMĂ CU ORIGINALĂ

<p>8 Persoane cu boli cronice</p>	<p>Boli cronice identificate</p> <p>Persoane cu - afecțiuni reumatismale degenerative și inflamatorii și cele posttraumatice ale aparatului musculo-artro-kinetic</p> <ul style="list-style-type: none"> - suferințe ale sistemului nervos periferic, - circulația periferică deficitară (sindromul mâinilor și picioarelor reci); - rederea mobilității, - decontracturarea musculară. <p>Persoane cu afecțiuni. Respiratorii / Astm</p> <p>Persoane cu dureri postarticulare, dureri musculor-tendinoase, contracturi, hipertonii musculare, edeme, algoneurodistrofia, suferințele reumatismale degenerative (în particular artroze ale articulațiilor mari) sau inflamatorii (în afara guseelor), suferințe discovertebrale lombalgie, lombosciatalgie, diverse sechete post-traumatice, suferințe neurologice (de tip periferic - poliomielita, poliradiculonevrita, mono sau polinevrite, lezic.n. de tip central - medulare: paraplegii, tetraplegii și cerebrale și cerebeloase - traumatisme craniene, hemiplegii, scleroza în plăci în afara guseelor), miopatii</p> <p>Persoane cu infecții sunt sinusurile, urechile, ochii, pielea, ficerea, rinichii plămânilor, dinții, oasele, gingivă, intestinale, tendoanele și ligamentele</p> <p>Astmul, mâncărimi ușoare și durere, scurgeri vaginale, eczeme, boli arteriale, ulcere și oboseala se pot datora unor infecții cronice de grad scăzut</p>	<p>4612</p>
<p>9 Persoane cu boli aflate în faze terminale, care necesită tratamente paliative</p>	<p>Persoane aflate în evidență</p>	<p>40</p>
<p>10 Persoane gravide sarace sau cu nivel de educație scăzut</p>	<p>Persoane aflate în evidență.</p>	<p>29</p>
<p>11 Alte grupuri vulnerabile</p>	<p>Persoane care suferă de dependență de alcool, droguri și alte substanțe toxice</p> <p>Persoane lipsite de libertate sau aflate sub control judiciar</p>	<p>364</p>
	<p>Persoane aflate în evidențele serviciilor de probațiune, față de care au fost dispusă măsură sau sancțiune reprivative de libertate (persoanele față de</p>	<p>304</p>

CONFORM CU ORIGINALUL

<p>care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, liberarea condiționată - în cazul în care restul rămas neexecutat din pedeapsă este de 2 ani sau mai mare și persoanele față de care s-a dispus executarea pedepsei amânării prin prestarea de muncă în folosul comunității)</p>	
<p>Minori aflați în evidențele serviciilor de probațiune (minori sancționați cu o măsură educativă neprivativă de libertate, față de care s-a dispus înlocuirea măsurii educative privative de libertate sau eliberarea din detenție)</p>	9
<p>Persoane fără domiciliu</p>	1
<p>Victime ale violenței domestice</p>	49
<p>Victime ale traficului de ființe umane</p>	-
<p>Refugiați și imigranți</p>	-

Notă: În tabel o persoană aflată în risc social poate fi inclusă în mai multe categorii de grupuri vulnerabile

CONFIRMĂ
 AUTENTICITATEA
